

Innkalling

Utvalg:	Kommunestyret
Møtested:	Kommunestyresalen
Dato:	21.06.2017
Tidspunkt	Kl. 10:00

Forfall skal meldes via Møteportalen. Kan også meldes til Servicetorget i tillegg, tlf. 75182200.

Vararepresentanter møter kun ved spesiell innkalling.

Med henvisning til forvaltningsloven § 8, 3. ledd, vil en be om at beskjed om mulig inhabilitet blir meddelt Servicetorget.

Forvaltningsloven § 8, 3. ledd:

"Medlem skal i god tid si fra om forhold som gjør eller kan gjøre han ugild (inhabil). Før spørsmålet avgjøres, bør varamann eller annen stedfortreder innkalles til å møte og delta ved avgjørelsen dersom det kan gjøres uten vesentlig tidsspille eller kostnad."

Orienteringer:

- Helgeland Friluftsråd v/Kristian Helgesen
- Nasjonalparkkommunen v/Ellen Shjølberg
- Lokalforvaltning Børgefjell og Lomsdal/Visten nasjonalparker v/Tore Tødås og Torhild Lamo
- Hvordan forvalter Grane kommune sine eierinteresser? v/ Sunniva Tusvik Sæter, KomRev Trøndelag
- Helgeland Reiseliv v/ Torbjørn Tråslett

Sakliste

Sak nr.	Sakstittel
016/17	Referatsaker
017/17	Søknad om skjenkebevilling - Svenningdal Bygdelag
018/17	Søknad om serveringsbevilling - Laksfors Villa
019/17	Selskapsrapporten «Generell eierstyring», Grane kommune
020/17	Vurdering av møtetidspunkt - Kommunestyret
021/17	Startlån til viderefordeling
022/17	Innføring av fjelloven i Grane kommune.
023/17	Boligsosial handlingsplan for Grane kommune 2017-2027
024/17	Eiendomsskatt, videreføring
025/17	Taksering verker og bruk- eiendomsskatt 2017
026/17	Finansrapport 1-2017

027/17	1. tertialrapport 2017 - Grane kommune
028/17	Grane kommunes årsregnskap og årsberetning 2016 Desisjon
029/17	Merknadsbehandling etter varsel om planoppstart, detaljregulering, sykehjemstomt, Stormoen.
030/17	Eierstrategi Helgeland Kraft AS, ny oppfølging og instruks for valgkomiteen.
031/17	Uttalelse fra Grane kommune vedr opphør av Helgeland Sparebanks tilstedeværelse på Trofors.

Trofors, den 14. juni 2017

Bjørn Ivar Lamo
Ordfører

Tone Larsen
Rådmann

Grane kommune

ArkivKode: FE - 033
Arkivsak: 17/198
JournalpostID: 17/2025
Saksbehandler: Inger Lise Fløtnes
Dato: 14.06.2017

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
016/17	Kommunestyret	21.06.2017

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Referatsaker

Underliggende saker:

020/17, Demensvennlig samfunn Grane

021/17, Status for utføring av kommunestyrets vedtak 2015.

022/17, Informasjon om nedleggelse av HSB sitt kontor på Trofors

023/17, Bekreftelse på mottatt forespørsel om investeringstilskudd

Rådmannens innstilling:

Referatsaker tas til orientering.

Fra: Bjørn Ivar Lamo
Sendt: 24. april 2017 07:58
Til: Inger L. Fløtnes
Emne: VS: Demensvennlig samfunn Grane

Referatsak kommunestyre.

Vennlig hilsen
Bjørn Ivar Lamo
Ordfører i Grane kommune
Tlf: 41 41 94 25

Fra: Thea Skyvulstad [<mailto:thsk@nasjonalforeningen.no>]
Sendt: 19. april 2017 15:37
Til: Inger L. Fløtnes <IngerL.Fløtnes@grane.kommune.no>;
Bjørn Ivar Lamo <BjornIvar.Lamo@grane.kommune.no>>
Kopi: hildepaulsen@yahoo.no <<mailto:hildepaulsen@yahoo.no>>
Emne: Demensvennlig samfunn Grane

Hei!

Så flott at Grane kommune nå er med i kampanjen for et mer demensvennlig samfunn - velkommen skal dere være ☺

Jeg skjønnte på Per Olaf Fure, daglig leder for Nasjonalforeningen for folkehelsens fylkeskontor i Nordland, at det allerede har blitt utnevnt medlemmer av arbeidsgruppen. Jeg vil gjerne komme i kontakt med lederen av arbeidsgruppen for å følge opp med informasjon og materiell.

Gleder meg til videre samarbeid!

Med vennlig hilsen

Thea Skyvulstad
Kommunikasjonsrådgiver

Tlf: 900 73 404

*Frivillig organisasjon som arbeider for å
bekjempe hjerte- og karsykdommer og demens.
Interesseorganisasjon for personer med demens
og deres pårørende.*

Besøksadr: Oscarsgate 36 A, 0258 Oslo
Postadr: Postboks 7139 Majorstuen, 0307 Oslo
www.nasjonalforeningen.no <<http://www.nasjonalforeningen.no/>>

Følg oss:

Grane kommune

«Soa_Navn»

Tlf.: «Soa_Tlf»

Fax.: «Soa_Fax»

Deres ref.:

Vår ref.:
15/2454

Saksbehandler:
Tone Larsen,

Arkiv:
FE-

Dato:
20.08.2015

Notat

Til Teknisk- og næringsavd. Og økonomisjefen

Kvalitetsjekk av status for gjennomføring av kommunestyrevedtak.

Status for utføring av kommunestyrets vedtak 2015.

Dette skjemaet legges sfram for kommunestyret i deres første møte 2016. Jeg trenger hjelp til utfylling og kvalitetsikring av det som allerede er fylt ut.

Saksnr 2015	Tittel	Ferdig	På- begynt	Ikke startet	Evt kommentar
01	Referatsaker	X			
02	Karius og Baktus kulturbh - Kommunalt tilskudd for 2015.	X			
03	KomRev Trøndelag IKS - Utvidelse av selskapet ved at kommunene Vefsn, Grane og Hattfjelldal trer inn som eiere fra 01. juni 2015.	X			
04	Høring - Forenkling av utmarksforvaltningen.	X			
05	Tilbud om å overta forvaltningsansvar for verneområder	X			
06	Tilsetting av ny rådmann i Grane kommune	X			
07	Referatsaker	X			
08	Plan for psykososialt krisearbeid	X			
09	Utbygging og finansiering av E6 på Helgeland. Kommunal garanti for	X			Har vi utført garantien som ble vedtatt? Hva sa Fylkesmannen som

	kompengeselskapets lan til E6 Helgeland sør inkl. Brattås – Lien.				skulle godkjenne dette ?
10	Omlegging av gangbro og undergang på nåværende E6 på Trofors.	X			. KS-010/15 Vedtak: Grane kommunestyret utgir uttalelse i saken. Ordfører og administrasjon utarbeider en uttalelse som er forankret mot vedtatt reguleringsplan. Kommunestyret mener dette er en "vesentlig endring" i forhold til trafiksikkerhet.
11	Referatsaker	X			
12	IKT plan for skolesektoren	X	X		Plan vedtatt, de ulike tiltak er påbegynt
13	Konstituering i stilling som rådmann	X			
14	Årsregnskap 2014, desisjon	X			
15	Tertialrapport 1-2015	X			
16	Forvaltningsansvar for verneomr	X			
17	Finansrapport 1-2015	X			
18	Kom delplan fysisk akt og naturo ppl	X			Plan vedtatt, tiltak pågår
19	Etablering Vefsnaregionalpark	X			Vefsn og Hattfjelldal må også fatte vedtak
20	Rapport vedr rådm oppf av saker til kontrollutv	X			
21	Kjøp av tomt til nytt sykehjem/fabrikk	X	X		Rådmann skulle følge opp med nye tomtealternativ- Dette pågår
22	Fastsetting av ramme, budsjett 2016	X			
23	Detaljreg Vassbekkmoen	X			Er dette gjort i planen ?? - Påtegning av reguleringsbestemmelsene pkt. 2.1.3. Uthus og garasje skal kun bygges i en etasje.
24	Minibuss/Handicapbil, finansiering		X		Skal utarbeide/vedta regler for bruk
25	Sagaveien / Vefsnafondet	X			
26	Referatsaker	X			
27	Godkjenning av valget	X			
28-38	Valg relaterte saker, ordfører, formannskap,	X			Når vedtaket om representanter i ulike

	komiteer, representanter				råd/utvalg er tattet, er saken ferdig.
39	Søknad om fritak fra verv, Alstahaug tingrett	X			
40	2. tertialrapport	X			
41	SHMILS renovasjonsforskrift	X			
42	Plan for løypenett for snøscooter		X		Høring og klagebehandling ferdig
43	Salg konsesjonskraft 2016	X			
44	Referatsaker	X			
45	Plan for kommunal kriseledelse		X		
46	Søknad fritak verv, kontrollutvalget	X			Når vedtaket om representanter i ulike råd/utvalg er fattet, er saken ferdig.
47	Møteplaner	X			Samme som sak 46
48	Valg, Forlikråd	X			Samme som sak 46
49	Valg, Skattetakstnemnd	X			Samme som sak 46
50	Valg Overskattetakstutvalg	X			Samme som sak 46
51	Valg, Heimevernet	X			Samme som sak 46
52	Valg, Råd for eldre og funksjonsh	X			Samme som sak 46
53	Valg, Samfunnshuset	X			Samme som sak 46
54	Valg, Revisjonsstyret	X			Samme som sak 46
55	Valg, Kontrollutv sekr	X			Samme som sak 46
56	Valg, Menighetsråd	X			Samme som sak 46
57	Valg Sagavegen	X			Samme som sak 46
58	Valg Midt Skandia	X			Samme som sak 46
59	Valg, bygdebok	X			Samme som sak 46
60	Valg, SHMIL	X			Samme som sak 46
61	Valg, Helgelandskraft	X			Samme som sak 46
62	Valg, PPT	X			Samme som sak 46
63	Valg, konfliktrådmeglere	X			Samme som sak 46
64	Valg, Tosenvegen	X			Samme som sak 46
65	Valg, Prebio	X			Samme som sak 46
66	Valg, KS Nordland	X			Samme som sak 46
67	Valg, Falstadsenteret	X			Samme som sak 46
68	Valg, Børgefjell	X			Samme som sak 46
69	Valg, Lomsdal Visten	X			Samme som sak 46
70	Valg, Nordland nasj.park	X			Samme som sak 46
71	Valg, observatører ungdomsråd	X			Samme som sak 46
72	Søknad, skjenkebev Sykehj	X			
73	Regler, etablering i Grane	X			
74	Møtegodtgjøring tillitsvalgte	X			
75	Oversikt helsetilstand (folkehelse)	X			Skal følges opp av tiltaksplan

76	Endring brannorøring	X			
77	Klage scooterløype, Fylkesm	X			
78	Klage scooterløype, Forum natur fril	X			
79	Klage scooterløype, Bonde småbr	X			
80	Klage scooterløype, Tjønnerud	X			
81	Klage scoorerløype, Meek	X			
82	Ny bosetting flyktninger		X		Vurderes fortløpende jfr vedtaket
83	Konkurransen attføringsfeltet	X			
84	Utlånsrente Svenningdal trev	X			
85	Kommunesammenslåing	X	Vurdering regionalt jfr nytt inntektsystem	Folkeavst	
86	Budsjettregulering 2015	X			
87	Budsjett 2016/økonomiplan		X	X	
Saksn 2015	Tittel	Ferdig	På- begynt	Ikke startet	Evt kommentar
	Verbalforslag vedtatt i Budsjettsaken desember 2014				
	Se på satser for leie av skolekjøkken, kantine og auditorium, slik at lag og foreninger kan gjennomføre mindre publikumsarrangement uten å gå i tap.				
	Utrede sak vedr. heis ved sykehjemmet 2015	X			Jfr Formannskapetets sak 18/15, opprusting januar 2016.
	Investeringsprosjekt vedtatt desember 2014.				
	Adm.bygg oppgradere kantine/møterom	X			
		X			

	Barnenage, vognskur				
	Oppgradering av parkeringsplass ved barnehagen				

Protokollen fra Budsjett/økonomiplanbehandlingen i kommunestyret viser det som står ovenfor.

Jeg synes det er vanskelig å finne fram til de vedtatte investeringene. Jeg finner ikke budsjettdokumentet / økonomiplanen i acos websak. Tar jeg feil ? Har jeg oversett det ?

Jeg finner disse tiltakene på Grane på I/Sentraladministrasjon/Budsjett:

Saksn 2015	Tittel	Ferdig	På- begynt	Ikke startet	Evt kommentar
	Grane vannverk		X		
	Hovedvannledning Trofors	X			Mellom GBU og Sykehjemmet
	Vann til Svebakken		X		
	Adm.bygg Nye vinduer	X			Skiftet alle vinduer i gammel del av kommunehuset
	Avlastningsbolig Inventar og utstyr				
	Barnehage, Flomsikring	X			
	Brannvern iht. KS-sak nr. 19/14	X			
	Grane Barne- og ungdomsskole. Vegg basseng	X			
	Grane Barne- og ungdomsskole Oppgradering utvendig			X	
	Idrettsanlegg Klubbhus		X		Planlagt, og fulgt opp av F-skap i budsjett 2015 og k-styret des 2015.
	Idrettsanlegg Rehabilitering lysløype			X	Tiltak er planlagt
	IT-utstyr				
	Kommunedelplan Trofors		X		Omprioritert tilk reg.plan Mellommoen
	Skilting Adresseprosjekt			X	
	Snøscooterløyper Etablering		X		
	Sykeheim Nytt bygg		X		Utredning tomtealternativ

Utireboliger nye boliger		λ		
Veier og bruer Oppgradering	X			
Veier Asfaltering	X			

Med hilsen

Tone Larsen
Rådmann

Anmerkning i ettertid:

Dette Notatet dannet basis for kommunestyresak. Og saken til kommunestyret viser korrekt utfylt skjema.

Fra: Bjørn Ivar Lamo
Sendt: 25. mai 2017 11:19
Til: Inger L. Fløtnes
Emne: VS: Informasjon til våre kunder i Grane

Ref til Ks

Vennlig hilsen
Bjørn Ivar Lamo
Ordfører i Grane kommune
Tlf: 41 41 94 25

Fra: Helgeland Sparebank [<mailto:epostbrev@hsb.no>]
Sendt: 23. mai 2017 12:45
Til: Bjørn Ivar Lamo <BjornIvar.Lamo@grane.kommune.no>
<<mailto:BjornIvar.Lamo@grane.kommune.no>>>
Emne: Informasjon til våre kunder i Grane

Informasjon fra Helgeland Sparebank.

Hvis du ikke kan lese denne posten, [klikk her](#).
<<http://www.anpdm.com/newsletterweb/44445A407345455A4A75424359/4247584070414250457141465E4A71>>

Hjem
mesi
de |
<htt
p://tr
.anp
dm.c
om/t
rack?
t=c&
mid=
1895
0460
&uid
=966
1336
27&&
&http
%3A
%2F
%2F
www.
hsb.n
o>
Tips
en
venn
|
<htt
p://w
ww.a

npd
m.co
m/taf
/189
5046
0/42
4758
4070
4142
5045
7141
465E
4A71
> |
Utme
lding
<htt
p://w
ww.a
npd
m.co
m/oa
/189
5046
0/42
4758
4070
4142
5045
7141
465E
4A71
>

Vi avvikler vårt kontor på Trofors Styret i Helgeland Sparebank vedtok i styremøte 3. mai at bankens kontor på Trofors skal avvikles med virkning fra og med 1. juli 2017. Fra samme dato vil også bankens minibank bli nedlagt. Avviklingen av kontoret medfører ingen reduksjon i antall ansatte, og kunder som ønsker å møte sin rådgiver kan, som nå, avtale tid og sted for møter. Du treffer fortsatt Håvard Digermul som før på mobilnummer 481 10 944 eller på e-post havard.vik.digermul@hsb.no <mailto:havard.vik.digermul@hsb.no>. Håvard vil i tiden fremover utvise stor fleksibilitet dersom du som kunde ønsker å avholde rådgivningsmøter lokalt.

Vi er selvfølgelig innforstått med at denne endringen vil medføre ulemper for enkelte, og det beklager vi. Samtidig er vi trygge på at de aller fleste av våre kunder vil få dekket sine daglige bankgjøremål via våre automatiserte betalingstjenester, både via nettbanken, mobilbanken og ikke minst vår nye Vipps-løsning.

Via bankens Kundeservice (tlf. 04516), som er åpen helt frem til klokken 20.00 alle hverdager, tilbyr vi assistanse i alle spørsmål knyttet til daglige bankgjøremål.

Ved å gjøre disse tilpasningene i vårt distribusjonsnett er vi klare til å møte fremtiden, slik at vi fortsatt kan fremstå som en selvstendig, solid og sterk lokalbank for alle som har sin virksomhet og lever sine liv her på Helgeland.

De siste 10 årene har banken gitt tilbake 150 millioner kroner fra bankens gavefond og stiftelse, og en stor del av dette er gitt til tiltak som styrker oppvekstvilkårene for barn og unge på Helgeland.

Banken vil fortsatt opprettholde sitt brede engasjement for alle lokale lag og foreningers arbeid innenfor idrett og kultur, og vil samtidig fortsatt støtte tiltak som kan bidra til næringsutvikling og økt

kunnskap. Dette innebærer at deler av vårt overskudd fortsatt skal tilbakeføres til våre kunder på hele Helgeland i form av «utbytte» som gaver til allmennyttige formål, også her i Grane.

Vi har et sterkt ønske om å fortsatt være banken for dere som bor og driver virksomhet i Grane. De endringene vi nå gjør, setter oss i stand til å kunne nå dette målet.

Vi ser derfor fram til et fortsatt godt og nært samarbeid.

Vennlig hilsen

Helgeland Sparebank

Lisbeth Flågeng Dag Hugo Heimstad Adm.direktør Direktør personmarked

www.hsb.no

<http://tr.anpdm.com/track?t=c&mid=18950460&uid=966133627&&https%3A%2F%2Fwww.hsb.no%2F>

Denne e-posten er sendt av Helgeland Sparebank. Kundeservice kan kontaktes på telefon 04516
<tel:+464516> kundeservice@hsb.no <mailto:kundeservice@hsb.no>

HusbankenRetur: Husbanken
Postboks 1404, 8002 BODØ

Side 1 av 1

Deres dato Deres referanse

Vår dato 22.05.2017
Vår referanse 2017/16057- 3
538.1/15322820GRANE KOMMUNE
Industriveien 2
8680 TROFORSUnntatt offentlighet - Offl § 13 jmf Fvl § 13
første ledd

GRANE KOMMUNE			
JP.ID: 17/152	Dok.nr.: 12/309-SD		
22 MAI 2017			
Art. kode:	Avd: RÅD		
Endring			
S	R	D	
Utskrift			

Vi har mottatt forespørselen deres - prosjektet fyller ikke vilkåret om full netto tilvekst av omsorgsplasser

Husbanken bekrefter å ha mottatt forespørselen deres om investeringstilskudd på

kr 52 840 000,-

Dere beskriver et prosjekt som ikke vil gi netto tilvekst av samtlige omsorgsplasser. Husbanken krever nå at investeringstilskuddet skal bidra til at antallet omsorgsplasser i kommunen øker. Vi vil behandle forespørselen deres på ordinært vis, men et eventuelt tilsagn i saken kan først gis i neste kvartal. Husbanken vil hvert kvartal prioritere mellom prosjektene som ikke gir full netto tilvekst.

Hva mener vi med netto tilvekst?

Med «netto tilvekst» mener vi at det totale antallet heldøgns omsorgsplasser i kommunen skal øke. Kommuner som mottar tilskudd kan ikke avvikle eksisterende plasser samtidig som den tar i bruk nye, tilskuddsfinansierte plasser. Med «full netto tilvekst» mener vi at **alle** omsorgsplassene dere søker tilskudd for, bidrar til å øke antallet.

Prosjekter som mottar tilskudd skal gi netto tilvekst i minst 10 år fra søknaden er innvilget. [Mer informasjon om netto tilvekst finner dere på husbanken.no](#)

Nye regler fra 2017

Endringene i reglene for investeringstilskudd gjelder fra og med 01.01.2017. Kravet om netto tilvekst på omsorgsplasser innføres gradvis i årene frem mot 2021. Minst 20 prosent av årets tilsagnsramme skal gå til prosjekter som gir full netto tilvekst. De neste årene skal henholdsvis 40, 60 og 80 prosent av rammen gå til prosjekter som gir full netto tilvekst, til vi når 100 prosent i 2021.

Vi kommer altså til å prioritere mellom søknadene til prosjekter som ikke gir full tilvekst av omsorgsplasser **hvert kvartal**.

Vi vil ta kontakt for å avklare nærmere framdrift, og eventuelt avtale oppstartsmøte. Før vi kan avtale oppstartsmøte, ønsker vi en tilbakemelding fra Fylkesmannen i Nordland rundt deres prosjekt. Dette er vanlig prosedyre, og innhenting av uttalelse fra Fylkesmannen tar vanligvis ca 2-3 uker.

Vi ber dere oppgi saksnummeret ved eventuelle henvendelser.

Med hilsen
HUSBANKENJohn Sverre Løvaas
Rådgiver

Vår kontaktperson
John Sverre Løvaas
Tlf.
John.sverre.lovaas@husbanken.no

Besøksadresse
Torvgata 2
post@husbanken.no

Sentralbord
22 96 16 00
www.husbanken.no

Kontonr.
6345.05.03594
Org.nr.
942 114 184

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
017/17	Kommunestyret	21.06.2017

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Søknad om skjenkebevilling - Svenningdal Bygdelag

Trykte vedlegg:

07.06.2017 55244 søknad skjenkebevilling

Utrykte saksdokumenter i arkivsaken:

- [Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. \(alkoholloven\)](#) (sist endret 01.01.16)

Sammendrag:

Svenningdal Bygdelag søker om alminnelig skjenkebevilling.

De søker om å inneha bevilling så lenge det er anleggsarbeid i Grane kommune, der hovedmålet er å kunne arrangere 1-2 pubkvelder pr. mnd. i Svenningdal, der Hæhre har sin brakkeleir.

Skjenkingen ønskes foregå på 3 ulike arenaer (et sted pr. gang):

- Folkets hus
- Svenningdal Camping
- Skogstua

Det ønskes skjenking av alkoholholdig drikk i:

- * Alkoholgruppe 1 – over 2,5 % og høyst 4,7 % alkohol - Tilsvare øl
- * Alkoholgruppe 2 – over 4,5 % og høyst 22 % alkohol - Tilsvare vin
- * Alkoholgruppe 3 – mellom 22 % og 60 % alkohol - Tilsvare brennevin

Arrangementene rettes hovedsakelig mot anleggsarbeidere og bygdas beboere. Det vil være 18-årsgrense på alle arrangement.

Skjenkeansvarlig: Tormod Thuseth
Stedsfortreder: Bjørg Thuseth
Morten Stene
Pål Ove Wika

Salg og skjenking av alkoholholdig drikk kan bare skje på grunnlag av bevilling etter Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholloven)

Med skjenking forstås salg for drikking på stedet. Som skjenking regnes det også når bevillingshaver vet om at det drikkes i deler av hans hus som han har rådighet over, eller på andre steder i hans besittelse, eller på husets nærmeste tilliggelser.

Definisjoner – Alkoholgrupper:

- alkoholholdig drikk gruppe 1: drikk som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol
- alkoholholdig drikk gruppe 2: drikk som inneholder over 4,7 og mindre enn 22 volumprosent alkohol
- alkoholholdig drikk gruppe 3: drikk som inneholder fra og med 22 til og med 60 volumprosent alkohol

Det foreligger endringer i alkoholloven vedr. fireårsregelen (varigheten på bevillinger), dette med ikrafttredelse 1. januar 2016.

Endringene omfatter som følger:

Endring i alkoholloven § 1-6 som innebærer at kommunale salgs- og skjenkebevillinger ikke må løpe ut etter fire år, som i dag. Det innføres en unntaksregel som gir kommunen mulighet, etter et kommunevalg, å beslutte at alle eller enkelte bevillinger kan videreføres i inntil fire nye år uten krav om søknad om ny bevilling. En forutsetning for å fatte slikt unntak, er at kommunen har foretatt en gjennomgang av alkoholpolitikken etter kommunevalget.

I Alkoholloven heter det bl.a.:

§ 1-6. Bevillingsperioden

Kommunal bevilling til salg av alkoholholdig drikk gruppe 2 og 3 kan gis for 4 år av gangen, og med opphør senest 30. september året etter at nytt kommunestyre tiltrer.

Kommunal bevilling til salg av annen alkoholholdig drikk enn nevnt i første ledd og til skjenking av alkoholholdig drikk kan gis for perioder inntil 4 år, og med opphør senest 30. september året etter at nytt kommunestyre tiltrer. Slike bevillinger kan dessuten gis for en bestemt del av året, og for en enkelt bestemt anledning.

Kommunen kan beslutte at bevillinger etter første og annet ledd likevel ikke skal opphøre, men gjelde videre for en ny periode på inntil fire år med opphør senest 30. september året etter at nytt kommunestyre tiltrer.

Kommunen kan beslutte at ingen bevillinger skal opphøre eller fastsette nærmere retningslinjer for hvilke bevillinger det må søkes om fornyelse for.

1-7c. Styret og stedfortreder

For hver bevilling skal det utpekes en styrer med stedfortreder som må godkjennes av bevillingsmyndigheten. Det kan gjøres unntak fra kravet om stedfortreder når det vil virke urimelig bl.a. av hensyn til salgs- eller skjenkestedets størrelse.

Styrer og stedfortreder må være ansatt på salgs- eller skjenkestedet eller arbeide i virksomheten i kraft av eierstilling. Som styrer kan bare utpekes den som har styringsrett over salg eller skjenking, herunder ansvar for å føre tilsyn med utøvelsen av bevillingen.

Styrer og stedfortreder må være over 20 år og ha dokumentert kunnskap om alkoholloven og bestemmelser gitt i medhold av den. Styrer og stedfortreder må ha utvist uklanderlig vandel i forhold til alkohollovgivningen og bestemmelser i annen lovgivning som har sammenheng med alkohollovens formål.

§ 4-4. Tidsinnskrenkninger for skjenking av alkoholholdige drikker

Skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 er forbudt mellom kl. 03.00 og 13.00. Skjenking av annen alkoholholdig drikk er forbudt mellom kl. 03.00 og 06.00.

Tiden for skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 kan ikke fastsettes utover den tid det kan skjenkes annen alkoholholdig drikk.

Konsum av utskjenket alkoholholdig drikk må opphøre senest 30 minutter etter skjenketidens utløp.

På overnattingssteder kan det skjenkes alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 til overnattingsgjester uten hensyn til begrensningene. (jfr. § 4-4.)

Vurdering:

Ingen har pr. søknad tatt kunnskapsprøven om alkohollovgivningen. Men saksbehandler godkjente likevel å ta imot søknaden for behandling, med forutsetning om at det i vedtak gitt av Kommunestyret gis bevilling, men at den gjøres gjeldende etter at skenkeansvarlige har bestått kunnskapsprøven, senest innen 15. august 2017.

§ 1-7a. Kommunens skjønnsutøvelse ved behandling av søknad om bevilling for salg eller skjenking m.v.

Ved vurderingen av om bevilling bør gis, kan kommunen blant annet legge vekt på antallet salgs- og skjenkesteder, stedets karakter, beliggenhet, målgruppe, trafikk- og ordensmessige forhold, næringspolitiske hensyn og hensynet til lokalmiljøet for øvrig. Det kan også legges vekt på om bevillingssøker og personer som nevnt i § 1-7b første ledd er egnet til å ha bevilling.

En bevilling etter § 4-2 tredje ledd kan bare utvides hvis tilvirkningen skal skje ved skjenkestedet, og tilvirkningen og skjenkingen vil utgjøre en del av stedets helhetlige karakter og serveringstilbud.

En bevilling etter § 3-1 tredje ledd kan bare utvides hvis tilvirkningen skal skje ved salgsstedet, og tilvirkningen og salget vil utgjøre en del av stedets helhetlige karakter og salgstilbud.

Politiet og skatte- og avgiftsmyndighetene plikter uten hinder av taushetsplikt å gi de opplysninger som er nødvendige for behandlingen av salgs- og skjenkebevillingssaker.

Dersom politiet eller skatte- og avgiftsmyndighetene avdekker forhold som kan antas å ha vesentlig betydning for bevillingsspørsmålet, plikter de av eget tiltak og uten hinder av taushetsplikt, å informere bevillingsmyndigheten om det. *Jfr. § 1-15. Opplysnings- og meldeplikt.*

Det er anmodet om uttalelse fra politi og helse- og omsjefen:

- Helse og omsorgssjefen hadde ikke noe å bemerke til fornying av salgs- og skjenkebevillinger.
- Politiet hadde ikke noe å bemerke til fornying av salgs- og skjenkebevillinger.

Rådmannens innstilling:

Med hjemmel i Alkoholloven §1-7, gis det alminnelig bevilling til skjenking av alkoholholdig drikk til:

Svenningdal Bygdelag

Det gis anledning til skjenking i følgende alkoholgrupper:

- * Alkoholgruppe 1 – over 2,5 % og høyst 4,7 % alkohol - Tilsvarende øl
- * Alkoholgruppe 2 – over 4,5 % og høyst 22 % alkohol - Tilsvarende vin
- * Alkoholgruppe 3 – mellom 22 % og 60 % alkohol - Tilsvarende brennevin

Skjenkingen må foregå på følgende arena:

- * Folkets hus
- * Svenningdal Camping
- * Skogstua

Skjenketid for øl og vin: kl. 18:00 – 02:00

Skjenketid for brennevin: kl. 18:00 – 02:00

Godkjente skjenkeansvarlige:

Skjenkeansvarlig: Tormod Thuseth

Stedsforetredere: Bjørg Thuseth, Morten Stene, Pål-Ove Wika

Jfr. Alkoholoven § 1-7c.

Bevilligen gjøres gjeldende fra den dato styrer og minst en stedsforetredere består kunnskapsprøven om alkohollovgivningen. Dette skal skje senest innen 15. august 2017.

Søknad om skjenkebevilling

(Et alkoholloven av 2. juni 1999 nr. 27)

GRANE KOMMUNE

JP ID 13/1729 Dato: 17/29-26

1. Det beres om slik bevilgning

 Ny bevilgning
 Endring

Virksomheten er overdratt:

Dato: 0 JUN 2017

Informasjon om tilfeller/tilfelle

Navn		Helseid		Org.nr.		Ald	
Adresse		Postnr.		Poststed		Tidspunkt	
Telefon		E-post					

2. Bevillingssøker

Har bevilgningssøker andre bevilgninger for med hjemmel i alkoholloven? Nei Ja

I tilfelle ja, hvilke?

A. Bevillingssøker er en privatperson

Navn: _____ Fødselsnummer (11 siffer): _____

Bostedsadresse

Postnr.: _____ Poststed: _____ Skattekommune: _____

Telefon: _____ E-post: _____

B. Bevillingssøker er et foretak, lag eller forening

Firmanavn: Svenningdal Bygdilag Organisasjonsnummer: _____

Kontaktsadresse

Postnr.: 8680 Poststed: Trofors Skattekommune: GraneTelefon: 47 34 90 32 E-post: post@svenningdal.noDaglig leder/ansvarlig person: Bjørn Thuseth Fødselsnummer (11 siffer): 110665

3. Enderholdt i ved seks årestedstid

A. Reelt, underliggende eierforhold

Oppgi eiers navn, adresse, fødselsnr. og/eller organisasjonsnr. og eierandel i prosent.

Eiers navn: Svenningdal Arbeidslag Fødselsnr. (11 siffer) / org.nr. (9 siffer): 983911382 Eierandel: 100%Adresse: v/Bunna Mikalsen Postnr.: 8680 Poststed: TroforsTelefon: 90821697 E-post: mikalweg@gmail.comEiers navn: Svenningdal Camping Fødselsnr. (11 siffer) / org.nr. (9 siffer): 970943870 Eierandel: 100%Adresse: v/Tore Svartvaalv Postnr.: 8680 Poststed: TroforsTelefon: 99541813 E-post: post@svenningdal-camping.noEiers navn: Grane Kommune (stegstue) Fødselsnr. (11 siffer) / org.nr. (9 siffer): _____ Eierandel: 100%Adresse: _____ Postnr.: 8680 Poststed: Trofors

Telefon: _____ E-post: _____

Eiers navn: _____ Fødselsnr. (11 siffer) / org.nr. (9 siffer): _____ Eierandel: _____

Adresse: _____ Postnr.: _____ Poststed: _____

Telefon: _____ E-post: _____

Eiers navn: _____ Fødselsnr. (11 siffer) / org.nr. (9 siffer): _____ Eierandel: _____

Adresse: _____ Postnr.: _____ Poststed: _____

Telefon: _____ E-post: _____

Eiers navn: _____ Fødselsnr. (11 siffer) / org.nr. (9 siffer): _____ Eierandel: _____

Adresse: _____ Postnr.: _____ Poststed: _____

Telefon: _____ E-post: _____

3. Berørteholdet (forts.)

B. Andre enn formelle eiere av virksomheten som vil ha vesentlig innflytelse på virksomheten.
 Det skal også ev. opplyses om sløstake-familieforhold mellom eier og andre som vil ha vesentlig innflytelse på virksomheten.

Navn		Fødselsnr. (11 siffer) / org.nr. (9 siffer)	
Adresse		Postnr.	Poststed
E-post		Sløstake-familieforhold	
Navn		Fødselsnr. (11 siffer) / org.nr. (9 siffer)	
Adresse		Postnr.	Poststed
E-post		Sløstake-familieforhold	

Berytt ev. eget ark

4. Styret

Styret må være en fysisk person

Navn		Fødselsnummer (11 siffer)	
Bostedsadresse			
Postnr.		Statistikkommune	
Telefon		E-post	

Tormod Thusestn
 120560
 Sverringdal
 8680 Jorfors
 41238498

5. Stedfortræder for styret

Stedfortræder må være en fysisk person

Navn		Fødselsnummer (11 siffer)	
Bostedsadresse			
Postnr.		Statistikkommune	
Telefon		E-post	

Bjerg Thusestn (VISER TIL VEDLEGG)
 110665
 Sverringdal
 8680 Jorfors
 47349082

6. Skjønnskattedet

Navn			
Bostedsadresse			
Gr.	Bec.	Telefon	
Postnr. Poststed			

Viser til pkt. 3

Beskrivelse av skjenkeskadets driftkonsept

Målgruppe, aldersgrense, planer for vedhold etc.

Berytt ev. eget ark

B. Sentrale personers tilknytning til annen virksomhet (liste 10 b)

Navn, posisjon/stilling i virksomheten og lødselsnr./org.nr. oppgitt, samt foretakets navn og organisasjonsnummer.

Foretakets navn		Org.nr.
Personens navn	Posisjon/stilling	Fødselsnr.(11 siffer)
Foretakets navn		Org.nr.
Personens navn	Posisjon/stilling	Fødselsnr.(11 siffer)
Foretakets navn		Org.nr.
Personens navn	Posisjon/stilling	Fødselsnr.(11 siffer)
Foretakets navn		Org.nr.
Personens navn	Posisjon/stilling	Fødselsnr.(11 siffer)
Foretakets navn		Org.nr.
Personens navn	Posisjon/stilling	Fødselsnr.(11 siffer)

Benytt et. eget ark

Forventet omsetning av alkoholholdig drikke

Alkoholgruppe 1 - alkoholholdig drikke gruppe 1	Antall liter
Alkoholgruppe 2 - alkoholholdig drikke gruppe 2	Antall liter
Alkoholgruppe 3 - alkoholholdig drikke gruppe 3	Antall liter

Veiløgg som må følge søknaden (fylles ut av kommunen)

1. Firmatattest for alle selskaper som er involvert i driften av stjerkestedet.
2. Skatteattest for selskaper, aksjer og andre med vesentlig innflytelse over virksomheten, basert på skjema RF-1244 innstilt av Skattedirektoratet.
3. Miljøattest tegning over stjerkestedet, lina og ute. Barer skal være markert i tegningen.
4. Dokumentasjon på styrer og stedfortreders ansettelse ved stjerkestedet. (Rolle)
5. Dokumentasjon på styrer og stedfortreders kunnskap om alkoholoven (Kunnskapspapiret).
6. Bruksattest fra bygringemyndighetene.
7. Utvirket av aksjeselskap med særlige kvalifikasjoner, med eierforholdene beskrevet av selskaps revisor
8. Kopi av melding til Mattilsynet, med bekreftelse.
9. Bekreftelse fra MVA-mærketallet (Fylkeskontrollkontoret).
10. Dokumentasjon av at ansette er registrert i arbeidsregisteret (trygdekontoret) og har lovlig arbeidskontrakt, samt at det er tegnet yrkeskvalifikasjon for disse (trygdekontoret).
11. Adkomstdokumenter (skjema, leiekontrakt etc.).
12. Finansieringsplan
13. Drifts- og livsløpsbudsjett
14. Rutiner for internkontroll

Antall veiløgg som følger søknaden (fylles ut av bevilningssaker)

--	--

Bekreftelse og underskrift

Jeg bekrefter at ovenstående opplysninger er riktige, og forplikter meg til å besøpe et bestemmelser i alkoholoven og ders forplikter til å overholde.

Jeg forplikter meg til å orientere kommunen om eventuelle endringer i driften av stjerkestedet, og å innhente nødvendig tillatelse for igangsettelse av slike driftsendringer som krever kommunal behandling.

Jeg forplikter meg til å sende kommunen årlig oppgave over forventet omsett mengde alkoholer på stjerkestedet. Jeg samtykker i at det kan foretas en etterberegning av bevilningsgebyret dersom det foreligger et avvik mellom tidligere oppgitt forventet omsetning og faktisk omsetning.

Sted, dato

Svenningdel 2/6-2017

Bevilningssakers underskrift, av firmastempel

Björg Thuseth

Ufullstendige søknader vil bli returnert!

6. Spritbeholdning (gratis)

Det seltes om slik bevilling (seil kryss)

	Alkoholholdig drikk gruppe 1 (over 2,5 vol.prosent og høyest 4,7 vol.prosent) Tilsvarende st	Alkoholholdig drikk gruppe 2 (over 4,7 vol.prosent og under 22 vol.prosent) Tilsvarende vin	Alkoholholdig drikk gruppe 3 (mellem 22 vol.prosent og 60 vol.prosent) Tilsvarende brennevin
Alminnelig bevilling	☒	☒	☒
Bevilling for lukket selskap	☐	☐	☐

Stjernetavere

Innendørs i følgende rom (oppgi hvert enkelt rom)

Betegnelse	m ²	Ant. gjesteplasser

Utendørs (beskrivelse av området)

Hels område skal beskrives, så som dekket, terrasse, plassering i forhold til hovedbygning etc.

Areal i m ²	Inne	Ute	Totalt	Begytt av eget anleggsmått	
				Fra kl.	Til kl.

Stjernetavere åpningsstid	Mandag – torsdag		Fredag – lørdag		Søndag/helligdag	
	Fra kl.	Til kl.	Fra kl.	Til kl.	Fra kl.	Til kl.

Stjernetavere åpningsstid for:	Alkoholholdig drikk gruppe 1 (over 2,5 vol.prosent og høyest 4,7 vol.prosent)	Inne (fra kl.)	Inne (til kl.)	Inne (fra kl.)	Inne (til kl.)	Inne (fra kl.)	Inne (til kl.)
		☒			18 ⁰⁰	02 ⁰⁰	
	Alkoholholdig drikk gruppe 2 (over 4,7 vol.prosent og under 22 vol.prosent)	Inne (fra kl.)	Inne (til kl.)	18 ⁰⁰	02 ⁰⁰	Inne (fra kl.)	Inne (til kl.)
		Ute (fra kl.)	Ute (til kl.)	18 ⁰⁰	02 ⁰⁰	Ute (fra kl.)	Ute (til kl.)
	Alkoholholdig drikk gruppe 3 (mellem 22 vol.prosent og 60 vol.prosent)	Inne (fra kl.)	Inne (til kl.)	18 ⁰⁰	02 ⁰⁰	Inne (fra kl.)	Inne (til kl.)
		Ute (fra kl.)	Ute (til kl.)	18 ⁰⁰	02 ⁰⁰	Ute (fra kl.)	Ute (til kl.)

7. Eier av den fysiske eiendommen

Eiers navn: Viser til pkt. 3 Fødselsnr. (11 siffer) / org.nr. (9 siffer)

Bostedsadresse: _____ Postnr. _____ Poststed _____

Telefon: _____ E-post: _____

Eiers navn: _____ Fødselsnr. (11 siffer) / org.nr. (9 siffer)

Bostedsadresse: _____ Postnr. _____ Poststed _____

Telefon: _____ E-post: _____

Vedlegg til Søknad om skjenkebevilling

Punkt 3:

Svenningdal Bygdelag vil leie lokale for drift av pub hos følgende eiere:

1. Folkets Hus Svenningdal – Eier Svenningdal Arbeiderlag.
2. Svenningdal Camping – Eier Tore Svartvatn
3. Skogstua Svenningdal – Eier Grane Kommune

1: Folkets Hus. Der vil det hovedsakelig bli skjenking inne.

2: Svenningdal Camping. Der blir det hovedsakelig bli skjenking i inngjerdet område ute ved grillhuset.

3: Skogstua. Der blir det hovedsakelig bli skjenking i inngjerdet område i telt ute. Kanskje inne.

Det vil kun bli på ett sted pr gang.

Punkt 6:

Målgruppe for skjenking er i hovedsak anleggsarbeidere og bygdas beboere.

Aldersgrense for Pub er satt til 18 år.

Vakthold: Det antall det viser seg å være behov for.

Skjenker/stedfortreder + barhjelp i tillegg til frivillige ordensvakter og dørvakt.

Punkt 4 og 5:

Siden dette er et lag/forening som skal drive en pub, så vil vi etter hvert ha flere personer som fungerer som stedfortreder. Alle stiller frivillig.

Vi har 4 stykker som skal ta kunnskapsprøven, slik at vi har flere å velge mellom, sånn at ikke samme person må være tilgjengelig hver helg.

De som skal ta prøven er:

Tormod Thuseeth, Svenningdal, 8680 Trofors

120560

Tlf: 41238498

epost: tormod@thuseeth.no

Björg Thuseeth, Svenningdal, 8680 Trofors.

110665

Tlf: 47349032.

epost: bjorg@thuseeth.no

Morten Stene, Svenningdal, 8680 Trofors.

210556

Tlf: 47706012.

epost: morten09@hotmail.com

Pål Ove Wika, Svenningdal, 8680 Trofors.

250866

Tlf: 48234191.

epost: paa-wik@online.no

Styrer og minst en stedfortreder skal ta kunnskapsprøven innen 15.august.

Styrer er medlem av Bygdelaget.

Stedfortrederer er styremedlemmer.

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
018/17	Kommunestyret	21.06.2017

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Søknad om serveringsbevilling - Laksfors Villa

Trykte vedlegg:

08.06.2017

55285

Søknad serveringsbevilling - Inger Laksfors

Sammendrag:

Inger Laksfors søker om serveringsbevilling.

Inger Laksfors og Jan Johansen har kjøpt Laksfors Villa. Dette inkluderer fiskerettighetene. De ønsker å drive med utleie av villaen; tilby fisketurisme med overnatting innenfor fiskesesongen. Men også helårsvirksomhet med utleie av lokaler, både for overnatting og møtevirksomhet for lag/foreninger, familier og andre små grupper.

De ønsker å kunne tilby frokost, lunsj og middag ved utleie, samt bevertning til møtevirksomhet i villaen.

Inger og Jan har også planer om å utvikle resten av eiendommen til fisketurisme.

Vurdering:

Inger Laksfors er oppført som daglig leder, hun har bestått kunnskapsprøve om serveringsloven (etablererprøven) som er en forutsetning at skal være gjennomført før serveringsbevilling gis og evt. før åpning av serveringsstedet.

Det henvises til Serveringslovens §5.

Serveringsbevillingen gjelder kun for det serveringsstedet og den bevillingshaveren som er oppgitt i bevillingen. Innehaver av denne bevillingen kan ikke overdra serveringsbevillingen til andre. Dersom det ønskes å åpne et nytt serveringssted, må det søkes om ny bevilling for det nye stedet.

Inger Laksfors oppfylder de krav som foreligger, jfr. Serveringslovens §§ 4 til 6.

Det foreligger heller ingen andre forhold som gjør det utilrådelig at bevilling gis.

Når det kommer til selve bygningen er det en pågående dialog mellom søker og teknisk/næring samt NorConsult vedr. godkjenning av bygningen til overnattingsvirksomhet, dette ihht. brannforskrifter.

Søknaden har vært forelagt helse- og omsorgssjefen for uttalelse. Det foreligger ingen innvendinger til at serveringsbevilling gis.

Rådmannens innstilling:

1. Med hjemmel i Lov om serveringsvirksomhet av 13. juni 1997 nr. 55 § 3, gis Inger Laksfors serveringsbevilling. Denne bevilligen gjelder for Laksfors villa.
2. Daglig leder Inger Laksfors godkjennes som styrer.
3. Det anbefales å ha det brannmessige i orden før virksomhet tres i kraft.

GRANE KOMMUNE

JP-ID 17/1923

Søknad om serveringsbevilling

(jf. serveringsloven av 13. juni 1997 nr 55)

07 JUN 2017

Ark.kode: ubo

Behandling: S R ID

Avg: Serv.

Off Ikke off Miksombeten er overdratt:

Dato

1. Det søkes om slik bevilling

 Ny bevilling Endring

Informasjon om tidligere eier

Navn	Org.nr.	
Adresse	Postnr.	Poststed
Telefon	E-post	

2. Bevillingssøker

Har bevillingssøker andre bevillinger fra før med hjemmel i serveringsloven? Nei Ja

I tilfelle ja, hvilke?

A. Bevillingssøker er en person

Navn	Fødselsnummer (11 siffer)	
Bostedsadresse		
Postnr.	Poststed	Skattekommune
Telefon	E-post	

B. Bevillingssøker er et foretak, lag eller forening

Firmanavn	Organisasjonsnummer	
Kontoradresse		
Postnr.	Poststed	Skattekommune
Daglig leder/kontaktperson	Fødselsnummer (11 siffer)	
Telefon	E-post	

3. Eierforholdet ved serveringsstedet

A. Reelt, underliggende eierforhold ved serveringsstedet

Oppgi eiers navn, adresse, fødselsnr. og/eller organisasjonsnr. og eierandel i prosent.

Eiers navn	Fødselsnr. (11 siffer) / org.nr. (9 siffer)	Eierandel
INGER LAKSFORS	010670	50%
JAN JOHANSEN	230767	50%

3. Eierforholdet (forts.)**B. Andre enn formelle eiere av virksomheten som vil ha vesentlig innflytelse på virksomheten.**

Det skal også ev. opplyses om slektskaps-/familieforhold mellom eier og andre som vil ha vesentlig innflytelse på virksomheten.

Navn		Fødselsnr. (11 siffer) / org.nr. (9 siffer)	
Adresse	Postnr.	Poststed	
E-post	Slekts-/familietilknytning		
Navn		Fødselsnr. (11 siffer) / org.nr. (9 siffer)	
Adresse	Postnr.	Poststed	
E-post	Slekts-/familietilknytning		

Benytt ev. eget ark

4. Daglig leder**Daglig leder må være en fysisk person**

Navn		Fødselsnummer (11 siffer)	
INGER LAKSFORS		010670	
Bostedsadresse			
LAKSFORS			
Postnr.	Poststed	Skattekommune	
8680	TROFORS	GRANE	
Telefon	E-post		
41544093	laksfors@online.no		

5. Serveringsstedet

Navn **LAKSFORS VILHA**

Stedsadresse **LAKSFORS** | Gnr. **38** | Bnr. **13** | Telefon **415 44093**

Postnr. **8680** | Poststed **TROFORS**

Serveringsstedets størrelse

m² | Antall sitteplasser **12-20**

Serveringsstedets driftskonsept (sett kryss og gi nærmere forklaring nedenfor)

Kafeteria
 Spise-restaurant
 Gate-kjøkken
 Pub
 Servering i danserestaurant
 Servering i overnattingsvirksomhet

Annet:

Beskriv serveringsstedets driftskonsept, utforming, meny, ute-/inneservering, øvrig tilbud f.eks. hva slags gjester tilbudet retter seg mot (fastboende, turister, kurs- og konferanser etc.)

Utleie med/uten servering for fisketurisme + overnatting
 Ellers i året kan bygget leies for private arrangement/
 bedriftsarrangement / lag og foreninger, hvor man kan
 ha selvhushold eller servering av mat (frokost/
 lunsj/middag)

Små/intim - møter m/enkel servering Benytt ev. eget ark/planskisse

Ønsket åpningstid

☐ Sommer	Fra dato	Til dato	Fra kl.	Til kl.		
☐ Vinter	Fra dato	Til dato	Fra kl.	Til kl.		

Hele året

6. Eier av den faste eiendommen

Eiers navn **INGER LAUSFORS** | Fødselsnr. (11 siffer) / org.nr. (9 siffer) **010670**

Bostedsadresse **LAKSFORS** | Postnr. **8680** | Poststed **TROFORS**

Telefon **415 44093** | E-post **laksfors@online.no**

Eiers navn **JAN JOHANSEN** | Fødselsnr. (11 siffer) / org.nr. (9 siffer) **230767**

Bostedsadresse **LAKSFORS** | Postnr. **8680** | Poststed **TROFORS**

Telefon **951 38055** | E-post **jj03@online.no**

Eiers navn

Bostedsadresse

Postnr. | Poststed

Telefon | E-post

7. Sentrale personers tilknytning til annen virksomhet (siste 10 år)

Navn, posisjon/stilling i virksomheten og fødselsnr./org.nr. oppgis, samt foretakets navn og organisasjonsnummer.

Foretakets navn		Org.nr.
Personens navn	Posisjon/stilling	Fødselsnr.(11 siffer)
Foretakets navn		Org.nr.
Personens navn	Posisjon/stilling	Fødselsnr.(11 siffer)
Foretakets navn		Org.nr.
Personens navn	Posisjon/stilling	Fødselsnr.(11 siffer)
Foretakets navn		Org.nr.
Personens navn	Posisjon/stilling	Fødselsnr.(11 siffer)
Foretakets navn		Org.nr.
Personens navn	Posisjon/stilling	Fødselsnr.(11 siffer)

Vedlegg som må følge søknaden (fylles ut av kommunen)

1. Firmaattest for alle selskaper som er involvert i driften av serveringsstedet.
2. Skatteattest for søker, eier og andre med vesentlig innflytelse over virksomheten, basert på skjema RF-1244 fastsatt av Skattedirektoratet.
3. Målsatt tegning over serveringsstedet, inne og ute.
4. Dokumentasjon på daglig leders ansettelse ved serveringsstedet.
5. Bekreftet kopi av bevis på at daglig leder har gjennomført etablererprøven (serv.l. § 5).
6. Brukstillatelse fra bygningsmyndighetene. $\frac{2}{0}$
7. Utskrift av aksjeeierbok med samtlige involverte aksjonærer, med eierforholdene bekreftet av selskapets revisor
8. Kopi av melding til Mattilsynet, med bekreftelse.
9. Bekreftelse fra MVA-mantallet (Fylkesskattekontoret).
10. Dokumentasjon av at ansatte er registrert i arbeidstakerregisteret (trygdekontoret) og har lovlig arbeidskontrakt, samt at det er tegnet yrkesskadeforsikring for disse (forsikringsselskapet).
11. Adkomstdokumenter (skjøte, leiekontrakt etc.). $\frac{2}{0}$ Ikke mottatt enda, se vedlegg
12. Finansieringsplan
13. Drifts- og likviditetsbudsjett

Antall vedlegg som følger søknaden

--	--

Krav til vandel

Bevillingshaver, daglig leder og personer som har vesentlig innflytelse på virksomheten, må ha utvist uklanderlig vandel i forhold til straffelovgivningen, skatte- og avgiftslovgivningen, regnskapslovgivningen, lov om forbud mot diskriminering på grunnlag av etnisitet, religion mv. Personer som nevnt i første punktum må heller ikke ha begått lovbrudd i forhold til annen lovgivning på en måte som vil være uforenlig med drift av serveringssted.

Person som eier en vesentlig del av virksomheten eller av selskap som driver virksomheten eller som oppebærer en vesentlig del av dens avkastning eller i kraft av sin stilling som leder har vesentlig innflytelse på den, vil alltid anses å ha vesentlig innflytelse på virksomheten.

Ved vurderingen av bevillingshavers og andre personers vandel etter første ledd, kan det ikke tas hensyn til forhold som er eldre enn fem år. (jf. serveringsloven § 6)

Bekreftelse og underskrift

Jeg bekrefter at ovenstående opplysninger er riktige, og forplikter meg til å besørge at bestemmelser i serveringsloven blir overholdt. Jeg forplikter meg til å orientere kommunen om eventuelle endringer i driften av serveringsstedet, f.eks skifte av daglig leder eller innstilling av driften m.m. (serveringsloven § 14, jf. § 21(e))

Sted, dato Laksfors, 06.06.17	Bevillingssøkers underskrift, ev firmastempel Inger Laksfors
----------------------------------	---

Ufullstendige søknader vil bli returnert

ETABLERERPRØVEN

Inger Laksfors

Født den 1. juni 1970

Har den 6. juni 2017
bestått offentlig kunnskapsprøve for

Serveringsbevilling

gitt i medhold av Lov av 13. juli 1979 nr 55 om serveringsvirksomhet
§5 annet ledd og forskrift av 18. januar 2000 med hjemmel i lov 13. juni 1997 nr. 55

GITT AV: Grane kommune, den 6. juni 2017

SIGN: Inger Lise Fløtnes Hilde Haukland
Inger Lise Fløtnes Hilde Haukland

Skatteetaten

Skatteoppkreveren i Grane

U.off. off. § 13, sktbl. § 3-2

Inger Laksfors
Laksfors
8680 TROFORS

Attest for skatt og merverdiavgift

Attesten er produsert på bakgrunn av registrerte opplysninger i skatte- og avgiftssystemene per 06.06.2017. For spørsmål om merverdiavgift kontakt Skatteetaten. For spørsmål om øvrige skatte- og avgiftskrav kontakt skatteoppkrever.

Gjelder:

Organisasjonsnummer 980 453 286
Fødselsnummer 010670*****

Følgende forfalte ikke betalte restanser er registrert på ovennevnte foretak/person per dags dato:

Forskuddsskatt og restskatt inkl trygdeavgift	0
Forskuddsskatt og restskatt foretak	0
Forskuddstrekk (som arbeidsgiver, inkl. trygdeavgift)	0
Utleggstrekk (som arbeidsgiver)	0
Arbeidsgiveravgift (som arbeidsgiver)	0
Ansvarskrav (skatt)	0
Renter og gebyr (skatt)	0
Merverdiavgift (som avgiftspliktig)	0
Ansvarskrav (Mva)	0
Renter og gebyr mv. (Mva)	0

Ved offentlige anskaffelser skal attesten ikke være eldre enn 6 måneder.

Dokumentet er elektronisk godkjent og er derfor ikke signert

Skatteetaten.no

Tlf 800 80000

Skatteoppkreveren i Grane
skatteoppkreveren@grane.kommune.no
www.grane.kommune.no
Tlf 75 18 22 31

INGER LAKSFORS
Laksfors
8680 TROFORS

Deres ref:
Vår ref: 2017/105546
Dato: 18.05.2017
Org.nr: 985399077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Mattilsynet

TILSYNSRAPPORT - ETTER TILSYN MED KJØKKEN OG VANNKILDE

Mattilsynet viser til avtale om møte/ inspeksjon.

Mattilsynet gjennomførte 11.05.2017 inspeksjon hos INGER LAKSFORS.

Til stede fra virksomheten var Inger Laksfors.
Fra Mattilsynet møtte seniorinspektør Liv Anne Sollie.

Bakgrunnen for møtet og tilsynet med kjøkkenet og vannkilden var at dere har planer om å starte servering i Laksforsvillaen, samt overnatting i villaen, en hytte på gården og en hytte lengre oppe (overfor Laksforskafeen).

Tilsynet omfattet

- Laksfors gård servering
- Laksfors gård vannforsyning

Konklusjon

Bygningsmessige krav

Det er krav til tilstrekkelig ventilasjon - tilpasset behovet. Dere bør undersøke om ventilasjonsanlegget på kjøkkenet er tilstrekkelig i forhold til tenkt bruk.

Dere har 2 vaskepunkter på kjøkkenet. Begge er utstyrt med korte hendler. Håndvaskepunktet må utformes slik at utstyret tjener som effektiv hygienebarriere mellom arbeidsoppgaver, personer og miljø. Håndvasken skal ha rennende varmt og kaldt vann og ha utstyr for hygienisk vask og tørk av hendene (= håndsåpe og engangshåndklær). I enkelte tilfeller når virksomheten for eksempel håndterer spiseklar mat eller råvarer med stor forurensningsfare, kan det være nødvendig å utstyre håndvaskepunktet med armatur som ikke betjenes med hendene, for å unngå at selve håndvaskepunktet blir en kilde til smittespredning (f.eks. fotocelle). Dette er vurderinger virksomheten må gjøre i forbindelse med gjennomgang av mulige farer og rutiner etablert for å sikre etterlevelse av kravene til mattrygghet.

Det ble observert noen små sår på benkeplaten, og litt slitte treknotter på skapdører og skuffer. Dårlig vedlikehold kan medføre at renholdet ikke kan utføres på en tilfredsstillende måte. (Man får ikke gjort ren overflatene på grunn av at de er ujevne osv.)

Mattilsynet
Region Nord

Saksbehandler: Liv Anne Sollie
Tlf: 22 40 00 00 / 22778599
E-post: postmottak@mattilsynet.no
(Husk mottakers navn)

www.mattilsynet.no

Postadresse:
Felles postmottak, Postboks 383
2381 Brumunddal
Telefaks: 23 21 68 01

Det er krav til eget personaltoalett. Dere har mulighet til å få til dette.

Dokumentasjon og rutiner

Kjøkkenet er forholdsvis lite, noe som krever gode rutiner for kryssforurensning og vareflyt; dere må sikre at den spiseklare maten ikke blir forurenset av råvarer eller sprut fra urene områder, for eksempel oppvaskum, håndvask, stekeplater, uegnet soneinndeling ("ren/uren sone") eller persontrafikk forbi rene områder/ områder der spiseklar mat lagres/settes.

I forbindelse med servering av mat er det krav til at dere utfører farekartlegging og lager et internkontrollsystem. Se utdelt veileder om dette. Se også vedlegg med eksempel.

Ved servering er det krav til allergenmerking av maten. Se veileder om dette, som ble delt ut på tilsynsbesøket den 11.05.2017.

Vannforsyning

Det er krav til at drikkevannet skal være helsemessig trygt, klart og uten fremtredende lukt, smak og farge. Dere har en boret grunnvannsbrønn. Regelverket sier at *en vannbehandlingsmetode som fjerner eller inaktiverer sykdomsfremkallende virus, bakterier, parasitter eller andre mikroorganismer, skal alltid inngå, med mindre vannforsyningssystemet har grunnvannskilde og farekartleggingen etter § 6 tilsier at det ikke er nødvendig.*

Dere har tatt ut en vannprøve nå nylig. Analysesvaret viste svært god hygienisk og fysisk vannkvalitet. En tidligere analysert vannprøve som ble framvist da Mattilsynet var på besøk hadde også tilfredsstillende kvalitet. En vannprøve er imidlertid for lite til å fastslå om vannkilden er en hygienisk barriere i seg selv (dvs om den kan brukes uten desinfeksjon). Spesielt når det er snakk om fjellbrønn, siden fjellbrønner *kan* ha sprekker opp i dagen der overflatevann eller andre forurensninger kan komme ned. Derfor vurderer vi det som nødvendig å etablere desinfeksjon av vannet, dersom dere tenker å starte opp virksomheten nå.

Dersom dere ikke ønsker å etablere desinfeksjon av drikkevannet er det også mulig å ta prøver over en lengre periode for å få kartlagt kvaliteten på råvannet, og dokumentere at råvannet er helsemessig trygt, før dere starter opp. Tradisjonelt har vi sagt at man må ha månedlige vannprøver i 1-2 år for å kunne dokumentere. Vi har erfart at man plutselig kan få en forurensning av grunnvannsbrønner i fjell, på tross av at de har hatt flere år med tilfredsstillende analysesvar. Dette til orientering.

Med tanke på prøvetaking i henhold til *prøvegruppe B* (kjemiske parametere) er følgende parametere mest aktuelle; radon, fluorid, nitrat, nitritt, kobber, bly, aluminium, ammonium, jern, klorid, mangan, natrium, sulfat.

Det finnes omregningstabeller der dere kan stipulere vannforbruk. Vi legger ved denne oversikten. Dette kan være relevant ved eventuell bestilling av UV-anlegg. For UV-anlegg er det vannforbruk og vannets gjennomsiktighet (UV-transmisjon) som er viktig for å beregne hvilket anlegg som er nødvendig. (UV-transmisjonen er summen av flere ulike parametere, f.eks. fargetall, turbiditet, jern og mangan.) Prøven dere analyserte nylig hadde svært godt resultat på transmisjon.

Se regelverk og rettigheter.

Med hilsen

Steinar Westerberg
avdelingssjef

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*

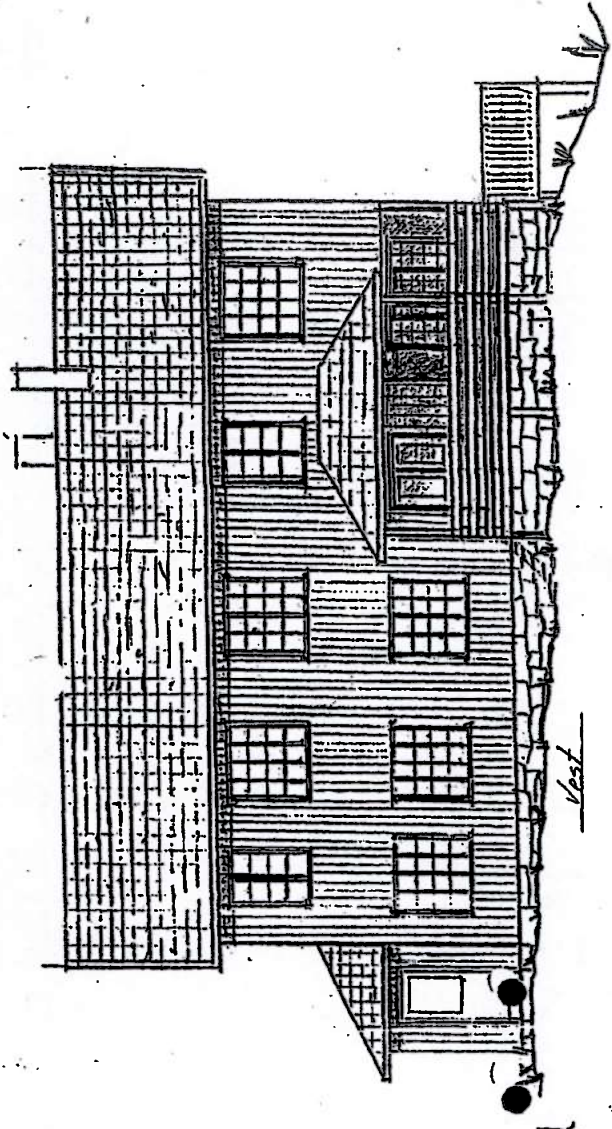
Vedlegg:

Regelverk og rettigheter

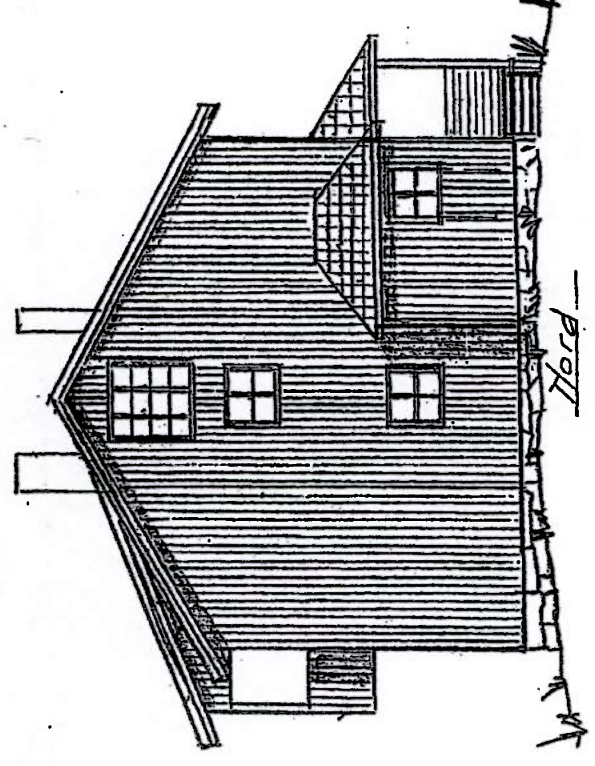
Nøkkeltall for beregning av vannforbruk

Eksempel på HACCP og internkontroll

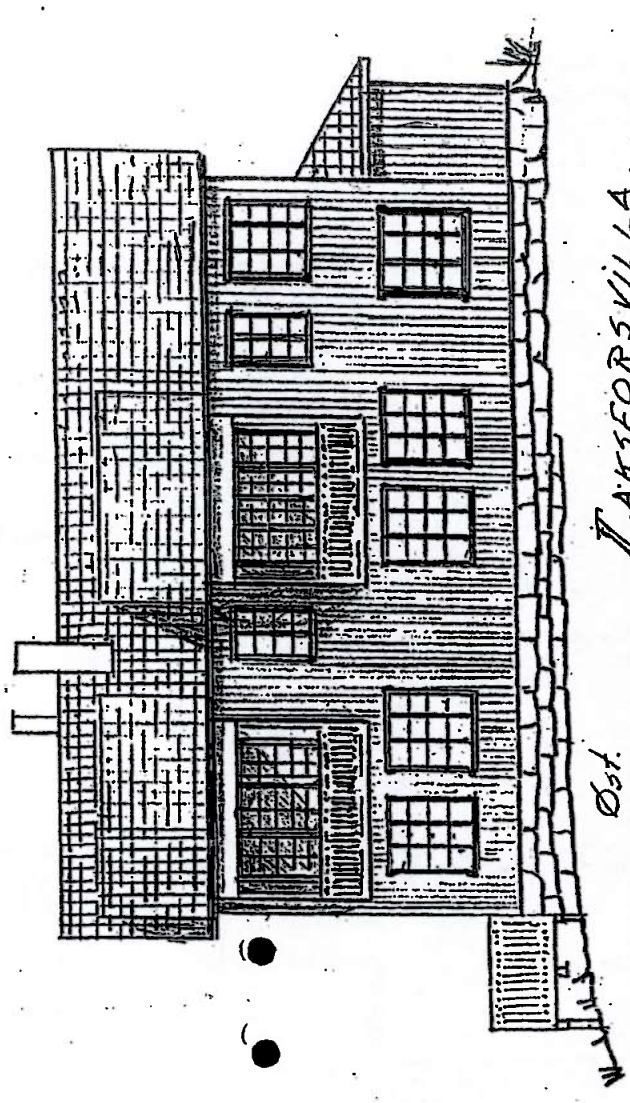
Veileder til internkontroll brukt overfor barnehager

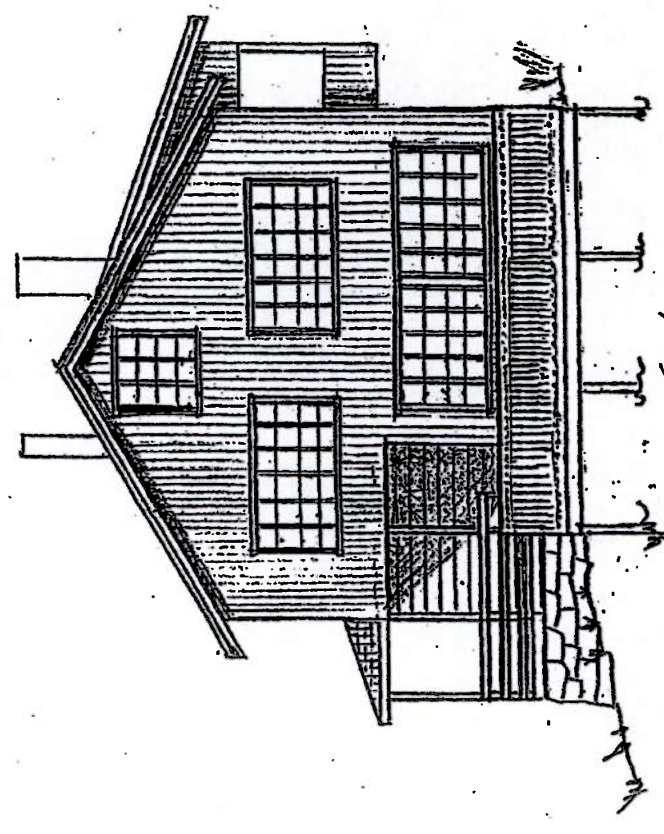
Vest

Nord

Øst

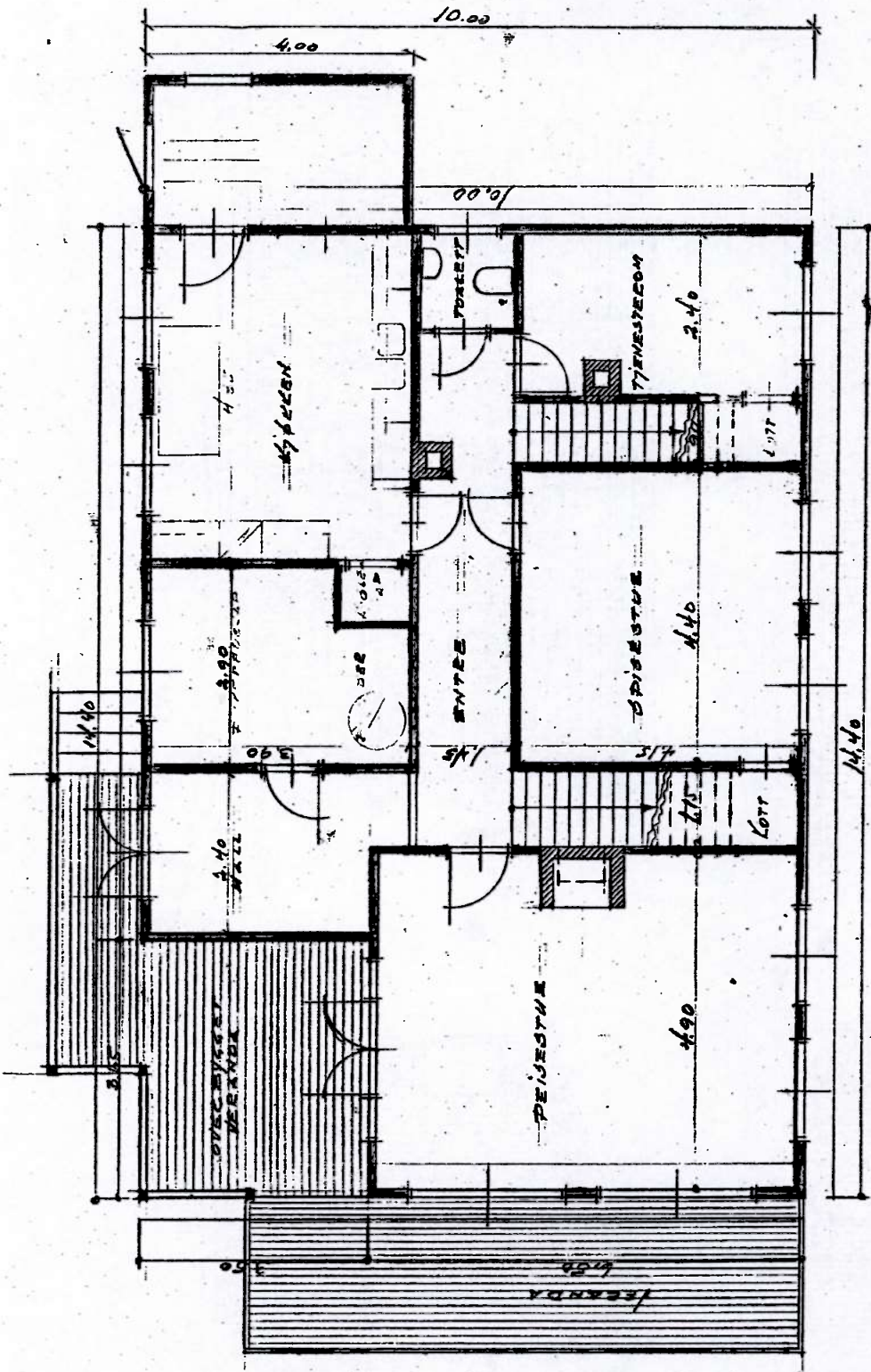

Syd

LAKSFORSVILLA
FRÅSADER

GRANE KOMMUNE
Godkjent sak 14.12.98 / 98

19/4-98
Stavland

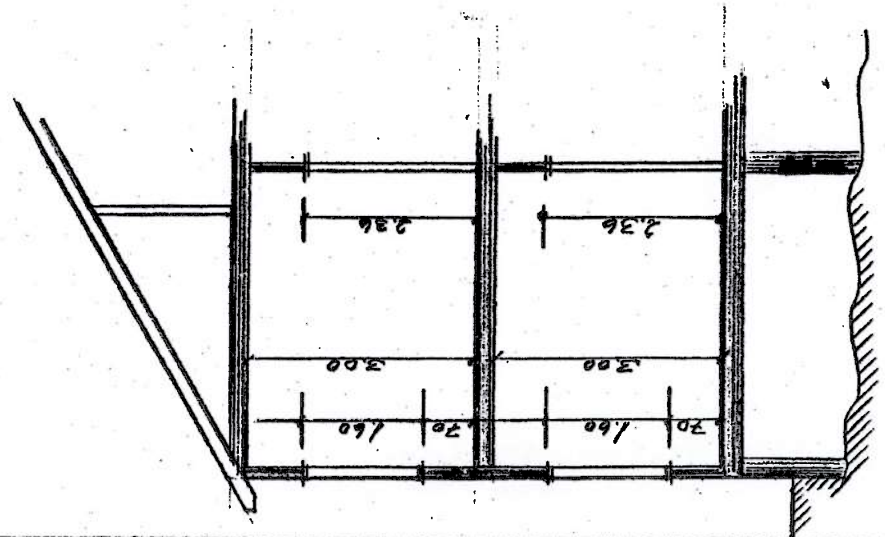
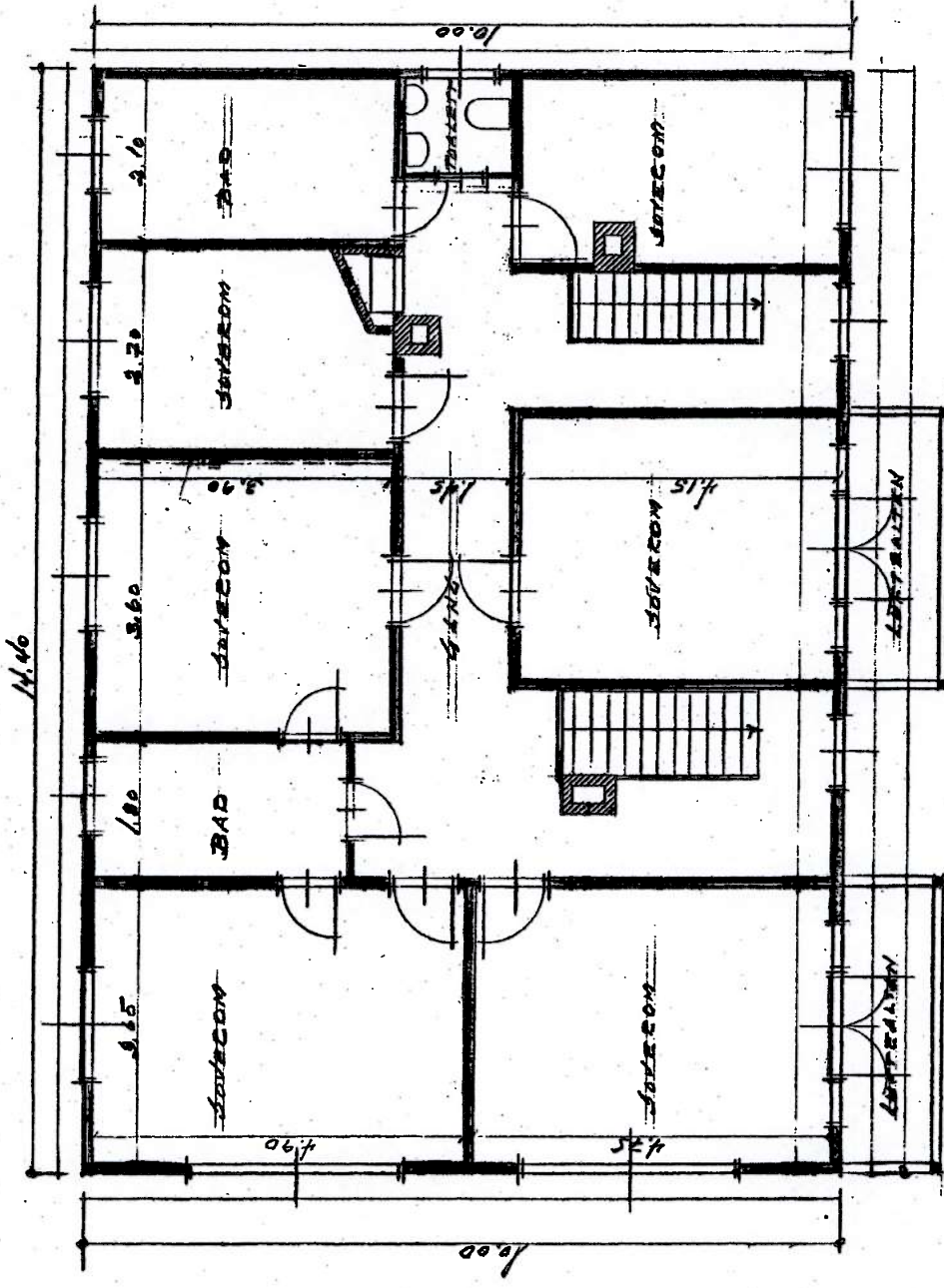

02.01-213614

X
 HUB PA LAKS FOGS
 PLAN 1. STAGE 1.50

OPPMÅLING 1956-69
 Rev. 26.05.90. Stambland

J.NR. 91301

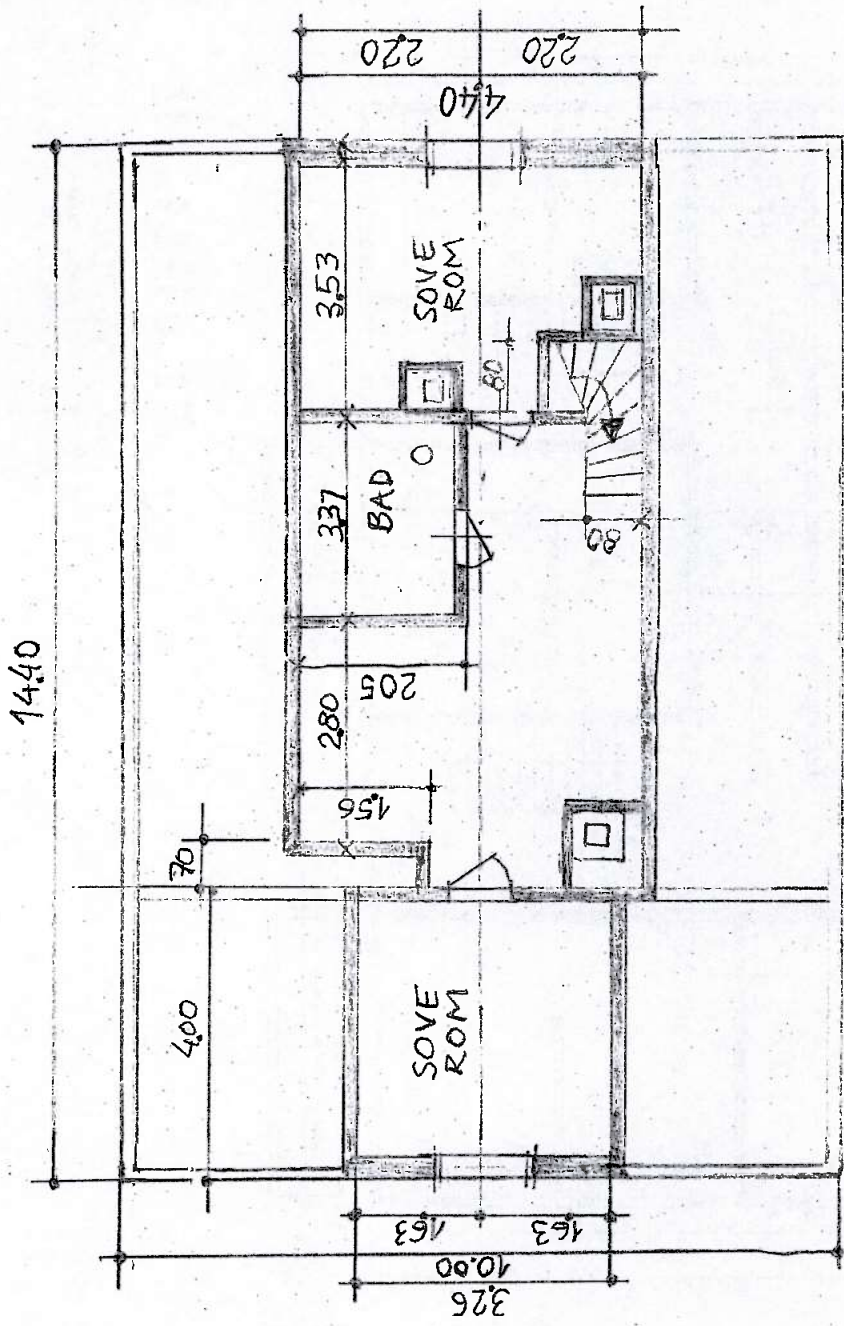

02.01-213615

MOULIN EN ALUMINIUMVEEC
 MUS-PA L'ESSORS
 UNITÉ DE PLAN 2. ETAGE 1.50

OPPMALING 19/5/69 MS
 Rv. 2.05.99. A. G. G. G.

J.N.R. 91302

HUS PÅ LAKSFORS
 PLAN 3. ETASJE 1:50
 Oppmåling 04.06.17 P.L.

Kartverket

Se eiendom

informasjon fra matrikkel og grunnboken

Dato:
02/09 2016

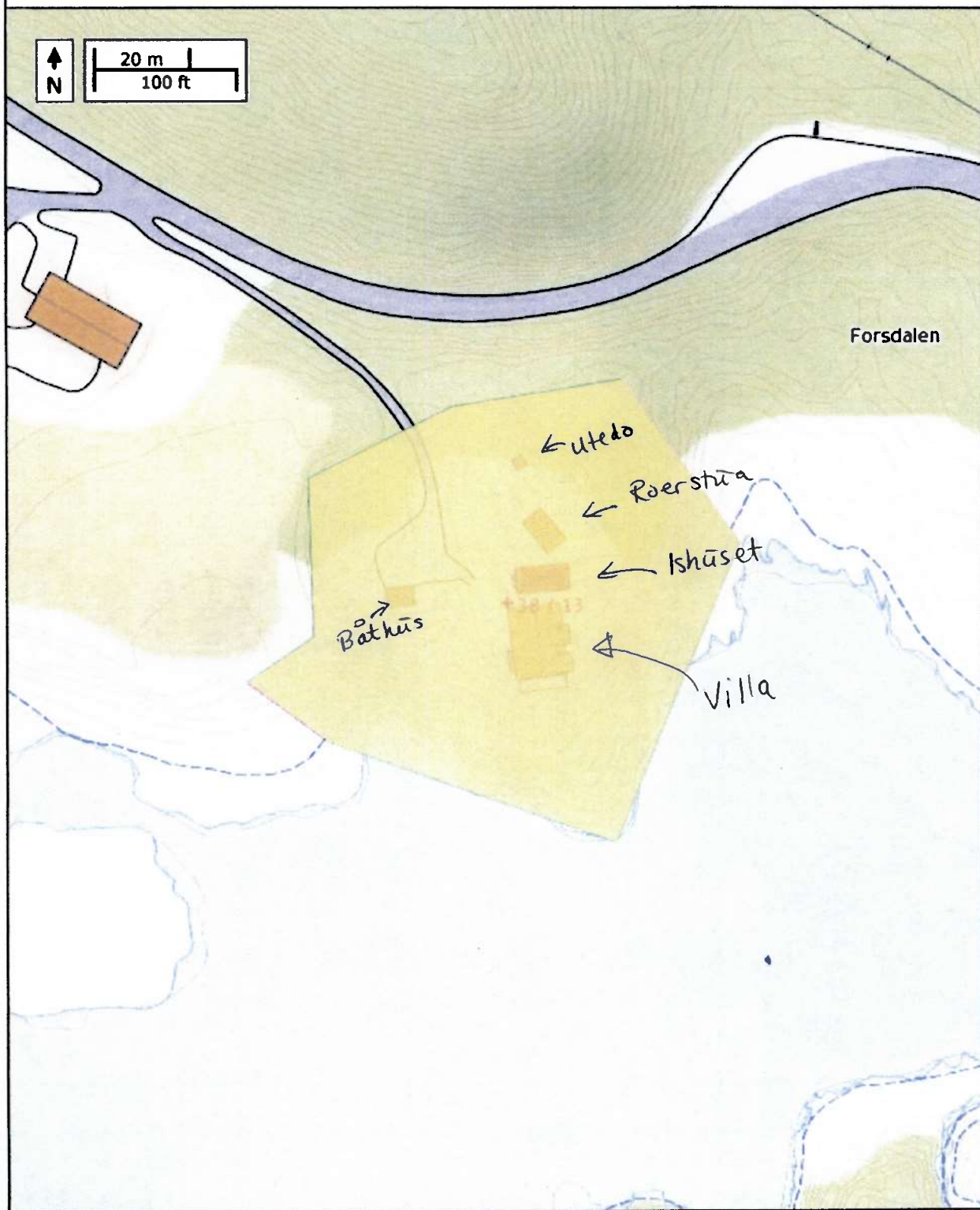
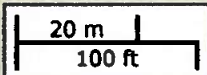
Gårds-/bruksnr: Grane 1825-38/13

Adresse: 38/13, 8680 Trofors

Eiendomstype: Grunneiendom

Tegnforklaring grenselinjer:

- Nøyaktig måling
- Middels nøyaktig
- Mindre nøyaktig
- Lite nøyaktig
- Skissegrenset
- Uavklart grense (m. kvallst)
- - - Fiktiv grense
- Hjelpeinje vannkant
- - - Hjelpeinje vegkant
- Hjelpeinje punktfast

Inger Laksfors

Fra: Normann Svein Arne [SveinArne.Normann@statkraft.com]
Sendt: 16. mai 2017 14:10
Til: laksfors@online.no
Kopi: roar.olderskog@hsb.no
Emne: Salg av Villa ved Laksforsen, samt 39/2 i Grane.

Hei,
Til deres informasjon.

Det har oppstått et tinglysningsteknisk problem i forbindelse med Villaen.
Det viser seg at Laksforsvillaen fortsatt står registret i grunnboken med Fester: *Statkraftverkene*.
Et skjøte signert av Statkraft vil dermed bli avvist av Tinglysingen.

Statkraftverkene ble delt mellom Statnett og Statkraft i 1992.
Eiendommene ble deretter overført til de respektive nye selskapene i løpet av 90 tallet i kraft av en fullmakt fra departementet.

Festeretten for denne eiendommen har tydeligvis blitt uteglemt fra denne prosessen.

For å få tinglyst skjøte på villaen må vi derfor innhente en ny fullmakt fra departementet (OED) som gir Statkraft rett til å overføre denne eiendommen fra Statkraftverkene til dere.

Eiendomsavdelingen er i gang med denne prosessen, men det er usikkert hvor lang tid det vil ta. Her er vi prisgitt saksbehandlingstiden hos OED.

Rent praktisk vil dette få liten betydning for dere.

Dere blir eier av eiendommene på overtagelsestidspunktet og overtar ansvaret for eiendommen fra dette tidspunkt.
Husk forsikring.

Det er altså kun tinglysing av skjøte som ikke kan gjennomføres før vi får fullmakten fra OED.

(Tinglysningen er kun en rettsakt, som gir kjøper rettsvern i forhold til tredjemann (et bevis på at man er rettmessig eier).)

Vi har også orientert Deres bankforbindelse om saken.

De er innforstått med at de må vente noe før de får tinglyst sin pantobligasjon.

Svein-Arne Normann

Saksbehandler, Eiendom

— sveinarne.normann@statkraft.com
— Mobile +47 948 36 689
— Switchboard +47 24 06 70 00

Statkraft Energi AS
Fykan, 8160 Glomfjord
www.statkraft.com

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
019/17	Kommunestyret	21.06.2017

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Selskapsrapporten «Generell eierstyring», Grane kommune

Trykte vedlegg:

08.05.2017

54695

Behandlingssak til kommunestyret fra kontrollutvalget -
Selskapsrapporten «Generell eierstyring», Grane kommune

Sammendrag:

Kontrollutvalget forestår det løpende kontroll og tilsyn med den kommunale forvaltning på vegne av kommunestyret. En av kontrollutvalgets oppgaver er å påse at kommunens virksomhet blir gjenstand for selskapskontroll.

Selskapskontroll kan gjennomføres på to måter, avhengig av kontrollens formål:

- enten i form av en «forvaltningsrevisjon», dvs. en kontroll av hvordan kommunens eierselskap(-er) forvalter sine oppgaver,
- eller i form av en «eierskapskontroll», dvs. en kontroll av hvordan kommunen forvalter sine oppgaver som eier.

Kontrollen i denne saken er en selskapskontroll gjennomført i form av en eierskapskontroll. Med bakgrunn i vedtatt «Plan for gjennomføring av selskapskontroll 2016-2020», godkjente KU i møte 09.11.2016 (KU-sak 035/16) en endelig prosjektplan for selskapskontroll i form av en eierskapskontroll.

Formålet med denne selskapskontrollen har vært å få besvart følgende hovedproblemstilling:
Utøver Grane kommune eierskapet i sine selskaper i samsvar med etablerte normer for god eierstyring?

For å få dette nærmere belyst er følgende temaer undersøkt og vurdert i rapporten:

- Hva eier kommunen?
- Hva er formålet med eierskapet?
- Hvordan utøver kommunen sitt eierskap i selskapene?

Rapportens kapittel 2.4 presenterer hovedkonklusjon og anbefalinger.

Rapportens vedlegg 3 gjengir høringsuttalelse til rapporten fra kommunens rådmann, og høringene er for øvrig nærmere orientert om i rapportens kapittel 3.

Selskapskontrollen er utført av kommunens revisor, KomRev Trøndelag IKS, og rapportens innhold/tema samsvarer med kontrollutvalgets bestilling.

Kontrollutvalget behandlet rapporten i møte 03.05.2017 som sak 014/17, og fattet følgende enstemmige vedtak:

Kontrollutvalget tar selskapskontrollrapporten «Generell eierstyring» til orientering, og vedtar å oversende rapporten for behandling i kommunestyret med følgende innstilling til vedtak:

Kommunestyret tar selskapskontrollrapporten «Generell eierstyring» til orientering og ber rådmannen imøtekomme rapportens anbefalinger.

Rådmannens innstilling:

Kommunestyret tar selskapskontrollrapporten «Generell eierstyring» til orientering og ber rådmannen imøtekomme rapportens anbefalinger.

Fra: Knut Soleglad <Knut.Soleglad@hemnes.kommune.no>
Sendt: 5. mai 2017 11:40
Til: Grane Post; Inger L. Fløtnes
Kopi: Bjørn Ivar Lamo; kolbjorn.eriksen@nlr.no
Emne: Behandlingssak til kommunestyret fra kontrollutvalget
Vedlegg: GR, overs.brev til KST-sak (rapport, selskapskontroll).doc; Generell eierskapskontroll Grane .pdf

Vedlagt følger behandlingssak fra kontrollutvalget til kommunestyret.
Saken omhandler selskapskontrollrapporten «Generell eierstyring», Grane kommune.
Ta gjerne kontakt med undertegnede dersom det er praktiske spørsmål til saken.

Til ordfører:

KU ytret ønske om at hovedmomentene i rapporten blir presentert av revisor når rapporten skal behandles i kommunestyret.

Jeg ber om tilbakemelding på om revisor kan få disponere ca. 15/20 min. til en presentasjon i kommunestyrets møte.

Med vennlig hilsen

Knut Soleglad
Kontrollutvalgssekretær
Indre Helgeland Kontrollutvalgssekretariat

Telefon: 951 44781
E-mail: knut.soleglad@hemnes.kommune.no <mailto:knut.soleglad@hemnes.kommune.no>
Hjemmeside: www.ihkus.no <http://www.ihkus.no>
Telefax: 751 97101 attn: Soleglad

Til:
Grane kommune
v/formannskapssekretær
post@grane.kommune.no
inger.lise.flotnes@grane.kommune.no

Deres ref.:

Vår ref.:

Korgen, den:
05.05.2017

BEHANDLINGSSAK TIL KOMMUNESTYRET FRA KONTROLLUTVALGET.

På vegne av kontrollutvalget i Grane kommune bes følgende sak lagt frem til behandling i førstkomende kommunestyremøte.

Saksnavn:

Selskapsrapporten «Generell eierstyring», Grane kommune

Saksdokumenter:

- Selskapsrapporten «Generell eierstyring», Grane kommune

Saksorientering:

Kontrollutvalget forestår det løpende kontroll og tilsyn med den kommunale forvaltning på vegne av kommunestyret. En av kontrollutvalgets oppgaver er å påse at kommunens virksomhet blir gjenstand for selskapskontroll.

Selskapskontroll kan gjennomføres på to måter, avhengig av kontrollens formål:

- enten i form av en «forvaltningsrevisjon», dvs. en kontroll av hvordan kommunens eierselskap(-er) forvalter sine oppgaver,
- eller i form av en «eierskapskontroll», dvs. en kontroll av hvordan kommunen forvalter sine oppgaver som eier.

Kontrollen i denne saken er en selskapskontroll gjennomført i form av en eierskapskontroll.

Med bakgrunn i vedtatt «Plan for gjennomføring av selskapskontroll 2016-2020», godkjente KU i møte 09.11.2016 (KU-sak 035/16) en endelig prosjektplan for selskapskontroll i form av en eierskapskontroll.

Postadresse:	Indre Helgeland Kontrollutvalgssekretariat, Sentrumsveien 1, 8646 KORGEN
E-mailadresse:	knut.soleglad@hemnes.kommune.no
Hjemmeside:	www.ihkus.no
Telefax:	75 19 71 01 attn.: Knut Soleglad
Telefon:	95 14 47 81 (mobil) 75 19 70 00 (s.bord)

INDRE HELGELAND KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT
... et interkommunalt samarbeid mellom ...
Grane – Hattfjelldal – Hemnes – Lurøy - Nesna – Rana - Vefsn

Formålet med denne selskapskontrollen har vært å få besvart følgende hovedproblemstilling:

Utøver Grane kommune eierskapet i sine selskaper i samsvar med etablerte normer for god eierstyring?

For å få dette nærmere belyst er følgende temaer undersøkt og vurdert i rapporten:

- Hva eier kommunen?
- Hva er formålet med eierskapet?
- Hvordan utøver kommunen sitt eierskap i selskapene?

Rapportens kapittel 2.4 presenterer hovedkonklusjon og anbefalinger.

Rapportens vedlegg 3 gjengir høringsuttalelse til rapporten fra kommunens rådmann, og høringene er for øvrig nærmere orientert om i rapportens kapittel 3.

Selskapskontrollen er utført av kommunens revisor, KomRev Trøndelag IKS, og rapportens innhold/tema samsvarer med kontrollutvalgets bestilling.

Kontrollutvalget behandlet rapporten i møte 03.05.2017 som sak 014/17, og fattet følgende enstemmige vedtak:

Kontrollutvalget tar selskapskontrollrapporten «Generell eierstyring» til orientering, og vedtar å oversende rapporten for behandling i kommunestyret med følgende innstilling til vedtak:

Kommunestyret tar selskapskontrollrapporten «Generell eierstyring» til orientering og ber rådmannen imøtekomme rapportens anbefalinger.

Kontrollutvalgets innstilling til vedtak:

Kommunestyret tar selskapskontrollrapporten «Generell eierstyring» til orientering og ber rådmannen imøtekomme rapportens anbefalinger.

Ta gjerne kontakt med undertegnede dersom det er praktiske spørsmål knyttet til saken. Rapporten er vedlagt elektronisk som Pdf-filer.

Med vennlig hilsen

_____ sign.

Knut Soleglad
kontrollutvalgssekretær

Postadresse:	Indre Helgeland Kontrollutvalgssekretariat, Sentrumsveien 1, 8646 KORGEN
E-mailadresse:	knut.soleglad@hemnes.kommune.no
Hjemmeside:	www.ihkus.no
Telefax:	75 19 71 01 attn.: Knut Soleglad
Telefon:	95 14 47 81 (mobil) 75 19 70 00 (s.bord)

SELSKAPSKONTROLL
GENERELL
EIERSTYRING

GRANE KOMMUNE
03.04.2017

FORORD

KomRev Trøndelag IKS har gjennomført denne selskapskontrollen på oppdrag fra kontrollutvalget i Grane kommune. Prosjektet er gjennomført i perioden november 2016 til mars 2017.

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper¹. Formålet med selskapskontrollen framgår av § 14 i forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner. Av dette følger at selskapskontrollen *skal* omhandle eierskapskontroll. Gjennom eierskapskontrollen kontrolleres hvordan kommunen forvalter sin eierinteresse. Selve aktiviteten i selskapet *kan* kontrolleres gjennom en forvaltningsrevisjon, dersom kommunen bestemmer det.²

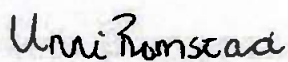
Revisor har vurdert egen uavhengighet overfor Grane kommune, jfr. kommuneloven § 79. Vi kjenner ikke til forhold som er egnet til å svekke tilliten til vår uavhengighet og objektivitet.

Revisjonsteamet har bestått av prosjektleder Sunniva Tusvik Sæter og kvalitetssikrer Marte Bjørnelv.

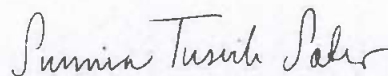
Vi takker alle som har bidratt med informasjon i prosjektet.

En oversikt over tidligere gjennomførte prosjekter fra KomRev Trøndelag IKS finner du på vår hjemmeside www.krt.no.

Steinkjer, 03.04.2017

Unni Romstad
Oppdragsansvarlig revisor

Sunniva Tusvik Sæter
Prosjektleder

¹ Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 77 nr. 5.

² Forvaltningsrevisjon innebærer å gjøre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger.

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. Innledning	3
1.1 Bakgrunn	3
1.2 Bestilling.....	4
1.3 Problemstilling	5
1.4 Metode.....	5
1.5 Vurderingskriterier	5
2. Kommunens eierskap	6
2.1 Generelt om kommunalt eierskap.....	6
2.2 Data.....	8
2.2.1 Oversikt over eierskap.....	8
2.2.2 Formålet med eierskap	12
2.2.3 Utøvelse av eierskap	13
2.2.4 Opplæring.....	14
2.3 Revisors vurdering.....	14
2.3.1 Oversikt over eierskap.....	14
2.3.2 Formål med eierskap	15
2.3.3 Utøvelse av eierskap	15
2.3.4 Opplæring.....	17
2.4 Konklusjon og anbefalinger	17
3. Høring	19
4. Kilder.....	20
5. Vedlegg	21
5.1. Vedlegg 1:	21
5.2. Vedlegg 2:	24
5.3 Vedlegg 3:	25

1. INNLEDNING

1.1 Bakgrunn

I henhold til kommuneloven § 77 nr. 5 skal kontrollutvalget «*påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.*»³

Figur 1. Selskapskontrollens omfang og innhold⁴.

Eierskapskontroll er den obligatoriske delen av selskapskontroll⁵. Det er en avgrenset kontroll av forvaltningen av kommunens eierinteresser, herunder en kontroll av om den som utøver eierinteressene gjør dette i samsvar med de gjeldende forutsetninger og anbefalinger. Det kan også gjennomføres *forvaltningsrevisjon* som del av en selskapskontroll, hvor man går inn i selskapet og vurderer for eksempel kvaliteten på tjenestene selskapet leverer eller selskapets måloppnåelse.

En selskapskontroll omfatter alt kommunalt eierskap som er organisert med hjemmel i andre lover enn kommuneloven, samt interkommunalt samarbeid etter kommunelovens kapittel 5 og som er egne rettssubjekt. Inkludert er dermed interkommunale selskaper (IKS), aksjeselskaper (AS) og samvirkeforetak (SA). Eierskap som ikke omfattes av en selskapskontroll er kommunale foretak (KF), interkommunale samarbeid som ikke er egne rettssubjekter, og stiftelser⁶. Samarbeid som er organisert etter kommunelovens § 28-1, vertskommunemodellen, vil for eksempel kontrolleres av kommunens revisor, da disse inngår i vertskommunens regnskap.

³ Selskapskontroll er nærmere omtalt i forskrift om kontrollutvalg kapittel 6 (§§ 13-15).

⁴ NKRFs Selskapskontroll – fra a-å, s. 4.

⁵ Jf. forskrift om kontrollutvalg § 14 første ledd.

⁶ NKRFs Selskapskontroll – fra a-å, s. 6.

Figur 2. Detaljert innhold i selskapskontrollen⁷.

Selskapskontroll, jf. kommuneloven § 77 nr. 5 og § 80			
	Kl § 77 nr. 5	Kl § 80, 1. ledd Kontrollutvalgsforskriften § 14, 1. ledd	Kl § 80, 2. ledd Kontrollutvalgsforskriften § 14, 2. ledd
Selskapsform/Type kontroll	Påse at kommunens eierinteresser ivaretas fra eiers side	I tillegg til å påse at kommunens eierinteresser ivaretas, gis innsynsrett inn i selskaper for å gjennomføre kontroll	Forvaltningsrevisjon
Heleid aksjeselskap	Ja (jf. KF § 14, 1. ledd)	Ja	Ja
IKS	Ja (jf. KF § 14, 1. ledd)	Ja	Ja
Aksjeselskap med kommunale og private eierinteresser	Ja	Nei	Nei
Kl § 27-selskap som er egne rettssubjekt	Ja	Ja	Ja

1.2 Bestilling

På bakgrunn av Plan for selskapskontroll 2016-2020⁸ har kontrollutvalget i Grane kommune bestilt en selskapskontroll med tema «Styrende dokumenter for håndtering av eierskap», altså en analyse av den generelle eierstyringen i kommunen.

Kontrollutvalget vedtok prosjektplan for prosjektet i sitt møte 09.11.2016 sak 035/16. Fokus i prosjektet er på:

- Hva eier kommunen?
- Hva er formålet med eierskapet?
- Hvordan utøver kommunen sitt eierskap i selskapene?

Kontrollutvalget ønsket også svar på følgende spørsmål:

- Har kommunen et tydelig reglement (rutiner, fullmakter, instruks) for hvem i kommunen som kan/skal gjøre hva i forhold til saksbehandling og i forhold til iverksettelse og oppfølging av vedtak som knytter seg til selskaper som kommunen er eier/deleier i – og i hvilken grad etterleves dette reglementet?

Revisor oppfatter at dette spørsmålet er relatert til spørsmålet om hvordan kommunen utøver sitt eierskap i selskaper gjennom sin eierrepresentant, og hvorvidt det foreligger skriftlige føringer for eierrepresentantens opptreden.

⁷ Hentet fra Nedre Romerike Distriktsrevisjons Plan for selskapskontroll 2013-2016 Skedsmo

⁸ Vedtatt i kontrollutvalget 30.05.2016 sak 20/16 og i kommunestyret 22.06.2016 /sak KS-028-16.

1.3 Problemstilling

Med utgangspunkt i kontrollutvalgets bestilling, er følgende hovedproblemstilling er besvart i eierskapskontrollen:

Utøver Grane kommune eierskapet i sine selskaper i samsvar med etablerte normer for god eierstyring?

1.4 Metode

Rapporten bygger på data innhentet gjennom offentlig tilgjengelige kilder, herunder SmartCheck⁹ og Brønnøysundregistrene, og gjennom dokumentanalyse (se kildehenvisninger) og skriftlige spørsmål stilt til ordføreren.

En foreløpig utgave av rapporten ble sendt på høring til ordfører og rådmann i Grane kommune. Det ble avholdt et høringsmøte mellom revisor, ordfører og rådmann 23.02.2017. I møtet ble rapporten gjennomgått, og revisor har gjort endringer i rapporten i etterkant av møtet etter avtale med ordfører og rådmann. Et endelig høringsutkast ble deretter sendt ordfører og rådmann for formell uttalelse. Skriftlig hørings svar fra rådmann og ordfører er vedlagt rapporten.

1.5 Vurderingskriterier

Vurderingskriteriene er de normer som kommunens praksis vurderes opp mot. I dette prosjektet vurderes kommunens eierstyring opp mot utvalgte kriterier hentet fra KS' anbefalinger¹⁰ for god eierstyring og selskapsledelse.

KS' anbefalinger:

- Anbefaling 1: Obligatorisk opplæring av og informasjon til folkevalgte
 - Kommuner bør som en del av folkevalgtopplæringen gjennomføre obligatoriske kurs og/eller eierskapsseminarer for samtlige folkevalgte i de ulike aspektene knyttet til eierstyring av utskilt virksomhet.
- Anbefaling 4: Utarbeidelse av eierskapsmeldinger
 - Kommuner skal foreta en politisk gjennomgang av sine selskaper gjennom utarbeidelse av ei eierskapsmelding. Eierskapsmeldinga bør gjennomgås og eventuelt revideres årlig i kommunestyret. Eierskapsmeldinga bør inneholde strategier og formål for det enkelte selskap.
- Anbefaling 7: Sammensetning og funksjon til eierorgan
 - Det anbefales som en hovedregel at kommunestyret oppnevner sentrale folkevalgte som selskapets eierrepresentanter i eierorganet. Eierstyring skal utøves innenfor rammen av kommunestyrets vedtak.

⁹ SmartCheck er et nettverktøy for uttrekk og oppslag på norsk foretaksinformasjon.

¹⁰ *KS' anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll av kommunalt/fylkeskommunalt eide selskaper.*

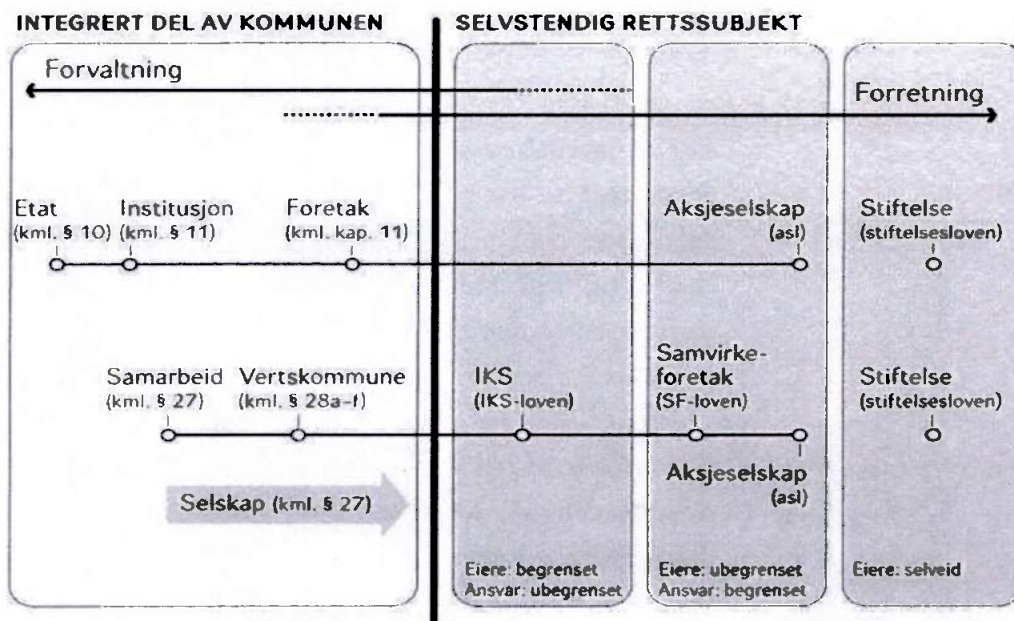
2. KOMMUNENS EIERSKAP

2.1 Generelt om kommunalt eierskap

Kommunene har forholdsvis stor frihet til å organisere tjenestene slik de ønsker, enten som en del av den kommunale administrasjonen eller skilt ut i egen virksomhet. Når tjenesteproduksjonen er organisert innenfor kommunen, er det kommunelovens styringssystemer som gjelder, med kommunestyret som øverste beslutningsmyndighet og ellers kommuneadministrasjonens hierarkiske oppbygging.

Når man velger å legge tjenestene til for eksempel et aksjeselskap eller et interkommunalt selskap, får det følger for den politiske styringen og kontrollen over selskapet. Kommunestyret har fortsatt et ansvar for det som tilhører kommunens virksomhet, men styringen av selskapene er da underlagt den aktuelle selskapslovgivningen og må følge linjen i de riktige selskapsorganene. I tillegg er det slik at selskapenes ledende organer skal ha stor grad av frihet til å drive virksomheten. Både lovverket og normer for god selskapsstyring setter grenser for hvor mye kommunen som eier kan og bør involvere seg i selskapenes daglige virksomhet¹¹.

Figur 3: Grad av selvstendighet¹²:

I et aksjeselskap er det generalforsamlingen som utøver den øverste myndighet i selskapet, og i et interkommunalt selskap er det representantskapet. Eierrepresentanten(-e) møter på vegne av kommunen i generalforsamling/

¹¹ KS' anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll

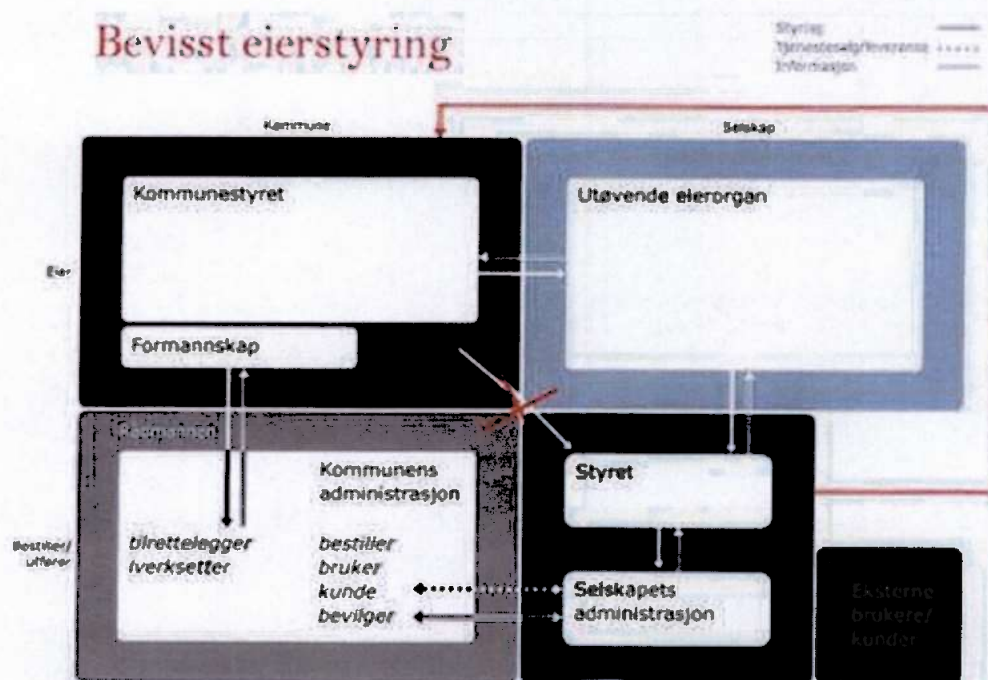
¹² Kilde: Kommunalt eierskap, Vibeke Resch-Knudsen

representantskap i selskapene. I generalforsamling/representantskap skal representanten normalt avgi sin stemme i samsvar med eventuelle vedtak fattet i kommunestyret (bundet mandat).

Proessen for å avklare og iverksette kommunens syn i vesentlige saker som angår selskapene, vil være følgende:

1. Kommunestyret drøfter saker og fatter vedtak på vegne av kommunen (med alminnelig/simpelt flertall av avgitte stemmer) - ofte på bakgrunn av en saksutredning fra rådmannen.
2. Eierrepresentanten representerer kommunestyrets flertallssyn i generalforsamling representantskap for selskapene.
3. Generalforsamlingen/representantskapet har for eksempel myndighet til å vedta vedtekter, myndighet til å velge styremedlemmer og føre tilsyn med styret. Generalforsamlingen representantskapet utøver den øverste myndighet i selskapet, og har en generell instruksjonsmyndighet overfor styret.
4. Styret i selskapet har ansvaret for forvaltningen av selskapet, og fører tilsyn med den daglige ledelsen.
5. Daglig leder står for den daglige ledelse av selskapets virksomhet og skal følge de retningslinjer og pålegg styret har gitt.

Figur 4: Bevisst eierstyring¹³:

¹³ Kilde: *Kommunalt eierskap*, Vibeke Resch-Knudsen

Dette medfører blant annet at kommuneadministrasjonen ikke på noen måte kan instruere selskapet. Det kan heller ikke kommunestyret, men de har muligheten til å gå veien om sin eierrepresentant og generalforsamlingen/representantskapet.

I utgangspunktet følger informasjonsflyten som går den motsatte veien også de samme linjene og selskapsorganene. Det er imidlertid ikke noe i veien for at selskapet, det vil si styreleder eller daglig leder, kan informere kommunestyret direkte hvis kommunestyret ønsker det.

2.2 Data

2.2.1 Oversikt over eierskap

En oversikt over hvilke selskaper kommunen eier og er medeier i, vil normalt være en vesentlig del av en eierskapsmelding. Grane kommune har ikke eierskapsmelding.

I henhold til god kommunal regnskapsskikk skal kommunens aksjer og andeler i selskaper fremgå av en note til kommuneregnskapet¹⁴. Note 18 i Grane kommunes årsregnskap for 2015 ser slik ut:

Figur 5: Note 18 – Aksjer - Andeler

Note 18- AKSJER- ANDELER

Art: 22166000 Aksjer utstedt av kommuner	IB	Bevegeles UB	
Prosjekt: 9403 Dønnesfjellstuen AS	50 000	-50 000	0
Prosjekt: 9404 Destinasjon Helgeland AS	40 000	-40 000	0
Prosjekt: 9405 SHMIL AS	60 000	0	60 000
Prosjekt: 9406 Helgeland Industrier A/S	28 000	0	28 000
Prosjekt: 9407 HELGELANDSKRAFT	7 392 000	0	7 392 000
Prosjekt: 9409 Kommunekraft A/S	1 000	0	1 000
Sum	7 571 000	-90 000	7 481 000
Art: 22170000 Aksjer utstedt av andre			
Prosjekt: 9410 Norske Skogindustrier A/S	3 110	0	3 110
Prosjekt: 9412 Samisk Avis	500	-500	0
Prosjekt: 9413 Tosøn Turist A/S	29 500	-29 500	0
Prosjekt: 9414 Grane Samfunnshus AS	5 500	0	5 500
Prosjekt: 9416 Vefsnlaks AS	12 000	0	12 000
Prosjekt: 9420 Nordland Reiseliv AS	6 000	0	6 000
Prosjekt: 9421 Grane Bedriftsservice	35 000	0	35 000
Prosjekt: 9424 Helgeland Veiutvikling as	50 000	0	50 000
Prosjekt: 9425 Helgeland nasjonalparksente	60 000	0	60 000
Prosjekt: 9427 Sentrum Næringshage AS	49 248	0	49 248
Prosjekt: 9428 Grane Næringsutvikling AS	304 500	0	304 500
Prosjekt: 9430 KomRev Trøndelag IKS	0	12 000	12 000
Prosjekt: 9431 Kystlab-Prebio AS	0	11 520	11 520
Sum	555 358	-6 480	548 878

Aksjer og andeler er ført opp som anleggsmidler spesifisert etter selskap. Verdien er balanseført iht. oppstilling ovenfor. Markedsværdien er ikke oppgitt. Heller ikke eierandel i hvert selskap. 4 aksjeposter er bortskrevet i 2015. Dette gjelder aksjer i opphørte selskaper.

2 nye aksjekjøp er foretatt.
Gjelder KomRev Trøndelag IKS og Kystlab-Prebio AS.

¹⁴ <http://www.gkrs.no/standarder-og-notater/forelopig-standard-f/krs-6-noter-og-arsberetning/>, aksessert 26.10.2016

Revisor fikk på forespørsel tilsendt følgende oversikt over eierskap fra ordfører i Grane kommune:

Figur 6: Tilsendt oversikt over eierskap

Selskap	Prosjektnr.	Eierandel	Aksjekapital
Helgeland Reiseliv AS	9403		kr 50 000
Destinasjon Helgeland AS	9404		kr 40 000
SHMIL AS	9405		kr 60 000
Helgeland Industrier AS	9406		kr 28 000
Helgelandskraft	9407		kr 7 392 000
Kommunekraft AS	9409		kr 1 000
Norske skogindustrier AS	9410		kr 3 110
Samisk Avis	9412		kr 500
Pre Bio AS	9413		kr 29 500
Grane Samfunnshus as	9414		kr 5 500
Vefsnlaks AS	9416		kr 12 000
Helgelandsbase Eiendom	9418	0,08 %	kr 2 000
Nordland Reiseliv AS	9420		kr 6 000
Grane bedriftsservice	9421		kr 35 000
Helgeland Veutvikling AS	9424		kr 50 000
Helgeland Nasjonalparksenter	9425		kr 60 000
Sentrum Næringshage AS	9427		kr 49 248
Grane Næringsutvikling AS	9428		kr 304 500
Trofors Borettslag I	9422		kr 360 400
Trofors Borettslag II	9423		kr 400 541
SUM			kr 8 889 299

Tilsendt 22.11.2016 fra konsulent i Grane kommune, via ordfører.

En gjennomgang av selskapene i tilsendt liste, og sammenligning med oversikt i note, i Brønnøysundregistrene og SmartCheck, viser at det er lite samsvar mellom informasjon om selskapene og oversiktene i seg selv.

Følgende selskaper samsvarer ikke mellom note 18 og tilsendt eierskapsoversikt:

Figur 7: Manglende samsvar

Selskap	Prosjektnr.	Eierandel	Aksjekapital
Dønnesfjellstuen AS	9403	-	-
Tosen Turist AS	9413	-	-
KomRev Trøndelag IKS	9430	-	-
KystLab-Prebio AS	9431		

Dønnesfjellstuen AS står ikke på tilsendt eieroversikt, men har samme prosjektnummer som Helgeland Reiseliv AS. Helgeland Reiseliv AS står ikke i note 18. Tosen Turist AS har samme prosjektnummer som Pre Bio AS i tilsendt eieroversikt. Pre Bio AS står ikke i note 18. Her er dog Kystlab-Prebio AS oppført.

Andre firma registrert på kommunen, funnet på SmartCheck/Proff.no:

Figur 8: Andre firma

Selskap	Eierandel	Aksjekapital
HAG Vekst AS	25,93 %	-
Pre Bio AS	-	-

Revisor har også følgende kommentarer til de ovennevnte listene:

- Grane Bedriftsservice: HaG Vekst sin hjemmeside opplyser om at Grane Bedriftsservice i september 2010 endret navn til HaG Vekst AS¹⁵.
- Destinasjon Helgeland AS: Finner ikke «Destinasjon Helgeland AS». Finner «Destination Helgeland AS», som ble oppløst og slettet fra Brønnøysundregistrene i 2012.
- SHMIL AS: Revisor finner ikke et selskap som heter SHMIL AS, men SHMIL Transport AS og Retura SHMIL AS. Søndre Helgeland Miljøverk IKS (SHMIL) har kommunen eierandel i, men er ikke listet opp på oversikten. Søndre Helgeland Miljøverk IKS har eierandeler i Retura SHMIL AS.
- Helgelandskraft: Registrert i Brønnøysundregistrene som Helgeland Kraft AS.
- Samisk Avis: Registrert i Brønnøysundregistrene som «SÁGAT-SÁMIID ÁVIISA AS SAMISK AVIS AS»
- Prebio AS: Finner selskapet Kystlab-Prebio AS i Enhetsregisteret. I noten står Kystlab-Prebio med et annet prosjektnummer enn Prebio AS.
- Grane Samfunnshus AS: Registrert som Grane Samfundshus BA.
- Helgelandsbase Eiendom AS: Slettet fra enhetsregisteret 16.11.2016
- Nordland Reiseliv AS: I følge SmartCheck er dette selskapet heleid av Nordnorsk Reiseliv AS.
- Helgeland Nasjonalparksenter: Finner ikke dette selskapet verken i Brønnøysundregistrene, SmartCheck eller Proff.no.
- Borettslagene: Registrert som «Trofors Borettslag» og «Borettslaget Trofors II».

Den tilsynelatende mest komplette oversikten over Grane kommunes eierskap finnes i den overordnede analysen av kommunens eierskap, utarbeidet av Indre Helgeland Kontrollutvalgssekretariat. Her opplyses det om at følgende selskaper ble solgt i 2015: Destinasjon Helgeland, Samisk Avis, Tosen Turist og Dønnesfjellstua ANS. Denne eieroversikten finnes som vedlegg 2 til denne rapporten.

¹⁵ www.hagvekst.no

Figur 9: Note 18 2016

NOTE 18- AKSJER- ANDELER

	IB	Bevegelse	UB
Art: 22166000 Aksjer utstedt av kommuner			
Prosjekt: 9405 SHMIL AS	60 000	0	60 000
Prosjekt: 9406 Helgeland Industrier A/S	28 000	0	28 000
Prosjekt: 9407 HELGELANDSKRAFT	7 392 000	0	7 392 000
Prosjekt: 9409 Kommunekraft A/S	1 000	0	1 000
Sum	7 481 000	0	7 481 000
Art: 22170000 Aksjer utstedt av andre			
Prosjekt: 9410 Norske Skogindustrier A/S	3 110	0	3 110
Prosjekt: 9414 Grane Samfunnshus AS	5 500	0	5 500
Prosjekt: 9416 Vefsnlaks AS	12 000	0	12 000
Prosjekt: 9420 Nordland Reiseliv AS	6 000	0	6 000
Prosjekt: 9421 Grane Bedriftsservice	35 000	0	35 000
Prosjekt: 9424 Helgeland Velutvikling as	50 000	0	50 000
Prosjekt: 9425 Helgeland nasjonalparksente	60 000	0	60 000
Prosjekt: 9427 Sentrum Næringshage AS	49 248	0	49 248
Prosjekt: 9428 Grane Næringsutvikling AS	304 500	0	304 500
Prosjekt: 9430 KomRev Trøndelag IKS	12 000	0	12 000
Prosjekt: 9431 Kystlab-Prebio AS	11 520	-11 520	0
Sum	548 878	-11 520	537 358

Aksjer og andeler er ført opp som anleggsmidler spesifisert etter selskap.

Verdien er balanseført lhht. Oppstilling ovenfor. Markedsverdien er ikke oppgitt.

Heller ikke eierandel i hvert selskap.

1 aksjepost er solgt i 2016. Gjelder Kystlab-Prebio AS

I noten for 2016 er det gjort noen endringer i forhold til noten for 2015. Dønnesfjellstuen AS, Destinasjon Helgeland AS, Samisk Avis og Tosen Turist AS er fjernet fra listen i 2016. Dette stemmer med informasjon oppgitt i kontrollutvalgssekretariatets overordnede analyse av kommunens eierskap, hvor det opplyses om at disse fire selskapene ble solgt i 2015.

Revisor hadde et høringsmøte med ordfører og rådmann 23.02.2017, hvor rapporten ble gjennomgått. Her ble det opplyst om følgende:

- Prebio AS har blitt til Kystlab Prebio AS, og at kommunen har solgt seg ut av selskapet. Kommunen kjøper i dag tjenester fra Kystlab Prebio AS.
- Grane Samfundshus er et AL, ikke et AS.
- Destinasjon Helgeland AS har skiftet navn til Helgeland Reiseliv AS. Ifølge note er Destinasjon Helgeland AS solgt, men i eieroversikt på SmartCheck står Grane kommune fortsatt oppført med en eierandel på 2,79% i Helgeland Reiseliv.
- SHMIL er en forkortelse for Søndre Helgeland Miljøverk IKS. Revisor påpeker at det er utydelig at det står SHMIL AS i note, da det er feil selskapsform og feil selskapsnavn.

- Ordfører er usikker på hva slags kobling kommunen har til Nordland reiseliv. I SmartCheck står det at Nordland Reiseliv AS er heleid av Nordnorsk Reiseliv AS. Nordnorsk Reiseliv eies av de tre nordligste fylkeskommunene med 16,82% hver. Revisor har ikke kjennskap til hvem som eier de resterende 49,54% av selskapet.
- Ordfører opplyste om at Helgeland Nasjonalparksenter var et prosjekt man arbeidet med i lang tid, men det ble ikke noe av. Selskapet var et SUS – selskap under stiftelse. Kommunen gikk inn med 60 000, og ifølge ordfører skal dette være gjort opp.
- Rådmannen kontaktet økonomiansvarlig i kommunen for å rette opp skrivefeil for enkelte av selskapene i oversikten.

2.2.2 Formålet med eierskap

Vi kan skille mellom *eierstrategi* som er forventninger fra eierne til selskapets forvaltning av tjenesteområdet (hvorfor eie), og *eierstyring* som handler om hvordan kommunen selv forvalter og styrer sine selskaper (hvordan eie).

Det er kommunestyret gjennom flertallsvedtak som formelt definerer kommunens eiervilje overfor selskaper. Beslutninger som angår vesentlige sider av kommunens eierskap i et selskap må derfor vedtas innenfor organer i kommunen, i henhold til kommunelovens beslutningsregler. Deretter må kommunens vilje iverksettes gjennom rollen som eierrepresentant i selskapets eierorgan.

Grane kommune har ikke eierskapsmelding, med oversikt over selskapene kommunen eier og formålet med disse. I forrige kommunestyreperiode (2011-2015) ble utarbeidelse av eiermelding satt opp i den overordnede planstrategien. Ifølge møteprotokoller fra formannskap og kommunestyre i denne forbindelse¹⁶, er arbeidet med eierskapsmelding påbegynt, og det eksisterer et utkast til melding, men dette utkastet er ikke behandlet politisk. I høringsmøtet opplyste rådmannen om at eiermeldingen ikke er en del av planstrategien som ble behandlet i desember 2016, men at hun er klar over at forslaget til ny kommunelov vil gjøre eierskapsmelding lovpålagt. Rådmannen fortalte også at eierkommunene i Helgeland Kraft AS har påbegynt arbeidet med en felles eierstrategi for kraftselskapet. Hun mener dette arbeidet kan danne mal for videre arbeid med eierskapsmelding i Grane kommune.

Ordfører opplyser til revisor at kommunens eierstrategi, altså formålet med eierskapet, varierer fra selskap til selskap. Fortjeneste alene er ikke formålet med eierskap, og ordfører forteller at de fleste selskaper er nonprofit. De fleste selskapene kommunen eier driftes med tilskudd fra kommunen, og selskapene er etablert for å ivareta lovpålegg og tjenester kommunen ikke greier alene i egen organisasjon.

¹⁶ Formannskapssak 41/16, 14.06.2016 og kommunestyresak 31/16, 22.06.2016.

Som eksempler, viser ordføreren til Helgeland Kraft AS, hvor eierandelen er på 2,5 prosent og har gitt avkastning til kommunen som eiere. Samtidig som at eierskapet har en økonomisk fordel, er selskapet også en sikker leverandør av kraftforsyning til riktig pris. Ifølge ordfører ivaretar eierskapet også at kraftproduksjon og nett er under offentlig kontroll og eie. Ordfører nevnte også at det kan være politiske begrunnelser for eierskap, som i avfallsselskapet Søndre Helgeland Miljøverk IKS (SHMIL) hvor målet er å sikre gode tjenester til innbyggerne til riktig pris.

2.2.3 Utøvelse av eierskap

Grane kommunes politiske delegeringsreglement¹⁷ inneholder ikke informasjon om delegering i forbindelse med gjennomføring av generalforsamlinger eller representantskap i selskaper, herunder hvem som skal være kommunens eierrepresentant i slike sammenhenger. I høringsmøtet viste rådmannen til følgende formulering i delegasjonsreglementet under formannskapets oppgaver: «*C. Foretar valg til nemnder / utvalg der dette er ønskelig og som ikke er lovbestemt.*»¹⁸ Kommunen har også et dokument som heter Styret, råd og utvalg 2015-2019 som er en oversikt over kommunens representasjon i ulike styret, råd og utvalg. Oversikten oppdateres ikke i løpet av valgperioden selv om det foretas nyvalg. Det er også flere selskap det Grane kommune er medeier som ikke er med i samledokumentet. Revisor fikk en kopi av dette dokumentet.

Ordfører opplyser til revisor at det hovedsakelig er ordfører som er kommunens eierrepresentant, men dette gjelder ikke i alle selskaper kommunen har eierinteresser i. Ifølge ordfører er vurderinger av habilitet noe som kan føre til at andre enn ordfører velges som eierrepresentant. Valg av eierrepresentant gjennomføres, ifølge ordfører, i det første møtet i kommunestyret etter konstituering etter valg. Revisors gjennomgang av møteprotokoller viser at det i kommunestyremøtet 16.12.2015 ble gjennomført valg av representanter i diverse utvalg, nemder og selskap, men ikke til samtlige selskap der kommunen er med på eiersiden. Gjennomgangen viser også at når det gjelder kommunens representant til representantskapet i KomRev Trøndelag IKS, er denne oppnevnt av formannskapet¹⁹. Årsaken til dette er, ifølge ordfører, at valget kom midt i perioden og derfor ble en referatsak til kommunestyret.

Ifølge ordfører utøves Grane kommunes eierskap forskjellig fra selskap til selskap. I noen selskap utøves eierskap gjennom deltagelse i selskapets styre, i andre er det gjennom bedriftsforsamling og generalforsamling. På revisors spørsmål om utøvelse av eierskap, opplyser ordfører at rådmannen i Grane kommune sitter i styret for det interkommunale samarbeidet Studiesenteret RKK Vefsn. Her har ordfører møterett. I Hag Vekst AS sitter en representant fra kommunestyret i selskapets styre, og ordfører er eierrepresentant i generalforsamlingen. Ifølge ordfører har Grane kommune en

¹⁷ Vedtatt av kommunestyret 14.12.2016

¹⁸ Grane kommunes delegeringsreglement, vedtatt 14. desember 2016

¹⁹ Formannskapssak 004/16, 03.02.2016

styrerepresentant i hjørnesteinsbedriften Norgesvinduet Svenningdal AS. Kommunen har ikke eierandeler i dette selskapet.

I høringsmøtet ble det opplyst om at Grane kommune har en avtale med Norgesvinduet Svenningdal AS om at kommunen skal oppnevne en styrerepresentant i selskapet. Denne avtalen ble inngått i forbindelse med at kommunen ga et lån til selskapet. Det er enighet i kommunen om at man ikke skal ha en sentral politiker i dette styret. Ifølge ordfører er det bevissthet i kommunen rundt de ulike rollene til et styremedlem versus en som møter som eierrepresentant i generalforsamling.

Ifølge ordfører blir ikke innkallinger og protokoller til generalforsamling og representantskap i kommunens ulike selskap behandlet som egen sak i kommunestyret. I de tilfellene ordfører er kommunens eierrepresentant, er det vanlig at han refererer og orienterer formannskapet og/eller kommunestyret om spesielle saker. Hvis det er forhold som er uklare, eventuelt at det er naturlig å konferere med formannskapet i forkant av møter i generalforsamling/representantskap, blir det gjort. I noen tilfeller kan kommunens representant bli sendt i møte med bundet mandat. Når det dukker opp saker i forhold til de ulike selskapene som krever politisk avklaring, så blir også dette forberedt på vanlig måte fra administrasjonen. Rådmannen har på vanlig måte ansvaret for at saken er tilstrekkelig utredet, men utover dette er det ikke lagt noe spesielt ansvar til rådmannen.

2.2.4 Opplæring

Alle medlemmene av kommunestyret og de to første vararepresentantene samt kontrollutvalg, eldreråd og planutvalg mottar, ifølge ordfører, KS' folkevalgtopplæring. Deler av administrasjonen deltar også på opplæringen. Ett av temaene i opplæringen er roller og rolleforståelse. Ordfører opplyser at det i forbindelse med KS' folkevalgtopplæring etter sist valg, ble gjennomført en generell gjennomgang av hvilke typer selskap kommunen har eierinteresse i, og hvilken bakgrunn man har for eierskapet.

Ifølge ordfører blir de viktigste selskapene fortløpende invitert til kommunestyret for å informere om sin drift. Møteprotokoller fra kommunestyrets møter i 2016, viser at selskaper kommunen har eierskap i, jevnlig har orienteringer for kommunestyret.

2.3 Revisors vurdering

2.3.1 Oversikt over eierskap

Grane kommune har ikke utarbeidet eierskapsmelding i tråd med KS-anbefalingene om god eierstyring og selskapsledelse. Det er derfor vanskelig for revisor å få en komplett oversikt over hvilke selskaper kommunen har eierinteresser i, da informasjonen fra våre kilder ikke gir noe entydig bilde.

Oversikten over eierskap revisor har fått tilsendt fra kommunen er uoversiktlig, mangelfull og utdatert. Den samsvarer ikke med informasjon hentet i Brønnøysundregistrene, SmartCheck, note 18 i årsregnskapet 2015 og 2016 eller med oversikten i overordnet analyse fra Indre Helgeland Kontrollutvalgssekretariat. Noe av dette kan ha naturlige årsaker som nylig kjøp og salg, samt at informasjon i Brønnøysundregistrene og SmartCheck kan være utdatert. Det er likevel revisors inntrykk at kommunen har en noe uklar framstilling av sitt eierskap. Dette med bakgrunn i tvetydighet rundt for eksempel selskapenes navn og selskapsform.

Note 18 i regnskapet er ikke i tråd med god kommunal regnskapsskikk (GKRS 3.1.1.5²⁰), da den ikke inneholder informasjon om verken markedsverdi eller eierandel. Det samme gjelder uklarhet rundt navn og selskapsform.

Revisor vil derfor anbefale at Grane kommune utarbeider en eierskapsmelding med en fullstendig oversikt over kommunens eierskap. Sett i forhold til de utfordringene med oversikt over eierskap gitt i kapittel 2.2, vil det i en slik eierskapsmelding være fordelaktig å være tydelig på selskapsnavn, selskapsform, organisasjonsnummer og hvem som er kommunens eierrepresentant.

2.3.2 Formål med eierskap

En eventuell eierskapsmelding ville også vært et naturlig sted å si noe om kommunens forventninger til de ulike selskapene de eier. Det er revisors inntrykk, gjennom dialog med ordfører, at kommunen for flere av selskapene har et tydelig formål med sitt eierskap. Slik revisor ser det, ville det derfor vært gunstig å kunne presentere disse formålene i en eierskapsmelding.

En eierskapsmelding skal uttrykke hvordan kommunen ønsker å fremstå som eier, og være et politisk og juridisk styringsgrunnlag knyttet til de ulike selskapene kommunen eier. Den bør gi en enkel oversikt over alle selskapene der kommunen har en eierandel. Eierskapsmeldingen bør synliggjøre viktig informasjon om selskapene, som selskapets virksomhet, kommunens eierstrategier for selskapet, kommunens eierandel, mediere og lignende. I tillegg til å gi en oversikt over kommunens samlede selskapsportefølje, bør eierskapsmeldingen gi informasjon om eierskap i de mest aktuelle selskapsformene. Det vil gi de folkevalgte en mulighet til å sette seg inn i styringsmulighetene som ligger i de ulike eierrollene.

2.3.3 Utøvelse av eierskap

KS anbefaler som en hovedregel at kommunestyret oppnevner sentrale folkevalgte som selskapets eierrepresentanter i eierorganet. Eierstyring skal utøves innenfor rammen av kommunestyrets vedtak. Oppnevning av sentrale folkevalgte til eierorganet vil bidra til å forenkle samhandlingen og kommunikasjonen mellom kommunestyret og eierorganet. Når en kommune er aksjonær i et selskap, er det i

²⁰ <http://www.gkrs.no/standarder-og-notater/forelopig-standard-f/krs-6-noter-og-arsberetning/>

utgangspunktet kommunestyret som er (med-)eieren. Aksjeloven sier ikke noe om hvem som skal møte som aksjonær. Retten til å representere kommunen/eieren på generalforsamling kan imidlertid delegeres, til for eksempel ordfører. Medlemmer av et representantskap (IKS) er valgt av kommunestyret etter kommunelovens regler, og i motsetning til aksjeloven, kan ikke andre møte etter fullmakt.

I Grane kommunes politiske delegeringsreglement²¹, finnes det ikke noe om eierrepresentant og ansvar i forhold til kommunens eierskap i selskaper. I og med at kommunen heller ikke har eierskapsmelding, der dette kunne vært beskrevet, kan ikke revisor si noe om hvorvidt kommunen oppfyller eget regelverk når det gjelder eierrepresentanter. Formuleringen i delegasjonsreglementet om at formannskapet foretar valg til nemnder og utvalg, dekker etter revisors syn ikke valg av eierrepresentanter i selskap kommunen har eierinteresser i.

I Grane kommune er det normalt ordføreren som er kommunens eierrepresentant, og valg av eierrepresentant gjøres i kommunestyrets første møte etter konstituering. Disse valgene representerer fullmakten som er gitt fra kommunestyret. Revisor har ikke funnet formelle reglement eller retningslinjer for hvilke saker knyttet til selskaper som skal til politisk behandling og ikke, men revisor registrerer at det gjennomføres orienteringer i kommunestyret fra selskapene, og ordfører har orienteringer til formannskap og/eller kommunestyret ved behov. Ifølge ordfører konfereres det med formannskapet i forkant av møter i selskap dersom dette er naturlig og nødvendig. Slik revisor ser det er dette positivt.

Revisors gjennomgang viser at én eierrepresentant har blitt oppnevnt av formannskapet²², men at dette skyldes at kommunen ble eier av selskapet midt i en kommunestyreperiode. Revisor har ikke funnet valg av eierrepresentant i samtlige selskaper nevnt i eierskapsoversikt, og oversikten over representanter i dokumentet «*Styrer / Råd / Utvalg 2015-2019*» dekker ikke alle selskap kommunen har eierinteresser i. Dette er ikke i tråd med KS' anbefaling om at kommunestyret skal oppnevne representanter.

I korrespondansen med revisor, viser ordfører til representanter fra kommunen som sitter i ulike selskapers styre. Disse ble ikke presentert som eierrepresentanter, men som «kommunens representanter». Eksempler på dette er Grane Næringsutvikling AS, Hag Vekst AS og Studiesenteret RKK Vefsn (§27-samarbeid). Revisor vil her understreke viktigheten av en klar rolleforståelse knyttet til rollen som styremedlem, da man som medlem i et styre i et AS/IKS skal representere selskapets interesser, og ikke eiers. I et AS utøves eiermyndigheten i generalforsamlingen²³. Når det gjelder styret i §27-samarbeid som ikke er egne juridiske enheter, er det annerledes. Her

²¹ Vedtatt av Grane kommunestyre 14. desember 2016.

²² Formannskapssak 004/16, 03.02.2016

²³ *Kommunal selskapsorganisering – økonomiske og juridiske vurderinger*. Kommuneforlaget, 2002.

utpeker deltakerkommunene sine representanter til styret, og styremedlemmene anses å opptre som eierrepresentanter²⁴, da styret er samarbeidets øverste organ²⁵.

2.3.4 Opplæring

KS anbefaler at kommunene, som en del av folkevalgtopplæringen, bør gjennomføre obligatoriske kurs og/eller eierskapsseminarer for samtlige folkevalgte i de ulike aspektene knyttet til eierstyring av utskilt virksomhet. Det er viktig at de til enhver tid sittende kommunestyremedlemmene får innsikt i de roller de innehar både som folkevalgt og aksjonær. De folkevalgte må ha bevissthet om roller, styringslinjer og ansvarsfordeling. Det er kommunestyret i sin helhet som er eieren av selskapet.

Revisors gjennomgang viser at de folkevalgte i Grane kommune har mottatt folkevalgtopplæring i regi KS, som har fokus på roller og rolleforståelse, og kommunen oppfylder slik KS' anbefaling nr. 1. Kommunen har valgt å få jevnlig orienteringer politisk om utviklingen i flere av selskapene de eier. Det er positivt, fordi det gir innsikt i selskapenes drift. Samtidig kan det være et bidrag til å øke bevisstheten om at de folkevalgte, gjennom sine verv i kommunestyret, er eiere.

2.4 Konklusjon og anbefalinger

Revisors gjennomgang viser at Grane kommune på flere punkter ikke utøver eierskapet i sine selskaper i tråd med etablerte normer for god eierstyring. Konklusjonen baserer seg på følgende vurderinger:

- Kommunen har ikke eierskapsmelding, og mangler dermed et dokument som enkelt kan gi en helhetlig oversikt over hvilke selskaper kommunen har eierinteresser i, hva som er formålet med de ulike eierpostene og hvordan kommunen skal opptre som eier overfor selskapene. Et slikt dokument er etter revisors vurdering av stor betydning for eierskapet. Revisor anbefaler at kommunen utarbeider eierskapsmelding.
- Kommunens politiske delegeringsreglement sier ikke noe om hvem som er kommunens eierrepresentant i selskaper kommunen har eierinteresser i. En oversikt over hvem som har myndighet til å representere kommunen i ulike eierorganer, kunne også vært en del av en eierskapsmelding. Revisor anbefaler at kommunen utarbeider en slik oversikt.
- KS anbefaler at alle eierrepresentanter oppnevnes av kommunestyret. Revisors gjennomgang avdekker at slik oppnevning ikke er foretatt for samtlige selskaper kommunen har eierandel i. Gjennomgangen viser at det hovedsakelig

²⁴ *Kommunal selskapsorganisering – økonomiske og juridiske vurderinger*. Kommuneforlaget, 2002.

²⁵ *Introduksjonshäfte – Formelt interkommunalt samarbeid*, KS, 2013

er ordfører som er kommunens eierrepresentant i selskaper kommunen har eierinteresser i. Dette er i tråd med KS' anbefaling.

- Revisors gjennomgang viser at de folkevalgte i Grane kommune har mottatt folkevalgtopplæring i regi KS, som har fokus på roller og rolleforståelse, og kommunen oppfyller slik KS' anbefaling nr. 1.

3. HØRING

En foreløpig rapport ble sendt til ordføreren og rådmannen, og høringsmøte ble gjennomført 23. februar 2017. Referat fra møtet ble godkjent av rådmannen, og medførte noen endringer i rapporten.

Rapporten ble deretter sendt på formell høring til ordføreren som eierrepresentant i Grane kommune. KomRev Trøndelag IKS mottok svar fra rådmannen 23.03.2017. Høringssvaret er vedlagt rapporten (vedlegg 3). Høringssvaret har ikke medført endringer i rapporten.

4. KILDER

Lover og forskrifter:

- Lov om kommuner og fylkeskommuner (Kommuneloven) av 25.09.1992
- Lov om aksjeselskaper (Aksjeloven) av 13.06.1997
- Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner av 15.01.2004

Anbefalinger og juridisk teori:

- *KS' anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll.* KS, november 2015
- *Kommunalt eierskap – roller, styring og strategi.* Vibeke Resch-Knudsen, Kommuneforlaget, Oslo, 2011
- *Introduksjonshefte – formelt interkommunalt samarbeid,* KS, 2013
- *Kommunal selskapsorganisering – økonomiske og juridiske vurderinger.* Kommuneforlaget, 2002
- *Selskapskontroll fra A-Å – praktisk veileder,* NKRF 2012

Annet:

- Kommunestyresak 31/2016, *Årsregnskap 2015 – Grane kommune,* 22.06.2016
- Formannskapssak 004/16, *Valg av kommunens representant til representantskapet i KomRev Trøndelag IKS,* 03.02.2016
- Formannskapssak 41/16, *Helgeland Kraft AS - etablering av konsern. Svar på høring,* 14.06.2016
- *Overordnet analyse av Grane kommunes eierskap 2016-2020,* utarbeidet av Indre Helgeland Kontrollutvalgssekretariat
- Grane kommunes delegeringsreglement, vedtatt 14.12.2016
- Grane kommunes «Styret / Råd / Utvalg 2015-2019»
- <http://www.gkrs.no/standarder-og-notater/forelopig-standard-f/krs-6-noter-og-arsberetning/>
- SmartCheck: www.soliditet.no/
- www.proff.no
- www.hagvekst.no

5. VEDLEGG

5.1. Vedlegg 1:

KS' anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll

ANBEFALING 1: OBLIGATORISK OPPLÆRING AV OG INFORMASJON TIL FOLKEVALGTE

Kommunene bør som en del av sitt folkevalgtprogram gjennomføre obligatoriske kurs eller eierskapsseminarer. Den første opplæringen bør gjennomføres i løpet av de første 6 månedene av valgperioden. Det anbefales også at det nye kommunestyret tidlig i perioden får en oversikt over status for selskapene.

ANBEFALING 2: VURDERING OG VALG AV SELSKAPSFORM

Det er eiers ansvar å sikre en selskapsform som er tilpasset selskapets formål, eierstyringsbehov, samfunnsansvar, hensynet til innsyn, markedsforhold og det aktuelle lovverket.

ANBEFALING 3: FYSISK SKILLE MELLOM MONOPOL OG KONKURRANSEVIRKSOMHET

Selskaper som opererer i et marked i konkurranse med andre aktører i tillegg til monopolvirksomhet, bør som hovedregel skille ut den markedsrettede delen av virksomheten for å unngå rolleblanding og kryssubsidiering.

ANBEFALING 4: UTARBEIDELSE AV EIERSKAPSMELDINGER

Kommunestyrene bør hvert år fastsette overordnede prinsipper for sitt eierskap ved å utarbeide en eierskapsmelding for alle sine selskaper.

ANBEFALING 5: UTARBEIDELSE OG REVIDERING AV STYRINGS-DOKUMENTER

Kommunestyret skal utarbeide og bør jevnlig revidere styringsdokumentene og avtalene som regulerer styringen av selskapet.

ANBEFALING 6: EIERMØTER

KS anbefaler at det jevnlig gjennomføres eiermøter for å bidra til god eierstyring og kommunikasjon med selskapet. Et eiermøte er et møte mellom representanter fra kommunen som eier, styret og daglig leder for selskapet.

ANBEFALING 7: EIERORGANETS SAMMEN- SETNING OG FUNKSJON

Avhengig av selskapets formål, anbefales det som en hovedregel at kommunestyret oppnevner sentrale folkevalgte som selskapets eierrepresentanter i eierorganet.

Eierstyring skal utøves innenfor rammen av kommunestyrets vedtak.

ANBEFALING 8: GJENNOMFØRING AV GENERALFORSAMLINGER OG REPRESENTANTSKAPSMØTER

De formelle eiermøtene er generalforsamling eller representantskap. Det er styret som innkaller. Bestemmelser om inn- kallingsfrist bør tas inn i vedtektene, slik at det tas hensyn til kommunens behov for å ha tid til å behandle aktuelle saker.

ANBEFALING 9: SAMMENSETNINGEN AV STYRET

Det er eiers ansvar å sørge for at styrets kompetanse samlet sett er tilpasset det enkelte selskaps virksomhet. Det anbefales at kommunen sikrer opplæring av styremedlemmene.

ANBEFALING 10: VALGKOMITE OG STYREUTNEVNELSER

Ved valg av styrer til kommunalt eide selskaper bør det vedtektsfestes bruk av valgkomite.

ANBEFALING 11: KJØNNMESSIG BALANSE I STYRENE

Det anbefales at eierorganet uavhengig av organisasjonsform tilstreber balansert kjønnsrepresentasjon. Styremedlemmene behøver ikke være bosatt i kommunen.

ANBEFALING 12: RUTINER FOR Å SIKRE RIKTIG KOMPETANSE I SELSKAPSSTYRENE

Eier har ansvar for å sikre at styret har den nødvendige kompetansen for å nå selskapets mål. Eier bør også anbefale styret selv jevnlig å vurdere egen kompetanse ut fra eiernes formål med selskapet. Det er derfor anbefalt flere rutiner for å sikre nødvendig kompetanse.

ANBEFALING 13: STYRESAMMENSETNING I KONSERNMODELL

Styremedlemmer i morselskap bør ikke sitte i styret til datterselskap. Konserndirektøren kan være representert i datterselskapenes styrer.

ANBEFALING 14: OPPNEVNELSE AV VARAREPRESENTANTER

Der det utpekes varamedlemmer til styret bør ordningen med numeriske varamedlemmer benyttes for å sikre kontinuitet og kompetanse i styret.

ANBEFALING 15: HABILITETSVURDERINGER

Det anbefales at styrene etablerer faste rutiner for å håndtere mulige habilitetskonflikter. Ordfører og rådmann bør ikke sitte i styrer i selskaper.

ANBEFALING 16: GODTGJØRING AV STYREVERV

Kommunen bør i forbindelse med utarbeidelse av eierskapsmelding ha en prinsipiell diskusjon om godtgjøring av styreverv. Denne bør danne grunnlag for eierorganets fastsetting av styrehonorar.

ANBEFALING 17: REGISTRERING AV STYREVERV

Alle som påtar seg styreverv for kommunale selskaper bør registrere vervene på www.styrevervregisteret.no

ANBEFALING 18: ARBEIDSGIVERTILHØRIGHET I SELVSTENDIGE RETTS-SUBJEKTER

Det anbefales at selskapene søker medlemskap i en arbeidsgiverorganisasjon. KS Bedrift vil være et naturlig valg for mange av disse selskapene.

ANBEFALING 19: UTARBEIDELSE AV ETISKE RETNINGSLINJER

Eier bør påse at selskapsstyrene utarbeider, og jevnlig reviderer, etiske retningslinjer for selskapsdriften.

ANBEFALING 20: SÆRLIG OM ADMINISTRASJONSSJEFENS ROLLE I KOMMUNALE FORETAK

Det anbefales at kommunestyrene ved opprettelse av kommunale foretak diskuterer administrasjonssjefens rolle og handlingsmuligheter overfor daglig leder

ANBEFALING 21: UTØVELSE AV TILSYN OG KONTROLL

Kommunestyret har både et tilsyns og kontrollansvar for å sikre at kommunen når sine mål, at regelverket etterleves og at etiske hensyn ivaretas. Kontrollen utføres blant annet gjennom regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Kontrollansvaret gjelder også når virksomheten er skilt ut i egne selskaper.

5.2. Vedlegg 2:

Oversikt over kommunens eierskap, utarbeidet av Indre Helgeland Kontrollutvalgsekretariat i forbindelse med Overordnet Analyse.

1. ANALYSE AV OMRÅDER I KOMMUNENS VIRKSOMHET

1.1 EN OVERSIKT AV EIERSKAPETS AKTIVITETS BASIS

Kommunens eierskap:

Selskapsnavn	Org.-nr.	Bald. EK (mill. kr.)	Branse/forfall	Eier-/andelsand	Rest til EK sin l. for 2019
Alkoholsektor:					
2) Distriktsen Indre Helgeland AS	?			Solgt i 2015	
1) Helgeland Import AS	919 882 722	121,5	Dårlig økonomisk utvikling ved produksjon og salg	?	Nei ^{a)}
1) Sunnli AS	930-094 797	0,9	Ugylt arbeid ligger og utgj. mest av passiv balanse	Solgt i 2015	
1) Helgeland Kraft AS	044811 342	1 811,8	Produksjon, omsetning, distribusjon av energi	2,40%	Ja
1) Vidvika AS	963 888 184	1,4	Blår løst uttømmet/utløst ved i Vidvika/Pasta	12,00%	Nei
1) Kommunehatt AS	886 828 432	1,2	Fornidre ettersom dipendende løst/utløst jernstøp	?	Nei ^{c)}
1) Norske Skogindustri ASA	911 730 961	1 261,0	Trafikkering, produksjon av papir og papp	?	Nei
1) Tross Tross AS	?	?	?	Solgt i 2015	
1) Helgeland Vinterbil AS	981 428 938	1,2	Prosjektene/finansiering/transportutgifter	4,00%	Nei
1) Helgeland Høstbudsjetter	?	?	?	?	?
1) Sæviere/Verdighets AS	983 632 834	7,3	Bedriftskalkulasjon/utvikling/brygging innen øløløl	?	Nei
1) Gaus Nordsporebrygger AS	994 305 333	1,0	Kommunens "innkjøpt", utvilske utvilskeplaner	50,00%	Nei
1) Høg Viken AS (alt. Gaus Industrierveier)	988-471 030	8,8	Viktig økonomisk arbeid	23,00%	Nei
1) Kyrlekk-Pasta AS	986 208 933	19,8	Løst uttømmet/utløst utvilske, utvilskeplaner	?	Nei
2) Helgeland Brev AS	907 677 047	2,4	Utvikle Helgeland samfunnsutvikling utvilske	2,70%	Nei ^{b)}
^{a)} Nordland Brev AS (eierskapet er oppkjøpt i note 18, men sin 100% av Nordland Brev AS i lg. "jærnstep.no")					
Industriell sektor:					
1) Sæviere Helgeland Midjvok IKS	973 824 945	32,4	Innsamling til-felag utvilske	4,00%	Ja
1) KomRev Trøndelag IKS	967 123 943	8,1	Utvikle brygging utvilske for deltagende kommuner	0,00%	Ja
Andre utvilske sektor:					
2) Kommunale Levekårsprosjektene i GPS	886 708 085	17 014,0	Liv- og pensjonstilfølgel	?	Nei
1) Gaus Sæviere AL	933 084 386	?	Sæviereplan for utvilske folk	?	Nei
1) Dronningvann ANS	984 333 010			Solgt i 2015	
Bilsektor:					
Kommunale selskaper:					
Industriell sektor:					
2) Indre Helgeland Regionalt	988 346 346	-	Utvikle/utvikle som kommunerregionens interesse	?	Ja
2) Indre Helgeland Kontrollutvalgsekretariat	988 462 217	-	Løst uttømmet/utløst for utvilske kommuner	?	Ja
Annet (sin. IKT) ???					
Annet (sin. transportsektor) ???					
1) Eierskapet finnes i kommunens årsrapport 2011, note 18.					
2) Eierskapet finnes i "jærnstep.no" og andre selskaper.					
3) Eierskapet finnes i "sæviereplan.no".					
4) Eierskapet finnes i Eksamensoppgavesentralen.					
a) En av 136 kommuner med 1 share hver samt Levekårsprosjektene av 136 kommuner (avg.nr. 975 025 117) samler 136 share.					
LeV er en interesseorganisasjon (finansiering/finansiering i lg. H.s.s.m.g.) utvilskeplaner/utvilskeplaner av kommuner (lg. LeV's vedtekter).					
b) En av kommuner/regionkommuner samt dir. utvilske planer som utvilskeplaner til Høg Viken kommune på.					

5.3 Vedlegg 3: Høringssvar fra rådmannen

Sunniva Tusvik Sæter

Fra: Tone Larsen <tone.larsen@grane.kommune.no>
Sendt: torsdag 23. mars 2017 14.59
Til: Sunniva Tusvik Sæter
Emne: rådmannens svar vedr høringssvar generell eierskapskontroll i Grane kommune

Rådmann har vurdert

- 1. Høringssvaret som ble sendt ut 1. gang
- 2. Møtereferat fra vårt møte vedr dette dokumentet
- 3. Siste versjon av dokument, datert mars 2017

Dokument 1 og 2 er det gitt tilbakemelding på tidligere.

Dokument jfr pkt 3 ovenfor vurderer rådmann å være i samsvar med de faktiske forhold, hva angår de administrative forhold. Rådmann vil ikke kommentere de avsnitt hvor det henvises til ordfører.

Tone Larsen
Rådmann/Raerieålna

Grane kommune
tlf 90919379 / 751 82222
tola@grane.kommune.no

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
020/17	Kommunestyret	21.06.2017

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Vurdering av møtetidspunkt - Kommunestyret

Trykte vedlegg:

12.05.2017

54841

Dagmøter - Kommunestyret

Sammendrag:

Det foreligger skriv fra Grane Senterparti der de ber om vurdering av dagmøter for kommunestyret, og begrunner dette med at det er til det beste for politikere og administrasjon.

Det er ulike interesser når det gjelder møtetidspunkt i kommunale styrever, råd og utvalg.

Det er også et økonomisk spørsmål for kommunen, og bruken av møter må tilpasses de budsjettmessige rammer. Møtetidspunkt må vurderes med sikte på å redusere ulemper og med tanke på å styrke bredden i politisk rekruttering.

Møter i formannskap, fondstyret og administrasjonsutvalg holdes på dagtid.

Møter i kommunestyre og andre styrever, råd og utvalg holdes i størst mulig grad utenom ordinær arbeidstid.

I de tilfeller det er nødvendig for å sikre grundig saksarbeid i viktige saker, holdes det dagmøter i kommunestyret, dette skjer ca. 2 ganger i året.

Det er i gjennomsnitt 5 kommunestyremøter pr. år i Grane kommune.

Å holde møter utenom ordinær arbeidstid har flere fordeler:

1. Flere har større mulighet til å møte
2. Mindre belastning for næringslivet
3. Økonomisk rimeligst for kommunen

Flertallet av kommunene gir faktisk borgerne anledning til å være til stede på møtene. Dette vises av en stikkprøve gjort blant 20 kommuner i Midt-Norge (Kilde: Internett)

Å legge politiske møter til dagtid skal likevel ikke dette være til hinder for deltakelse. Det vises til kommuneloven som sier at man som folkevalgt plikter å delta:

Kommunelovens § 40 sier bl.a.:

Rett og plikt til å delta i møter i kommunale og fylkeskommunale organer.

1. Den som er valgt som medlem av kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalgt organ, plikter å delta i organets møter, med mindre det foreligger gyldig forfall.

Arbeidstaker har krav på fri fra arbeid i det omfang dette er nødvendig på grunn av møteplikt i kommunale eller fylkeskommunale folkevalgte organer. fylkeskommunalt verv.

Kommunelovens § 41 sier bl.a.:**Dekning av utgifter og økonomisk tap.**

2. Tap av inntekt og påførte utgifter som følge av kommunalt eller fylkeskommunalt tillitsverv erstattes opp til et visst beløp pr. dag, fastsatt av kommunestyret eller fylkestinget selv. Det skal fastsettes ulike satser for legitimerede og ulegitimerede tap.

I Grane kommunes reglement om møtegodtgjørelse m.m. heter det:

Folkevalgte som får tap i arbeidsinntekten på grunn av kommunale verv hvor virksomheten selv ikke utbetaler slik godtgjørelse, får dekket tapet.

Ulegitimert: Dekkes med en sats fastsatt til 0,2 % av ordførers inntekt.

Legitimert: Dekkes med en sats fastsatt til 0,6 % av ordførers inntekt.

De 3 siste årene er det utbetalt følgende beløp til representanter som har deltatt i politiske møter på dagtid:

2014	2015	2016
Kr. 148.921	Kr. 83.640	Kr. 133.834

Vurdering:

Det er viktig at innbyggere/velgere/andre interessenter har mulighet til å være tilstede på møtene. Kommunestyremøter er offentlig møter der almenheten har stor interesse, og med kveldsmøter blir dette mere tilgjengelige.

Viktige argumenter for kveldsmøter:

- Kveldsmøter gir interesserte muligheten til å høre hva politikerne sier når de avgjør viktige saker som angår folk i Grane.
- Bedre kontakt mellom folkevalgte og innbyggere.
- Vikarutgifter unngås i stor grad.
- Tapt arbeidsfortjeneste er mindre

Motargumenter:

- Fritid spoles
- Småbarnsforeldre foretrekker dagmøter
- Bedre kvalitet / opplagthet ved dagtid

Komiteene (NNF,KOK, KHO) har også forskjellige møtetidspunkt, dette med bakgrunn i div. personlige behov som har blitt hensyntatt. Det må vurderes på nytt å få samme møtetidspunkt for alle komiteene, dette for å skape en ryddig struktur i politiske møter generelt.

Rådmannens innstilling:

Grane kommune opprettholder bruken av kveldsmøter med møtetidspunkt hovedsakelig kl. 18.00. Dette gjelder for kommunestyret samt alle politiske styrever, råd og utvalg med unntak av formannskap, fondstyret og administrasjonsutvalg.

Trofors 12.05.2017

Grane Kommune

Rådmannen

8680 Trofors

GRANE KOMMUNE		
JP. ID: 17/1027	Dok.nr.: 14/364-131	
12 MAI 2017		
Ark kode		
Behandling		Avd. RÅD
S	R	D
Off	Bke off	Hind.

Dagmøter i kommunestyret

Grane Senterparti foreslår å holde dagmøter i kommunestyret . Vår gruppe mener at dagmøter vil være det beste for både representanter og administrasjon . Vi ønsker at det stemmes over dette i første kommunestyremøte.

Mvh
Jan Otto Fiplingdal
Jan Otto Fiplingdal

leder i Grane Senterparti

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
036/17	Formannskapet	07.06.2017
021/17	Kommunestyret	21.06.2017

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Startlån til viderefordeling

Sammendrag:

Etter søknad har Grane kommune mottatt bevilgning på kr 2.000.000 fra Husbanken i form av startlån til videretildeling. Lån gis med flytende rente som serielån med totalt 20 års løpetid hvorav 0 år er avdragsfrie. Kommunen kan bes om fastrente.

Startlån skal bidra til at svakstilte grupper skal kunne etablere seg i egen bolig. Det er en økonomisk behovsprøvd låneordning som kan gis til husstander som har problemer med å oppnå fullfinansiering i det private kredittmarkedet på grunn av inntekt/og eller manglende egenkapital.

Jfr. nye regler hos Finanstilsynet vil ikke bankene godta NAV som delfinansierer ved inngåelse av lån. Vi har erfart at det vil komme søknader der det etterspørres full finansiering. Mange vil også ha behov for startlån i tilfeller der det er nødvendig med refinansiering for å unngå tvangssalg av hus.

Grane Kommune hadde 783 000,- disponibelt for videre utlån pr. dags dato. Vi har saker som er under vurdering og som ikke er behandlet. Erfaringsmessig vil det ikke bli aktuelt med tilsagn i alle sakene. Men det vurderes likevel å være behov for nytt låneopptak. Det er en del søkere som venter på å få sine saker behandlet, og det har vært forespørsel fra personer som ikke enda har kommet med søknad.

Startlån kan være et godt virkemiddel for å øke gjennomstrømming i kommunale boliger. Det vurderes også å være et virkemiddel for å få effekt av Bolyst satsing i Grane Kommune.

Vurdering:

Startlån er, nest etter bostøtte, det viktigste boligsosiale virkemiddel for å gi vanskeligstilte mulighet til å etablere seg i egen bolig. Det kan gi bedre gjennomstrømming i kommunale boliger. Egen bolig er dessuten ofte viktig i en rehabiliteringsprosess. Videre kan det være et godt virkemiddel for å få effekt av Bolyst satsing.

Rådmannens innstilling:

Grane Kommune tar opp lån i Husbanken med 2.000.000,- som skal benyttes til videretildeling av startlån.

Lånet nedbetales over 20 år

Formannskapet 07.06.2017:

Møtebehandling:

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

FS- 036/17 Innstilling:

Grane Kommune tar opp lån i Husbanken med 2.000.000,- som skal benyttes til videretildeling av startlån.

Lånet nedbetales over 20 år

Grane kommune

ArkivKode: FA - K00
Arkivsak: 17/166
JournalpostID: 17/1633
Saksbehandler: Tone Larsen
Dato: 12.05.2017

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
021/17	Nærings- og naturforvaltningskomite	23.05.2017
040/17	Formannskapet	07.06.2017
022/17	Kommunestyret	21.06.2017

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Innføring av fjelloven i Grane kommune.

Trykte vedlegg:

11.05.2017 54817 170314_uttalelse troms fylkesting om ny forvaltningsordning_35 for 5 mot

Bakgrunn og USS sin vurdering:

Kommunene i Troms og Nordland som er tilsluttet USS (Utmarkskommunenes sammenslutning) har gått i prosess med innføring av fjellova. Saksgrunnlaget er utarbeidet at sekretariatet for USS. Fylkestinget i Nordland har gitt uttalelse fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Miljøpartiet De Grønne, Venstre og Kristelig Folkeparti - Forvaltningen av statens grunn i Nordland må gjennomgås. Denne ligger vedlagt.

USS skriver:

Store deler av statsgrunnen i Nordland og Troms forvaltes i dag av Statskog SF, som grunneier. Statskog SF eier om lag 59 000 km² av landarealet i Norge og ca. 13 000 km² ligger i Troms fylke og 17 000 km² i Nordland fylke. Innenfor dette eiendomskomplekset er det statsgrunn, der gårdbrukere i Nordland og Troms har rettigheter på allmenningssrettslig grunnlag. Det er blant annet slått fast i Utmarkskommisjonens dommer. [dersom det er avgjørelser som berører kommunen, innta følgende: se nedenfor i punkt 4.3.]

Fjellova § 1 regulerer hva og hvor loven gjelder. I § 1 heter det:

«Føresegnene i lova her gjeld for statsallmenningane.

Kongen kan ta avgjerd om at lova heilt eller delvis skal gjelde også for andre område som tilhøyrer staten.

For skogsdrift og hogstrettar i skog gjeld lova ikkje.

Rettar i statsallmenningane i kraft av særleg heimel går ikkje inn under lova.»

Det fremgår av første ledd i bestemmelsen at loven gjelder «statsallmenningane». I Ot.prp. nr. 32 (1973–74) heter det om dette:

«Spørsmålet om avgrensinga av området for lova har også ei anna side, nemleg den geografiske: Kva for eigedomar skal lova gjelde for? Det som er sagt i utkastet, og som også står i lova frå 1920 § 1, er at lova gjeld for statsallmenningane. Med dette meinest den umatrikulerte statsgrunn i Sør-Norge til og med Nord-Trøndelag fylke (jfr. stortingsvedtak 11. mars 1926). Elles gjeld lova ikkje, med mindre det måtte verte særskilt fastsett at den skal gjere det. Men skulle det bli rettsleg fastslått at noko av den umatrikulerte statsgrunn i Nord-Norge er statsallmenning, følgjer det av seg sjølv at lova dermed også gjeld for slike område. (...).» (Understrekete her.)

For det tilfelle at det er statsgrunn i kommunen, vil uttalelsen over medføre at fjellova allerede gjelder. Denne rettsoppfatningen ble også lagt til grunn av Samerettsutvalget II (SRU II), som vurderte den rettslige status av statens grunn i Nordland og Troms i utredningens punkt 14.5.2.2:

«Etter Samerettsutvalgets syn kan det i dag legges til grunn at i den utstrekning statens eiendomsrett kan opprettholdes, må deler av statens grunn i Nordland og Troms anses som statsallmenninger i rettslig forstand fordi grunnen har de karakteristika som kjennetegner statsallmenningsgrunn.»

I fjellova § 1 annet ledd fremgår det at «Kongen» kan bestemme at fjellova skal gjelde også for andre områder som tilhører staten. Det innebærer at fjellova kan innføres for statsgrunn i Nordland og Troms ved vedtak som treffes av regjeringen.

I det følgende gjør vi kort rede for Lov om utmarkskommisjon for Nordland og Troms. Deretter, i punkt 4.3, omtaler vi kort de avgjørelser fra Utmarkskommisjonen som slår fast at det er allmenningsrettigheter i de aktuelle områdene med statsgrunn i Grane kommune. I punkt 4.4 går vi gjennom hvilken betydning avgjørelsene har for kommunen.

Ved Lov om utmarkskommisjon for Nordland og Troms av 1985, ble det opprettet en dømmende kommisjon med myndighet til å ordne rettsforhold, herunder fastsette grenser, mellom staten og andre for høyfjell og utmark i de to fylkene. I § 1 i loven het det:

«Det opprettes en dømmende kommisjon (utmarkskommisjonen) for å ordne rettsforholdene mellom staten og andre vedrørende høyfjellsområder og andre utmarksområder i Nordland og Troms fylker. Som staten regnes i denne lov også andre som forvalter eiendom på statens vegne.»

Kommisjonen bestod av fem faste medlemmer og to varamedlemmer (§ 3). I henhold til § 2 hadde kommisjonen følgende mandat:

«Kommisjonen har myndighet til ved dom med bindende virkning for alle vedkommende:

- 1. å fastslå om staten er eier av grunnarealer eller ikke,*
- 2. å fastsette grenser mellom statens grunnarealer og tilstøtende grunnarealer,*
- 3. å fastslå om bruksretter, herunder allmenningsretter, er til eller ikke på statens grunnarealer, og i tilfelle hvem som har bruksrett.»*

Det sentrale i denne sammenheng er at Utmarkskommisjonen hadde rettslig myndighet til å avgjøre om det på statsgrunn var opparbeidet allmenningsretter, nr. 3, altså om det også i Nordland og Troms er statsallmenning.

Fjellova § 1 annet ledd gir en adgang for å be Kongen – Regjeringen – om å treffe en beslutning om å godkjenne kommunes vedtak om at fjellova skal gjelde i kommunen, uten at det reises sak om hvorvidt statsgrunnen er statsallmenning. Selv om departementet skulle være uenig i kommunens prinsipale syn, kan det etter bestemmelsens annet ledd treffes vedtak om at fjellova skal gjelde. Slikt vedtak kan også treffes for eventuell statsgrunn i kommunen der Utmarkskommisjonen ikke har slått fast at det er allmenningsrettigheter.

Dersom det skulle være statsgrunn i kommunen der det ikke er slått fast at det er allmenningsrettigheter, vil kommunen be om at Regjeringen treffer etterfølgende vedtak om å godkjenne oppnevning av fjellstyre også for disse områdene, slik at *fjellova innføres* for disse områdene.

En følge av at fjellova gjelder i kommunen og at kommunen oppnevner fjellstyrer, er at inntekter som følger av loven skal gå inn i en fjellkasse som administreres av fjellstyret, jf. fjellova § 11 første ledd.

Hovedregelen er at fjellkassen skal brukes til å styrke allmenningen, jf. § 11 tredje ledd. Dersom overskuddet i fjellkassen er større enn det som trengs til tiltak i allmenningen, kan overskuddet benyttes til å styrke næringsgrunnlaget i de bygdene som har rett til allmenningsbruk. Inntekter til fjellkassen er regulert i §§ 12, 21, 25 og 29 i fjellova.

I henhold til § 12 skal fjellkassen tilføres halvparten av tomtefesteinntektene fra hytter og hotell som staten har på allmenningsgrunnen. Videre skal inntekter ved bortleie av kulturbeite eller dyrkingsjord til andre jordbrukere enn de som er allmenningsberettiget, gå til fjellkassen, jf. § 21. Inntekter ved salg av jaktkort går også til fjellkassen, jf. § 25 og det samme gjelder ved løsing av fiskekort, jf. § 29. Reguleringen av inntekter til fjellkassen og hvordan inntektene kan disponeres, sikrer at inntektene som genereres på statsgrunnen tilbakeføres til allmenningen og lokalt næringsliv. Inntektene blir dermed værende lokalt og det vil bli en klarere sammenheng mellom inntektene som skapes lokalt og styrking av allmenningen(e) og lokalsamfunnene i tilknytning til denne/disse. Det er en målsetting at de inntekter som staten gjennom Statskog SF i dag mottar fra bruk og forvaltning av utmarksressursene på statsgrunn, tilfaller fjellstyret til lokalbefolkningens beste og uten kostnader for den enkelte kommune. Det er en forutsetning at vedtaket ikke fører til økte kostnader for de allmenningsberettigete.

Til arbeidet med NOU 2007: 13 A ble det innhentet opplysninger om Statskog SFs inntekter fra Nordland og Troms. Brutto omsetning i 2005 var 67,7 millioner kroner. I skriftlig svar fra landbruks- og matminister Dale til stortingsrepresentant Knag Fylkesnes (vedlagt) fremgår det at omsetningen i 2016 var 116,5 millioner kroner. Resultatet fra løpende drift i de to fylkene viser et overskudd på 10 millioner kroner, ikke medtatt engangsgevinster på 26,5 millioner kroner for skogvernerstatninger og salg av fast eiendom. Tallene viser at Statskog SF har store inntekter fra virksomheten i Nordland og Troms.

Rådmannens innstilling:

1. Grane kommune vedtar å iverksette fjelloven ved å oppnevne et fjellstyre i henhold til fjellova § 3 første ledd. Fjellstyret skal administrere bruken av allmenningsrettighetene på statsgrunn i kommunen i henhold til fjellova § 3 annet ledd.
2. Fjellstyret skal i henhold til fjellova § 11 disponere en fjellkasse der de inntekter som følger av fjellova skal inngå.
3. Grane kommune vil gjennom dette vedtaket styrke det lokale selvstyre over utmarksressursene i kommunen. Det er en målsetting at de inntekter som staten gjennom Statskog SF i dag mottar fra bruk av disse utmarksressursene, tilfaller fjellstyret til lokalbefolkningens beste.
4. Kommunestyret ber rådmannen underrette Statskog SF og Landbruks- og matdepartementet om vedtaket, med anmodning om snarlig dialog om den praktiske gjennomføringen av vedtaket.

Nærings- og naturforvaltningskomite 23.05.2017:

Møtebehandling:

Rådmannens innstilling vedtatt med 3 mot 1 stemme.

NNF- 021/17 Innstilling:

1. Grane kommune vedtar å iverksette fjelloven ved å oppnevne et fjellstyre i henhold til fjellova § 3 første ledd. Fjellstyret skal administrere bruken av allmenningsrettighetene på statsgrunn i kommunen i henhold til fjellova § 3 annet ledd.
2. Fjellstyret skal i henhold til fjellova § 11 disponere en fjellkasse der de inntekter som følger av fjellova skal inngå.
3. Grane kommune vil gjennom dette vedtaket styrke det lokale selvstyre over utmarksressursene i kommunen. Det er en målsetting at de inntekter som staten gjennom Statskog SF i dag mottar fra bruk av disse utmarksressursene, tilfaller fjellstyret til lokalbefolkningens beste.
4. Kommunestyret ber rådmannen underrette Statskog SF og Landbruks- og matdepartementet om vedtaket, med anmodning om snarlig dialog om den praktiske gjennomføringen av vedtaket.

Formannskapet 07.06.2017:

Møtebehandling:

NNF-komiteens innstilling med unntak av pkt. 4 enstemmig vedtatt.

FS- 040/17 Innstilling:

1. Grane kommune vedtar å iverksette fjelloven ved å oppnevne et fjellstyre i henhold til fjellova § 3 første ledd. Fjellstyret skal administrere bruken av allmenningsrettighetene på statsgrunn i kommunen i henhold til fjellova § 3 annet ledd.
2. Fjellstyret skal i henhold til fjellova § 11 disponere en fjellkasse der de inntekter som følger av fjellova skal inngå.
3. Grane kommune vil gjennom dette vedtaket styrke det lokale selvstyre over utmarksressursene i kommunen. Det er en målsetting at de inntekter som staten gjennom Statskog SF i dag mottar fra bruk av disse utmarksressursene, tilfaller fjellstyret til lokalbefolkningens beste.

SAKSPROTOKOLL

Utvalg: Fylkestinget
Møtedato: 14.03.2017
Utvalgssak: 3/17

Resultat:

Arkivsak: 17/4148-2
Tittel: **UTTALELSER**

Behandling:

Fylkesordfører viste til rammene rundt uttalelser ved å vise til reglement for fylkestinget § 19 d.

Fylkesordfører tok opp følgende uttalelse fremmet av SV, SP, H, FrP, KRF, AP, MDG og V:

Flere og gode lærere med desentralisert lærerutdanning

En rapport fra Statistisk Sentralbyrå (SSB) i 2015 estimerte at Norge i 2020 vil mangle 3 430 grunnskolelærere. Rapporten sier ikke hvor denne lærermangelen vil komme. Mangelen er allerede sterkt merkbar i distriktskommuner og regioner uten tilbud om lærerutdanning. Uten målrettede tiltak vil den øke.

Universitetene og høyskolene strever med å rekruttere lærerstudenter. Studieplasser står tomme på universitetscampusene i Tromsø og Bodø. Om alle studieplassene i Nord-Norge var fylt med lærerkandidater, vil man likevel ikke klare å dekke landsdelens behov for lærere. Dette er urovekkende.

Den skolepolitiske debatten i Norge styres ofte av sentrumsområdenes behov. Krav om flere lærere i klassen og spesiell fagkompetanse hos enkeltlærere kan lettere imøtekommes der lærerutdanningene foregår, der studentene begynner sitt voksenliv og får sin første yrkespraksis. I drakampen om de nyutdanna lærerne ligger det dermed an til at skoler i distriktene blir tapere.

Det er godt dokumentert at personer som ellers ikke kan flytte til f.eks. Tromsø, Bodø eller Oslo for å studere på heltid, kan gjennomføre ei desentralisert utdanning med glans. Det er gledelig at UiT Norges arktiske universitet nå tilbyr desentralisert lærerutdanning i Alta, Hammerfest, Kirkenes og i Nord-Troms. Nord universitet har liknende tilbud i Nesna og Mo i Rana. Men store deler av landsdelen og det øvrige Norge får ikke trekke nytte av slik tilrettelagt lærerutdanning.

Troms Fylkesting ber UIT ta sitt ansvar og utvide tilbudet om lærerutdanning og etterutdanning til regioner som i dag har ønsket seg et desentralisert tilbud og som ikke har det.

Besøksadresse

Strandveien 13

Postadresse

Postboks 6600, 9296 TROMSØ

Telefon

77 78 80 00

Epost mottak

postmottak@tromsfylke.no

Bankgiro

4700 04 00064

Internettadresse

www.tromsfylke.no

Org.nr.

864870732

Debatt startet kl. 1443 til kl. 1518.

Votering behandling (37 representanter til stede):
Enstemmig vedtatt at uttalelsen skal behandles.

Votering:
Uttalelsen falt med 14 stemmer for og 23 stemmer mot.

Fylkesordfører tok opp følgende uttalelse fremmet av AP, SP, KRF og MDG

Ny forvaltningsordning for utmark i Nordland og Troms

Det vises til utredningen, *Den nye sameretten*, som ble overlevert justisminister Knut Storberget i 2007. Utredningen bygger i stor grad på Fjellevens bestemmelser når det gjelder forvaltningen av de fornybare ressursene.

Fjellevens har gjennom mer enn 40 år sikret allmennheten tilgang til skog og vann på statens grunn i alle fylker i Sør-Norge.

I Nord-Norge legger FINNMARKSLOVEN rammene for forvaltningen av statens grunn i Finnmark. Nordland og Troms er i en særstilling. Lokalbefolkningen er utelukket fra å være med på forvaltningen av utmarka i sine tradisjonelle bruksområder fra gammel tid.

Her har vi Statskog som eier og forvalter av utmarka. Lokalbefolkningen må betale dyrt for å bruke utmarka, og det blir også generert store inntekter fra salg av grus, tomtesalg, kraftverk mm. Utbyttet blir dratt inn i statskassa, og kommer i liten grad lokalmiljøet der verdiene blir skapt til gode. Vi er kjent med at det i 2015 ble tatt ut ekstraordinært utbytte fra Statskog ved salderingen av statsbudsjettet.

Fjellevens skal nå gjennomgås, og regjeringen har besluttet at Nordland og Troms ikke skal omfattes av gjennomgangen. Utvalget skal avgrense sitt lovforslag til regulering av det som er statsallmenninger i dag og som er underlagt fjellevens og statsallmenningsloven. Det inngår ikke i utvalgets mandat å vurdere utvidelser av lovenes geografiske dekningsområde. Regjeringen har konkludert med at eventuell ny lovgivning for forvaltning av grunneierrettigheter i hele det tradisjonelle samiske området og bruksrettigheter i Nordland og Troms ikke skal inngå som en del av utvalgets arbeid, men bli vurdert i forbindelse med oppfølgingen av Samerettsutvalgets utredning. Samtidig har utredningen altså blitt liggende i en skuff i ti år.

Det er behov for framdrift i en sak som har ligget på vent i lang tid.

Troms Fylkesting ber om at arbeidet med ny forvaltningsordning for utmark i Nordland og Troms prioriteres.

Debatt startet kl. 1521 til kl. 1525.

Votering behandling (37 representanter til stede):
Enstemmig vedtatt at uttalelsen skal behandles.

Votering:

Uttalelsen ble vedtatt med 32 stemmer for og 5 stemmer mot.

Fylkesordfører tok opp følgende uttalelse fremmet av H, FRP, KRF og MDG:

Ubemannet eller smart samferdsel

Troms Fylkesting ønsker fremtidig smart samferdsel varmt velkommen.

Avinor er allerede langt fremme i arbeidet med å legge til rette for smart miljøvennlig luftfart gjennom sitt engasjement for tester av persontransport med elektriske fly på kortbanenettet i Nord-Norge.

Nord-Norge er gjennom sine utdannings og forskningsmiljøer allerede ledende både nasjonalt og internasjonalt innenfor anvendelse av ubemannede fly.

Det europeiske flysikkerhetsbyrået (EASA) jobber nå med at ubemannede fly skal integreres i luftrommet sammen med ordinær kommersiell flytrafikk i løpet av 2020.

Å realisere potensialet i kombinasjonen av miljøvennlige ubemannede fly for varetransport og bemannede miljøvennlige fly for persontransport vil være en satsing på smart samferdsel.

Troms Fylkesting appellerer nå på det sterkeste til Nærings og Handelsdepartementet om å sette smart samferdsel i fokus.

Troms fylkesting ber Innovasjon Norge om å sette samferdsel som et av sine fokusområder, og Troms fylkesting ber om drahjelp til realisering av SMART SAMFERDSEL.

Slik kan virkemidlene gjøres tilgjengelig for flyselskapene som kan investere i ny, miljøvennlig både bemannet og ubemannet flåte av nye fly.

Debatt startet kl. 1527 til kl. 1527

Votering behandling (37 representanter til stede):

Enstemmig vedtatt at uttalelsen skal behandles.

Votering:

Uttalelsen ble enstemmig vedtatt.

Fylkesordfører tok opp følgende uttalelse fremmet av SV, SP, R og AP:

Regjeringas reform - og sentraliseringspolitikk

Fylkestinget i Troms viser til arbeidet med regions- og kommunereformene, og vil bemerke at disse reformene i altfor sterk grad baseres på en sterk sentraliseringspolitikk og på mangel på hensyntaking til befolkningens ønsker generelt.

I arbeidet med en kommunereform ble det gjennomført mange folkeavstemninger. De det virkelig angikk skulle få si sin mening. Folk flest skulle få ta viktige avgjørelser

Grane kommune

ArkivKode:
Arkivsak: 17/185
JournalpostID: 17/1874
Saksbehandler: Tone Larsen
Dato: 31.05.2017

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
041/17	Formannskapet	07.06.2017
008/17	Råd for eldre og funksjonshemmede	16.06.2017
023/17	Kommunestyret	21.06.2017

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Boligsosial handlingsplan for Grane kommune 2017-2027

Trykte vedlegg:

31.05.2017 55144 BOLIGSOSIAL HANDLINGSPLAN2017-2027

Sammendrag:

Kommunestyret vedtok 14.12.2016 kommunens overordnede planstrategi. Det ble vedtatt at Grane kommune skulle utarbeide en egen Boligsosial handlingsplan i 2017. Planen skulle også ligge til grunn for en forsvarlig bosetting av 10 nye flyktninger, slik at kommunestyret kan få seg forelagt et eget prospekt på nye flyktningeboliger i september 2017.

Den Boligsosiale handlingsplanen stipulerer et behov for kommende 10 årsperiode slik:

- 15 boenheter for vanskeligstilte, hvorav 3 kan sies å være flyktningeboliger
- 15 nye boliger på det private markedet hvorav kommunen bør ta ansvar for å ha tilgjengelige attraktive regulerte tomter

Beliggenheten til disse tomtene kan bli en bygde-kommunesenter diskusjon. Erfaringen siste år er at de som fører opp nye boliger, gjør dette i byggefeltet på Vassbekkmoen.

Det er ikke vurdert hvordan vi skal forvalte eksisterende boligmasse med 44 kommunale boenheter. Men organiseringen av tildeling av bolig er omtalt i planen.

For de kommunale utleieenheterne viser planen at vedlikeholdsbudsjettet 2017 er på ca kr 5600 pr boenhet, i fjor var dette økt til nesten det dobbelte, men de forrige år hadde også et vedlikeholdsbudsjett på ca 2017-nivå. 2016 var således et ekstraordinært år.

Knappe planressurser har gjort at planen ikke har fått den ønskede medvirkningsprosessen i komiteer, råd, utvalg og fra befolkningen generelt. Planen er ikke utarbeidet jfr plan og bygningsloven og følger derfor ikke bestemmelser om medvirkning. Men for en bedre forankring og for å få innspill, legges planen ut på høring mellom formannskapetets behandling og kommunestyrets behandling.

Vurdering:

Det er en utfordring å beregne hvor mange boliger og hvilke type boliger som kreves i Grane i planperioden for å få et velfungerende boligmarked og for å ivareta vanskeligstilte.

Pr i dag er alle kommunale boenheter leid ut, samt at sykehjemmet har fylt opp sine pasientrom.

I dag er det 7 personer på venteliste for å få kommunal omsorgsbolig. For få år siden var det verken venteliste eller så mange pasienter på sykehjemmet som nå.

Befolkningsprognosene sier at vi får lavere innbyggertall, opptil 100 personer mindre og at befolkningen blir eldre. Dette skulle tilsa at det blir rikelig med boliger ledige på det private markedet og større behov for kommunale boliger med et omsorgstilbud. Men om prognosene vil stemme hva gjelder nedgang i befolkningen, er usikkert. At vi blir flere eldre er mer sikkert.

Boliger for vanskeligstilte anbefales lagt i nær tilknytning til servicefunksjonene i kommunesenteret. Rådmann velger å definere kommunesenteret i denne sammenheng innenfor området ; Vassbekkmoen – Aspnes – Nedre Svenningdal – Bogfjellmoen – Trofors Stasjon. Planen tar ikke høyde for å definere arealgrenser, men dersom vi skal benytte privat-offentlige modeller for utbygging av leiligheter (Hamarøymodellen), er det en stor fordel om kommunen har vurdert og bestemt hva som er hensiktsmessige geografiske områder for slike leiligheter. Ved anbudsutlysning er det viktig at vi har definert et geografisk område.

- Hvor langt ned Vestersiveien kan defineres som sentrum
- Hvor langt sørover mot Svebakken kan defineres som sentrum
- Hvor langt vestover mot Mellommoen vil kunne defineres som sentrum når ny E6 er anlagt.

Rådmann anbefaler at vi definerer området i akse Vassbekkmoen-Troforstasjon og Nedre-Svenningdal – området ved fabrikkens avdeling vest som akser hvor boliger for vanskeligstilte og offentlig-privat utbygging kan være aktuelt.

Planen kan ikke være bindende for budsjettene og økonomiplanene i planperioden fram til 2027.

Utbygging, drift og investeringskostnadene vurderes i hvert års budsjettprosess.

Grane kommune har erfaring med bygging av boliger for flyktninger i 2015. Det kostet kr 15,8 mill eks mva for 6 leiligheter x 65 m², og 6 leiligheter x 45 m². ca. 24 000,- pr m²

Ved utbygging for vanskeligstilte i planperioden, anbefales liknende fordeling av boligstørrelse, samt en større bolig for familie. De 8 boligene for hel døgns bemanning er allerede bestemt gjennom kommunestyrets behandling av nytt sykehjem/helsetun.

Boligtomter til private formål kan med fordel være av både varierende arealstørrelse og beliggenhet.

Det er ikke tatt stilling til hvor stort behovet for ungdomleiligheter er.

Rådmann har lagt et forsiktig anslag på behovet for nye boliger. Det er mange usikkerhetsfaktorer. Særlig gjelder det bosetting av flyktninger og turn over i de såkalte flyktningeboligene. Vi erfarer at flyktningene trives med å ha fellesskap ved å dele leilighet med andre flyktninger. Det er krevende å drifte kommunale boliger med lavt vedlikeholdsbudsjett, forventninger til boligstandard 2017 og ikke minst at oppgaver med boligforvaltningen kombineres med andre funksjoner innenfor teknisk saksbehandling, drift, kundemottak, store prosjekter og brannvernoppgaver. Administrasjonen har ikke konkludert vedr driftsform som kan være kommunalt foretak for eiendomsforvaltning, eget boligselskap eller en styrking av dagens organisasjon. Sannsynligvis må dagens budsjett styrkes for å få en attraktiv boligmasse hvor husleien reguleres og budsjettet kan være selvberende.

Grane kommune har definert en bolig i Hjellegkollen som prestebolig. Boplikt for prester er opphevet. Kommunen kan disponere denne boligen mer fritt. Rådmann foreslår at dette boligobjektet vurderes særskilt, dersom dagens leietaker sier opp sin leieavtale i planperioden. Ombygging til 2 leiligheter kan for eksempel være aktuelt, evt bofellesskap.

Rådmannens innstilling:

Grane kommunestyret vedtar Boligsosial Handlingsplan for Grane kommune 2017-2027.

Planen suppleres med at Grane kommune legger til rette for utbygging av 3 ungleiligheter.

Det undersøkes mulighet for offentlig – privat samarbeid om utbygging av sentrumsnære leiligheter for både ungle og vanskeligstilte. Følgende område defineres i denne sammenhengen som sentrumsnært: aksene Vassbekkmoen-Trofors stasjon og Nedre-Svenningdal – området ved fabrikkens avdeling vest

Formannskapet 07.06.2017:**Møtebehandling:**

Tillegg til innstilling i sak 041/17, foreslått av Bjørn Ivar Lamo, Arbeiderpartiet

Administrasjon bes fremlegge en egen sak til kommunestyret i desember vedrørende organisering og drifting av kommunale leiligheter og boliger. Det foreslås at det tas utgangspunkt i den modellen som Herøy kommune har.

Rådmannens innstilling med følgende tillegg:

Administrasjon bes fremlegge en egen sak til kommunestyret i desember for organisering og drifting av kommunale leiligheter og boliger. Det foreslås at det tas utgangspunkt i den modellen som Herøy kommune har.

Enstemmig vedtatt.

FS- 041/17 Innstilling:

Grane kommunestyret vedtar Boligsosial Handlingsplan for Grane kommune 2017-2027.

Planen suppleres med at Grane kommune legger til rette for utbygging av 3 ungleiligheter.

Det undersøkes mulighet for offentlig – privat samarbeid om utbygging av sentrumsnære leiligheter for både ungle og vanskeligstilte. Følgende område defineres i denne sammenhengen som sentrumsnært: aksene Vassbekkmoen-Trofors stasjon og Nedre-Svenningdal – området ved fabrikkens avdeling vest.

Administrasjon bes fremlegge en egen sak til kommunestyret i desember for organisering og drifting av kommunale leiligheter og boliger. Det foreslås at det tas utgangspunkt i den modellen som Herøy kommune har.

**BOLIGSOSIAL
HANDLINGSPLAN FOR GRANE
KOMMUNE 2017 – 2027**

INNLEDNING

Jfr kommunens overordnede planstrategi, vedtatt 14.12.2016, samt vedtak om videre bosetting av flyktninger 26.04.2017, er det utarbeidet boligsosial handlingsplan. Kommunestyret ba om at framtidig boligbehov ble tuftet på en plan som gjelder alle grupper med behov for å komme inn på boligmarkedet. Kommunestyret ber om at det vurderes i forhold til vanskeligstilte og andre som har behov for bolig.

En boligsosial handlingsplan skal ligge til grunn ved søknad om finansiering fra Husbanken for boliger til personer med særskilte behov/vanskeligstilte. Derfor har planen i særlig lagt vekt på å ivareta boliger og den som har behov for denne type bistand.

Planen inngår i kommunens satsningsområde: Bolyst og inkludering og Nordlands beste folkehelsekommune. (jfr vedtak i kommunestyret 14.12.2016)

Et overordnet mål norsk boligpolitikk er at alle skal disponere en god bolig i et godt bomiljø. Dette ble i stortinget behandlet boligpolitikk i sin helhet i 1989, jfr. Stortingsmelding nr. 34. 1988 – 1989. Boligpolitiske problemstillinger var i hovedfokus i Stortingsmelding ne 49 1997 – 1998, om boligetablering for unge og vanskeligstilte.

I sistnevnte melding oppfordres kommunene til å utarbeide boligsosial handlingsplan for å kartlegge og ivareta boligbehovene for de vanskeligstilte på boligmarkedet. Denne oppfordringen følges opp i stortingsmelding nr. 50 1998 – 1999 . Melding om utjevning, om fordeling av inntekt og levevilkår i Norge.

Grane Kommune har ikke hatt boligsosial handlingsplan tidligere.

Utarbeidelse av dokumentet:

Prosjektgruppe:

Linda G Svartvatn, Ole Kristian Andersen, Irene Johansen

Metodikk:

Det er ikke foretatt lokalt registreringsarbeid. Situasjon og utfordringer er utarbeidet med bakgrunn til den kjennskap de ulike faggrupper har til situasjonen og til statistisk materiale fra Statistisk Sentral Byrå (SSB).

Dokumentet er laget etter samme mal som flere andre kommuner har benyttet.

Av personvern hensyn, er det under utforming av dokumentet lagt inn tall intervall og ikke nøyaktig antall personer/boligbehov som har henvendt seg til kommunen.

Målgrupper

Tiltakene i planen skal primært ivareta de vanskeligstilte på boligmarkedet. Sekundert de som selv er i stand til å skaffe seg en bolig. Her vil spørsmålet være ; Hvordan få til et velfungerende boligmarked i Grane.

SAMMENDRAG:

Bolyst og integrering er et vedtatt satsningsfelt for Grane kommune.

I 2030, som kan ansees i være i slutten av planperioden vil det jfr prognose være ca 1385 innbyggere i Grane og befolkningen blir å øke svakt blant de over 67 år, og reduseres blant de yngre.

Det er registrert ca 700 boliger i kommunen, hvorav Grane kommune eier 44. Se oversikt over kommunes boligmasse, vedlegg.

De nyeste kommunale boligene ble ferdigstilte nov.2015 og februar 2016. Det ble ferdigstilt 12 leiligheter, 6 store- tre roms og 6- små to roms. De er primært bygget til flyktninger, men er boliger som kan benyttes til andre med boligbehov dersom det skulle bli noen som blir stående ledig.

Grane kommune erfarer at det i perioder er vanskelig for enkelte grupper å skaffe seg eller beholde en egnet bolig. Årsaken til problematikk rundt bolig kan være sammensatt, og økonomi kan ofte være en viktig faktor. Men også vansker knytte til Psykisk helse- og rus- og sosiale vansker vil være av stor betydning, (sammensatte vansker). Personer med nedsatt funksjonsevne, eldre, ungdom, tilflyttere og de som ønsker å flytte hit, kan også ha utfordringer med å finne egne botilbud i Grane. I tillegg kommer flyktingene som kommunen har vedtatt å bosette.

Noen vil ha problemer med å skaffe seg bolig og trenger i mange tilfeller tett og koordinert oppfølging i boligen for at de skal kunne klare å beholde den. I tillegg mangler en del personer med funksjonshemming tilfredsstillende boliger og eldre som har behov for oppfølgings bistand.

Ser vi bakover ca 10 år og viderefører utbyggingstakten på privatmarkedet, samt ser på befolkningsprognoser ansees behovet å være minimum 15 nye boenheter for vanskeligstilte inkl bemanna omsorgsboliger og 15 nye privatboliger. Dersom dette skal bygges på regulerte tomter, er det behov for 26 boligtomter. Boliger for vanskeligstilte vil ikke nødvendigvis være eneboliger med standard tomtestørrelse 1-2 daa.

Dagens organisering av tildeling av boliger, drift og vedlikehold anbefales noe endret fra dagens.

Kilde SSB:

"Vi forventer at befolkningsveksten framover først og fremst kommer i sentrale strøk. Spesielt vil storbyene vokse mye. Hvis hovedalternativet (MMMM) slår til, passerer Oslos befolkning 700 000, Bergen 300 000 og Trondheim 200 000 innbyggere i løpet av de neste ti årene. Vi forventer også en kraftig vekst i mange av kommunene som ligger i nærheten av storbyene.

Andre kommuner får nedgang i folketallet. Disse kommunene ligger stort sett i den nordlige halvparten av landet, og mange av dem ligger usentralt til."

Tidligere prognoser om ca 1364 innbyggere i Grane i 2017 slo ikke til, vi er i dag 1465 innbyggere.

PLANENS MÅL

Hensikten med dette planarbeid; Kartlegging og beskrivelse av behov og ressurser. Gi et grunnlag for å fastsette rammer, mål og tiltak for boligpolitikk.

1. Gi oversikt over dagens boligmasse i Grane kommune
2. Sikre at vanskeligstilte kan skaffes boliger
3. Bidra til å utvikle mer variert boligstruktur
4. Etablere en hensiktsmessig organisering av boligsosiale oppgaver.

Planen skal kunne være et boligpolitisk verktøy for å sikre alle sine innbygger en tilfredsstillende bosituasjon. Blant annet for å kunne sikre en variert boligstruktur der en del av boligmassen er tilpasset vanskeligstilte.

- Kommunen bør ved bosetting av flyktninger erverve boliger til flyktninger og til andre vanskeligstilte.
- Planlegge, etablere og drive de kommunale boliger på en slik måte at de -statlige boligsosiale virkemidler kan benyttes på en optimal måte
- Samarbeide med eksterne boligetaablere slik at disse kan bistå kommunen til enhver tid å ha tilstrekkelig antall botilbud med heldøgns helse- og sosialtjenester.
- Kommunen har benyttet husbankens virkemidler ved oppføring av boliger for vanskeligstilte. Dersom kommunen skal lykkes med det boligsosiale arbeidet, er det viktig at kommunen har et høyt opptak av startlån, dette vil utløse utbetaling av boligtilskudd. Dette vil kunne føre til at vanskeligstilte kan få mulighet til å skaffe og beholde egen bolig. Det er en forutsetning med rask saksbehandling av startlån og boligtilskudd og et godt samarbeid med finansiering.
- Det er et behov for bedre samordning og koordinering av kommunens boligoppgaver.
- De økonomiske virkemidler bør av den grunn samles under en person eller et team.

Rett type bolig til rett pris på riktig tidspunkt er en utfordring.

Forutsetninger for plan

Fødte hittil i år¹
10 personer [per 4. kvartal 2016]

Personer med innvandrerbakgrunn¹
139 personer [per 2017]

Døde hittil i år¹
14 personer [per 4. kvartal 2016]

Per privathusholdning¹
2,08 personer [per 2016]

Nettoflytting hittil i år¹
11 personer [per 4. kvartal 2016]

Innbyggere per km² landareal¹
1 personer [per 2016]

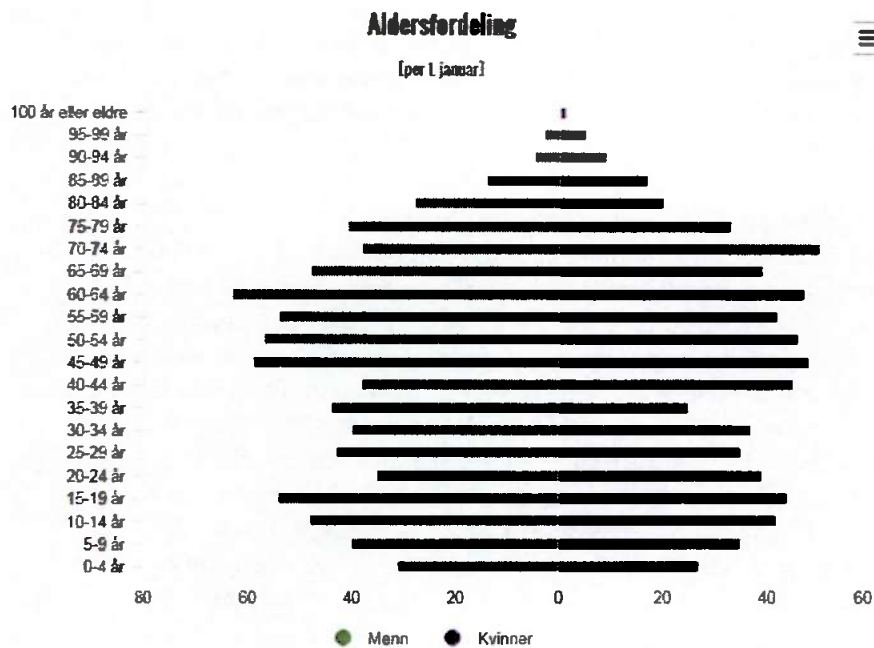

Folkevekst hittil i år¹
7 personer [per 4. kvartal 2016]

Kommunens areal¹
2 004 km² [per 2016]

Dagens befolkningsgrunnlag er 1465 innbyggere fordelt aldersmessig slik:

Det er visse forhold i befolkningen som er av interesse i en boligpolitisk og boligsosial plan.

a. Befolkningsutvikling

Andel en-husholdninger i Grane de siste årene har vært relativt stabil. I 2014 var andelen 19 %, noe som er litt høyere enn i landet som helhet og i Nordland fylke. I forhold til nabokommunene Vefsn og Hattfjelldal ligger vi også høyere. De fleste som bor alene er over 45 år, noe som er likt med landet som helhet.

Folkehelseinstituttets begrunnelse for valg av indikator: Aleneboende antas å være en potensielt utsatt gruppe, både økonomisk, helsemessig og sosialt.

I perioden 2008-2012 hadde Grane en gradvis reduksjon av lavinntekt husholdninger. Andelen personer med lav inntekt er lavere enn i landet, og denne indikatoren gir et tydelig positivt utslag på «Folkehelsebarometeret for Grane» utgitt av Folkehelseinstituttet.

Folkehelseinstituttets begrunnelse for valg av indikator: Inntekt og økonomi er grunnleggende påvirkningsfaktorer for helse, og forskning har vist at det er en sammenheng mellom inntektsnivå og helsetilstand. Lav inntekt øker sannsynligheten for dårlig selvopplevd helse, sykdom og for tidlig død.

Personer i husholdninger med inntekt under 60 % av medianinntekt, beregnet etter EU-skala. Årlige tall. EU-skala er en ekvivalensskala som benyttes for å kunne sammenligne husholdninger av forskjellig størrelse og sammensetning. Ulike ekvivalensskalaer vektlegger ulikt. EU-skalaen er mye brukt, og i følge den må en husholdning på to voksne ha 1,5 ganger inntekten til en enslig for å kunne ha samme økonomiske levekår. Barn øker forbruksvektene med 0,3, slik at en husholdning på to voksne og to barn må ha en inntekt som er 2,1 (1 + 0,5 + 0,3 + 0,3) ganger så stor som en enslig for å ha det like bra økonomisk i følge EU-skalaen. Grane: 10,6 % i 2008 og 8,8 % lavinntekt husholdninger i 2012. Gjennomsnitt i Norge i 2012 er angitt til 10,2 %.

I 2012 var inntektsulikheten i Grane noe lavere enn i landet som helhet, Nordland fylke og nabokommunene Vefsn og Hattfjelldal. Folkehelseinstituttets begrunnelse for valg av indikator: Inntekt og økonomi er grunnleggende påvirkningsfaktorer for helse. Likhet i fordelingen av økonomiske ressurser påvirker antagelig andre samfunnsmessige forhold positivt. Man kan anta at stor økonomisk ulikhet i et samfunn kan lede til økt kriminalitet, kulturelle forskjeller og politiske konflikter mellom ulike grupper i samfunnet. Stor inntektsulikhet i en kommune kan være en pekepinn på at det også er store sosiale helseforskjeller i kommunen. De siste 30 åene har alle

inntektsgrupper i landet fått bedre helse, men helsegevinsten har vært størst for personer med lang utdanning og høy inntekt. For eksempel har denne gruppen lengre forventet levetid enn personer med lavere utdanning og inntekt. Særlig de ti siste årene har helseforskjellene økt, det gjelder både fysisk og psykisk helse, og både barn og voksne. Utjevning av sosiale helseforskjeller er derfor en viktig målsetting i folkehelsearbeidet.

(Kilde: NOU 2009: 10: Fordelingsutvalget, Finansdepartementet, 2009)

Andelen uføretrygdde fra 18 – 66 år i Grane kommune har i steget jevnt fra 11,9 % i 2005 til 14,5 % i 2013. Dermed er det en betydelig høyere andel uføretrygdde i Grane enn landet som helhet hvor andelen er 9,2 %. Folkehelseinstituttets begrunnelse for valg av indikator: Gruppen uføretrygdde er en utsatt gruppe psykososialt og materielt. Omfanget av uføretrygd er en indikator på helsetilstand (fysisk eller psykisk), men må ses i sammenheng med næringslivet, utdanningsnivå og jobbtilbudet i kommunen. Grupper som står utenfor arbeidsliv og skole har i gjennomsnitt dårligere psykisk helse og mer usunne levevaner enn de som er i arbeid. De siste ti årene har andelen som får sykemelding og uføretrygd vært høyere i Norge enn i andre OECD-land. Økte helseproblemer i befolkningen kan ikke forklare dette. Årsaken til sykefravær og uførepensjon er vanskelig å fastslå. Ofte er de sammensatte, og forhold som usikker arbeidssituasjon, nedbemanning, livsstilsfaktorer og andre sosiale faktorer kan påvirke sykefraværet og andelen som søker uføretrygd. (Kilde: NAV)

b. Alderssammensetning

Befolkningsframskriving for Grane kommune viser en reduksjon av innbyggertallet frem til 2028. Det er hovedsakelig de yngre aldersgruppene som går ned, mens gruppen 65 – 79 og 80 + øker. Det kritiske er nedgang i grupper som gir skatteinntekter, samt at områdene for helse og omsorg får økt antall brukere. Folkehelseinstituttets begrunnelse for valg av indikator: Befolkningsframskrivninger kan tjene mange formål og fungere som et nyttig instrument for planlegging i kommunene. Høy levealder betyr at folk er ved god helse og at vi har gode velferdsordninger, men flere eldre betyr også at det blir flere som er syke og som har behov for helse- og omsorgstjenester. Kilde: St.meld. nr. 47, 2008-2009, Samhandlingsreformen

Forventet levealder for norske kvinner er 82,6 år og for menn 77,9 år. For graneværingene er prognosene 81,4 år for kvinner og 77,2 år for menn. (Kilde: Kommunehelse)

c. Folkehelse

Lov om folkehelse trådte i kraft 1. januar 2012. Folkehelseprofilen er et bidrag til kommunens arbeid med å skaffe seg oversikt over helsetilstanden i befolkningen og hvilke faktorer som kan påvirkes. Det er ikke spesielt nevnt at det er en sammenheng mellom bolig og helse i folkehelseprofilen. Men vi vet at boligforhold henger nøye sammen med hva slags inntekt husstanden har. Bolig er velferd. I Grane har flere personer enn landsgjennomsnittet lav utdanning. Arbeidsledigheten er likevel lavere og vi ser en gradvis reduksjon i andel lavinntekt husholdninger i kommunen. Andelen uføre under 45 år er også høyere enn landet for øvrig.

Ser vi på kartleggingsresultatene viser de at svært få med arbeidsinntekt trenger offentlig bistand til å skaffe seg bolig selv. Det kan derfor tyde på at det er lavinntektsgrupper med lite utdanning som har behov for bistand på boligmarkedet. Regjeringen har satt fokus på fattigdomsproblematikken i Norge og hvilke konsekvenser dette har for folks helse og velferd. De fleste med lav inntekt har svak tilknytning til arbeidslivet, eller lever av en offentlig stønad. En del er enslige forsørgere. Mange har problemer med å skaffe seg bolig og mange har en minoritetsbakgrunn. Helseproblemer er vanlig. De som faller utenfor arbeidsmarkedet, faller også lettere utenfor andre deler av velferdssamfunnet. Arbeidsmarkedet er derfor den viktigste arenaen for å forebygge og bekjempe fattigdom. Sosial ulikhet i helse blir, av Helsedirektoratet, utpekt til en av de aller største folkehelseutfordringene. Forskning viser at oppvekstkår, foreldres/foresattes utdanningsnivå og arbeidssituasjon er av stor betydning for familiers evne til å ta helsefremmende valg.

For å møte de store utfordringene innenfor helse- og velferdssektoren er det nødvendig med en sterkere satsing på helsefremmende og forebyggende arbeid. Økt satsing på folkehelsearbeid er en viktig del av Samhandlingsreformen. Et sentralt perspektiv i Samhandlingsreformen er at de viktigste faktorene som påvirker befolkningens helse ligger utenfor helsesektoren. Det er derfor nødvendig å få til et kunnskapsbasert folkehelsearbeid hvor det arbeides systematisk innenfor mange sektorer.

- d. **Mottakere av sosialhjelp, 18 – 24 år og 25 – 66 år, 3 års glidende gjennomsnitt** Etter 2007 og frem til 2011 har det vært en økning i andelen mottakere av sosialhjelp i Grane kommune i aldersgruppen 18-24 år på 1 %. I aldersgruppen 25-66 år har det vært en nedgang fra 4,3 % til 3,8 %. Folkehelseinstituttets begrunnelse for valg av indikator: Mottakere av sosialhjelp er en utsatt gruppe psykososialt og materielt. De har ofte en mer marginal tilknytting til arbeidsmarkedet, kortere utdanning og lavere bostandard enn befolkningen ellers. Det er også langt større innslag av helseproblemer blant sosialhjelpsmottakere enn i befolkningen ellers, og særlig er det en stor andel med psykiske plager og lidelser. Utbredelsen av sosialhjelp i totalbefolkningen er et uttrykk for pågangen på det kommunale hjelpeapparatet fra personer som for kortere eller lengre tid er avhengig av økonomisk støtte til livsopphold. Lang tids avhengighet av sosialhjelp kan blant annet gjenspeile et lokalt vanskelig arbeidsmarked, men også at sosialtjenesten legger ulik vekt på aktivisering av den enkelte og på tverrfaglig samarbeid.
- e. Eneforsørgere er ingen ensartet gruppe. For noen kan det utgjøre en økonomisk belastning å være eneforsørger, enten dette er et resultat av familieoppløsning eller ikke. Analyser viser at eneforsørgere oftere har lav inntekt enn husholdninger med flere voksne medlemmer. Tap av forsørger gjennom samlivsbrudd eller død fører for mange til økonomiske problemer. Selv om folketrygden i mange tilfeller dekker inntektstap som følge av tap eller fravær av forsørger, vil det å være eneforsørger for en del være en viktig årsak til lav inntekt i lengre eller kortere perioder.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Grane	16	11	14	15	14	16	15	16	7	15
Vefsn	93	111	116	113	154	167	162	179	178	167
Hattfjelldal	15	16	14	20	22	27	24	29	22	15

f. Psykisk helse- og rus

Forekomsten av psykiske lidelser i Norge er stabil, og svært vanlig i befolkningen. Ca. en tredjedel av voksne har en psykisk lidelse i løpet av et år (inkludert alkoholmisbruk), mens 8 % av barn og unge til en hver tid har en psykisk lidelse. Sett under ett er angstlidelser den vanligste psykiske lidelsen hos både barn, unge og voksne, fulgt av depresjon. Økt dødelighet, sykmeldinger og uførepensjon er noen av de viktigste følgene av psykiske sykdommer.

Kommunen har også plikt til å iverksette særlige tiltak ovenfor rusmiddelbrukere i henhold til lov om sosiale tjenester. Grane kommune tilstreber å ha et likeverdig boligtilbud til omsorgstrengende innbyggere i kommunen. Dette vil bety at ruslidelse og eller psykisk lidelse også er et kriterium for tildeling av plass på institusjon, i omsorgsbolig, trygdebolig eller bemannet boenhet.

g. Innvandrere / flyktninger

Det blir flere innvandrere, men hvor mange er usikkert. I befolkningsframskrivingenes hovedalternativ bor det stadig flere innvandrere i Norge framover: Tallet på innvandrere dobles fra 700 000 i dag til 1,4 millioner i midten av 2040-årene, Framskrivingene av innvandringen til Norge er svært usikre, og derfor er det også usikkert hvor mange innvandrere som vil bo i Norge framover.

Andelen innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i Grane kommune har hatt en økning i årene etter 2008. Tallene er jevnt over lave, men en dobling av andelen fra 2011 til 2014 skyldes trolig hovedsakelig at hjørnesteinsbedriften Norgesvinduet Svenningdal har ansatt arbeidere fra Litauen. Det ligger an til noe vekst i andelen innvandrere i 2015 og videre da Kommunestyret har fattet vedtak å bosette inntil 20 flyktninger til kommunen. Og nytt vedtak om 10 personer i 2017/18. I tillegg kommer familiegjenforening.

Mål 1: Oversikt over dagens boligmasse i Grane kommune

Innhentet statistikk viser at Grane kommune har et leiemarked og selveierboliger i mange ulike arealstørrelser. Boligens alder og tilstand er ikke vurdert i denne planen.

Bebodde boliger, etter region, bygningstype, bruksareal, type eierskap, tid og statistikkvariabel, Kilde: SSB;

2011

Bebodde boliger

1825 Grane	
Under 50 m²	
Selveier alene eller gjennom sameie	7
Boligen leies	8
50-- 100 m²	
Selveier alene eller gjennom sameie	77
<i>Boligen leies</i>	39
100-200	
Selveier alene eller gjennom sameie	338
Boligen leies	31
200 og mer	
Selveier alene eller gjennom sameie	58
Eies gjennom borettslag eller aksjeselskap	0
Boligen leies	4

250 m ² eller mer	
Selveier alene eller gjennom sameie	19
Selveier alene eller gjennom sameie	5
Boligen leies	3
Boligen leies	3
Totalt antall boenheter i 2011	685

Til sammenlikning var antallet 665 i 2001. Det betyr en tilvekst på 20 boenheter over 10 år.

Grane kommune har 44 utleieboliger.

Mål 2: Sikre at vanskeligstilte kan skaffes boliger

De aller fleste i Norge har en tilfredsstillende og god boligsituasjon. Dette gjelder også for Grane kommune.

Det er mange som bor i boliger som er av god størrelse og i god standard, det er også mange som har egen bolig. Det er mange som bor i trygge nærområder.

De boligpolitiske utfordringer er relatert til gruppen vanskeligstilte på boligmarkedet. Strategier og tiltak for å være beredt i forhold til å møte utfordringer i forhold til vanskeligstilte på boligmarkedet må tilpasses situasjon i den enkelte kommune.

Videre er det viktig med godt boligsosialt arbeid, som igjen vil gi god økonomi jfr. Stortingsmelding 47/2009 og et rom for alle.

Vanskeligstilte på boligmarkedet er personer som ikke har mulighet til å skaffe seg og/eller opprettholde en tilfredsstillende bosituasjon på eget initiativ. Denne gruppen mangler bolig, eller har ikke egnet bolig eller har problemer med å beholde boligen. For noen vil dette være en bosituasjon med tiltak fra hjelpeapparatet. De som har problemer med å beholde/skaffe egen bolig kan ha en sammenheng med økonomiske, sosiale eller helsemessige forhold og det vil ofte være sammensatt problematikk. Vanskeligstilte på boligmarkedet vil være de som ikke klare å skaffe/beholde boliger i kommunene med bakgrunn i bl.a priser på boliger, inntektsnivå til ulike befolkningsgrupper, sammensetting av befolkningsgrupper og boforhold ellers i kommunen.

Kommunen vil være sentral i boligpolitikken. Fordi:

- Vi har ansvar for å skaffe boliger til vanskeligstilte
- Reguleringsmyndighet
- Byggesaksmyndighet
- Startlångiver
- Tildeling av boliger
- Økonomiske forutsetninger (opparbeidelse/tomtekostnader, leiepriser)

For året 2016 var det 5-10 henvendelser fra vanskeligstilte på Nav kontoret i Grane.

Stipulert til mellom 10-15 personer som har henvendt seg til Grane kommune i 2016 for å forhøre seg om det var mulighet for kommunal bolig. Av disse var ca 1/3 kvalifisert for å bli hjulpet til bolig via Nav.

I tillegg oppleves det at utskrivningsklare pasienter fra sykehuset trenger en tilpasset bolig, da det ikke alltid er hensiktsmessig at de drar hjem til egen bolig, og de er ikke nødvendigvis i en situasjon at de kvalifiserer til sykehjemsplass.

Oversikt over utbetalinger fra Staten og antall husstander i Grane som har fått bostøtte:

Antall husstander	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Som får						
utbetalt bostøtte	38	35	26	19	15	22

Oversikt over søknader om startlån fra 2013 – 2015

	2013	2014	2015	2016
Antall søknader	8	7	1	1
Antall innvilget	8	7	1	1
Avslått	0	0	0	0
Enslige m barn	2	2	2	1
Enslige u barn	6	6	0	0
35 år eller yngre	2	2	0	1
Over 60 år	0	0	0	0

Behovet i Grane kommune:

Avdelingene som har vært involvert i utarbeidelsen av planen har meldt behov slik:

Psykisk helse- og rus:

Midlertidig og møblert bolig til akutte situasjoner. 1

Bemannet boenhet til personer med store hjelpebehov 2

Hjemmesykepleien/sykehjemmet/bemanna boliger 8

Miljøtjenesten 1

Bosetting 10 nye flyktninger 3

Totalt 15 boenheter for vanskeligstilte

Lovbestemmelser som regulerer kommunens ansvarsforhold i forhold til å skaffe boliger.

Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen, Lov om kommunale helse – og sosiale tjenester regulerer kommunens plikt til å bistå vanskeligstilte på boligmarkedet.

Lov om Kommunale helse og omsorgstjenester § 3-7.

Boliger til vanskeligstilte. Kommunens skal medvirke til å skaffe boliger til personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet, herunder boliger med særlige tilpasning og med hjelpe- og vernetiltak for dem som trenger det på grunn av alder, funksjonshemming eller andre årsaker.

Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen:

§ 15. Boliger til vanskeligstilte

Sosialtjenestelovens formål er i stor grad sammenfallende og skal fremme økonomiske og sosial trygghet, bedre levekår for vanskeligstilte, bidra til likeverd og likestilling og forebygge sosiale problemer, Videre er formålet med lovene å bidra til at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig og til å ha en aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap med andre.

Kommunes boligpolitiske ansvar omfatter alle som kommer i en situasjon der de selv ikke evner å skaffe seg tilfredsstillende bolig med akseptable boforhold. Dette er bestemmelser som regulerer kommunens ansvar:

§ 27. Midlertidig botilbud

Kommunen er forpliktet til å finne midlertidig botilbud til dem som ikke klarer det selv-

Bestemmelsen er ment å omfatte de som av ulike årsaker har et akutt behov for tak over hodet. Kommunens boligpolitiske ansvar omfatter derfor i utgangspunktet alle som kommer i en situasjon der de selv ikke evner å skaffe seg et akseptabelt og verdig boforhold.

Kommunen fatter vedtak om bosetting av flyktninger. Det følger av dette at kommunen også innrømmer ansvar for å skaffe disse hensiktsmessig midlertidige boliger samt sørge for at de evner de forpliktelser som boforholdet medfører. (Jfr. paragraf 18, se nedenfor)

§ 18. Stønad til livsopphold.

De som ikke kan sørge for livsopphold gjennom arbeid eller ved å gjøre gjeldende økonomiske rettigheter, har krav på økonomisk stønad.

Stønaden bør ta sikte på å gjøre vedkommende selvhjulpen

Departementet kan gi veiledende retningslinjer om stønadsnivået.

Bestemmelsen gir også rett til bistand til boutgifter, som husleie, faste utgifter i sameie eller borettslag og renter av boliglån

Mål 3: Bidra til å utvikle mer variert boligstruktur

Det er allerede en variert struktur i Grane når det gjelder boliger.

Rollefordeling i boligpolitikken.

Stat, kommune og private aktører har ansvar for boligpolitikken.

Skissering av roller:

Kommunen:

- Tilrettelegge for lokale løsninger (lokalisering av behovsgruppene, tilgjengelighet til servicefunksjoner, gjengs pris i Grane, boligstørrelse m.m.)
- Tilrettelegging for bygging av boliger og vedlikeholde boligmasse, eventuelt skaffe nye boliger og nye boligområder.
- Plikt til å skaffe midlertidig bolig for dem som ikke klarer det selv
- Ansvar for medvirkning til å skaffe boliger til personer som selv ikke kan ivareta sine interesser på boligmarkedet.

Staten:

- Tilrettelegge for lokale løsninger
- Fastsette lover og betingelser
- Tilby gunstig finansiering og støtteordninger

- Informasjon og forskning

Private aktører:

- Prosjektering og oppføring av nye boliger
- Vedlikeholde og forvalte boligmassen,
- Privat offentlig samarbeid f eks Hamarøymodellen

Grane kommune har etablert eget Bolystprosjekt. Grane kommune har i flere år delt ut tomter til svært lav pris og gitt økonomisk støtte til husbyggere. De som bygger med utleieenhet har fått større økonomisk tilskudd enn de som har bygget uten. Bolystprosjektet i 2017 har mange ulike bolystaktiviteter som skaper aktiviteter og gir økonomiske tilskudd. Nytt i 2017 er at det oppfordres til å endre boligen slik at man får utleiedel.

Kommunen har ledige tomter i boligfelt både i kommunesenteret Trofors og i bygdene.

I kommunen har vi borettslag, blokkleiligheter, eneboliger, gårdsbebyggelse, rekkehus. Grane kommune har selv både eneboliger og leiligheter, samt leiligheter i borettslag med særskilte tildelingsvilkår.

Men enkelte boformer mangler:

- Boligfellesskap for demens
- Døgnbemanna boliger innen pleie og omsorg
- Ungboleiligheter
- Aksjeselskap og andelslag eiet av beboerne
- Boliger med felles sosiale arenaer for særskilte behovsgrupper evt boligfellesskap for eldre aleneboende.

Fra regjeringen.no; "Boligpolitikken er innrettet slik at den skal stimulere til løsninger som ikke markedet alene kan framskaffe. Statens viktigste virkemidler for å tilrettelegge for et velfungerende boligmarked er lover og regler, kunnskap og kommunikasjon samt tilgang til bolig- og byggefinansiering."

Grane kommunes nyetablerere kan oppleve det som vanskelig å få tilstrekkelig finansiering av sine boliger.

Tilflyttere og familier / personer som vurderer å flytte til Grane, kanskje til og med har fått jobb her, de kan oppleve at det ikke er tilgjengelige boliger i det private markedet. Ei heller har Grane kommune hatt tilgjengelige kommunale leiligheter, da kommunens boligmasse sjelden står ledig. Det er gjennom slike forespørsler at kommuneadministrasjonen får kjennskap til forespørselen. Grane kommune har leid flere boliger for fremleie til sine brukergrupper.

Tiltak for å bidra til en variert boligstruktur og et velfungerende marked blir beskrevet i tiltaksdelen.

Ett av tiltakene er å søke samarbeid med private firma/grunneiere/interessenter og arbeide etter den såkalte "Hamarøymodellen".

Fra www.hamarøy.kommune.no: "Gjennom Hamarøymodellen har lokalsamfunnet realisert rundt 100 boenheter, fordelt på det ordinære boligmarkedet, boliger for vanskeligstilte, hybler og næringsbygg.

HVEM KAN FÅ TILSKUDD? Husbanken kan gi tilskudd til: • Kommuner • Stiftelser og andre som bidrar til etablering av kommunal disponerte utleieboliger For utleieboliger som er eid av andre enn

kommunen skal det tinglyses en klausul om bruk av boligene og at kommunen har tildelingsrett i minst 20 år."

Fra www.husbanken.no : HAMARØYS KINDEREGG 40 nye boliger, uten å øke kommunens boligmasse og uten driftsutgifter. Det er tre ting på en gang - og fullt mulig! Å kun legge til rette for næringsutvikling, men ikke boligetablering, er å legge det store egget. Folkevekst kommer nemlig ikke automatisk. Finner ikke arbeidsinnflytterne seg bolig, vil næringsveksten gi økt innpendling, mens nabokommunene stikker av med befolkningsveksten. Gjennom samarbeid med private har Hamarøy kommune lagt et kinderegg i stedet. Og plommen i egget er at Hamarøy dermed kan notere seg folkevekst for første gang på mange, mange år. Noen kaller det kinderegg, andre kaller det Hamarøymodellen. Hva man kaller det er ikke så viktig, bare man leser, blir inspirert og lar seg egge til boligpolitisk handling!

Mål 4: Etablere en hensiktsmessig organisering av boligsosiale oppgaver.

Grane kommune har 44 utleieboliger. Hvorav 28 er forbeholdt helse- og omsorgsavdelingens behov.

Geografisk er det 2 leiligheter i Fiplingdal, 1 leilighet på Grane, 2 leiligheter i Svenningdal, resterende i ulike deler av kommunesenteret. Med de 44 enhetene er også presteboligen.

En forutsigbar løsning og en fleksibel løsning for tildeling er ikke nødvendigvis sammenfallende.

Hvis et visst antall boliger øremerkes til visse grupper, vil det være forutsigbart for de enkelte avdeling, mens fleksibiliteten får vi først når vi kan tildele mer fritt i forhold til kommunens totale behov.

Dagens ordning/organisering

Tildeling av bolig til særskilte grupper / vanskeligstilte skjer etter søknad til kommunens inntaksteam bestående av Leder i Helse-og omsorg, Kommunelege 1, saksbehandler for helse-omsorg, avdelingsleder hjemmetjenesten, avdelingsleder Psykisk helse- og rus og NAV. Andre ressurspersoner vil i enkeltsaker kunne delta i vurdering av riktig botilbud.

Teknisk- og næringsavdelingen har boligtildeling til andre og vedlikehold/forvaltning som sitt ansvarsområde.

Oppgradering av leiligheter og generelt vedlikehold har siste årene hatt følgende budsjett (Ansvar 4210, kommunale utleieboliger):

Art		2014	2015	2016	2017
12300	Vedlikehold	175.000	250.000	400.000	250.000

Deles budsjettet på antall utleieenheter vil det være ca kr 5.600 i vedlikeholdspenger til hver utleieenhet.

Forslag til ny organisering:

Alle leiligheter tildeles av tildelingsteam slik: samhandling mellom saksbehandler i Helse- og omsorgsavdelingen, Nav og Personalkontoret. Disse skal ivaretar

- Behov: Helse- og omsorg
- Behov: Vanskeligstiltes behov

- Behov: Ansatte og andre som etterspør kommunal bolig

Teknisk- og næringsavdelingen blir en praktisk tilrettelegger med kontraktskriving og nøkkellevering, tilsyn i samarbeid med det nye tildelingsteamet, samt vedlikehold.

Det utarbeides rutiner for hvordan Teknisk- og næringsavdelingen skal samhandle med tildelingsteamet og den avdelingen som genererer boligbehovet.

Det skal være egne kontaktpersoner, rutiner som innmelding av behov, rutine for tilbakemeldinger med mer. Oppfølging av leietakere i kommunale boliger og dersom det er noen som er innleid i private boliger må ivaretas. Oppfølging må bli satt i system og standardiseres. Vanskeligstilte som har behov for tett oppfølging fra hjelpeapparatet for å kunne bo i egen bolig, må sikres et faglig godt tilbud.

Alternativet vil være en helt ny organisering av kommunens bolig/bygningsdrift. Det kan vurderes i planperioden.

Handlingsplan, tiltaksdel

1. Sikre at vanskeligstilte kan skaffes boliger
2. Bidra til å utvikle mer variert boligstruktur
3. Etablere en hensiktsmessig organisering av boligsosiale oppgaver.

Mål	oppgaver	Ansvar
Sikre at vanskeligstilte kan skaffes boliger	Gode retningslinjer for tildeling av boliger i kommunen. 15 nye boenheter Offentlig privat samarbeid om utbygging	Nav og Helse og omsorg Rådmannen og ledergruppa gjennom investeringsbud
Bidra til mer variert boligstruktur	Tilrettelagte tomter i kommunesenteret og i bygdene. Ha minst 15 attraktive sentrumsnære ferdig regulerte tomter til private utbyggere. Stimulere til bygging / etablering av utleiedel, videreføre bolystarbeidet Offentlig privat samarbeid om utbygging	Teknisk- og næringsavd Teknisk- og næringsavd Sentraladm Rådmannen og ledergruppa gjennom investeringsbud
Etablere Hensiktsmessig organisering av boligsosiale oppgaver	Ny intern organisering av tildelingsteam og rutinebeskrivelser	Saksbehandler Helse- og omsorg hovedansvar. Samarbeid med Nav og personalsjef, samt teknisk- og næringsavd

Vedlegg**Startlån****Bostøtte****Dagens rutiner, administrasjon av utleie****Oversikt over kommunale boliger med bruksområde.****Startlån :**Om startlån

Husbanken gir lån til kommuner for videre utlån til enkeltpersoner. Startlån skal bidra til at husstander med langvarige boligfinansieringsproblemer kan skaffe seg en egnet bolig og beholde den.

Startlån skal tildeles etter en behovsprøving. I vurderingen legger kommunen vekt på om søkeren forventes å ha langvarige problemer med å finansiere eid bolig. Søkeren skal ha benyttet muligheten til sparing innenfor de økonomiske mulighetene som finnes i forhold til inntekter og nødvendige utgifter til livsopphold. Søkeren må også ha evne til å betjene lånet over tid, og fortsatt ha nødvendige økonomiske midler igjen til livsopphold.

Lånet skal være et finansieringstilbud for boligtiltak som det vanligvis ikke gis lån til i ordinære kredittinstitusjoner.

Formålet med startlånet er at det skal bidra til gode løsninger for vanskeligstilte på boligmarkedet slik at disse kan få et trygt og godt boforhold.

Kommunen kan gi startlån til kjøp, utbedring og tilpasning av bolig, og refinansiering av dyre lån dersom det bidrar til at husstanden kan bli boende i boligen. Boligen skal være egnet for husstanden, nøktern og rimelig sammenliknet med prisnivået på stedet.

Startlånet kan brukes til å fullfinansiere boligen eller som toplån der private eller

Husbanken gir grunnfinansiering. Kommunen skal vurdere om samfinansiering kan oppnås.

Bostøtte

Dersom du er innenfor denne kategori kan bostøtte søkes:

må være over 18 år.

kan ikke være i førstegangstjeneste.

kan ikke være student.

Du kan likevel søke bostøtte hvis du

er student med barn.

er student og studiet er et ledd i et offentlig arbeidsrettet tiltak.

er student uten rett til ytelser fra Statens lånekasse.

er forelder til en hjemmeboende student.

er forelder til en i førstegangstjeneste som ikke bor hjemme.

er under 18 år og har egne barn.

Boligen

må være en selvstendig bolig med egen inngang.
må ha eget bad og toalett.
må ha en kjøkkenløsning og mulighet for søvn og hvile.

Du kan likevel søke hvis du

bor i et bokollektiv der boligen er tildelt av kommunen.
bor i et privat bokollektiv av helse- eller sosialfaglige grunner.

Kommunen må godkjenne at boligen er egnet for at flere bor sammen og at din boenhet er egnet for deg/dere. [Les mer om private bokollektiv.](#)

Inntektsgrenser

Du har ikke rett til bostøtte hvis inntektsgrunnlaget i husstanden din en måned overstiger øvre grense for inntekter. Dette gjelder uansett hvor høye boligkostnadene dine er. Barns inntekt og formue er ikke med i beregningen.

Det er en kalkulator som ligger på husbankens side som kan benyttes for å beregne bostøtte, denne er oppdatert etter de nye reglene for 2017.

Dagens Rutiner vedr. administrasjon av utleie av boliger

Formål : Avklare ansvarsforhold ved administrering av utleie av omsorgsboliger.

Målgruppe : Helse- og omsorgsavdelingen, NAV Grane, teknisk/næring, servicetorget og økonomiavdelingen.

Omfang : Gjelder ved tildeling av omsorgsbolig og ved avvikling av leieforholdet.

Definisjoner :

En omsorgsbolig er en bolig som er tilpasset den enkelte bruker og tilrettelagt slik at beboeren skal kunne motta omsorgstjenester etter behov. Boligen skal løse et behov for en lettstelt og tilrettelagt bolig der beboeren kan fungere best mulig med bistand fra helse- og omsorgstjenesten og/eller NAV.

Boligen er beboerens eget hjem. Beboer betaler husleie og mottar tjenester på samme vilkår som for andre hjemmeboende.

Vilkår : Søker har en bolig som ikke er tilrettelagt i forhold til helseproblemer og/eller funksjonshemming.

Tildeling av omsorgsbolig :

- Søknad om bolig fremmes til helse- og omsorgsavdelingen eller NAV Grane på eget søknadsskjema. Mottatt søknad sendes snarest til helse- og omsorgsavdelingen v/saksbehandler.
- Helse- og omsorgsavdelingen har ansvar for behovsvurdering og saksbehandling av søknad Tildeling skjer etter samarbeidsmøte mellom tjenesteområdene helse/omsorg og NAV. Slikt møte avholdes månedlig. Evt. tas fortløpende ved hastesaker.
- Det gis beskjed til teknisk/næring og økonomiavdeling om hvem som har fått tildelt bolig.
- Husleiekontrakt skrives av teknisk/næring. Leietaker evt. pårørende kvitterer ut nøkkel hos teknisk/næring. **Ansatte i kommunen skal ikke kvittere ut nøkler.**
- *Nøkler leveres ikke ut før husleiekontrakt er signert. Dette gjelder både omsorgsboliger og andre kommunale boliger.*
- *Det skal også bekreftes til kommunen at strøm er avlest og overført til leietaker.*
- Signert husleiekontrakt leveres i Servicetorget for scanning/arkivering. Kopi sendes teknisk/næring og kommunekassen.
- Leverandør av tjenester (helse og omsorg eller NAV) har ansvar sammen med bruker **å gå gjennom/følge opp punktene i husleiekontrakten !!**
- *Husdyr i kommunale boliger – se eget vedlegg.*
- Ved 1. gangs purring på ubetalt husleie gis også beskjed til teknisk/næring som igjen gir beskjed videre til helse/omsorg el. NAV.

Opphør av leieforhold omsorgsbolig :

- Det gis beskjed til teknisk/næring ved kjennskap til opphør av leieforhold.
- Teknisk/næring gir beskjed til helse og omsorg ved kjennskap til opphør av leieforhold.
- Andre kommunalt ansatte som får kjennskap om opphør av leieforhold skal straks henvise vedkommende videre til teknisk/næring.
- Rengjøring av bolig besørgeres av leietaker – og besiktiges etter utført renhold.
- Dato for utflytting er dato for innlevering av nøkler. Nøkler leveres til teknisk/næring. Ved tap av nøkler **MÅ** leietaker erstatte tapte nøkler. Andre ansatte skal ikke ta i mot nøkler, kun teknisk/næring.
- Teknisk/nærings avd. gir beskjed til kommunekassen om utflyttingsdato for opphør av husleie. De leser også av strømmåler.
- Leiligheten ses over etter utflytting/vask av teknisk/næring og evt. helse- og omsorg eller NAV sammen med leietaker.

Avvikshåndtering : Avvik fra denne rutine sendes teknisk/næringssjef og behandles av berørte parter.

Lill Tverrå
Helse- omsorgssjef
Servicetorget

Ole Kristian Andersen
Teknisk/næring

Irene Johansen
NAV-leder

Tove Brennhaug
Leder

Avtale om dyrehold

Partene: Grane kommune

og

Leietaker

Leieadresse

Jeg\vi har antall ____ hund(er), rase _____

Jeg\vi har antall ____ katt(er), rase _____

Bestemmelsen om dyrehold i leieforhold er i husleieloven § 5-2. Bestemmelsen er skjønnsmessig, noe som betyr at det må vurderes konkret i det enkelte tilfelle om leieboer kan holde dyr. Utgangspunktet er at utleier har anledning til å fastsette et generelt forbud mot dyrehold i eiendommen. Om utleier har gitt et slikt forbud må leieboer som hovedregel respektere dette. Om leieboeren har gode grunner til å holde dyr, kan leieboer likevel ha dyr. Det oppstilles da et krav om at dette dyreholdet ikke er til ulempe for de øvrige brukere av eiendommen. Leieboers behov for å holde dyr må ses i sammenheng med om dyreholdet er til ulempe for utleier eller øvrige bruker av eiendommen.

1. Hunde -og kattehold tillates kun etter skriftlig godkjenning fra Grane kommune og etter at eier har godkjent og signert gjeldende avtale for dyrehold. Vedtaket har tilbakevirkende kraft og gjelder alle som er i besittelse av hund og katt.
2. Dyreholdet må ikke utøves på slik måte som er til skade eller ulempe for øvrige beboere.
3. Dyreholdet må for øvrig utøves i overensstemmelse med lov, forskrifter og politivedtekter.
4. Hunder skal føres i bånd innenfor borettslagets område.
5. Hannkatter skal kastreres og hunnkatter skal steriliseres
6. Ekskrementer som dyret legger igjen innen bo-området skal straks fjernes av eieren.
7. Eier er ansvarlig og erstatningsansvarlig for enhver skade dyret måtte påføre en person eller Grane kommunes eiendom
8. Om det oppstår konflikter angående dyrehold, fatter Grane kommune en beslutning som partene plikter å etterkomme.
9. Eieren plikter å sørge for at dyret ikke er bærer av innvollparasitter
10. Balkonger, terrasser og hager skal ikke brukes som luftegård og/eller oppholdssted for dyr dersom det er til vesentlig sjenanse for naboer.
11. La ikke dyret lage unødig støy. Dette gjelder både utendørs og innendørs.

12. Vis nødvendig hensyn overfor personer med allergi og de som ikke er fortrolig med dyr.

Leietaker som har fått tillatelse til dyrehold kan ikke anskaffe nytt husdyr uten at dette er godkjent av Grane kommune og gjeldene avtale om dyrehold er underskrevet av begge parter

Grane kommune, / 20

Leietaker

Oversikt av kommunale boliger med bruksområde.

Movegen 12 A og B:

2 leiligheter i rekke plassert sentralt Trofors sentrum. Leiligheter passer ikke til personer med pleiehjelp, ikke tilpasset for tilgang eller andre hjelpemidler.

Skolevegen 25 A-F

6 leiligheter i rekke plassert i nærheten av sykeheimen. Leiligheter passer til personer med behov for pleiehjelp, tilpasset tilgang for hc.

Elveflata 11 og 12

2 leiligheter som kommunen eier i Trofors borettslag plassert mellom Trofors sentrum og sykeheimen. Leiligheter passer til personer som har behov for pleiehjelp, tilpasset tilgang for hc.

Skolevegen 21 A1- F

8 leiligheter plassert i nærheten av sykeheimen. Leiligheter passer til personer med behov for pleiehjelp.

Liljevegen 9 A og B.

2 leiligheter i rekke plassert på Stormoen byggefelt. Leiligheter passer ikke til personer med pleiehjelp, ikke tilpasset for tilgang eller andre hjelpemidler.

Liljevegen 8

1 liten frittstående bolig plassert på Stormoen byggefelt. Huset passer til personer med behov for pleiehjelp.

Konvallvegen 1-9

5 leiligheter i rekke plassert på Stormoen byggefelt. Leiligheter er ikke tilpasset for personer med behov for pleiehjelp. Tilpasset tilgang for hc.

Konvallvegen 2 A og B

2 leiligheter i rekke plassert på Stormoen byggefelt. Leiligheter passer til personer med behov for pleiehjelp.

Elvevegen 5 A og B

2 leiligheter i rekke plassert i Svenningdal. Leiligheter er ikke tilpasset for personer med behov for pleiehjelp. Tilpasset tilgang for hc.

Til sammen 30 objekt som er forbeholdt plei- og omsorg.

I tillegg eier Grane kommune:

Movegen 7, 8 og 10

3 frittliggende eneboliger plassert sentralt Trofors sentrum. Boliger passer ikke til personer med pleiehjelp, ikke tilpasset for tilgang eller andre hjelpemidler.

Lavollvegen 9 B

1 leilighet i rekke av to plassert på Grane. Leiligheter passer til personer med behov for pleiehjelp, tilpasset tilgang for hc.

Einervegen 9

1 frittliggende bolig plassert på Aspneset, Trofors. Bolig passer ikke til personer med pleiehjelp, ikke tilpasset for tilgang eller andre hjelpemidler.

Bjørnmyrvegen 8 A og B

2 leiligheter i rekke plassert i Fiplingdal. Leiligheter er ikke tilpasset for personer med behov for pleiehjelp. Tilpasset tilgang for hc.

Ringvegen 23 B

1 leilighet i rekke av to plassert sentralt på Trofors sentrum. Leiligheter passer ikke til personer med pleiehjelp, ikke tilpasset for tilgang eller andre hjelpemidler.

Elveflata 9 (Grendestua)

1 leilighet som kommunen eier i Trofors borettslag plassert mellom Trofors sentrum og sykeheimen. Leiligheter passer til personer som har behov for pleiehjelp, tilpasset tilgang for hc.

Skolevegen 4 A og B

2 leiligheter i en frittliggende bolig som kommunen leier og fremleier. ligger litt utenfor Trofors sentrum. Leiligheter passer ikke til personer med pleiehjelp, ikke tilpasset for tilgang eller andre hjelpemidler.

22/5 *St. H. Andersen*

GRANE KOMMUNE

Tekn. avd.
8680 TROFORS

Grane kommune

ArkivKode: FE - 232
Arkivsak: 17/75
JournalpostID: 17/520
Saksbehandler: Trond Emil Ånes
Dato: 23.05.2017

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
038/17	Formannskapet	07.06.2017
024/17	Kommunestyret	21.06.2017

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Eiendomsskatt, videreføring

Trykte vedlegg:

23.05.2017	55030	Fastsettelse av eiendomsskattetakster for bygninger eks. verker og bruk i Grane kommune (L)(17872)
23.05.2017	55031	Kriterier for taksering i Grane kommune 2017
23.05.2017	55032	Lov om eigedomsskatt til kommunane (eigedomsskattelova) - 2. kapitlet. - Skattepliktige eigedomar

Sammendrag:

I Grane kommune har generell eiendomsskatt på all fast eiendom vært innført siden 01.01.2009, Jfra Eiendomsskattelova § 8 A-3 skal det være ei allmenn taksering i kommunen kvart tiande år. Det må derfor tas stilling til hvorvidt eiendomsskatten skal videreføres etter de 10 første år.

Kommunestyret må velge hvorvidt eiendomsskatten skal videreføres.

Kommunestyret må velge hvilken metode jfr loven som skal benyttes.

Arbeidet er ressurskrevende. Det er en utfordring, for ikke å si, umulig med dagens ressurser og oppgavevolum å utføre takseringsarbeider, saksbehandling og kommende/forventede klagebehandling.

Relevante bestemmelser i eiendomsskatteloven:

- HOVEDREGEL – esktl. § 8 A-3 (2) *Det skal vere ei allmenn taksering i kommunen kvart tiande år.*
- UNNTAK 1 – esktl. § 8 A-3 (2) *Dersom det ligg føre særlege tilhøve, kan kommunestyret avgjere at ny taksering skal skje tidlegare eller seinare enn dette, men ikkje seinare enn tre år etter at siste allmenne taksering skulle ha skjedd.*
- UNNTAK 2 – esktl. § 8 A-4 *I staden for ny allmenn taksering kan kommunestyret gjere vedtak om auke av det verdet (taksten) som eigedomen blei sett til ved den siste allmenne takseringa for utskrivning av eigedomsskatt..... Auken kan skje stegvis over fleire år, men må ikkje vere meir enn 10 prosent av det opphavlege skattegrunnlaget for kvart år etter 10-årsfristen for den siste allmenne takseringa.*

Vedr. unntak 2 over: Det er ingen begrensning i hvor mange år på rad en kommune kan foreta kontormessig oppjustering av takstene, men kommunen/nemnda må sørge for at ingen takster overstiger antatt omsetningsverdi i det enkelte året som takstene blir oppjustert for.

EKSEMPEL: Dette er relevant for oss.

En kommune hadde nye takster med virkning fra år 2009, og takstene har ved utløpet av år 2018 blitt benyttet for utskrivning av eiendomsskatt i ti år. Dette vil være kommunens alternativer etter ovennevnte regler:

For det ellefte året - i dette eksempelet for året 2019 - er alternativene

- kommunen har nye takster, eller
- kommunen lar takstene stå urørt i ett, to eller tre år til - dvs. for årene 2019, 2020 og 2021, eller
- kommunen foretar kontormessig oppjustering av takstene fra 2009

For det tolvte året - her for året 2020 - er alternativene

- kommunen har nye takster, eller
- kommunen lar takstene stå urørt i ett eller to år til - dvs. for årene 2020 og 2021, eller
- kommunen foretar kontormessig oppjustering av takstene fra 2009

For det trettende året - her for året 2021 - er alternativene

- kommunen har nye takster, eller
- kommunen lar takstene stå urørt i ett år til - dvs. for året 2021, eller
- kommunen foretar kontormessig oppjustering av takstene fra 2009

For det fjortende året - her for året 2022: Takstene fra 2009 kan etter reglene ikke stå urørt.

Alternativene

- kommunen har nye takster, eller
- kommunen foretar kontormessig oppjustering av takstene fra 2009

Ønsker kommunestyret ikke å foreta kontormessig oppjustering i det fjortende året eller påfølgende år, må nye takster benyttes for utskrivning av eiendomsskatt.

Vurdering:

Grane kommune må i 2017 ta stilling til om hvorvidt eiendomsskatt skal avvikles eller videreføres fra 2019. Ved eventuell videreføring av eiendomsskatt, må metode vurderes, og avgjøres med tanke på forberedende budsjettering og arbeider i forkant av videreføringen.

Ved fjerning av eiendomsskatt på fast eiendom mister kommunen inntekter, (for 2016 var summen 2.417.826,-) som skal brukes til å opprettholde de kommunale tjenester som ytes i dag. Dette er en betydelig inntekt for Grane kommune. Administrasjonen anser det å være en uaktuell problemstilling.

Metodikk:

Ved videreføring av eiendomsskatten er det flere metoder som kan benyttes, med ulike konsekvenser.

1. Hovedregelen: Allmenn taksering hvert 10 år, der all fast eiendom takseres på nytt, og takstgrunnlag kan vurderes på nytt. Dette vil fange opp en oppdatert markedsverdi på skatteobjektene, samt fange opp objekter som er endret, feilført eller av annen grunn ikke stemmer overens med kommunens data. Det blir en kvalitetsheving, der markedsverdien blir oppdatert, og likebehandlingsprinsippet bevares godt.

2. Unntak 1: Eiendomsskatten kan vedtas å videreføres slik den er, uten endringer, og gjenta dette i inntil 3 år etter allmenn taksering skulle ha vært gjennomført. Etter 3 år må da enten hovedregelen eller unntak 2 brukes. Markedsverdien på skatteobjekter blir ikke oppdatert, og kvalitetsheving blir ikke gjort på samme måte. Likebehandlingsprinsippet blir ikke opprettholdt optimalt.
3. Unntak 2: Det kan gjennomføres kontormessig oppjustering av takstene, med inntil 10% per år. Dette må gjøres for alle objekter, og skal ikke overskride markedsverdi. Markedsverdien kan bli noe oppdatert, kvalitetsheving blir ikke gjort. Likebehandlingsprinsippet blir ikke opprettholdt optimalt.

Det er åpnet for bruk av formuesgrunnlaget for boligeiendom som utgangspunkt for utskrivning av eiendomsskatt på denne boligtypen, men det er unntak her som uansett må takseres på vanlig måte, og formuesgrunnlaget er enda noe ukorrekt, så dette alternativet er ansett for unøyaktig per nå, og tas ikke med i vurderingen.

Siden 2009 har fast eiendom i Grane kommune hatt en stigende prisutvikling, og denne vil da gjenspeiles mer korrekt ved en allmenn taksering, enn ved alternativene ved unntak av hovedregelen.

At kvaliteten heves innebærer at vi får ryddet opp i en del forhold som kanskje har unnsloppet over årenes løp, og fange opp feil og mangler. Dette antas å resultere i økte inntekter, og et bedre grunnlag for riktige takster, samtidig som det sikrer likebehandling av alle. Her vil også avdekkes eventuelle ulovlige bygg, for videre oppfølging. Bygningsbasen til kommunen blir da sjekket mot dagens situasjon.

Det anbefales å videreføre eiendomsskatten, da det blir utfordrende å kutte i overkant av 2,4 millioner fra kommunens budsjett. Det anbefales også at dette gjøres etter hovedregelen, med allmenn taksering, slik at takster blir oppdatert i forhold til markedspris, og at kvaliteten blir hevet.

Tabellen viser eksempel på økonomiske konsekvenser av ulike metoder.

Objekt:	Markedsverdi 2009/ny taksering 2019 (40% stigning) (Allmenn taksering)	Inntekt E-skatt uten endringer (4%)	Inntekt E-skatt Kontorjustering maks 10%	Inntekt E-skatt ved allmenn taksering:
Bolig 2019 200 m ²	1 000 000,-/1 400 000,-	4 000,-	4 400,-	5 600,-
Fritidsbolig 2019 50 m ²	350 000,-/490 000,-	1400,-	1540,-	1960,-

Merinntekt totalt med 40%/10% justering i takstgrunnlaget, per år: 960 000,-/240 000,-

For årene videre blir inntekten ved allmenn taksering stående fast i tiårsperioden, men kan justeres ved promillesatsen, der maks økning per år er 2 promille, og maks promillesats totalt er 7.

Ved kontorjustering vil man kunne øke takstgrunnlaget med maks 10% hvert år, og her er i utgangspunktet ingen begrensning i år man kan gjøre dette, men likebehandlingsprinsippet blir nok fort kompromittert, da økningen vil justere takstgrunnlaget ujevnt. (For eksempel blir ikke oppussing, renovering, eller andre endringer fanget opp i takstgrunnlaget. Dette fører til at det blir stor forskjellsbehandling, og takstene vil ikke gjenspeile markedsverdien riktig.)

Det må påpekes at statistisk har boligprisene økt fra ca. 15 200 per m² til ca. 27 000 per m² fra januar 2008 til mars 2017, (Nordland utenom Bodø) noe som tilsvarer nesten 80 % prisvekst. Administrasjonen har lagt til grunn 40 % prisvekst i Grane. I tillegg vil altså matrikkeldata, boligbaser, ulovlige bygg, feil oppsatte bygg, andre forhold bli korrigert og fanget opp i en slik prosess, slik at kvaliteten på kommunens data blir riktige.

Dette vil utgjøre en betydelig kvalitetsheving for Grane kommune i tillegg til at markedsverdiene på fast eiendom gjenspeiles riktig, og likebehandlingsprinsippet holdes

Praktisk gjennomføring:

Det er urealistisk for kommunen å ha bemanning som er dimensjonert for at vi hvert 10. år skal utføre eiendomstakstarbeid. Slikt arbeid kjøpes normalt av konsulent eller oppdimensjoneres ved behov det aktuelle året slikt arbeid skal foregå.

Et eventuelt takseringsarbeid forutsetter ekstra ressurser til: takseringsarbeider, samt behandling av dataene som kommer inn fra takseringsarbeidet. Det anbefales å sette av 1 674 000,- til takseringsarbeider i 2018, til mannskap, kursing og noe utstyr. Mannskap til taksering er tenkt å dekke 8 personer over 5 måneder 2 til registrering og organisering av de 6 andre som skal danne 3 takserings-lag, pluss sosiale utgifter, kursing og utstyr. Fordeling av utgifter i tabell.

Oversikt over kostnader: Lagt til grunn et snitt på 10 års ansiennitet, stillinger uten særskilt krav til utdanning, da dette blir intern opplæring. Sats for årslønn: 354 200,-. Kjøregodtgjørelse kommer på ca. 100 000,- ved 80 km kjøring per dag. Mobilutgifter ved kompensasjon, noe utstyr som refleksevester, målebånd/avstandsmålere må kjøpes inn, samt noe merkantilt utstyr. Kursing blir i underkant av 26 000,- for de som skal utføre taksering.

Fagarbeidere lønn 5 mnd.	354 000 per år *8 personer /12mnd *5mnd	=1 180 000
Sosiale kostnader	1 180 000*1.27	=318 000
Kjøregodtgjørelse, kurs kompensasjon for telefonbruk, og diverse utstyr til måling	Kjøregodtgjørelse ca 100 000,- Telefonbruk, diverse utstyr, kurs. Rund sum.	=176 000
Total kostnad 2018:		=1 674 000

Da eiendomsskatten ble innført i 2009, var det avsatt kr 700 000,- for samme type jobb som vi nå fremmer sak på.

FS-045/08 Vedtak:**Finansiering:**

Kr. 500.000 stilles til disposisjon fra invest. budsjett 1.300 EDB 2008 beregnet til ny hjemmeside ved at dette tiltaket utsettes.

Kr. 201.000 stilles til disposisjon fra ubundet investeringsfond 253.99.100 EDB.

Sum midler til finansiering kr. 701.000.

Det må også settes av ressurser til 2019, da første året nok vil innebære noe mer ekstra oppfølging av klagesaker og forespørsler.

Annet:

Det forutsetter også at en eventuell revisjon av kriterier for taksering blir utført av skattetakstnemnda før takseringen skal gjennomføres, altså i løpet av 2017. En revisjon er sterkt anbefalt av KS-E. Det finnes mange kurs om eiendomsskatt, der KS har regi, som nemnda og takstmenn vil ha gode utbytter av, disse bør også gjennomføres i 2017 for skattetakstnemnda, og 2018 for takst-gruppen, ved videreføring av eiendomsskatt. Skattetakstutvalget har budsjett med utvalg generelt, ansvar 0120. Rådmannen vil ta dette opp i budsjettprosessen 2018/19.

Kostnadene ved en allmenn taksering, 1 674 000 tjenes inn via ekstrainntektene fra eiendomsskatten i løpet av mindre enn 2 år, allerede etter år 2 vil overskuddet være 246 000,- for kommunen. Etter tiårsperioden vil da kommunen ha tjent inn 7 926 000,- (ved fortsatt 4 promille) mer enn dagens nivå på takstene. Verdien av kvalitetshevingen på matrikkel og bygningsdata er vanskelig å sette pris på, men med dagens ressurser er det hevet over enhver tvil at dette vil utgjøre betydelige fremskritt.

Konsekvensene av å ikke gjennomføre allmenn taksering, vil være:

At verdiene på takstene ikke blir oppdaterte.

Det vil utvikles systematisk forskjellsbehandling. Dette vil øke mengden av klagesaker, av alvorlig grad.

Kvalitetssikringen av bygning- og eiendomsdata vil vanskelig gjennomføres uten å nedprioritere andre viktige oppgaver. Dette vil øke mengden av klagesaker av alvorlig grad.

Vi mister viktig inntekt til kommunen.

Når det gjelder krav til at takstgrunnlaget skal reflektere markedspris, og at det skal være likebehandling i bunn, er dette hjemlet klart i Lov om eiendomsskatt for kommunane § 8 A-2 og 8 A-3. Om man skal fortsette med eiendomsskatt, fordrer det disse tiltakene for å gjennomføre, og dermed kostnadene som følger.

Rådmannens innstilling:

Grane Kommunestyret viderefører eiendomsskatten for fast eiendom i kommunen.

Som metodikk brukes hovedregelen, allmenn taksering av all fast eiendom.

For gjennomføring av takseringen, registrering og kvalitetsheving må det innarbeides 1 648 000 kr,- i budsjettet for 2018. Midlene tilføres rammeområde 4, teknisk, fra ubundne fond.

Formannskapet 07.06.2017:

Møtebehandling:

Forslag til vedtak:

Grane Kommunestyret viderefører eiendomsskatten for fast eiendom i Grane kommune etter de gjeldende vedtatte kriterier.

Som metodikk brukes kontorjustering, 10 % .

FS- 038/17 Innstilling:

Grane Kommunestyret viderefører eiendomsskatten for fast eiendom i Grane kommune etter de gjeldende vedtatte kriterier.

Som metodikk brukes kontorjustering, 10 % .

Arkivkode: FE-
Arkivsak: 09/3
JournalpostID 09/8
Saksbehandler: Arve Opsjøn
Dato 07.01.2009

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
001/09	Skattetakstutvalget	15.01.2009

Jfr. delegasjonsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 11.09.02 pkt.

Fastsettelse av eiendomsskattetakster for bygninger eks. verker og bruk i Grane kommune

Trykte vedlegg: Notat fra avd. for teknisk/næring v. T.R.M

Utrykte vedlegg: Kommunestyresak KS-004/08 Det tas sikte på innføring av eiendomsskatt i Grane kommune.
Kommunestyresak KS-030/08 Innføring av generell eiendomsskatt i Grane kommune fra 2009 – fastsettelse av vedtekter, godkjenning for bruk av besiktigelsesmenn og økonomiske rammer.
Kommunestyresak KS – 057/08 Budsjett 2009, øk.plan 2009 – 2012.
Det Kgl. Finansdepartementets skriv av 12.06.2007 Eignedomsskattelova – utvidelse av virkeområdet – fritak for jord- og skogbruk m.v.

Sammendrag:

Kommunestyret har i tråd med Lov om Eignedomsskatt vedtatt å innføre generell eiendomsskatt for all fast eiendom i Grane kommune fra og med 2009. I den anledning er oppgaven med registrering, besiktigelse og registrering tillagt avd. for teknisk/næring som er gitt fullmakt til å engasjere besiktigelsesmenn samt å anskaffe nødvendig IT-utstyr og programvare for å kunne håndtere oppgavene.

I forbindelse med budsjett for 2009 og økonomiplanen er det fra kommunestyret vedtatt en inntektsmålsetting på kr. 3.000.000 for eiendomsskatt i tillegg til skatt for verker og bruk.

Registreringsarbeidet er nå gjennomført gjennom innhenting av informasjon og besiktigelser er gjennomført. Det er sendt ut ca. 2.000 brev med orientering til aktuelle eiere med mulighet for å gi tilbakemelding ved evt. feil eller andre spørsmålsstillinger.

Ved gjennomgang av verdivurderinger ut fra den informasjon som er innhentet har det vist seg at særlig når det gjelder forhold til omsetningsverdi for boliger sentralt vil verditaksten vår bli for lav. For øvrig er det behov for å foreta mindre takstmessige justeringer for å kunne nå kommunestyrets målsetting. I h.h. til byskattelovens § 5 skal eiendommens omsetningsverdi ved fritt salg ligge til grunn for skattetaksten.

I prosessen er likebehandlingsprinsippet vektlagt i tråd med love og forskrift.

Uten justeringer i tråd med forslag fra teknisk/næring vil skatteinntektene anslagsvis beløpe seg til kr. 1.892.000, med endringene vil det anslagsvis utgjøre kr. 2.841.604 ved en skattesats på 4

promille – dette er i underkant av målsettingen i kommunestyret. Notat fra teknisk/næring inneholder forslag til endring av kvm. sats og sonesats.

Andre forhold:

- Særlig om beskatning av boligdel av landbrukseiendom, herunder utleiehytter: Høyesteretts kjæremålsutvalg ha i Rt. 1991-797 uttalt at gårdsbruk i eiendomsskatteloven ikke omfatter våningshus med passende tomt. Våningshus med tomt går ikke inn under særbestemmelsene for gårdsbruk.
- Uttalelse fra Finansdep., bl.a. under henvisning til Ot-prp. Nr. 77 (2005-2006) – Av bygninger på jord- og skogsbrukseiendom kan kommunestyret bare gjøre fritak for driftsbygninger. Alle boligheter på en landbrukseiendom vil måtte behandles som tilsvarende eiendommer i kommunen. Dette gjelder uansett om det er eieren eller andre som bruker boligen.
- Bolig og hytte som er en del av landbrukseiendommen holdes utenom skattefritaket selv om denne eiendomsdelen ansees som ubetydelig.
- Finansdepartementet antar det ved fastsettelse av eiendomsskattegrunnlaget for våningshus med naturlig arrondert tomt på landbrukseiendom skal tas hensyn til delingsforbud og konsesjonsplikt.
- Kommunen er part i saken om eiendomsskatt. Formannskapet har dermed klagerett i forhold til skatteutvalgets vedtak, men har ikke instruksjonsmyndighet.
- Forvaltningsloven gjelder ikke i saker om eiendomsskatt. Man kan imidlertid klage til overskattetakstutvalget som har avgjørende myndighet.

Fritak:

I eigedomsskattelovens § 5 fremgår hvilke eiendommer som skal fritas for eiendomsskatt. Dette gjelder i hovedsak statlige og kommunale eiendommer.

I eigedomsskattelovens § 7 fremgår eiendommer som kan fritas. Kommunestyret kan helt eller delvis fritta visse eiendommer for eiendomsskatt. Dette gjelder bl.a. eiendommer eid av stiftelser eller institusjoner hvis formål er til nytte for kommunen, fylket eller staten, bygninger med historisk verdi. Boliger kan fritas, men bare de første 20 år. Kommunestyret har ikke vedtatt fritak etter lovens §7.

Det er for øvrig ikke anledning til å inngå individuelle avtaler om fritak - §7 fastlegger når kommunestyret kan gi fritak.

Bunnfradrag:

Kommunestyret kan vedta bunnfradrag for bolig og fritidseiendommer, lovens §7. Bunnfradrag må vedtas i forbindelse med budsjettbehandlingen. Dette skal være likt for alle boliger – det er ikke fastsatt nivå for bunnfradrag. Kommunestyret har ikke vedtatt bunnfradrag.

Vurdering:

Taksering av bygninger i Grane kommune er gjennomført ved bruk av besiktigelsesmenn under veiledning av ansvarlige i avd. for teknisk/næring. Nødvendig informasjon for verdsettelse for beskatning er dermed innhentet og registrert. Grunnlaget for utskriving av eiendomsskatt skulle dermed være forsvarlig dokumentert. Verdi grunnlaget som skal være basert på objektiv vurdering av oppnåelig pris ved fri omsetning er etter vår vurdering satt for lavt med tidligere

vedtatte kriterier. Dette sammen med at man i tillegg ikke kan oppnå kommunestyrets inntektsmål uten tilpasninger.

De foreslåtte endringer ivaretar fortsatt lovens bestemmelser også i forhold til likebehandling. Kriteriene bør dermed justeres i tråd med notat/forslag fra avdeling for teknisk/næring. Med de foreslåtte tilpasninger vil eiendomsskattebeslutningen i Kommunestyret kunne gjennomføres tilnærmet vedtatt inntektsmål.

Rådmannens innstilling:

Kriterier for verdisetting endres i tråd med forslag fra teknisk/næring som er basert primært på den verdi bygningene har ved fri omsetting. Disse vil dermed fastsettes som grunnlag for verditakst for beregning av eiendomsskatt for den enkelte bygning.

Kommunestyret har ikke vedtatt fritak etter eideomsskattelovens §7 eller bunnfradrag etter §11 i loven. Fritak gjelder dermed bare eiendommer beskrevet i lovens §5.

15.01.2009 Skattetakstutvalget

Behandling:

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

SKA-001/09 Vedtak:

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt med følgende tillegg :

- Reviderte kriterier følger vedtaket
- Når skattekravet utsendes til skatteyterne følger beregningskjema til orientering.
- Oversikt over skattetakstene oversendes skattetakstutvalgets medlemmer for kvalitetssikring av resultat.

Kriterier for taksering i Grane kommune, revidert etter kommunestyrets behandling.

Skattetakst gjelder i 10 år, jfr. Lov om Eigedomsskatt § 33.

I tiden mellom de alminnelige takseringer skal omtaksering skje når:

- * Det har foregått deling av eiendommen.
- * Når bygg er revet eller ødelegges av brann el.lign.
- * Når det på eiendommen er oppført nye bygg som antas å ha en verdi på minst kr. 10.000.

Formannskapet eller den skattepliktige kan kreve særlig verdsettelse (taksering) når eiendommen ved særlige forandringer antas å være vesentlig øket eller redusert i verdi.

Når den skattepliktige krever ny verdsettelse må vedkommende dekke omkostningene – kommunen gjennomfører i tilfelle taksten.

Krav om ny verdsettelse/takst må være fremsatt før 1. november, og vil gjelde først fra det påfølgende skatteåret.

Skattesats:

Kommunestyret fastsetter hvert år i forbindelse med budsjettet den/de skattesatser som skal brukes ved utskrivning for det kommende skatteår.

Takseringen gjennomføres ved oppmåling og utvendig besiktigelse.

Boligbygg, kontor/forretning, hotell/restaurant, leiligheter.

1. Byggeår

- Bygningene får tildelt faktorer etter byggeår.
- Bygg ferdigstilt før 1950
- Bygg ferdigstilt 1950 – 1967
- Bygg ferdigstilt 1967 – 1978
- Bygg ferdigstilt 1978 – 1987
- Bygg ferdigstilt 1987 – 1997
- Bygg ferdigstilt fra 1997 –

Disse årstallene tar utgangspunkt i byggeskikk og bygnings forskrifter.

Bygninger – standard/hevd

(Veiledende indre faktor med utgangspunkt i alder)

● Bygninger ferdigstilt før 1950:	0,4
● Bygninger ferdigstilt i tidsrommet 1950-1967:	0,6
● Bygninger ferdigstilt i tidsrommet 1967-1978:	0,7
● Bygninger ferdigstilt i tidsrommet 1978-1987:	0,8
● Bygninger ferdigstilt i tidsrommet 1987-1997:	0,9
● Bygninger ferdigstilt etter 1997:	1,0

- Fremskredet forfall vurderes som restaureringsobjekt som får indre faktor ned til 0,4
- Rivningsobjekt med frakoblet vannforsyning og strøm kan settes til bygningsverdi 0. Tomt takseres.

2. Faktorjustering indre faktor. (IF)

Faktorjustering i forhold til kvalitetsheving eller senking. Dette kan komme som følge av restaurering, tilbygg, vedlikehold eller mangel på dette.

- Er deler av bygningsmassen restaurert/renovert må en se på hvor stor del av bygningsmassen som er standard- eller kvalitetshevet i forhold til totalmassen, og ut fra det foreta en faktorjustering.

- + 0,05: godt vedlikehold (skiftet tak, vinduer, kledning, etterisolert)
- + 0,1/+0,15: bygd ut/endret + godt vedlikehold
- + 0,2: veldig mye er gjort (totalrenovert)

I de tilfeller hvor bygningsmassen krever til nødvendig vedlikehold reduseres faktor i forhold til hva det vil koste å utbedre de påpekte mangler.

- -0,05 : generelt dårlig vedlikehold
- -0,1/- 0,15: framskredet forfall
- 0,4 : bygningsmasse av dårlig forfatning, og krever totalrenovering
- 0,0 - 0,4 :bygningsmasse som nærmer seg rivningsstatus
- Nødvendige mangler må dokumenteres gjennom kommentarer fra besiktige

3. Generell standard

• Høy standard	1,2
• Normal standard	1,0
• Lav standard	0,8
• Restaureringsobjekt	0,4
• Rivningsobjekt	0,0

Standard på bygg sett i forhold til byggeår.

4. Etasjefaktorer

- *Boliger, leiligheter og fritidsboliger:*

- *Hovedetasje 1* 1,0
- *Øvrige hovedetasjer:* 0,8
- *Loft:* 0,2
- *Underetasje:* 0,5
- *Kjeller:* 0,2

- *Terrassehus, boligblokker:*

- *Hovedetasjer:* 1,0
- *Loft:* 0,2
- *Underetasje:* 0,5
- *Kjeller:* 0,2

- *Øvrige bygningsgrupper*

- *Hovedetasjer:* 1,0
- *Loft:* 0,2
- *Underetasje:* 0,8
- *Kjeller:* 0,4

5. Bygninger med fravikende kvm pris

- Garasjer 1500,- pr m²
Gjelder garasjer i bolighus og frittstående garasjer.
- Carporter 500,- pr m²

- Brakkerigger 500,- pr m²
- Ute boder/uthus 1500,- pr m²
- Lager 1500.- pr m²
- Naust 1500.- pr m²
- Rivningsobjekter 0,- pr kvm (Tomt takseres)

Spesielle eiendommer legges fram for nemnda som enkeltsaker.
Årsak til eventuelle avvik skal alltid begrunnes.

6. Ytre faktor. (YF)

- Konesjonspliktige landbrukseiendommer med tilhørende takstberettiget bygningsmasse gis YF på 0,5.

7. Takst på tomteareal

Dersom tomteareal bolig/næring ikke eksisterer i eiendomsregisteret settes dette til 1 da. Pris pr da. er satt til 25000.-

8. Kvadratmeterpris

Pris pr kvadrat for boliger, kontor/forretning, industri/verksted, hotell/restaurant, leilighet som grunnlag for verdiberegning:
Kr. 5000,- pr kvm.

9. Sonefaktor

Faktoren vil fremkomme som eventuelt fratrukk i ytre faktor. (YF)

Kommuneplanens arealdel gir grunnlag for sonefaktoren.

Sone 1: Hvit felt på kommuneplanens arealdel gis faktor 1

Sone 2: Resterende areal på kommunedelens arealdel gis faktor 0,8

Konesjonspliktige og aktive landbrukseiendommer gis ikke reduksjon for sonefaktor.
(se punkt 6)

Fritidsbolig

- Aldersfaktor benyttes ikke.
- Høy standard fritidsbolig 1,2
- Nyere fritidsbolig (nyere eller fremstår som ny) 1,0
- Eldre fritidsbolig 0,8
- Restaureringsobjekt 0,4
- Rivningsobjekt 0,0

Med fritidsbolig menes alle bygg som er registret i Matrikkelen som Fritidsbolig.
Med fritidsbolig menes også våningshus som benyttes som fritidsbolig.*

Kvadratmeterpris

- Pris pr m² for fritidsboliger som grunnlag for verdiberegning Kr. 7.000.-

Strøm og/- eller kjørbare veg

- Gis + 0,05 dersom det er innlagt strøm og/- eller kjørbare veg frem til fritidsbolig
(gjelder ikke dersom aggregat)

Takst på tomteareal fritid

- ◆ Dersom tomteareal fritidsbolig ikke eksisterer i eiendomsregisteret, settes dette til 1 da. Pris pr da. er satt til 25000.-

Fritak

- ◆ Eiendommer som skal ha fritak jf. § 5 i Lov om eiendomsskatt til kommunene.
- ◆ Eiendommer som kan ha fritak jf. § 7 i Lov om eiendomsskatt til kommunene.
Boliger ferdigstilt etter 2005 får fritak i 5 år fra ferdigstillelse, jfr. § 7c.
- ◆ Eksempelvis kan lag og foreninger gis fritak
- ◆ Bare kommunestyret kan gi fritak i slike tilfelle (§7)

*Matrikkelen: Norges nasjonale eiendomsregister, inneholder oversikt over eiendommer, eiendomsgrenser, adresser og bygninger.

Grane kommune

ArkivKode: FE - 232
Arkivsak: 17/176
JournalpostID: 17/1786
Saksbehandler: Rigmor Tverå
Dato: 23.05.2017

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
042/17	Formannskapet	07.06.2017
025/17	Kommunestyret	21.06.2017

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Taksering verker og bruk- eiendomsskatt 2017

Trykte vedlegg:

23.05.2017 55040 Tilbud taksering fra ESKAN AS

Sammendrag:

Lov om eiendomsskatt til kommunene §3 regulerer hvilke objekter kommunen kan skrive ut eiendomsskatt på. Grane kommune har eiendomsskatt på alle faste eiendommer, inkl. verker og bruk. I henhold til eiendomsskatteloven §8A-3, skal eiendommene verdsettes ved takst, og det skal foretas allmenn taksering hvert tiende år. I 2007 ble det foretatt taksering av verker og bruk. Gjeldende takst er for 10 år, 2008 tom. 2017. Ny taksering må foretas for skatteårene 2018-2027.

Budsjettregulering:

8000.12700.800 100.000 D
8000.19400.880 100.000 K
(25699001)

Vurdering:

Grane kommune innehar ikke tilstrekkelig kompetanse til selv å kunne foreta taksering av verker og bruk. I 2007 kjøpte Grane kommune, i samarbeid med Hattfjelldal kommune, bistand til taksering gjennom Geoservice AS. Siden siste taksering har Geoservice AS fusjonert med Nordkart AS. Tjenester som gjelder eiendomsskatt er skilt ut i selskapet ESKAN AS.

ESKAN AS innehar spesialkompetanse innen eiendomsskatt og eiendomstaksering. Selskapet innehar grunnlagene for Grane og Hattfjelldal fra takseringen 2007. Dette medfører at Grane og Hattfjelldal oppnår besparelser i forhold til nye takster. Takseringen vil ta mindre tid når grunnlagsmateriale allerede er utarbeidet.

Eiendomsskatteloven § 8 A-4 åpner for at kommunene kan foreta kontorjustering i stedet for allmenn taksering. Dvs. prosentvis justering av hvert skatteobjekt. Denne metoden kan medføre at en ikke får med seg vesentlige endringer som kan være av betydning for taksten. Metoden kan også medføre flere klager fra skatteyter. Administrasjonen vil ikke anbefale denne metoden.

Det vil være hensiktsmessig mht. kostnader for reiser og opphold at takseringen av verker og bruk blir gjort i Grane og Hattfjelldal kommune i samme tidsrom. I forespørselen til ESKAN AS er både Grane og Hattfjelldal tatt med. Prisen skilles ut pr. kommune i tilbudet.

Rådmannens innstilling:

Grane kommune gjennomfører allmenn taksering for verker og bruk, gjeldene for skatteårene 2018 tom 2027.

Rådmannen gis fullmakt til samarbeid med Hattfjelldal kommune med innleid bistand fra ESKAN AS på taksering av verker og bruk.

Kommunestyret bevilger inntil kr. 100.000 for innleie av bistand til taksering. Bevilgningen dekkes av disposisjonsfond.

Budsjettregulering:

8000.12700.800	100.000	D
8000.19400.880	100.000	K

(25699001)

Formannskapet 07.06.2017:**Møtebehandling:**

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

FS- 042/17 Innstilling:

Grane kommune gjennomfører allmenn taksering for verker og bruk, gjeldene for skatteårene 2018 tom 2027.

Rådmannen gis fullmakt til samarbeid med Hattfjelldal kommune med innleid bistand fra ESKAN AS på taksering av verker og bruk.

Kommunestyret bevilger inntil kr. 100.000 for innleie av bistand til taksering. Bevilgningen dekkes av disposisjonsfond.

Budsjettregulering:

8000.12700.800	100.000	D
8000.19400.880	100.000	K

(25699001)

Fra: Bjørn Kristian Johannessen <bjorn@eskan.no>
Sendt: 19. mai 2017 13:18
Til: Jim Ingebrigtsen
Kopi: Ketil Svarliaunet
Emne: SV: Taksering av verker og bruk

Hei

Tilbudet tar utgangspunkt i følgende verk og bruk:

Hattfjelldal:
Arbor AS
Arctic Charr AS
Børgefjell Laft AS
Børgefjell Fisk AS
Mesta AS

Grane:
Svenningdal AS
Grane treindustri AS
Trofors Byggmontering AS
Trofors bil- og landbruksverksted
Unipro

I tillegg vil det tilkomme EL og TELE i begge kommuner. Dette vil være rundsummer som vil være uavhengig av antall aktører. Vi tar utgangspunkt i at man benytter de samme rammer og retningslinjer som sist, men da med en mulig justering i sjablongprisen. Alle eiendommer vil bli befart, og det vil leveres takstrapper med noenlunde samme utforming som ved forrige runde. EL og Tele vil ikke bli befart.

Vi estimerer å bruke 3 lange dager i Hattfjelldal og Grane til sammen, og ca. 1,5 dager på kontoret for sammenstilling av info og utarbeidelse av rapporter. (eks. EL og Tele).

For de 10 nevnte verk og bruk vil prisen være 55 000 eks. mva, inkludert reise kost og losji.

For EL og Tele vil prisen være 125 000 kr. eks. mva. Dette er 10 000 kr i rabatt ift. normalpris. Her foretas det ikke befaring. Vi er av den oppfatning av at det ikke tilfører taksten noe. Det kreves normalt sett heller ikke av operatørene.

Til sammen 180 000 kr. eks. mva. som fordeles likt mellom kommunene - altså 90 000 per kommune.

Levering etter avtale. Vi ser her for oss å levere takster senest 1. november, i god tid før budsjettbehandling.

Tilbudet står ved lag ut mai måned.

Hører fra deg.

Med vennlig hilsen
Bjørn-Kristian Johannessen
Daglig leder

ESKAN AS

E-post: bjorn@eskan.no <<mailto:bjorn@eskan.no>>
Mobil: +47 915 42 360
Nettsted: www.eskan.no <<http://www.eskan.no/>>

Havnegata 9, Inngang II, 7010 Trondheim
Postboks 1231 Sluppen, 7462 Trondheim

Fra: Jim Ingebrigtsen [<mailto:Jim.Ingebrigtsen@hattfjelldal.kommune.no>]
Sendt: torsdag 18. mai 2017 11.34
Til: Bjørn Kristian Johannessen <bjorn@eskan.no <<mailto:bjorn@eskan.no>>>
Emne: Taksering av verker og bruk

Heil

Ønsker tilbud på bistand i forbindelse med taksering av verker og bruk i Hattfjelldal og Grane kommune.

Med vennlig hilsen

Hattfjelldal kommune

Jim Ingebrigtsen
Økonomisjef
Tlf: 75 18 48 47 / 48 29 42 44

ESKAN AS

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
043/17	Formannskapet	07.06.2017
026/17	Kommunestyret	21.06.2017

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Finansrapport 1-2017

Trykte vedlegg:

23.05.2017 55026 Finansrapport 1-2017

Sammendrag:

I henhold til Grane kommunes Finansreglement pkt. 10, skal finansrapport forelegges kommunestyret til behandling hver 30.04 og 30.09 årlig.

Finansrapport 1-2017 fremlegges til politisk orientering. Rapporten er regnskapstall pr. 30.04.2017.

Vurdering:

I hht. Finansreglement vedtatt KS 45/16:

Finansreglement pkt. 10

Rådmann skal i forbindelse med tertialrapportering pr. 30. april og 31. august legge fram rapporter for kommunestyret som vises status for kommunens finansforvaltning. Formål med rapportering er å informere om finansforvaltningens faktiske resultater, samt finansforvaltningens eksponering i forhold til de rammer og retningslinjer som er fastsatt. Rapporten skal inneholde:

1. *Oversikt over gjeldens fordeling på lånenes type, renteutvikling og låneinstitusjon.*
2. *Oversikt over plassering av ledig likviditet med fordeling på aktivaklasse og vilkår.*

10.1 Rapportering om forvaltning av kortsiktig ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål.

Rapporten skal minimum angi følgende:

- *Fordeling på de ulike plasseringsalternativer/typer aktiva i kroner (markedsverdier) og i prosent av de samlede midler til driftsformål.*
- *Egne rentebetingelser sammenlignet med markedsrenter*
- *Rådmannens kommentarer knyttet til sammensetning, rentebetingelser/avkastning, vesentlige markedsendringer og endring i risikoeksponering.*

10.2 Rapportering om forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler

For gjeldsforvaltningen skal det minimum rapporteres om følgende:

- *Opptak av nye lån (inkl. avtaler om finansiell leasing) så langt i året*
- *Refinansiering av eldre lån så langt i året*

- *Sammensetning av låneporteføljen fordelt på de ulike typer passiva (i NOK og %)*
- *Løpetid for passiva og gjennomsnittlig rentebinding*
- *Egne rentebetingelser sammenlignet med markedsbetingelser (benchmark)*
- *Rådmannens kommentarer knyttet til endring i risikoesponering, gjenværende rentebinding og rentebetingelser i forhold til kommunens økonomiske situasjon og situasjonen i lånemarkedet, samt forestående finansierings-/refinansieringsbehov*

Avvik fra reglementet skal rapporteres til kommunestyret. I forbindelse med rapporteringen skal det fremgå om det har vært avvik siden forrige rapportering. For å avdekke om det har vært eller oppdaget avvik, skal ledergruppe i fellesskap drøfte dette i møte før kvartalsrapportering for å forsterke kontrollen, og eventuelle avvik deretter håndteres av kommunestyret.

Rapportering fra bank(er) og eventuelle finansinstitusjoner kommunen mottar, må undergis selvstendig vurderinger og grundig kvalitetssikring også av kommunen selv, i den hensikt å følge en forsiktighetslinje.»

Rådmannens innstilling:

Finansrapport 1-2017 Grane kommune tas til orientering.

Formannskapet 07.06.2017:

Møtebehandling:

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

FS- 043/17 Innstilling:

Finansrapport 1-2017 Grane kommune tas til orientering.

FINANSRAPPORT 1-2017

Låneportefølje pr. 30.04.2017 (finansiell passiva)

Långiver	Instrument	Beløp	Rente	Bindingstid	TOTAL
Kommunalbanken 200020510	P.t.rente	203.430	1,8 %		
Kommunalbanken 20030950	P.t.rente	722.580	1,8 %		
Kommunalbanken 20050822	P.t.rente	746.740	1,8 %		
Kommunalbanken 20060633	P.t.rente	3.100.000	1,8 %		
Kommunalbanken 20070707	P.t.rente	640.060	1,8 %		
Kommunalbanken 20090451	3 mnd Nibor	8.750.000	1,69 %	13.07.2017	
Kommunalbanken 20090772	P.t.rente	3.900.000	1,8 %		
Kommunalbanken 20110745	P.t.rente	732.350	1,8 %		
Kommunalbanken 20130355	P.t.rente	4.752.000	1,8 %		
Kommunalbanken 20140712	Fastrentelån	6.300.000	2,58 %	15.12.2024	
Kommunalbanken 20150463	Fastrentelån	19.980.000	2,47 %	29.09.2025	
Kommunalbanken 20160635	P.t.rente	6.100.000	1,8 %		55.927.430
KLP 8317.50.31106	P.t.rente	1.066.652	2,3 %		
KLP 8317.50.40032	P.t.rente	16.500.000	2,3 %		
KLP 8317.50.54327	P.t.rente	800.008	2,3 %		18.366.660
Husbanken 15309894	P.t.rente	1.213.493	1,62 %		
Husbanken 15317714	P.t.rente	1.231.200	1,62 %		
Husbanken 15309894	P.t.rente	135.360	1,62 %		2.580.053
Opplysningsv.fond	P.t.rente	306.664	2,3 %		306.664
Total ordinær gjeld					77.180.537
Startlån					
Husbanken 15321598	P.t.rente	956.250	1,62 %		

Husbanken 15321598	P.t.rente	2.187.500	1,62 %		
Husbanken 15221055	Fastrentelån	2.325.000	2,475 %	01.07.2032	5.468.750
Total startlån					5.468.750
Total lånegjeld pr. 30.04.2017					82.649.287

Fastrente på lån utgjør 34,6 % av låneporteføljen.

Pkt. 7.1 pkt.7 i finansreglement : «For å redusere renterisikoen kan minst 20 % av kommunens innlån være til fast rente».

Opptak nye lån 2017

Budsjett 2017-Pkt. 7.5 «Det er i budsjett 2017 vedtatt låneopptak på kr. 8.000.000»

Likviditeten til Grane kommune er god. Låneopptak kr. 8. mill vil bli tatt opp mot slutten av 2017.

Likvide midler pr. 30.04.2017 (finansiell aktiva)

Bank	Konto	Beløp	Rente	Vilkår
Helgeland sparebank	Skattetrekk	3.793.710	0,05	
	Driftskonto	17.447.789	1,27	Nibor 3 mnd + 30 pkt
	Vefsnafond	1.583.334	1,27	Nibor 3 mnd + 30 pkt
	Fond	3.917.469	1,27	Nibor 3 mnd + 30 pkt
	Andre konti	178.256	1,27	Nibor 3 mnd + 30 pkt
Helgeland Sparebank	Sparekonto	15.385.131	1,50	30 dg oppsigelse
	Vefsnafond	31.860.547	1,50	30 dg oppsigelse
Likvide midler pr. 30.04.2017		74.166.236		

Kommunens finansielle midler er plassert i bankinnskudd.

Helgeland Sparebank er valgt som hovedbank på innskudd. Grane kommune har forhandlet fram gode vilkår på samtlige innskuddskonti. Skattetrekkskonto holdes utenfor.

Grane kommune oppnår effektiv rente på 1,27 %.

Pr. 30.04.2017, har kommunen samme rentebetingelser på alle bankkonti. Hovedkonto for Vefсна-fond og andre fond er plassert på plasseringskonti med 30 dagers oppsigelsestid.

Rentsats 1,5%.

Styringsrenten i Norges Bank.

Styringsrenten i Norges Bank ligger pr. april 2017 på 0,5 %. Styringsrenten har ikke vært endret det siste året. Siste endring april 2016.

Prognosene for rentemarkedet varsler mulig liten nedgang fram mot 2019, for så etter 2020 å stige litt.

Renteøkning på 1 % på utlån, vil pr april 2017 påføre Grane kommune merkostnad på ca. kr. 771.000.

Grane kommune

ArkivKode: FE - 210
Arkivsak: 17/167
JournalpostID: 17/1616
Saksbehandler: Rigmor Tverå
Dato: 18.05.2017

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
044/17	Formannskapet	07.06.2017
027/17	Kommunestyret	21.06.2017

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

1. tertialrapport 2017 - Grane kommune

Trykte vedlegg:

02.06.2017 55198 Tertialrapporter 1-2017
02.06.2017 55199 Regnskapsrapport Flyktningetjenesten

Sammendrag:

Ihht. økonomireglement pkt. 3.1.4 presenteres

TERTIALRAPPORT 1-2017 (01.01 - 30.04.2017)

GRANE KOMMUNE

Ansvar	Område	Regnskap 2017	Budsjett 2017	Avvik	%
1	Sentraladministrasjonen	4 574 525	4 779 001	-204	-4
2	Oppvekst og kultur	12 526 951	12 699 427	-172	-1
4	Teknisk	7 169 832	8 076 326	-906	-11
5	Helse-Omsorg	15 180 625	13 560 274	1 620	12
6	NAV (u/ flyktningetj.)	565 394	621 780	-60	-10
7	Politiske styringsorganer	2 159 811	2 220 570	-61	-3
TOTALT		42 177 138	41 957 378	217	1

Regnskapsoversikt flyktningetjenesten ligger ved som egen rapport.

Sentraladministrasjonen: Drifter innenfor budsjetterte rammer.

Oppvekst-kultur: Drifter innenfor budsjetterte rammer.

Teknisk- Næring: Drifter innenfor budsjetterte rammer.

Helse- omsorg: Varsler overforbruk ca.400 000 for 1. tertial.

Helse- og omsorgsavdelingen vil gjøre et forsøk på å dekke opp underskuddet innenfor gitte budsjetterrammer, men det kan bli behov for budsjettregulering av lønnspostene, beskrevet i rapporten, i løpet av høsten.

Henviser til vedlagt tertialrapport for området.

NAV: Drifter innenfor budsjetterte rammer.

Politiske styringsorganer: Drifter innenfor budsjetterte rammer.

Tertialrapport for Grane kommune viser at 5 av 6 områder drifter innenfor godkjente rammer.

Avdeling Helse/ Omsorg viser overforbruk.

Henviser til tertialrapporter fra hver enkelt avdeling.

Vurdering:

I hht. Økonomireglement pkt. 3.1.4 legges tertialrapport 1-2017- Grane kommune fram.

Rapporten viser at 5 av 6 områder styrer innenfor budsjetterte rammer.

Rådmannens innstilling:

Tertialrapport 1-2017- Grane kommune, viser at 5 av 6 områder styrer innenfor budsjetterte rammer. Rapporten tas til orientering.

Formannskapet 07.06.2017:

Møtebehandling:

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

FS- 044/17 Innstilling:

Tertialrapport 1-2017- Grane kommune, viser at 5 av 6 områder styrer innenfor budsjetterte rammer. Rapporten tas til orientering.

Tertialrapport 1-2017

POLITISKE STYRINGSORGANER

Ans	Art	Tekst	Regnskap	Budsjett	Diff	%	Kommentar
7	10	Lønn	334 053	484 646	-151		1.
	11	Kjøp varer/tjenester	275 889	303 088	-27		
	13	Kjøp varer/tjenester som ertstatter komm. tj.	272 894	287 592	-15		
	14	Overføringsutgifter	1 328 131	1 145 244	183		2. Moms 49.801
	15	Finanautgifter					
	16	Salgsinntekter					
	17	Refusjoner	-51 156	0	-51		Moms -49.800
	18	Overføringsinntekter					
	19	Finansinntekt					
		Sum	2 159 811	2 220 570	-61	-3	

Kommentar: Politiske styringsorganer viser underforbruk på 61.000.

1. Møtegodtgjørelser periodisert på hele året. Mye blir utbetalt i desember
2. Periodisering tilskudd Grane Menighet. Utgjør kr. 273.000

Politiske styringsorganer driver innenfor budsjetterte rammer.

Trofors 10.05.2017
Rigmor Tverå
Økonomisjef

Tertialrapport 1-2017

SENTRALADMINISTRASJONEN

Ans	Art	Tekst	Regnskap	Budsjett	Diff	%	Kommentar
1	10	Lønn	3 057 082	2 968 093	89.		1.
	11	Kjøp varer/tjenester	1 984 730	1 556 212	429		
	13	Kjøp varer/tjenester som ertstatter komm. tj.	0	245 664	-246		2.
	14	Overføringsutgifter	2 726 642	1 693 267	1 033		3. Moms 402.000
	15	Finanautgifter	95 701	92 692	3		
	16	Salgsinntekter	-24 443	-30 664	6		
	17	Refusjoner	-663 411	-52 996	-610		Moms -402.000
	18	Overføringsinntekter	-120 000	0	-120		4.
	19	Finansinntekt	-2 481 775	-1 693 267	-789		5.
		Sum	4 574 526	4 779 001	-204	-4	

Kommentar:

1. Sykemelinger på renhold. Innleie av vikarer. Sykerefusjon i etterkant. - OK
2. IKT samarbeid Hattfjeldal- Ikke mottatt faktura OK
3. Periodisering Vefsnafond- utgjør 633.000 OK
4. Lomsdal/Visten- oppgjør prosjekt OK
5. Periodisering Vefsnafond- utgjør -633.000

Sentraladministrasjonen drifter innenfor tildelte rammer.

Trofors 10.05.2017

Rigmor Tverå

Økonomisjef

Tertialrapport 1-2017

OPPVEKST- KULTUR

Ans	Art	Tekst	Regnskap	Budsjett	Diff	%	Kommentar
	10	Lønn	12 176 883	11 536 181	641		
	11	Kjøp varer/tjenester	1 536 468	1 357 266	179		
	13	Kjøp varer/tjenester som ertstatter komm. tj.prod	1 358 235	1 489 536	-131		
	14	Overføringsutgifter	325 902	251 320	75		
	15	Finanautgifter	42 828	19 752	23		
	16	Salgsinntekter	-860 607	-775 676	-85		
	17	Refusjoner	-815 452	-568 952	-247		
	18	Overføringsinntekter	-1 215 978	-600 000	-616		
	19	Finansinntekt	-3 813	-10 000	6		
		Sum	12 544 466	12 699 427	-155	-1	

Kommentar:

Pr. 30.04 underforbruk på 155.000. Oppvekst- kultur drifter pr. d.d. innenfor tildelte rammer

Trofors 10.05.17
Anne Kristin Solheim
Oppvekst og kultursjef

Tertialrapport 1-2017

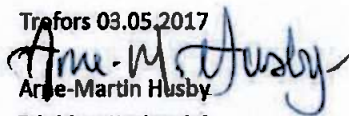
AVDELING : Teknisk / Næring

Ansvar	Art	Tekst	Regnskap	Budsjett	Diff	%	Kommentar
4	10	Lønn	2 981 967	3 249 177	-267 210		
	11	Kjøp varer/tjenester	4 986 685	4 978 024	8 661		
	13	Kjøp varer/tjenester som ertstatter komm. tj.prod	173 863	409 996	-236 133		
	14	Overføringsutgifter	1 018 506	151 664	866 842		
	15	Finanautgifter	2 622 852	2 722 848	-99 996		
	16	Salgsinntekter	-3 169 588	-2 995 047	-174 541		
	17	Refusjoner	-1 123 842	-49 996	-1 073 846		
	18	Overføringsinntekter	0	-20 000	20 000		
	19	Finansinntekt	-320 613	-370 340	49 727		
		Sum	7 169 830	8 076 326	-906 496	-11	

Kommentar:

Regnskapet viser et underforbruk på kr 906 496,-

Trefors 03.05.2017

Arne-Martin Husby

Teknisk og Næringssjef

Tertialrapport 1-2017

AVDELING HELSE- OMSORG

Ans	Art	Tekst	Regnskap	Budsjett	Diff	%	Kommentar
5	10	Lønn	15 715 805	15 005 790	710		1
	11	Kjøp varer/tjenester	1 314 428	956 903	358		
	13	Kjøp varer/tjenester som ertstatter komm. tj.	391 660	110 238	281		2
	14	Overføringsutgifter	235 951	0	236		(MVA 251 000)
	15	Finanautgifter	13 750	0	14		
	16	Salgsinntekter	-1 359 653	-1 347 488	-12		
	17	Refusjoner	-916 890	-1 056 931	140		3. (MVA -251 000)
	18	Overføringsinntekter	-87 910	-108 328	20		
	19	Finansinntekt	-126 517	0	-127		
		Sum	15 180 624	13 560 184	1 620	12	

Kommentar:

1. Ved utgangen av 1. tertial 2017 har Helse- og omsorgsavdelingen et overforbruk på lønn i Hjemmetjenestene og ved sykehjemmet. Dette skyldes delvis innleie av vikarer ved korttidssykdom som man ikke får refusjoner for, samt at enkelte poster ser ut til å være underbudsjettert.
2. Avviket skyldes kjøp av avlastningstjenester hos KOA i avtalens oppsigelsestid. Videre er det feilbudsjettert i posten for kjøp av støttekontaktjenester.
3. Avdelingen har utestående refusjoner på ca. kr. 1 256 000,- i form av ulike tilskudd, prosjektmidler og brukerbetalinger. Dette beløpet er ikke regnskapsført.

Helse- og omsorgsavdelingen vil gjøre et forsøk på å dekke opp underskuddet innenfor gitte budsjetttrammer, men det kan bli behov for en budsjettregulering av lønnspostene ovenfor i løpet av høsten.

Trofors 18.05.2017
 Rune Stabbforsmo
 Fung. Helse- og omsorgssjef

Tertialrapport 1-2017

NAV (eks flyktningetjenesten)

Ans	Art	Tekst	Regnskap	Budsjett	Diff	%	Kommentar
	10	Lønn	328 472	381 732	-53		
	11	Kjøp varer/tjenester	339	3 384	-6		
	13	Kjøp varer/tjenester som ertstatter komm. tj.prod					
	14	Overføringsutgifter	212 583	233 328	-21		
	15	Finanautgifter	29 000	30 000	-1		
	16	Salgsinntekter					
	17	Refusjoner					
	18	Overføringsinntekter					
	19	Finansinntekt	-5 000	-26 664	22		
		Sum	565 394	621 780	-60	-10	

Kommentar:

Driver innenfor budsjetterte rammer.

Lav utbetalig på sosialhjelp.

Beløp som er gitt som lån prioriteres i forhold til tilbakebetalinger

Trofors 10.05.2017

Irene Johansen

NAV GRANE

Regnskapsrapport flyktingetjenesten (Prosjekt 6400)**01.01 - 30.04.2017**

Prosjekt: 6400 Bosetting flyktinger		Regnskap 2017	Budsjett 2017
10100	Fast lønn	196 749	227 917
10103	Fast lønn lærere	491 814	491 831
10108	Faste tillegg	15 680	0
10200	Vikarer	22 509	0
10400	Lønn overtid	485	0
10890	Kvalifiseringsprogram	1 023 022	1 309 332
10900	Pensjon stat	53 792	46 676
10901	Pensjon kommune	40 926	41 200
10990	Arbeidsgiveravgift	41 986	37 657
11000	Kontormateriell	4 900	500
11050	Undervisningsmaterieil	4 972	11 828
11150	Matvarer	0	500
11151	Beverting	38	1 664
11200	Annet forbruksmaterieil/tjenester	836	28 300
11203	Reiseutgifter (hotell/billetter m.m.)	231	3 332
11301	Tlf. og datakommunikasjon	913	1 500
11302	Bruk av internett	23 328	0
11400	Annonsering	0	832
11401	Annen reklame/informasjongsutg.	0	1 164
11500	Kurs- møte- og konferanseutgifter	0	25 332
11503	Reiseutgifter (hoteller/billetter) vedr. kurs/opplærin	13 273	500
11600	KM-godtgjørelse	3 529	2 664
11701	Vedlikehold/service av transportm.	0	13 332
11702	Persontransport	9 173	6 664
11801	Strøm	21 510	16 664
11851	Forsikring bygg og anlegg	6 542	1 500
11900	Husleie, leie av lokaler og grunn	113 500	16 664
11901	Husleie intern	4 000	4 000
11950	Avgifter, gebyrer, lisenser m.v.	63 638	0
11952	Lisens programvare	2 390	1 000
11953	Kontigenter	0	500
12000	Inventar og utstyr	173 504	16 996
12301	Vintervedlikehold	0	694
12600	Renhold-, vaskeri- og vaktmestertjenester	0	8 332
12700	Konsulenttenester	20 795	20 000
13500	Kjøp fra andre kommuner	0	10 000
13700	Div. avtaler med private	13 408	10 992
14290	Merverdiavgift utenfor mva-loven	14 864	0
14706	Bidrag til helseundersøkelse-etablering flyktinger	0	13 332
16300	Husleie/festeavgift m.v.	-91 824	-11 664
17290	Kompensasjon moms påløpt i driftsregnskapet	-14 864	0
18100	Overføringer fra staten	-3 776 400	-2 255 332
19500	Bruk av bundne driftsfond	0	-103 868
TOTALT 2017		-1 500 782	2 504
Avsatt fond 2015/2016 (25199039)		-2 101 667	

Grane kommune

ArkivKode: FE - 200, TI - &14
Arkivsak: 17/120
JournalpostID: 17/1568
Saksbehandler: Rigmor Tverå
Dato: 12.05.2017

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
045/17	Formannskapet	07.06.2017
028/17	Kommunestyret	21.06.2017

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Grane kommunes årsregnskap og årsberetning 2016 Desisjon

Trykte vedlegg:

05.05.2017	54678	GR, KUs uttalelse om R2016, Grane kommune
02.06.2017	55191	Revisors beretning 2016
02.06.2017	55192	Regnskap 2016
02.06.2017	55193	Årsberetning 2016

Sammendrag:

Årsregnskap og årsberetning 2016 er avlagt innen fristen ihht. «Forskrift om årsregnskap og årsberetning» (15.12.2000) og kommuneloven §48.

Regnskapet er splittet i drifts- og investeringsregnskap, samt balanseregnskap pr. 31.12.2016.

Regnskapet er revidert og godkjent av KomRev Trøndelag IKS.

Revisors beretning datert 10.04.2017 og kontrollutvalgets uttalelse datert 03.05.2017 tas til orientering.

Årsregnskapet viser regnskapsmessig netto driftsresultat på 2,69%.

Sykefravær er gått ned fra 7,3% 2015 til 6,5% 2016, skatteinntektene har økt med 3,9% fra 2015 til 2016. På kommunebarometeret har Grane kommune klatret ca. 100 plasser (Jfr. Kommunebarometeret 2017).

Rådmannen mener det er gode indikatorer på at Grane som samfunn og Grane kommune driftes godt. Som årsmeldingen viser, er det oppgaver som står uløst. Det er særlig innen samfunnsutvikling at kommuneadministrasjonen ikke har maktet å ta den ønskede pådriver- og lederrollen. Men innen de fleste tjenestoområder leveres svært gode tjenester.

Grane kommunes årsregnskap 2016 godkjennes.

Grane kommunes årsmelding 2016 godkjennes.

Mindreforbruk driftsregnskap, kr. 5.960.264,71 avsettes disposisjonsfond.

Overforbruk investeringsregnskap, kr. 250.318,44 belastes disposisjonsfond.

Budsjettregulering:

8400.19300.880	5.960.264,71	K	(Årets overskudd-drift)
8400.15400.880 (25699001)	5.960.264,71	D	(Avsetning disposisjonsfond)
8100.35300.880	250.318,44	D	(Årets merforbruk investering)

(25970001)
8100.39400.880 250.318,44 K (Bruk disposisjonsfond)
(25699001)

Vurdering:

2016 har driftsmessig vært et godt år for Grane kommune.

Kommunebarometeret (utgitt av Kommunal Rapport), viser at kommunen har steget 196 plasser på 2 år. Foreløpige tall viser at Grane kommunens plassering er på 143. plass av i alt 428 kommuner på landsbasis. Dette viser en positiv utvikling for Grane kommune.

Årsregnskapet viser regnskapsmessig netto driftsresultat på 2,69%. Reelt netto driftsresultat 4,93%. Viser til note 16 i regnskap 2016.

Administrasjonen foreslår å avsette mindreforbruk drift/ merforbruk investering, totalt kr. 5,7 mill på disposisjonsfond. Dette er fortsatt styrking av egenkapitalen i forhold til fremtidige investeringer.

Bygging av nytt sykehjem vil føre til at driftsutgiftene vil øke som skosert nedenfor.

Evt. låneopptak 2018/19 nytt sykehjem ekstra driftsutgifter (økonomiplan 2017 pkt.4.2) vil utgjøre:

	Avdrag 40 år	Avdrag 30 år	Avdrag 20 år	Renter (3%)
Lån 100 mill	2 500 000	3 333 000	5 000 000	3 000 000
Lån 70 mill	1 750 000	2 333 333	3 500 000	2 100 000
Lån 50 mill	1 250 000	1 666 666	2 500 000	1 500 000

For å få realisert nytt sykehjem bør vi nå, når vi har muligheten til det, opparbeide så mye egenkapital som mulig. Dette for at et godt tjenestetilbud kan opprettholdes i årene framover. Ikke lovpålagte investeringer bør ikke prioriteres i innværende økonomiperiode. Grane kommune er en liten kommune, og investering i nytt sykehjem kan bli en økonomisk utfordring i årene som kommer. Ved låneopptak kr. 100 mill (40 år) må driftsutgiftene reduseres med 5,5 mill.

Pr. tiden er usikkerheten stor om fremtidige kommunale rammebetingelser. Dette er også en av årsakene til at investeringsrammen på ikke lovpålagte anbefales å ligge lavt i noen år fremover.

Rådmannens innstilling:

1. Det fremlagte årsregnskap fastsettes som Grane kommunes regnskap for 2016.
2. Den fremlagte årsberetning godkjennes.
3. Årets regnskapsmessige overskudd (drift), kr. 5.960.264,71, avsettes disposisjonsfond (25699001).
4. Årets regnskapsmessige merforbruk (investering), kr. 250.318,44, belastes disposisjonsfond (25699001).

Budsjettregulering:

8400.19300.880	5.960.264,71	K	(Årets overskudd-drift)
8400.15400.880 (25699001)	5.960.264,71	D	(Avsetning disposisjonsfond)
8100.39400.880 (25699001)	250.318,44	K	(Bruk disposisjonsfond)
8100.35300.880 (25970001)	250.318,44	D	(Årets merforbruk investering)

Formannskapet 07.06.2017:**Møtebehandling:**

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

FS- 045/17 Innstilling:

1. Det fremlagte årsregnskap fastsettes som Grane kommunes regnskap for 2016.
2. Den fremlagte årsberetning godkjennes.
3. Årets regnskapsmessige overskudd (drift), kr. 5.960.264,71, avsettes disposisjonsfond (25699001).
4. Årets regnskapsmessige merforbruk (investering), kr. 250.318,44, belastes disposisjonsfond (25699001).

Budsjettregulering:

8400.19300.880	5.960.264,71	K	(Årets overskudd-drift)
8400.15400.880 (25699001)	5.960.264,71	D	(Avsetning disposisjonsfond)
8100.39400.880 (25699001)	250.318,44	K	(Bruk disposisjonsfond)
8100.35300.880 (25970001)	250.318,44	D	(Årets merforbruk investering)

Til: Kommunestyret i Grane kommune
Kopi til: Formannskapet i Grane kommune

KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE om ÅRSREGNSKAPET 2016, GRANE KOMMUNE

Forskrift om kontrollutvalg §7 hjemler kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskapet med følgende ordlyd:

§ 7 Uttalelse om årsregnskapet

Når kontrollutvalget er blitt forelagt revisjonsberetningen fra revisor, skal utvalget avgi uttalelse om årsregnskapet før det vedtas av kommunestyret eller fylkestinget. Uttalelsen avgis til kommunestyret eller fylkestinget. Kopi av uttalelsen skal være formannskapet/kommunerådet eller fylkesutvalget/fylkesrådet i hende tidsnok til at det kan tas hensyn til den før dette organet avgir innstilling om årsregnskapet til kommunestyret/fylkestinget.

Utover ovennevnte bestemmelse, er det ikke gitt føringer for hva uttalelsen skal omfatte eller inneholde. Kontrollutvalget står dermed rimelig fritt i sin uttalelse, men har valgt å uttale seg om forhold som ligger innenfor rammene av ansvar og oppgaver som er lovbestemt for utvalget.

Kontrollutvalget behandlet uttalelse om årsregnskapet for 2016 i sak 013/17 den 03.05.2017, og kontrollutvalget fant det hensiktsmessig å uttale seg om følgende forhold:

1. Revisjonen av kommunens årsregnskap for 2016.

I henhold til forskrift om kontrollutvalg § 6 har kontrollutvalget et ansvar for å påse at kommunens årsregnskap blir revidert på en betryggende måte.

Kontrollutvalget har påsett at oppdragsansvarlig regnskapsrevisor innfrir lovens krav til utdanning/praksis,andel samt uavhengighet/objektivitet.

I tillegg har kontrollutvalget gjennom løpende dialog med revisor (egen sak i hvert møte) holdt seg løpende orientert om revisors arbeid.

Kontrollutvalget mener at årsregnskapet 2016 er revidert på en betryggende måte.

2. Administrasjonens oppfølging av revisors påpekninger fra regnskapsrevisjonen i 2015.

I henhold til forskrift om kontrollutvalg § 8 (1.ledd) har kontrollutvalget et ansvar for å påse at revisors påpekninger om forhold i årsregnskapet blir fulgt opp av administrasjonen.

Påpekninger fra revisor i forbindelse med årsregnskapet det ene året, forventes å være imøtekommet av administrasjonen innen avleggelsen av årsregnskapet det neste året.

For regnskapsåret 2015 var det ikke gitt påpekninger fra revisor om vesentlige forhold, og det var således heller ingen vesentlige forhold å følge opp videre fra administrasjonens side.

I forbindelse med regnskapsrevisjonen for 2015 har revisor overfor administrasjon bemerket enkelte mindre vesentlige forhold som revisor har anbefalt administrasjonen å følge opp. Noen av disse forholdene har revisor funnet grunn til å bemerke også i forbindelse med årsregnskapet for 2016.

3. Administrasjonens oppfølging av kommunestyrets merknader fra behandlingen av årsregnskapet for 2015.

I henhold til forskrift om kontrollutvalg § 8 (2.ledd) har kontrollutvalget et ansvar for å gi rapport til kommunestyret om hvordan kommunestyrets merknader til årsregnskapet er blitt fulgt opp.

På ovennevnte bakgrunn rapporterer kontrollutvalget følgende vedrørende administrasjonens oppfølging av kommunestyrets vedtak ved behandlingen av forrige årsregnskap, dvs. 2015:

Årsregnskapet for 2015 ble vedtatt av kommunestyret 22.06.2016 i sak 031/16, og kommunestyret fattet da vedtak hvorav følgende vedtakselementer bør være fulgt opp av administrasjonen:

- Regnskapsmessig overskuddet på kr. 6.683.830,99 avsettes til disposisjonsfond.
- Mindreforbruk i Grane Frivillighetssentral på kr. 26.880 avsettes til bundet driftsfond.

Følgende budsjettregulering foretas:

8400.19300.880	kr 6.683.830,99	K (årets overskudd)
8400.15400.880	kr. 6.683.830,99	D (avsetn. til disposisjonsfondet)
2600.15500.880	kr. 26.880,00	D (avsetn. bundet driftsfond, Frivillighetss.)
2600.19400.880	kr. 26.880,00	K (bruk av disposisjonsfond)

Revisor har kontrollert føringen og budsjettreguleringen av vedtatte disponeringer av overskudd for 2015 og funnet at dette er utført i samsvar med kommunestyrets vedtak.

4. Øvrige forhold knyttet til årsregnskapet for 2016.

Kontrollutvalget er svært tilfreds med å registrere at årsregnskapet også for 2016 er avlagt uten vesentlige merknader fra revisors side.

Trofors 03.05.2017

sign.
Kolbjørn Eriksen
Leder

sign.
Monica Hoff
Nestleder

sign.
John Kappfjell
Medlem

sign.
Torild Midtlien
Medlem

sign.
Tormod Thusest
Medlem

Trondelag IKS

Til kommunestyret i Grane kommune
Industriveien 3
8680 Grane

REVISORS BERETNING 2016

Uttalelsene om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Grane kommunes årsregnskap som viser kr 117 606 919,- til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 5 960 265,-. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Grane kommune per 31. desember 2016, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon Administrasjonssjefen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon inngår i Grane kommunes årsmelding. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Administrasjonssjefens ansvar for årsregnskapet

Administrasjonssjefen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal

regnskapsskikk i Norge. Administrasjonssjefen er også ansvarlig for slik intern kontroll han finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver viser vi til hjemmesiden til KomRev Trøndelag IKS; www.krt.no

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

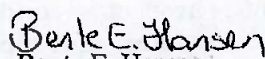
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

KomRev Trøndelag IKS, 10.04.2017

Sissel Mikalsen
Oppdragsansvarlig revisor

Bente E. Hansen
Hovedrevisor

Grane kommune

ArkivKode: FA - L12
Arkivsak: 16/324
JournalpostID: 17/1617
Saksbehandler: Stefanie Müller
Dato: 11.05.2017

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
007/17	Råd for eldre og funksjonshemmede	19.05.2017
020/17	Nærings- og naturforvaltningskomite	23.05.2017
029/17	Kommunestyret	21.06.2017

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Merknadsbehandling etter varsel om planoppstart, detaljregulering, sykehjemstomt, Stormoen.

Sammendrag:

Saksopplysninger sak 16_324

Bakgrunn og historie

I kommunestyret sin behandling av nytt sykehjem- valg av tomt for lokalisering av nytt sykehjem, omsorgsboliger m.m. vedtok kommunestyre i møte 22.06.2016:

Grane kommunestyre vedtar oppstart av prosjektering og nødvendig planlegging for ny sykehjemsutbygging på tomtearealet ved den gamle gressbanen på Stormoen (Bak Trixie). Begrunnelse for tomtevalg er de forholdene som er kommet fram gjennom omfattende undersøkelse av over 30 parametere og vektning av disse.

Konklusjonen er at tomtealternativet som nå velges er det som er best egnet av de vurderte alternativene.

Samtidig med planlegging av nytt sykehjem, skal det også planlegges og opparbeides aktivitetsområdet for barn sør sørøst for Stormoen skole.

Med sykehjem menes også samlokalisering av flere helsetjenester og mulighet for å bygge døgnbemannede omsorgsboliger.

Helseforetaket varsles om våre plane, jfr inngått avtale gjennom samhandlingsreform.

Helseforetaket gis mulighet til å samarbeide med Grane kommune om samlokalisering av ambulansetjenesten.

Nordland fylkeskommunes tannhelsetjeneste gis mulighet til å samarbeide med Grane kommune om samlokalisering av tannhelsetjenesten.

Det forutsettes at administrasjonen framlegger plantegninger over området med nødvendig bygningsmessig areal spesifisert for et sykehjem, med alle planfaglige funksjoner plassert i 1. etasje, til kommunestyremøtet i september. Dette for at kommunestyre skal føle trygghet for at dette området ivaretar spesifikasjoner som ble satt som forutsetning for dette byggeprosjektet.

Oppstart av planlegging og prosjektering for ny sykehjembygning på tomtearealet ved den gamle gressbanen på Stormoen (bak Trixie) ble varslet med brev til berørte parter, annonse i Helgelendingen og på kommunens hjemmeside. Formålet med detaljregulering er å legge til rette for nytt sykehjem. Med dette menes også samlokalisering av flere helsetjenester og mulighet for å bygge døgnbemannede omsorgsboliger. Med hjemmel i plan- og bygningsloven § 12-8 ble det meldt oppstart av detaljreguleringsarbeid for ny sykehjemstomt på Stormoen. Frist for kommentarer/merknader ble satt innen 31.1.2016.

Tilknyttet til saken er saken **UR 002-16**. I følge Ungdomsrådets vedtak (UR -002/16) bruker barna og ungdommer ikke området på banen bak Trixie (til lek/går tur/henger rundt/aktiviteter) og at det er greit at tannlegekontoret ligger der.

Kommunen mottok 17 merknader med underskriftsaksjon innen fristen.

Fakta

Ulike føringer samt mottatte merknader setter ramme for kommunens arealplanlegging og saksbehandlingen.

Etter plan og bygningsloven (pbl) skal planlegging sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter. Hensynet til barn og unges oppvekstvilkår skal ivaretas (jf. §1-1 pbl). Planlegging skal fremme helhet ved at oppgaver og interesser i et område ses i sammenheng gjennom samordning. Kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge (jf. § 5-1).

Forskrift om konsekvensutredning (KU) setter rammer for konsekvensutredning av planer. For noen planer må det alltid gjennomføres en KU og for noen planer må det vurderes om det må gjennomføres en KU etter forskriften.

Rikspolitiske retningslinje for barn og unge (Rpr for barn og unge) har som formål å synliggjøre og styrke barn og unges interesser i all planlegging etter pbl, og å gi grunnlag for å vurdere saker der barn og unges interesser kommer i konflikt med andre hensyn. Etter §5 Rpr for barn og unge stilles det ulike krav for arealer og anlegg som brukes av barn og unge (størrelse, egnethet for opphold, lek, ulike typer lek på ulike årstider, bruk av ulike aldersgrupper, jf. Bokstav b) og fullverdig erstatning ved omdisponering av arealer brukt av barna og avsatt til fellesarealer eller friområder (jf. §5 d Rpr barn og unge).

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging (factsatt ved kongelig resolusjon 12.juni 2015) har som formål å sikre sammenhengen mellom nasjonal, regional og kommunal planlegging. I denne perioden settes det særlig fokus på de tre områdene:

- «Gode og effektive planprosesser»: Herunder skal kommunene i planlegging ha fokus på bl.a. gode medvirkningsprosesser.
- «Bærekraftig areal- og samfunnsutvikling»: Herunder skal kommunen gjennom en samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging bidra til omstillingen til et lavutslippssamfunn, klimatilpasning og behov for effektiv ressursutnyttelse i areal- og samfunnsutviklingen.
- «Attraktive og klimavennlige by- og tettstedsområder»: For å redusere transportbehov, klimagassutslipp og byspredning må det bygges tett rundt kollektivknutepunkter og utvikles kompakte byer og tettsteder. Prinsippene for samordnet areal- og transportplanlegging legges til grunn i planlegging, og det forventes at kommunal planlegging støtter opp regjeringens jernbaneløft gjennom høy arealutnyttelse rundt stasjonsområdene. Utover det forventes av kommunen at det jobbes for å skape levende sentrum (gjennom variert tilbud av boliger, handel, tjenester og kultur). Dette er viktig for tettsteders attraktivitet og konkurransekraft. Kommunen og privat næringsliv oppfordres til å samarbeide for sentrumsutvikling. Regjeringen forventer at kommunen støtter opp nasjonalt mål å skape et samfunn som fremmer helse hos hele befolkningen, reduserer sosiale helseforskjeller og fremmer helsevennlige valg. Det påpekes at barn og unge har rett til deltakelse og innflytelse i planarbeidet.

Statlig planretningslinje for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (SATP) har bl.a. som mål at utbyggingsmønster og transportsystem fremmer utviklingen av kompakte byer og tettsteder, reduserer transportbehov og legger til rette for klima- og miljøvennlige transportformer.

I by- og tettstedsområder og rundt kollektivknutepunkter bør særlig høy arealutnyttelse, fortetting og transformasjon vektlegges. Potensialet for fortetting bør utnyttes før nye utbyggingsområder tas i bruk. Nye utbyggingsområder bør styres mot sentrumsnære områder med mulighet for utbygging med mindre arealkonflikter. Det skal legges til rette for at handelsvirksomhet og publikumsrettede, besøks- og arbeidsplassintensive virksomheter lokaliseres ut fra eksisterende og planlagt senterstruktur og kollektivknutepunkter.

Fylkesplan for Nordland 2013-2025 «Mitt Nordland – mi framtid» har de tre målområder «livskvalitet», «livskraftige lokalsamfunn og regioner», og «verdiskaping og kompetanse». Hvert satsingsområde har en visjon og egne mål og strategier. Planens arealpolitiske retningslinjer legger føringer for bl.a. by- og tettstedsutvikling. Her heter det at:

- i arealplanlegging skal transformasjon og fortetting rundt kollektivknutepunkter som virkemidler vurderes for å unngå uønsket spredning av bebyggelse
- det skal legges til rette for god funksjonsblanding som fremmer trafiksikkerhet, barns lekemuligheter (...)
- tettsteder skal utvikles, slik at livskvalitet og helse fremmes gjennom bl.a. attraktive og tilgjengelige utearealer
- sentrumsområdene skal planlegges og tilrettelegge for handel og kulturtilbud, og skal tilby gode og inkluderende møteplasser for alle
- det må søkes for gode løsninger for tilgjengelighet til kollektivtransport
- arbeidsplasser, besøksintensive virksomheter og nye boligområder bør lokaliseres i gangavstand fra gode kollektivtilbud
- boliger, skoler og barnehager skal ha trygg ferdsel til lek og annen aktivitet.

Kommuneplanens samfunnsdel 2011-2021 har 6 satsingsområder. Det nevnes bl.a. at i viktige saker kommunens innbyggere skal involveres gjennom folkemøter, samt at større arrangementer skal markedsføres.

Kommunestyre vedtok **Grane kommunens overordnet planstrategi fra 2016 og ut 2020** den 14.12.2016. Her ble bl.a. satsingsområder «bolyst og inkludering», «Nordlands beste folkehelsekommune» og «kommunen som tjenesteyter og arbeidsplass» vedtatt. Disse skal støtte opp og bidrar til å nå kommunens visjon «Der mennesker og elver møte skapes trivsel og muligheter». Planarbeidet Trofors tettstedsutvikling/kommunedelplan Trofors og reguleringsplan nytt sykehjem skal gjennomføres i 2017-2018 hhv. 2016-2017.

Medlemskap i WHO's nettverk sunne kommuner ble vedtatt den 27.4.2017. Med dette har kommunen forpliktet seg til å tilslutte seg til nettverkets prinsipper og strategier gjennom politisk vedtak i kommunestyre. Sunne kommune skal bl.a. synliggjøre nettverkets operasjonalisering av WHO Healthy Cities' fase 6 og Helse 2020.

Høringer/Uttalelser/Innkommende merknader

Sammendrag av tema i merknader kommunen mottok

Innspill fra myndigheter	Nevnt fra (17 innspill)	Administrasjonens / saksbehandlers kommentar
Vurdering om KU mangler	NFK	Grane kommune har vurdert at reguleringsplanen ikke omfattes av forskrift for konsekvensutredning. Tiltaket er ikke KU pliktig, men inngår i

		forskriftens § 3 om planer som skal vurderes. Planen har blitt vurdert men vil ikke komme i konflikt med eller medfører negative konsekvenser til ulike forhold nevnt i vedlegg III.
Videre arbeid må tas hensyn til nfk arealpolitiske retningslinjer: spesielt Kap. 8-2 By- og tettstedsutvikling: «skale legges vekt på høy estetisk og arkitektonisk kvalitet ved planlegging og utforming av fysiske tiltak»	NFK	Merknad fra NFK tas til oppfølging i videre planarbeid
mangler referat fra oppstartsmøte i saken	NFK	Med utgangspunkt i endret behov innen helse, pleie og omsorg (plandag 23.09.2012) ble det fattet vedtak i KS 10.2012 om etablering av en prosjektgruppe for lokaliteter og behov innen helse, pleie og omsorg. Arbeidet ble igangsatt og 8 alternative tomteområder har blitt utredet (rapport multiconsult).
I planlegging og utbygging skal det tas hensyn til fremtidige klimaendringer. Sårbarhet for klimaendringer skal vektlegges i kommunens ROS-analyse.	NFK	I ROS- og egnethetsanalyse av tomtealternativer (utarbeidet av konsulentfirma) har tema klimaendringer blitt vurdert. Tas til videre etterretning i reguleringsplan og prosjektering.
Utformingen skal være tilrettelagt for alle grupper, bl.a. med funksjonsnedsettelse	NFK	Nytt sykehjem skal være på en plan. Valgt tomt for sykehjem er vel egnet iht. universell utforming. Tas til etterretning i videre planarbeid/prosjektering.
Hensynet til barn og unge: fokus på sikre skolevei, god tilgang til lekearealer og andre uteområder bør være fokus i planlegging + fokus på sikring av områder der barn og unges ferdsel og deres tilstedeværelse kan utgjøre en særlig risiko for liv og helse	NFK	Tas til etterretning i reguleringsplan
Hensynet til barn og unge: fokus på sikre skolevei, god tilgang til lekearealer og andre uteområder bør være fokus i planlegging + fokus på sikring av områder der barn og unges ferdsel og deres tilstedeværelse kan utgjøre en særlig risiko for liv og helse	NFK	Tas til etterretning i reguleringsplan

Planprosessen skal legge opp til medvirkning i tråd med pbl – berørte må aktiv trekkes inn i prosessen	NFK	Det ble varslet om oppstart av planarbeidet der berørte parter har anledning til å komme med merknader. Kommunen mottok 17 merknader. Tas til etterretning i videre planprosess/prosjektering.
Naturmangfoldlovens § 7 legger føringer	NFK	Ikke aktuelt for tomte.
Kommunen må bidra til å følge opp målsetninger av Regional plan for vannforvaltningen i Norland og på Jan Mayen: dvs. sikre god vannkvalitet i innsjøer, elver, grunnvann, og kystvann gjennom arealplanlegging.	NFK	Valgt tomt ligger ikke i umiddelbar nærhet til elver ol. Utbygging medfører tilpasning av vann- og avløpssystem mv. Tas til etterretning i regulering og prosjektering.
Natur-, kulturmiljø og friluftsinnteresser i 100 metersbeltet langs vassdrag (jf. pbl §1.8)	NVE	Ingen vassdrag i nærheten (området ligger utenfor 100m belte)
Flomsonekart	NVE	Ligger utenfor flomsonekart.
Økt overvann/raskere avrenning til vassdrag	NVE	Mulig pga. fortettet/bebygd grunn – håndteres gjennom nytt avløpssystem
Havnivåstigning/stormflo	NVE	Ikke berørt
Aktsomhetsområde: snøskred, steinsprang, jord- og flomskred	NVE	Ingen kjent skredhendelser i område, tomten ligger utenfor aktsomhetsområde for skred i bratt terreng fra skrednett (jf. Multiconsults egnethets- og ROS analyse av tomter)
Kvikkleir/marine avsetninger	NVE	Det har blitt gjennomført grunnundersøkelser. Funn viser Elveavsetning med sand og grus som krever stabilt fundament og grunnmur for byggemassen. Tas til etterretning i prosjektering/reguleringsplan
Høyspentlinjer, trafoanlegg, dammer, rørgater ol. vedr. energiforsyning og -overføring	NVE	Ingen teknisk infrastruktur som berører tomte.
Ingen innspill så langt men gjør oppmerksom at det kan fremkomme andre merknader i videre planprosessen	SVV	Tatt til orientering

Beboer/ lag/ foreninger og frivillige organisasjoner	
Om prosessopplevelse Medvirkning/brukerinvolvering: tidspunkt og opplegg opplevdes som ikke tilfredsstillende	Anbjørn og Tove Brennhaug, med Inger Lise Fløtnes Grane Idrettsrådet

(sent involvering, etter tomt ble valgt)	Styret Ingrid Marie Fagerli, Grane idrettslag
Negativ til tomtevalg pga: økt trafikk i område som problem for barn og unge – problem for trafiksikkerhet (barn/ungdom) og økt trafikkbelastning. Spørsmål om temaet har blitt vurdert, redd for mulige farlige trafikksituasjoner i framtiden, mv	Martin Johan Kolberg Wencke Halland Grane kommunale barnehage Anbjørn og Tove Brennhau, med Inger Lise Fløtnes Initiativgruppe for bevaring og utvikling av idrettsanlegget Grane Idrettsrådet
økt trafikk/støybelastning dårlig for bomiljø/pasienter (anlegget åpent til kl. 23:00)	Anbjørn og Tove Brennhau, med Inger Lise Fløtnes Grane Idrettsrådet
mulige framtidige begrensninger/negative konsekvenser for utøvelse av idrettsaktiviteter og – arrangementer bekymret for mulige framtidige begrensninger for spilletid på grunn av støy, for tap av fordeler som størrelsen av sentralidrettsanlegg innebærer (nærheten til fasiliteter som dusj/servering, boligområde), for dårligere vilkår for resten av anlegget, samt ødeleggelse av muligheter for framtidige større arrangement som KM, svekket tilbud for barna mv..	Martin Johan Kolberg Anbjørn og Tove Brennhau, med Inger Lise Fløtnes Initiativgruppe for bevaring og utvikling av idrettsanlegget Norges idrettsforbund, Nordland idrettskrets Grane Idrettsrådet Ungdomsrepresentant Svein Thomasli
reduksjon av utviklingsmuligheter for idretts/aktivitetsområde , naturlig friområde, og som møteplass	Martin Johan Kolberg Anbjørn og Tove Brennhau, med Inger Lise Fløtnes, Grane idrettslag ved styret Ingrid Marie Fagerli, Initiativgruppe for bevaring og utvikling av idrettsanlegget Grane Idrettsrådet
Beslag/tap av område for organisert aktivitet (trening o.l./fra barnehage, skole mv)	Martin Johan Kolberg Wencke Halland Grane idrettslag ved styret Ingrid Marie Fagerli, ungdomsrepresentant
Beslag/tap av området for uorganisert aktivitet (fra skole, barnehage, naboer, på ulike tider, særlig ettermiddag og kveldstid)	Wencke Halland Norges idrettsforbund, Nordland idrettskrets ungdomsrepresentant
Tap av avlastningsareal (stor slitasje av og press på kunstgressbane, avlastningsarealet er viktig for arrangement)	Grane idrettslag ved styret Ingrid Marie Fagerli, Initiativgruppe for bevaring og utvikling av idrettsanlegget
arealet er opparbeidet i dugnad – arbeidet bortkastes	Martin Johan Kolberg Initiativgruppe for bevaring og utvikling av idrettsanlegget Svein Thomasli
kreves erstatningsareal - kan være en utfordring	Martin Johan Kolberg Norges idrettsforbund, Nordland idrettskrets
Arealet brukes tidvis/sporadisk - til sommer og vinteraktiviteter av bl.a.	Grane kommunale barnehage Martin Johan Kolberg

barnehage, skole mv.	Initiativgruppe for bevaring og utvikling av idrettsanlegget Norges idrettsforbund, Nordland idrettskrets
Området har blitt utvidet over tid med mangfoldige aktivitetsmuligheter - fotballbane, lysløype, klubbhus, kunstgressbane, gressbane, minibane, garasjeanlegg, akebakke	Anbjørn og Tove Brennhaug, med Inger Lise Fløtnes
Sentral beliggenhet og nærheten til fasiliteter - som dusj/servering har stor betydning for idretts arrangementer som Granesprint mv, korte veier for gående og syklende	Anbjørn og Tove Brennhaug, med Inger Lise Fløtnes Initiativgruppe for bevaring og utvikling av idrettsanlegget Grane Idrettsrådet
uheldig at idrettsanlegget brukes for alltid til andre formål sykehjemsbygningen og framtidig behov vil/kan stjeler mer av idrettsanlegget	Grane idrettslag ved styret Ingrid Marie Fagerli, Initiativgruppe for bevaring og utvikling av idrettsanlegget Grane idrettslag ved styret Ingrid Marie Fagerli,
Framtidige planer og ideer for bruk av anlegget: - om omlegging av lysløypa med innkomst over gressbane - Lokalisering av ny klubbhus mitt i idrettsanlegg var valgt dit med bakgrunn i ny innkomst av lysløypa. Ved etablering av sykehjem på gressbanen bør tomt for nytt klubbhus revurderes. - Nytt sykehjem og klubbhus kommer til å stå nesten vegg på vegg. Spørsmål rundt dette er «Hva er tenkt for bruken av klubbhus?» Dersom huset kunne tenkes for flerbruk og utleie (arrangement, festlige lag mv) stilles spørsmål om det er praktisk iht. plassering? Ved bruk av mye penger for klubbhuset må huset kunne disponeres for flere aktiviteter og mulighet for utleie. - Vegset 2020 som hadde en del planer og tanker om framtidig bruk og videreutvikling – arbeidet kastes med omregulering og området rundt blir kun en fotballbane og ikke lenger idrettsanlegg. - Områderegeringsprosessen for sykehjemstomt stenger for framtidig utvikling og aktivitet. Skissearbeid «Grane 2020» har synliggjort enormt utviklingspotensial for mulig framtidig bruk og aktiviteter i området.	Grane idrettslag ved styret Ingrid Marie Fagerli, Grane Idrettsrådet Grane Idrettsrådet Initiativgruppe for bevaring og utvikling av idrettsanlegget Administrasjonens vurdering: Lysløypebeliggenhet bør vurderes både ut fra vær/snøforhold og i forhold til grunneier. Avtale med grunneier utgår i løpet av relativt få år. Dagens lysløypetrase vil kunne opprettholdes selv om området reguleres.
området verdsatt som et av de mest verdsette områdene i Grane kommune (gjennom barnetråkk som ble gjennomført under arbeidet med ny E6)	Initiativgruppe for bevaring og utvikling av idrettsanlegget
Helhetlig idrettsanlegg	Initiativgruppe for bevaring og utvikling av idrettsanlegget

færre deltaker ved flytting av aktiviteter ut fra sentralidrettsanlegg (når det er flere som kjøre bil, ut fra erfaringer).	Initiativgruppe for bevaring og utvikling av idrettsanlegget
Arealbehovet på gressbanen er allerede kommende sesong: de minste skal komme i gang med fotball og det er 3 vs. 3 som skal kunne spille samtidig.	Initiativgruppe for bevaring og utvikling av idrettsanlegget
Gressbanen er viktig for ungdommers helse: Det er mer skånsomt å spille på gress enn på kunstgress. Å kunne spille på ulike underlag er viktig for ungenes utvikling av motorikk og ferdigheter.	Initiativgruppe for bevaring og utvikling av idrettsanlegget
begrenset utviklingsmuligheter for sykehjem/helsetun. spørsmål om framtidig behov og krav for sykehjem og hvordan dette vil påvirke rest/eksisterende arealet byggeskikk og bokvalitet: dagens byggeskikk vil takle støy fra dementavdeling, men medfører dårlig bokvalitet for beboere. Liker eldre nærheten til skole/barnehage?	Anbjørn og Tove Brennhau, med Inger Lise Fløtnes Svein Thomasli Wencke Halland Wencke Halland
spillemidler og forpliktelser for nåværende anlegg: Spillemidler for grusbane og gressbane forplikter å holde anlegget åpent i 40 år. Dersom arealet brukes til andre formål må beløp eller deler tilbakebetales.	Grane Idrettsrådet Grane kommune mottok kr 247 000 i 1986 og 374 000 i 1991. Disse midlene har vi forpliktelse å holde i 40 år, kulturdepartementet kan stille krav om tilbakebetaling av hele eller deler av beløpet.
positiv til tomtevalg (pga./men):	
Flott område hvor beboerne vil føle seg inkludert i samfunnet.	Ellen Thurseth
Potensial til å samle unge og gamle	Ellen Thurseth
God turterreng	Ellen Thurseth
Skøyteisen: sjelden/aldri sett betydelig aktivitet på grusbane i de 3 år jeg bo på Stormoen	Ellen Thurseth
Utfordring pga. av lokalisering av klubbhus: medfører at nytt sykehjem er mer arealkrevende. Hvis nytt klubbhus skulle plasseres der det opprinnelig skulle ha blitt plassert kunne grusbane vært spart	Jan Otto Fiplingdal, Jan Otto Fiplingdal på vegne av Grane Senterpartiet
Ønsker at « ungboleiligheter » og « hvpuboligen » innlemmes i planarbeidet, der «ungboleiligheter» kan brukes til eldreboliger og erstattes med boligene nedenfor nåværende Sykehjem. Arealbehovet ville dermed bli mindre og kostnaden kunne senkes.	Jan Otto Fiplingdal Jan Otto Fiplingdal på vegne av Grane Senterpartiet
Det ønskes å erhverve erstatningsareal på sør-østsiden av kunstgressbanen som	Jan Otto Fiplingdal Jan Otto Fiplingdal på vegne av Grane

kompensasjon for tapt idrettsareal. lokalitet av tomte/arealstørrelse bra for sykehjems pasienters/beboers behov pga. muligheter på en plan	Senterpartiet
lokalitet av tomte/arealstørrelse bra for sykehjems ansattes behov pga. muligheter på en plan	
Prinsipielt (uten fokus på valgt tomt)	
Håper om samlet ambulanse, sykehjem og eldreboliger : av praktiske årsak	Dagrun Seierstad
Bogfjellmoen kunne tenkes som ett alternativ – byggemulighet på ett plan og nærhet til uteområde	Dagrun Seierstad
Ønsket om bygning på en plan , det er både mer praktisk og en avlastning for ansatte og beboende	Dagrun Seierstad
Behov av sykehjems beboers/pasienter (ift. opphold og adspredelse) bør være av betydning for tomtevalg – ikke et størst mulig bygg for å samlokalisere alle helse og omsorgstjenester i kommunen.	Anbjørn og Tove Brennhaug, med Inger Lise Fløtnes
Et godt idrettsanlegg har vært og burde være et fortrinn for kommunen for å bli valgt som bosted for barnefamilier. Forundret over disponering av idrettsanlegget til framtidig sykehjem.	Anbjørn og Tove Brennhaug, med Inger Lise Fløtnes Grane idrettslag ved styret Ingrid Marie Fagerli,
Det ønskes at kommunestyret løfter blikket og planlegger ut fra et langsiktig perspektiv .	Initiativgruppe for bevaring og utvikling av idrettsanlegget
Grane kommune ønsker å være en attraktiv kommune for nyinnflyttere og småbarnsforeldre. God tilrettelagte områder betyr noe for tilflytting og folks bolyst. Det oppfattes at et idrettsanlegg med mulighet for utvikling er et plusstiltak for å øke bolyst .	Initiativgruppe for bevaring og utvikling av idrettsanlegget
Grane kommune skal være en kommune med ambisjoner .	Initiativgruppe for bevaring og utvikling av idrettsanlegget
Grane kommune skal være en spiss for helsefremmende arbeid . Derfor bør det ikke svekkes mulighetene for utviklingen av andre idrett og mindre nærmiljøanlegg som bl.a. disse arealene skulle brukes til.	Grane Idrettsrådet
Det håpes at kommunen ser seg om etter annen sykehjemstomt – med utsikt til vannspeil og muligheter for utbygging.	Svein Thomasli
Undrende at nåværende klubbhus ikke er behandlet i NNF og kommunestyre	Jan Otto Fiplingdal Otto Fiplingdal på vegne av Grane Senterpartiet
Etter å ha fulgt debatten endret mening og er imot plassering på Stormoen	Dagrun Seierstad
Et nærmere liggende sykehjem vil tillat en tettere kontakt med eldre som igjen vil være et helsetiltak for både eldre og unge (lettere	Grane kommunale barnehage

å gjennomføre spontane besøk og pedagogisk opplegg)	
Et nærmer sykehjem vil kunne gjøre det mulig å ha et storkjøkken som evt. kunne lage varmmat og sunn brød for både sykehjem, barnehage og skole	Grane kommunale barnehage

I merknad fra barn og unges taleperson uttaler seg representanten slik:

«Kommunestyret vedtok 22.06.2016: Samtidig med planlegging av nytt sykehjem, skal det også planlegges og opparbeides aktivitetsområdet for barn sør sørøst for Stormoen skole.

Når reguleringsplanen utformes reguleres slik aktivitetspark/nærmiljøanlegg jfr Plan og bygningslovens § 12-5, pkt 3 til grønnstruktur

Plassering av sykehjemmet på tomte er avgjørende for mulighet til å utformer aktivitetspark. I aktivitetsparken tenkes:

- *ballbinge 20 x 40 meter med kunstgressdekke og isdekke til skøytebane på vinterstid*
- *køte, minigolf, klatrevegg, den såkalte Tufteparken/nærmiljøanlegg*

I rekkefølgebestemmelsene til reguleringsplanen vil administrasjonen foreslå at det settes krav til opparbeidelse av aktivitetsparken samtidig med oppføring av sykehjemmet/Helsetunet. Dette er i tråd med kommunestyrets tidligere vedtak.

Ungdomsrådet vedtok slik i sitt vedtak 002/16.

Barn og unges representant mener slik rekkefølgebestemmelse vil være en forutsetning for å kunne imøtekomme de merknadene som er kommet inn fra beboere/brukere i området (underskriftsliste m.m.)

Videre mener barn og unges representant, det er viktig at skogholtet ved siden av skolen bevares, da dette er i daglig bruk av barna og kommer til å bli benyttet videre fremover i lekesituasjoner. Dette gir barna muligheten til rask tilgang til naturen, da det ligger såpass tett på skolens område og gir muligheten til andre aktiviteter enn ballspill og skolens andre lekeapparater.»

Vurdering

Område gressbane og grusbane på Stormoen er regulert til friområde i kommunedelplan Trofors, området er opparbeidet og i bruk til idrettsformål.

Kommunestyre vedtok oppstart av planarbeidet 22.06.2016 og at det «samtidig med planlegging av nytt sykehjem, skal det også planlegges og opparbeides aktivitetsområdet for barn sør sørøst for Stormoen skole.»

Kommunen mottok 17 innspill, derav 15 går sterkt imot lokalisering/tomtevalg og det ble satt i gang en underskriftsaksjon der 126 underskrifter støtte opp innspill mot nytt sykehjem på gamle gressbane. I merknader som kommunen mottok framheves følgende problemstillinger knyttet til tomtevalg for nytt sykehjem (oppsummert): økt trafikkbelastning og problem med trafiksikkerhet særlig for barn og unge, reduksjon av utviklingsmuligheter for aktiviteter og arrangement, negative påvirkninger, konsekvenser og kvalitetsreduksjon av gjenstående idrettsanlegg gjennom mulige framtidige begrensninger (spille-/treningstid pga. støy for beboer sykehjem), tap av aktivitetsområde og avlastningsareal, tap av et godt idrettsanlegg som skaper godt lokalt og regionalt omdømme om kommunen og kommunen som et attraktivt bosted for (små)barnefamilie, begrenset og konfliktfull utviklingsmuligheter for både idrettsanlegget og sykehjem/helsetun ved behov for utvidelse, tilbakebetaling av mottatte spillemidler, både dugnader og planer for framtidig bruk av anlegget oppleves som bortkastet, samt misfornøyelse ang. planprosess (medvirkning). Utover dette ønsker de berørte fra kommunestyre et mer langsiktig og helhetlig perspektiv i planlegging.

Videre mottok kommunen merknader fra overordnede myndigheter som stiller spørsmål om kommunens vurdering iht. forskrift om Konsekvensutredning, forhold til regionale planer og nasjonale føringer samt særlig områdets risiko- og sårbarhetsforhold.

Forhold til barn og unge, og RPR for barn og unge.

Jo yngre barna er, desto mer avhengig er de av at voksne ivaretar deres behov. Større barn og ungdommer har i større grad mulighet å uttale seg, og trenger større areal for å utøve sine interesser og aktiviteter enn små barn.

Kommunestyret vedtok 22.06.2016: Samtidig med planlegging av nytt sykehjem, skal det også planlegges og opparbeides aktivitetsområdet for barn sør sørøst for Stormoen skole.

Det må antas at berørte naboer, foreldre og idrettsinstitusjoner i deres omdømme for tomtevalg og etablering av sykehjem/helsetun tok hensyn til kommunestyrets vedtak om samtidig opparbeidelse av aktivitetspark ved etablering av helseinstitusjonen. Likevel uttaler seg de berørte lag, beboer og foreldre negativt til lokalisering av sykehjem/helsetun på gamle gressbane på Stormoen. Jf. Rpr for barn og unge stilles krav om erstatning ved omdisponering av arealer som er avsatt til fellesarealer eller friområder (jf. §5 d).

I følge Ungdomsrådets vedtak (UR -002/16) bruker barna og ungdommer ikke området på banen bak Trixie (til lek/går tur/henger rundt/aktiviteter) og at det er greit at tannlegekontoret ligger der. I følge barnas talsperson skal det i reguleringsplanen for sykehjem reguleres og utformes aktivitetspark/nærmiljøanlegg til grønnstruktur, jfr. Pbl §12-5 pkt. 3. I aktivitetsparken (Tufteparken) tenkes en ballbinge (20x40 meter med kunstgressdekke og isdekke til skøytebane på vinterstid) samt kote, klatrevegg, mv. I reguleringsplanen skal det settes krav om samtidig regulering og utforming av aktivitetsparken. Det skal gis rekkefølgebestemmelser som sikre området sør/sørøst for idrettsbanen (jf. UR -002/16 vedtaket). Dette for å imøtekomme merknader som kommunen mottok fra beboere/bruker i området. Videre mener barn og unges representant at det er viktig å bevare skogholten ved siden av skolen, da dette er i barnas daglig bruk og området kommer til å bli benyttet videre fremover i lekesituasjoner. Dette gir barna muligheter til rask tilgang til naturen, da dette ligger såpass tett på skolens område og gir muligheten til andre aktiviteter enn ballspill og skolens andre lekeapparater.

Oppsummert kan det sies at opparbeidning av aktivitetsparken og bevaring av skogholten kan tolkes som en erstatning av tapt gressbane, fordi aktivitetsparken antas å være mer attraktiv for lek og opphold enn gressbanen. Aktivitetsparken bør være like stort som omdisponert areal. Samtidig vil det gjenstå en del problemstillinger knyttet til trafikkøkning og trafiksikkerhet (dersom det ikke settes i gang avbøtende tiltak), tap av avlastningsareal for trening og arrangement, risiko for begrensninger av gjenstående aktivitetsområder, begrenset hhv. konfliktfull utviklingsmuligheter ved mulig framtidig behov for både idrettsanlegg og sykehjem/helsetun. Disse utfordringer må avklares i reguleringsplanprosessen.

Forhold til eldre.

Tomtevalg på Stormoen innebærer mulighet for eldre for å få enklere og tettere kontakt med ungdommer fra området og god tilgang til nærturområder. Det omtales som «flott å kunne se på barn og unges lek (skole, barnehage, fritid)» og lokaliseringen kan støtte opp allerede eksisterende samarbeid mellom barnehage og omsorgstjenesten. Dersom aktivitetsparken utvides og det tilrettelegges for en aktivitetspark for eldre i tilknytting/sammen med park for unge kan det skapes et felles «utendørs rom for generasjonsovergripende (og samtidig) lek og fysisk aktivitet», som igjen vil være et sosialt møterom som kan bidra til ytterligere positive bivirkninger for ulike generasjoner. Tomta er flat og dermed er hensynet til universell utforming enkelt å ivareta. Utfordringer kan bli at tilgjengelighet til tog, kommunale tjenester, og handel innebærer store avstander med mange stigninger, bakker, bruer mv. som er vanskelig å overvinne for beboer som er fortsatt, men i liten grad mobil til fots.

Universell utforming og tilgang til nærturområde kan tas hensyn på begge tomter (Stormoen og sentrum). På Stormoen er det enklere kontaktmuligheter med barn og unge pga. nærheten skole/barnehage. Et sentrumsnært helsetun gjør det enklere for beboer å møte andre grupper, og handel, bibliotek, cafe ligger i gangavstand til institusjon.

Det er et økende antall/andel eldre i kommunen. Nøe som tilsier at det trenges ytterligere i framtiden, med endret behov ang. boligformer. For å unngå at eldre må flytte ofte til ulike steder hadde det vært en fordel at f.eks. ubemannet eldreboliger kunne framtidig lokaliseres i nærheten/inkluderes i helsetun. Slike utviklingsmuligheter finns på tomta i sentrum, men boligutviklingsmuligheter i nærheten av sykehjem/helsetun på Stormoen er begrenset og vil igjen være veldig konfliktfull.

Forhold til tettstedsutvikling

Lokalisering av nytt sykehjem/helsetun i Trofors sentrum innebærer mye potensial for et godt og mer levende, mangfoldig og klimavennlig tettstedsutvikling rund kollektivknutepunktet på Trofors. En god programmering av det nye sykehjemmet som et allsidig helsetun med en rekke utadvendte funksjoner kan samle muligheter for ulike sosiale aktiviteter og møtearenaer. En lokalisering av sykehjem/helsetun i nærheten til sentrumsfunksjoner (handel, møteplasser, tjenester som kommunehuset, helsestasjon/legekontor), og kollektivtransport vil medføre en bedre funksjonsblanding som bidrar til økt aktivitet i sentrumsområde og et mer levende sentrum mm. I tillegg bidrar sentrumslokaliteten å redusere behov for bilbruken, samt redusert investeringskostnader pga. tilgjengelig/eksisterende teknisk infrastruktur ol. Sykehjemmets lokalisering i nærheten av ny E6 kan utover dette være en fordel ved evt. hendelser (der det ikke må passeres bruene mht. mulige skade ved mye isføring).

Med valg av sykehjemstomt i sentrum er det mulig å samkjøre planprosesser for Mellomoen/ny E6 og ny kommunedelplan for Trofors sentrum. I en «samkjørt» planprosess med et mer overordnet og perspektiv er det mulig å drøfte ulike problemstillinger/behov samtidig, og å finne mer framtidsrettet, helhetlige og langsiktige løsninger på en effektiv måte. Her bør en legge vekt på god medvirkning på tvers av sektorer og fra ulike brukergrupper.

Forhold til KU

Planen vurderes som ikke KU pliktig etter vedlegg III. Planens konsekvenser for barn og unges oppvekstvilkår og ift. SATP vurderes som lite hhv. middels. En fullstendig KU vurderes som ikke nødvendig fordi mange hensyn ikke berøres av planen. Dette framstilles i tabellen nedenfor. ROS-analysen har vært en del av egnethetsrapporten i tidligere fase om tomtevalget.

Tema	Vurdering
Miljø	
Naturmangfold	Ikke berørt
Kulturminner/kulturmiljø	Ikke berørt
Vannkvalitet/Vannmiljø	Ikke berørt
Forurenset grunn/sediment	Ikke berørt
Landskap	Ikke berørt
Strandsone	Ikke berørt
Naturressurser	
Landbruk og jordvern	Ikke berørt
Mineralske ressurser	Ikke berørt
Reindrift	Ikke berørt
Naturgrunnlaget for samisk kultur	Ikke berørt

Samfunn	
Friluftsliv/rekreasjon /nærfriluftsliv	Med dagens status godt tilgjengelighet til uteområder for beboer, barn og unge. Bygging av sykehjem i området vil ikke påvirke tilgjengeligheten til friluftslivsområde bak idrettsbanen (evt. liten omvei pga. bygningen).
Tilgjengelighet	Med dagens status god tilgjengelighet til uteområder for beboer, barn og unge. Tilgjengelighet av gressbanen for arrangementer og som avlastningsbane har mest betydning for organiserte aktiviteter, men også for uorganiserte som vil reduseres ved omdisponering, men erstattes med ny aktivitetspark (bør innarbeides i reguleringsplan).
Folkehelse	Gressbanen blir per i dag lite brukt av beboere (voksne og unge). Gressbanens betydning for folkehelse gjennom fysisk aktivitet kan dermed tolkes som lite.
Barn og unges oppvekstvilkår	Gressbanen blir per i dag lite brukt av unge. Dermed kan gressbanens betydning for unges oppvekstvilkår anses som lite (mm. naturgressbanens betydning for utviklingen av motoriske ferdigheter dersom brukt av barn og unge). Rpr for barn og unge krever fullverdig erstatning av omdisponert areal som blir brukt fra barn og unge. Dersom aktivitetsparken er like stort som gressbanen kan det anses at gressbanen erstattes fullverdi med aktivitetsparken og står dermed ikke i strid med RPR for barn og unge. Bygningen kan skjerpe innsyn på idrettsplassen som kan både virke som en psykologisk barriere for barn/unge og redusere foreldrenes trygghetsfølelse. I reguleringsplanprosessen bør en særlig tilrettelegge for barn og unges medvirkning.
Uberørthet	Ikke berørt.
Luftforurensing, klimagassutslipp	All menneskelig aktivitet medfører luftforurensing og klimagassutslipp. Etablering av sykehjem på Stormoen vil i en viss grad bidra til økt luftforurensing og klimagassutslipp, sett i forhold til dagens lokalitet (gangavstand Stormoen –kollektivknutepunkt: ca. 2,5 km). Lokalisering av sykehjem i nærheten av kollektivknutepunkt rund jernbanestasjon (i gangavstand på ca. 300-500 m) kan i mye større grad redusere både luftforurensing og klimagassutslipp dersom det bidrar til at både ansatte og besøkende velge å bruke kollektiv transport, gåing/sykling frem for bil. I hvor vid grad lokalisering rundt kollektivknutepunktet vil bidra til bedre (hyppigere, varierte) kollektivtilbud for å fremme bruken av disse transportformer er vanskelig å anta.
Transportbehov, ressursforbruk	All menneskelig aktivitet medfører transportbehov og ressursforbruk. Etablering av sykehjem på Stormoen vil i liten grad bidra til økt transportbehov pga. økt antall boplasser og arbeidsplasser (dersom det ikke tas i bruk teknologiske utviklinger) og evt. økt antall besøkende og større avstander til framtidig hovedvei (E6), sett i forhold til dagens lokalitet av sykehjem. Hensynet til trafikkreduksjon i området må dermed innarbeides i reguleringsplanen. Lokalisering av sykehjem i nærheten av kollektivknutepunkt og ny E6 kan i større grad redusere både transportbehov (dersom det bidrar til at både ansatte og besøkende velge kollektiv transport og myke trafikkformer frem for bil). I hvor vid grad lokalisering rundt kollektivknutepunktet vil bidra til bedre (hyppigere, varierte) kollektivtilbud for å fremme bruken av disse transportformer er vanskelig å anta. Avstand til ny E6 for leverandørtjenester er mye kortere en på Stormoen, og vil dermed ikke øke transport i andre

	sentrumsnære områder i framtiden.
Tilgjengelighet Infrastruktur	På Stormoen: Teknisk infrastruktur: det må etableres ny teknisk infrastruktur som vil medføre ytterligere kostnader. Sosial infrastruktur: avstand mellom sosiale infrastrukturinnretninger som kommunehus med bibliotek, cafe er større enn fra dagens lokalitet (2.5 km fra Stormoen) og er ikke tilgjengelig på en universell utformet måte. Lokalisering av sykehjem i sentrum har mindre store avstander til sosial infrastruktur (300-500m) som samtidig er tilgjengelig på en universell utformet måte (flat/ lite stigninger rundt kollektivknutepunktet) som da er tilgjengelige for de beboere på helsetun som er fortsatt mobil. Teknisk infrastruktur eksisterer fra før og vil dermed redusere investeringskostnader.
By- og tettstedsutvikling	Lokalisering på Stormoen vil ikke bidra til nasjonalt mål om fortetting og høy arealutnyttelse rund kollektivknutepunkter. Lokalisering på Stormoen står heller ikke i strid med nasjonalt mål om fortetting og høy arealutnyttelse pga. etablering i et etabler boligområde. En lokalisering rundt kollektivknutepunkt vil ha vært bedre ift. tettstedsutvikling og vil ha flere positive bivirkninger for et attraktiv sentrum.
Klimatilpasning / ROS	Området Stormoen er utredet iht. klima og risiko- og sårbarhet. Det går frem av multiconsults rapport at: det må vurderes problemer med overflatevann, avløpssystem, lukkede bekker, oversvømmelser i kjeller osv. ved regulering/utbygging. På tomte er det behov for å styrke/sikre vannforsyning, å øke kapasitet på slukkvannforsyning med evt. ny pumpestasjon, et nødaggregat for å sikre avløpsnett er nødvendig i tilfelle strømbrydd. Bratt skrent på sørsiden av tomte må sikres ved utbygging. Videre må områdestabiliteten (utglidning av området) kontrolleres/ivaretas i detaljprosjektering. Det ble utarbeidet en grunnundersøkelse som viser at grunnforhold består av løsmasser. «Det må derfor påsees at bygg fundamenteres på en slik måte at det ikke vil bli utsatt for skadelige differansesetninger». Området er vist som usikkert på faresonekart for radon og ved påvisning av radon må dette ivaretas i detaljprosjektering/utbygging. Utover dette kan en lokalisering av sykehjem med større avstand til ny E6 være en ulempe ved evt. hendelser der en må passere bruene (mht. mulig skade ved mye isføring).
Trafikksikkerhet	Utbygging kan påvirke barn og unges trafikksikkerhet negativ, dersom det ikke samtidig innføres trafikkreduserende tiltak og tiltak for trafikksikkerhet med fokus på barn og unge. Hensynet til trafikkreduksjon og trafikksikkerhet må innarbeides i reguleringsplanen.
Næringsliv og sysselsetting	Ikke berørt
Konkurransforhold	Ikke berørt
Kommuneøkonomi	All utbygging vil medføre investeringer – på Stormoen kan ekstra kostnader oppstå ang. utbygging/styrking av teknisk infrastruktur (vann/avløp/nødaggregat), og sikringstiltak (differansesetninger, radon). Parkeringsplass i underetasje kan evt. medføre utfordringer/ytterligere kostnader pga. grunnforholdet og evt. problemer med overflatevann
Bosetting og fritidsbebyggelse	Helsetunets etablering på Stormoen vil medføre økt bosetting på et allerede etablert boligområde. Det sammen gjelder ved helsetunets etablering i sentrumsnært strøk.

Planbehov, prosjekteringsfase og søknad til Husbanken

Grunnet i et økende antall eldre som medfører et økende behov for flere boliger/bomuligheter framover bør en ta hensyn til utvidelsesmuligheter av omsorgsboliger/sykehjemsplasser ved tomtevalg.

Husbankens tilskuddsordning varer minst ut året 2020. Planfasen for selve detaljregulering antas å ta ca. 0,5- til 1 år (pga. av høringsfrister mv. og avhengig av konflikter/utfordringer som dukker opp underveis) og ca. 1,5 år for prosjektering (fra innhenter tilbud til å få ferdig tegninger).

Grunnundersøkelse viser at grunnforhold består av løsmasser: *«Sonderinger og prøvetaking viser at løsmassene på tomta består av variasjoner av sand og grus, samt innslag av leire. I borpunkt 6 er det påvist to lag av torv på dybde henholdsvis 1-1,3 meter og 2,2-2,3 m under terreng.*

Løsmassemektigheten varierer mellom 12,8 meter i øst, og 17,7 meter i vest. Alle sonderingene er avsluttet i berg. Bergoverflaten stiger fra ca. kote +74,7 i vest (BP.1) til ca. kote +79,6 i øst (BP.5). Sonderingen i borpunkt 1 avviker mye fra de andre sonderingene. Det er usikkert om massene i sonderingen representerer rene sand/grusmasser, eller om det er oppfylte masser i stor mektighet.» Den geotekniske vurdering viser at: *«Grunnen består generelt av et øvre lag sandmasser over faste marine avsetninger (silt og leire). Det er påvist fyllmasser med organiske masser på tomta. Dette indikerer at tomta tidligere har vært mer kupert, og at den har blitt oppfylt. Ved fundamentering på fyllmasser med organisk innhold, vil disse massene kunne råtne opp og forårsake setninger under bygget. Det må derfor påseses at bygg fundamenteres på en slik måte at det ikke vil bli utsatt for skadelige differansesetninger.»*

Oppsummering

Med bakgrunn i ovennevnte tema og overordnede føringer hadde det vært ideal å vurdere alternativt lokalisering for framtidig sykehjem/helsetun i sentrum. Dette med bakgrunn i muligheter og positive bivirkninger som ligger ved etablering av sykehjem rundt kollektivknutepunkt og i nærheten til kommunens tjenesteområder. Sentrumsrettet lokalitet vil både bidra til å støtte opp nasjonale og regionale målsetninger og kommunens ønske og mål som et attraktivt bosted, særlig for småbarnsfamilier. Et sentrumsnært «flerbrukshelsetun» kan bidra til mer aktiviteter i sentrum/et levende sentrum, samt andre positive bivirkninger. I tillegg vil etablering i sentrum gi bedre, og mindre konfliktfulle utviklingsmuligheter for helseinstitusjonen (f.eks. mulighet for samlokalisering med eldreboliger), samt mindre investeringskostnader for nødvendig teknisk infrastruktur. Utover dette vil etablering av sykehjem rundt kollektivknutepunkt gi muligheter for «samkjøring» av flere planprosesser (ny kommunedelplan Trofors, reguleringsplan Mellommoen) som bidrar til både mer effektive planprosesser og mer langsiktige og helhetlige planer.

Regjeringen forventer at næringslivet samarbeider med kommunen for å finne gode løsninger for sentrumsutviklingen.

Det er mange grunner som også tilsier tomtevalg Stormoen: stillstående forhandlinger med grunneiere av mulig tomt rund kollektivknutepunktet, et økende behov for å igangsette reguleringsplanarbeidet og prosjektering i løpet av sommeren, og behov for snarest mulig utbedring av sykehjemmets innretninger både pga. gitte behov og krav. Utover det opplever eldre nærheten til barn/unge som positiv. På grunn av svært stort motstand fra både beboere, lag og foreninger er det et gjenstående spørsmål om i hvorvidt grad motstand opprettholdes i videre planarbeidet. Noe som kan medføre utfordringer i og et mer tids- og ressurskrevende planprosess. En tregt, ressurskrevende planprosess medfører økende kostnader for utarbeidelsen av reguleringsplanen og prosjektering. I tillegg medfører nødvendig oppgradering av teknisk infrastruktur, tiltak mot radon og nødvendig fundamentering for å motvirke skadelige differansesetninger store ytterligere kostnader. I hvorvidt grad dette vil overstige kostnader ved erverv av sentrumsnært tom er vanskelig å anslå.

Nedenfor framstilles argumenter pro/contra Stormoen vs. tomte i sentrum (Industritomta) sammenfattet.

tema	Pro Stormoen	Contra Stormoen	Pro Sentrum	Cont ra S.
Hensyn til unges interesser		X – avhengig av plassering / mulige framtidige begrensninger av gjenstående areal kan bygningen påvirke barnas og unges interesser, samt virke som en psykologisk barriere.	X – idrettsanlegget kan bevares i sin helhet. Ved etablering av aktivitetspark får en ytterligere kvalitetsløfting for anlegget («idrettspark»)	
Hensyn til eldre befolkningens interesser/behov	X – nærheten til nærturområde, enkelt å få til tett kontakt med unge. Ved etablering av felles aktivitetspark kan dette skape «lav terskel tilbud innen generasjonsovergripende aktiviteter». Sykehjemsbeboer kan bo i nærheten til boligområde. Tomta er godt egnet for universell utforming.	Økende andel eldre tilsier at det framtidig kan oppstå behov for ubemannet eldreboliger. Dersom disse skal etableres og dersom dette ikke er mulig ved sykehjem på Stormoen vil det betyr at eldre må oftere flytte fra og til ulike steder.	X – nærheten til nærturområde og sosiale møteplasser der det er mulig å få kontakt med ulike brukergruppe fra ulik alder. Sykehjemsbeboer kan bo i nærheten til boligområde. Tomta er godt egnet til universell utforming.	
Utviklingsmuligheter f. flere plasser sykehjem/ omsorgsboliger		X – begrenset og konfliktfull utviklingsmuligheter (går igjen på bekostning av unges friareal).	X – tomt er stor nok til både utvidelse av institusjon med tilhørende friarealer (aktivitetspark/sanse hage ol) og suppleringer med andre boligformer (eldreboliger ol)	
Utviklingsmuligheter idrettsanlegget		Begrenset. Bygningen kan skape utfordringer ved utvidelsesbehov andre begrensninger for gjenstående areal (f.ek. spille/treningstid, tid for	X – berører ikke idrettsanlegget og begrenser dermed ikke utviklingsmuligheter.	

<p>Hensyn til SATP / høy arealutnyttelse rundt kollektivknutepunktet (reduksjon av ressursforbruk, forbruk av friareal og klimagassutslipp / fremme bruken av kollektivtransport)</p>		<p>arrangementer mv) x- store gangavstander (rund 2,5 km fra kollektivknutepunkt et) for arbeids- og besøksintensiv virksomhet der avstand fra kollektivknutepunkt et er for langt for gåing. Nedbygging av friareal/idrettsplass)</p>	<p>x- korte gangavstander (300-500m) kan fremme bruken av kollektive transportformer og gåing. Dette kan bidra til å fremme hyppigere avganger fra kollektivtransport. Helseinstitusjonens etablering bidrar til fortetting og transformasjon/gjenbruk av eksisterende areal rundt kollektivknutepunktet.</p>	
<p>kostnader</p>	<p>Krever ikke erverv av tomt.</p>	<p>Krever opparbeidelse/utvidelse av teknisk infrastruktur (vann/avløp), sikring mot differansesetninger og evt. sikring mot radon. Medfører store investeringskostnader ang. teknisk infrastruktur</p>	<p>Krever ikke opparbeidelse/utvidelse av teknisk infrastruktur (vann/avløp), sikring mot differansesetninger og evt. radon. Ingen/lite investeringskostnader ang. teknisk infrastruktur.</p>	<p>Krever erverv av tomt</p>
<p>Universell utforming og flat tomt</p>	<p>X – tomte er flat og tillate bygning på en plan, tilgang til nærtuområder er mulig med mulighet for universell utformet tilgjengelighet.</p>		<p>X – tomte er flat og tillate bygning på en plan, tilgang til nærtuområder og eksisterende sosiale møteplasser er mulig med mulighet for universell utformet tilgjengelighet.</p>	
<p>folkehelseperspektiv</p>	<p>etablering av helsetun kan skape ny sosialt møteplass på Stormoen og at flere bruke aktivitetsområde (økt fysisk aktivitet)</p>		<p>Etablering av helsetun kan skape en ny sosial møteplass i sentrum. Mulighet for ny park/aktivitetsområde i sentrum, noe som kan bidra til at flere blir fysisk aktiv.</p>	

Område gressbane og grusbane på Stormoen er regulert til friområde i kommunedelplan Trofors, området er opparbeidet og i bruk til idrettsformål.

Kommunestyre vedtok oppstart av planarbeidet 22.06.2016 og at det «samtidig med planlegging av nytt sykehjem, skal det også planlegges og opparbeides aktivitetsområdet for barn sør sørøst for Stormoen skole.»

Kommunen mottok 17 innspill, derav 15 går sterkt imot lokalisering/tomtevalg og det ble satt i gang en underskriftsaksjon der 126 underskrifter støtte opp innspill mot nytt sykehjem på gamle gressbane. I merknader som kommunen mottok framheves følgende problemstillinger knyttet til tomtevalg for nytt sykehjem (oppsummert): økt trafikkbelastning og problem med trafiksikkerhet særlig for barn og unge, reduksjon av utviklingsmuligheter for aktiviteter og arrangement, negative påvirkninger, konsekvenser og kvalitetsreduksjon av gjenstående idrettsanlegg gjennom mulige framtidige begrensninger (spille-/treningsstid pga. støy for beboer sykehjem), tap av aktivitetsområde og avlastningsareal, tap av et godt idrettsanlegg som skaper godt lokalt og regionalt omdømme om kommunen og kommunen som et attraktivt bosted for (små)barnefamilie, begrenset og konfliktfull utviklingsmuligheter for både idrettsanlegget og sykehjem/helsetun ved behov for utvidelse, tilbakebetaling av mottatte spillemidler, både dugnader og planer for framtidig bruk av anlegget oppleves som bortkastet, samt misfornøyelse ang. planprosess (medvirkning). Utover dette ønsker de berørte fra kommunestyre et mer langsiktig og helhetlig perspektiv i planlegging.

Videre mottok kommunen merknader fra overordnede myndigheter som stiller spørsmål om kommunens vurdering iht. forskrift om Konsekvensutredning, forhold til regionale planer og nasjonale føringer samt særlig områdets risiko- og sårbarhetsforhold.

Forhold til barn og unge, og RPR for barn og unge.

Jo yngre barna er, desto mer avhengig er de av at voksne ivaretar deres behov. Større barn og ungdommer har i større grad mulighet å uttale seg, og trenger større areal for å utøve sine interesser og aktiviteter enn små barn.

Kommunestyret vedtok 22.06.2016: Samtidig med planlegging av nytt sykehjem, skal det også planlegges og opparbeides aktivitetsområdet for barn sør sørøst for Stormoen skole.

Det må antas at berørte naboer, foreldre og idrettsinstitusjoner i deres omdømme for tomtevalg og etablering av sykehjem/helsetun tok hensyn til kommunestyrets vedtak om samtidig opparbeidelse av aktivitetspark ved etablering av helseinstitusjonen. Likevel uttaler seg de berørte lag, beboer og foreldre negativt til lokalisering av sykehjem/helsetun på gamle gressbane på Stormoen.

Jf. Rpr for barn og unge stilles krav om erstatning ved omdisponering av arealer som er avsatt til fellesarealer eller friområder (jf. §5 d).

I følge Ungdomsrådets vedtak (UR -002/16) bruker barna og ungdommer ikke området på banen bak Trixie (til lek/går tur/henger rundt/aktiviteter) og at det er greit at tannlegekontoret ligger der.

I følge barnas talsperson skal det i reguleringsplanen for sykehjem reguleres og utformes aktivitetspark/nærmiljøanlegg til grønnstruktur, jfr. Pbl §12-5 pkt. 3. I aktivitetsparken (Tufteparken) tenkes en ballbinge (20x40 meter med kunstgressdekke og isdekke til skøytebane på vinterstid) samt kote, klatrevegg, mv. I reguleringsplanen skal det settes krav om samtidig regulering og utforming av aktivitetsparken. Det skal gis rekkefølgebestemmelser som sikre området sør/sørøst for idrettsbanen (jf. UR -002/16 vedtaket). Dette for å imøtekomme merknader som kommunen mottok fra beboere/bruker i området. Videre mener barn og unges representant at det er viktig å bevare skogholten ved siden av skolen, da dette er i barnas daglig bruk og området kommer til å bli benyttet videre fremover i lekesituasjoner. Dette gir barna muligheter til rask tilgang til naturen, da dette ligger såpass tett på skolens område og gir muligheten til andre aktiviteter enn ballspill og skolens andre lekeapparater.

Oppsummert kan det sies at opparbeiding av aktivitetsparken og bevaring av skogholten kan tolkes som en erstatning av tapt gressbane, fordi aktivitetsparken antas å være mer attraktiv for lek og opphold enn gressbanen. Aktivitetsparken bør være like stort som omdisponert areal. Samtidig vil det gjenstå en del problemstillinger knyttet til trafikkøkning og trafiksikkerhet (dersom det ikke settes i gang avbøtende tiltak), tap av avlastningsareal for trening og arrangement, risiko for begrensninger av gjenstående aktivitetsområder, begrenset hhv. konfliktfull utviklingsmuligheter ved mulig framtidig behov for både idrettsanlegg og sykehjem/helsetun. Disse utfordringer må avklares i reguleringsplanprosessen.

Forhold til eldre

Tomtevalg på Stormoen innebærer mulighet for eldre for å få enklere og tettere kontakt med ungdommer fra området og god tilgang til nærturområder. Det omtales som «flott å kunne se på barn og unges lek (skole, barnehage, fritid)» og lokaliseringen kan støtte opp allerede eksisterende samarbeid mellom barnehage og omsorgstjenesten. Dersom aktivitetsparken utvides og det tilrettelegges for en aktivitetspark for eldre i tilknytning/sammen med park for unge kan det skapes et felles «utendørs rom for generasjonsovergripende (og samtidig) lek og fysisk aktivitet», som igjen vil være et sosialt møterom som kan bidra til ytterligere positive bivirkninger for ulike generasjoner. Tomta er flat og dermed er hensynet til universell utforming enkelt å ivareta. Utfordringer kan bli at tilgjengelighet til tog, kommunale tjenester, og handel innebærer store avstander med mange stigninger, bakker, bruer mv. som er vanskelig å overvinne for beboer som er fortsatt, men i liten grad mobil til fots.

Universell utforming og tilgang til nærturområde kan tas hensyn på begge tomter (Stormoen og sentrum). På Stormoen er det enklere kontaktmuligheter med barn og unge pga. nærheten skole/barnehage. Et sentrumsnært helsetun gjør det enklere for beboer å møte andre grupper, og handel, bibliotek, cafe ligger i gangavstand til institusjon.

Det er et økende antall/andel eldre i kommunen. Noe som tilsier at det trenges ytterligere i framtiden, med endret behov ang. boligformer. For å unngå at eldre må flytte ofte til ulike steder hadde det vært en fordel at f.eks. ubemannet eldreboliger kunne framtidig lokaliseres i nærheten/inkluderes i helsetun. Slike utviklingsmuligheter finns på tomta i sentrum, men boligutviklingsmuligheter i nærheten av sykehjem/helsetun på Stormoen er begrenset og vil igjen være veldig konfliktfull.

Forhold til tettstedsutvikling

Lokalisering av nytt sykehjem/helsetun i Trofors sentrum innebærer mye potensial for et godt og mer levende, mangfoldig og klimavennlig tettstedsutvikling rund kollektivknutepunktet på Trofors. En god programmering av det nye sykehjemmet som et allsidig helsetun med en rekke utadvendte funksjoner kan samle muligheter for ulike sosiale aktiviteter og møtearenaer. En lokalisering av sykehjem/helsetun i nærheten til sentrumsfunksjoner (handel, møteplasser, tjenester som kommunehuset, helsestasjon/legekontor), og kollektivtransport vil medføre en bedre funksjonsblanding som bidrar til økt aktivitet i sentrumsområde og et mer levende sentrum mm. I tillegg bidrar sentrumslokaliteten å redusere behov for bilbruken, samt redusert investeringskostnader pga. tilgjengelig/eksisterende teknisk infrastruktur ol. Sykehjemets lokalisering i nærheten av ny E6 kan utover dette være en fordel ved evt. hendelser (der det ikke må passeres bruene mht. mulige skade ved mye isføring).

Med valg av sykehjemstomt i sentrum er det mulig å samkjøre planprosesser for Mellomoen/ny E6 og ny kommunedelplan for Trofors sentrum. I en «samkjørt» planprosess med et mer overordnet og perspektiv er det mulig å drøfte ulike problemstillinger/behov samtidig, og å finne mer framtidsrettet, helhetlige og langsiktige løsninger på en effektiv måte. Her bør en legge vekt på god medvirkning på tvers av sektorer og fra ulike brukergrupper.

Forhold til KU

Planen vurderes som ikke KU pliktig etter vedlegg III. Planens konsekvenser for barn og unges oppvekstvilkår og ift. SATP vurderes som lite hhv. middels. En fullstendig KU vurderes som ikke nødvendig fordi mange hensyn ikke berøres av planen. Dette framstilles i tabellen nedenfor. ROS-analysen har vært en del av egnethetsrapporten i tidligere fase om tomtevalget.

Tema	Vurdering
Miljø	
Naturmangfold	Ikke berørt
Kulturminner/kulturmiljø	Ikke berørt
Vannkvalitet/Vannmiljø	Ikke berørt
Forurenset grunn/sediment	Ikke berørt
Landskap	Ikke berørt
Strandsone	Ikke berørt
Naturressurser	
Landbruk og jordvern	Ikke berørt
Mineralske ressurser	Ikke berørt
Reindrift	Ikke berørt
Naturgrunnlaget for samisk kultur	Ikke berørt
Samfunn	
Friluftsliv/rekreasjon /nærfriluftsliv	Med dagens status godt tilgjengelighet til uteområder for beboer, barn og unge. Bygging av sykehjem i området vil ikke påvirke tilgjengeligheten til friluftslivsområde bak idrettsbanen (evt. liten omvei pga. bygningen).
Tilgjengelighet	Med dagens status god tilgjengelighet til uteområder for beboer, barn og unge. Tilgjengelighet av gressbanen for arrangementer og som avlastningsbane har mest betydning for organiserte aktiviteter, men også for uorganiserte som vil reduseres ved omdisponering, men erstattes med ny aktivitetspark (bør innarbeides i reguleringsplan).
Folkehelse	Gressbanen blir per i dag lite brukt av beboere (voksne og unge). Gressbanens betydning for folkehelse gjennom fysisk aktivitet kan dermed tolkes som lite.
Barn og unges oppvekstvilkår	Gressbanen blir per i dag lite brukt av unge. Dermed kan gressbanens betydning for unges oppvekstvilkår anses som lite (mm. naturgressbanens betydning for utviklingen av motoriske ferdigheter dersom brukt av barn og unge). Rpr for barn og unge krever fullverdig erstatning av omdisponert areal som blir brukt fra barn og unge. Dersom aktivitetsparken er like stort som gressbanen kan det anses at gressbanen erstattes fullverdi med aktivitetsparken og står dermed ikke i strid med RPR for barn og unge. Bygningen kan skjerpe innsyn på idrettsplassen som kan både virke som en psykologisk barriere for barn/unge og redusere foreldrenes trygghetsfølelse. I reguleringsplanprosessen bør en særlig tilrettelegge for barn og unges medvirkning.
Uberørthet	Ikke berørt.
Luftforurensing, klimagassutslipp	All menneskelig aktivitet medfører luftforurensing og klimagassutslipp. Etablering av sykehjem på Stormoen vil i en viss grad bidra til økt

	<p>luftforurensing og klimagassutslipp, sett i forhold til dagens lokalitet (gangavstand Stormoen –kollektivknutepunkt: ca. 2,5 km). Lokalisering av sykehjem i nærheten av kollektivknutepunkt rund jernbanestasjon (i gangavstand på ca. 300-500 m) kan i mye større grad redusere både luftforurensing og klimagassutslipp dersom det bidrar til at både ansatte og besøkende velge å bruke kollektiv transport, gåing/sykling frem for bil. I hvor vid grad lokalisering rundt kollektivknutepunktet vil bidra til bedre (hyppigere, varierte) kollektivtilbud for å fremme bruken av disse transportformer er vanskelig å anta.</p>
Transportbehov, ressursforbruk	<p>All menneskelig aktivitet medfører transportbehov og ressursforbruk. Etablering av sykehjem på Stormoen vil i liten grad bidra til økt transportbehov pga. økt antall boplasser og arbeidsplasser (dersom det ikke tas i bruk teknologiske utviklinger) og evt. økt antall besøkende og større avstander til framtidig hovedvei (E6), sett i forhold til dagens lokalitet av sykehjem. Hensynet til trafikkreduksjon i området må dermed innarbeides i reguleringsplanen.</p> <p>Lokalisering av sykehjem i nærheten av kollektivknutepunkt og ny E6 kan i større grad redusere både transportbehov (dersom det bidrar til at både ansatte og besøkende velge kollektiv transport og myke trafikkformer frem for bil). I hvor vid grad lokalisering rundt kollektivknutepunktet vil bidra til bedre (hyppigere, varierte) kollektivtilbud for å fremme bruken av disse transportformer er vanskelig å anta. Avstand til ny E6 for leverandørtjenester er mye kortere en på Stormoen, og vil dermed ikke øke transport i andre sentrumsnære områder i framtiden.</p>
Tilgjengelighet Infrastruktur	<p>På Stormoen: Teknisk infrastruktur: det må etableres ny teknisk infrastruktur som vil medfører ytterligere kostnader. Sosial infrastruktur: avstand mellom sosiale infrastrukturinnretninger som kommunehus med bibliotek, cafe er større enn fra dagens lokalitet (2.5 km fra Stormoen) og er ikke tilgjengelig på en universell utformet måte.</p> <p>Lokalisering av sykehjem i sentrum har mindre store avstander til sosial infrastruktur (300-500m) som samtidig er tilgjengelig på en universell utformet måte (flat/ lite stigninger rundt kollektivknutepunktet) som da er tilgjengelige for de beboere på helsetun som er fortsatt mobil. Teknisk infrastruktur eksisterer fra før og vil dermed redusere investeringskostnader.</p>
By- og tettstedsutvikling	<p>Lokalisering på Stormoen vil ikke bidra til nasjonalt mål om fortetting og høy arealutnyttelse rund kollektivknutepunkter. Lokalisering på Stormoen står heller ikke i strid med nasjonalt mål om fortetting og høy arealutnyttelse pga. etablering i et etabler boligområde. En lokalisering rundt kollektivknutepunkt vil ha vært bedre ift. tettstedsutvikling og vil ha flere positive bivirkninger for et attraktiv sentrum.</p>
Klimatilpasning / ROS	<p>Området Stormoen er utredet iht. klima og risiko- og sårbarhet. Det går frem av multiconsults rapport at: det må vurderes problemer med overflatevann, avløpssystem, lukkede bekker, oversvømmelser i kjeller osv. ved regulering/utbygging. På tomte er det behov for å styrke/sikre vannforsyning, å øke kapasitet på slukkvannforsyning med evt. ny pumpestasjon, et nødaggergat for å sikre avløpsnett er nødvendig i tilfelle strøbrudd. Bratt skrent på sørsiden av tomta må sikres ved utbygging. Videre må områdestabiliteten (utglidning av området) kontrolleres/ivaretas i detaljprosjektering. Det ble utarbeidet en</p>

Trafikksikkerhet	grunnundersøkelse som viser at grunnforhold består av løsmasser. «Det må derfor påsees at bygg fundamenteres på en slik måte at det ikke vil bli utsatt for skadelige differansesetninger». Området er vist som usikkert på faresonekart for radon og ved påvisning av radon må dette ivaretas i detaljprosjektering/utbygging. Utover dette kan en lokalisering av sykehjem med større avstand til ny E6 være en ulempe ved evt. hendelser der en må passere bruene (mht. mulig skade ved mye isføring). Utbygging kan påvirke barn og unges trafikksikkerhet negativt, dersom det ikke samtidig innføres trafikkreduserende tiltak og tiltak for trafikksikkerhet med fokus på barn og unge. Hensynet til trafikkreduksjon og trafikksikkerhet må innarbeides i reguleringsplanen.
Næringsliv og sysselsetting	Ikke berørt
Konkurransforhold	Ikke berørt
Kommuneøkonomi	All utbygging vil medføre investeringer – på Stormoen kan ekstra kostnader oppstå ang. utbygging/styrking av teknisk infrastruktur (vann/avløp/nøddaggregat), og sikringstiltak (differansesetninger, radon). Parkeringsplass i underetasje kan evt. medføre utfordringer/ytterligere kostnader pga. grunnforholdet og evt. problemer med overflatevann
Bosetting og fritidsbebyggelse	Helsetunets etablering på Stormoen vil medføre økt bosetting på et allerede etablert boligområde. Det sammen gjelder ved helsetunets etablering i sentrumsnært strøk.

Planbehov, prosjekteringsfase og søknad til Husbanken

Grunnet i et økende antall eldre som medfører et økende behov for flere boliger/bomuligheter framover bør en tar hensyn til utvidelsesmuligheter av omsorgsboliger/sykehjems plasser ved tomtevalg.

Husbankens tilskuddsordning varer minst ut året 2020. Planfasen for selve detaljregulering antas å ta ca. 0,5- til 1 år (pga. av høringsfrister mv. og avhengig av konflikter/utfordringer som dukker opp underveis) og ca. 1,5 år for prosjektering (fra innhenter tilbud til å få ferdig tegninger).

Grunnundersøkelse

Grunnundersøkelse viser at grunnforhold består av løsmasser: «*Sonderinger og prøvetaking viser at løsmassene på tomte består av variasjoner av sand og grus, samt innslag av leire. I borpunkt 6 er det påvist to lag av torv på dybde henholdsvis 1-1,3 meter og 2,2-2,3 m under terreng.*

Løsmassemektigheten varierer mellom 12,8 meter i øst, og 17,7 meter i vest. Alle sonderingene er avsluttet i berg. Bergoverflaten stiger fra ca. kote +74,7 i vest (BP.1) til ca. kote +79,6 i øst (BP.5). Sonderingen i borpunkt 1 avviker mye fra de andre sonderingene. Det er usikkert om massene i sonderingen representerer rene sand/grusmasser, eller om det er oppfylte masser i stor mektighet.»
Den geotekniske vurdering viser at: «Grunnen består generelt av et øvre lag sandmasser over faste marine avsetninger (silt og leire). Det er påvist fyllmasser med organiske masser på tomte. Dette indikerer at tomte tidligere har vært mer kupert, og at den har blitt oppfylt. Ved fundamentering på fyllmasser med organisk innhold, vil disse massene kunne råtne opp og forårsake setninger under bygget. Det må derfor påsees at bygg fundamenteres på en slik måte at det ikke vil bli utsatt for skadelige differansesetninger.»

Rådmannens innstilling:

Med bakgrunn i overordnede føringer (bl.a. SATP / høy arealutnyttelse rundt kollektivknutepunktet, attraktiv tettstedsutvikling, universell utforming) samt kommunens ønske om å fremme bolyst og sykehjemmets potensial for å bidra til dette ved sentral lokalisering, bør sykehjem/helsetun velges lokalisert rundt kollektivknutepunktet Trofors (togstasjon/bussholdeplass). Planprosessen for sykehjem/helsetun kan dermed kobles sammen med ny kommunedelplan for Trofors sentrum, og reguleringsplan for Mellommoen. Dette vil bidra til både mer effektive planprosesser, og helhetlige, langsiktige og mindre konfliktfulle planløsninger.

Regjeringen forventer at næringen samarbeider med kommunen for sentrumsutviklingen. Kommunen er villig til å kjøpe sentrumsnært tomt (Industritomt) til en rettferdig pris. Dersom samarbeidsviljen om erverv av tomta til en rettferdig pris har ikke ført til et resultat fram til 22.6.17, og dersom kommunestyre ser bort fra sine muligheter etter plan- og bygningslovens § 16 (ekspropriasjon), opprettholdes tomtevalg på Stormoen. Dette med bakgrunn i økende behov for både å få etablert omsorgsboliger, og oppgradert og utvidet sykehjem i forsvarlig og nærmere framtid.

Etter at forhandlingsfristen i juni har utløpt og ikke har ført til ønsket resultat, settes i gang utarbeidelse av reguleringsplan for sykehjem/helsetun på Stormoen med tilhørende areal og aktivitetspark. I reguleringsplanen skal det avsettes en egnet lokalitet som ta vare på naboens og idrettsanleggets behov. Videre skal det i reguleringsplanen settes vilkår for å sikre erstatning av lekeareal samt rekkefølgebestemmelsene for samtidig opparbeidelse med bygging av helseinstitusjonen. I reguleringsplanprosessen skal det særlig legges til rette for god medvirkning fra barn og unge (jf. §5-1 pbl).

Rådmann får fullmakt til å engasjere nødvendig fagkyndig bistand til planutarbeidelse.

Råd for eldre og funksjonshemmede 19.05.2017:**Møtebehandling:**

Rådmannens innstilling med følgende tillegg:

Rådets førsteprioritet ved lokalisering av sykehjemmet/helsetun: Sentrum Stormoen / gamle greessbanen har aldri vært under vurdering av rådet. Det vises også til tidligere uttalelse fra rådet.

Enstemmig vedtatt.

ELD- 007/17 Innstilling:

Med bakgrunn i overordnede føringer (bl.a. SATP / høy arealutnyttelse rundt kollektivknutepunktet, attraktiv tettstedsutvikling, universell utforming) samt kommunens ønske om å fremme bolyst og sykehjemmets potensial for å bidra til dette ved sentral lokalisering, bør sykehjem/helsetun velges lokalisert rundt kollektivknutepunktet Trofors (togstasjon/bussholdeplass). Planprosessen for sykehjem/helsetun kan dermed kobles sammen med ny kommunedelplan for Trofors sentrum, og reguleringsplan for Mellommoen. Dette vil bidra til både mer effektive planprosesser, og helhetlige,

langsiktige og mindre konfliktfulle planløsninger.

Regjeringen forventer at næringen samarbeider med kommunen for sentrumsutviklingen. Kommunen er villig til å kjøpe sentrumsnært tomt (Industritomt) til en rettferdig pris. Dersom samarbeidsviljen om erverv av tomta til en rettferdig pris har ikke ført til et resultat fram til 22.6.17, og dersom kommunestyre ser bort fra sine muligheter etter plan- og bygningslovens § 16 (ekspropriasjon), opprettholdes tomtevalg på Stormoen. Dette med bakgrunn i økende behov for både å få etablert omsorgsboliger, og oppgradert og utvidet sykehjem i forsvarlig og nærmere framtid.

Etter at forhandlingsfristen i juni har utløpt og ikke har ført til ønsket resultat, settes i gang utarbeidelse av reguleringsplan for sykehjem/helsetun på Stormoen med tilhørende areal og aktivitetspark. I reguleringsplanen skal det avsettes en egnet lokalitet som ta vare på naboens og idrettsanleggets behov. Videre skal det i reguleringsplanen settes vilkår for å sikre erstatning av lekeareal samt rekkefølgebestemmelsene for samtidig opparbeidelse med bygging av helseinstitusjonen. I reguleringsplanprosessen skal det særlig legges til rette for god medvirkning fra barn og unge (jf. §5-1 pbl).

Rådmann får fullmakt til å engasjere nødvendig fagkyndig bistand til planutarbeidelse.

Nærings- og naturforvaltningskomite 23.05.2017:

Møtebehandling:

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

NNF- 020/17 Innstilling:

Med bakgrunn i overordnede føringer (bl.a. SATP / høy arealutnyttelse rundt kollektivknutepunktet, attraktiv tettstedsutvikling, universell utforming) samt kommunens ønske om å fremme bolyst og sykehjemmets potensial for å bidra til dette ved sentral lokalisering, bør sykehjem/helsetun velges lokalisert rundt kollektivknutepunktet Trofors (togstasjon/bussholdeplass). Planprosessen for sykehjem/helsetun kan dermed kobles sammen med ny kommunedelplan for Trofors sentrum, og reguleringsplan for Mellommoen. Dette vil bidra til både mer effektive planprosesser, og helhetlige, langsiktige og mindre konfliktfulle planløsninger.

Regjeringen forventer at næringen samarbeider med kommunen for sentrumsutviklingen. Kommunen er villig til å kjøpe sentrumsnært tomt (Industritomt) til en rettferdig pris. Dersom samarbeidsviljen om erverv av tomta til en rettferdig pris har ikke ført til et resultat fram til 22.6.17, og dersom kommunestyre ser bort fra sine muligheter etter plan- og bygningslovens § 16 (ekspropriasjon), opprettholdes tomtevalg på Stormoen. Dette med bakgrunn i økende behov for både å få etablert omsorgsboliger, og oppgradert og utvidet sykehjem i forsvarlig og nærmere framtid.

Etter at forhandlingsfristen i juni har utløpt og ikke har ført til ønsket resultat, settes i gang utarbeidelse av reguleringsplan for sykehjem/helsetun på Stormoen med tilhørende areal og aktivitetspark. I reguleringsplanen skal det avsettes en egnet lokalitet som ta vare på naboens og idrettsanleggets behov. Videre skal det i reguleringsplanen settes vilkår for å sikre erstatning av lekeareal samt rekkefølgebestemmelsene for samtidig opparbeidelse med bygging av

helseinstitusjonen. I reguleringsplanprosessen skal det særlig legges til rette for god medvirkning fra barn og unge (jf. §5-1 pbl).

Rådmann får fullmakt til å engasjere nødvendig fagkyndig bistand til planutarbeidelse.

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
030/17	Kommunestyret	21.06.2017

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Eierstrategi Helgeland Kraft AS, ny oppfølging og instruks for valgkomiteen.

Trykte vedlegg:

14.06.2017 55330 HelgelandKraftInstruks for valgkomiteen
14.06.2017 55332 Helgeland Kraft, Brev fra Hemnes kommune

Sammendrag:

Helgeland Kraft fremmet våren 2016 forslag til eierkommunene om å omdanne selskapet til konsern. Ved behandlingen i eierkommunene ble det avklart at det ikke var tilstrekkelig kvalifisert flertall for omdanning til konsern, og forslaget ble derfor trukket. Bakgrunnen var at flere av eierkommunene ønsket å utarbeide en eierstrategi før det ble besluttet omdanning til konsern. Som et ledd i utarbeidelsen av eierstrategi ønsket eierkommunene å få utredet om det var ønskelig å videreføre enkelte gjeldende bestemmelser i vedtekter og aksjonæravtale.

Rådmennene i eierkommunene ble gitt oppdrag å utrede grunnlaget for en felles eierstrategi herunder også komme med forslag til eventuelle endringer av de gjeldende vedtekter og aksjonæravtale. Det ble utarbeidet en anbefaling til eierstrategi med enkelte forslag til endringer i vedtekter og styringsmodell som følge av omorganisering til konsern. Denne ble lagt fram for eierkommunene og behandlet i de respektive kommunestyrene i løpet av perioden mars til mai 2017.

Kommunestyret i Grane behandlet saken 21.03.2017, sak 005/17 og traff følgende vedtak:

- 1. Grane kommunestyre forutsetter at rådmannsgruppens anbefalinger til felles eierstrategi for Helgeland Kraft AS er grunnlag for en politisk prosess før endelig behandling i selskapets generalforsamling.*
- 2. For å følge opp saken frem til selskapets generalforsamling, nedsetter kommunestyret en politisk arbeidsgruppe av:*
 - Ordfører*
 - Gruppeleder AP*
 - Gruppeleder SP*
 - Gruppeleder FrP*
- 3. Arbeidsgruppen delegeres fullmakt til å forhandle på vegne av kommunestyret med øvrige eierkommuner innenfor rammen av vedtak i denne saken.*
- 4. Mandat til arbeidsgruppen:*
 - Rådmannsgruppens pkt. 5.4.1 utgår, og dagens ordning med distriktvis styrerepresentasjon i morselskapet videreføres.*
 - Rådmannsgruppens pkt. 2.3, stemmerettsbegrensning: Dagens ordning med stemmerettsbegrensning videreføres.*

- Rådmannsgruppens pkt. 2.2, omsetningsbegrensning: Kommunestyret er i utgangspunktet skeptisk til å endre gjeldende omsetningsbegrensning, men delegerer fullmakt til arbeidsgruppen til å forhandle med de øvrige kommuner vedr. dette punkt.

5. Kommunestyret forutsetter at arbeidsgruppen kommer tilbake med resultat av forhandlinger, slik at kommunestyret får behandle dette.
6. Grane kommunestyre forutsetter at konsernetableringen i Helgeland KRAFT AS gjennomføres i tråd med selskapets framdrift.

Etter at samtlige eierkommuner har behandlet Rådmannsgruppens anbefaling er det enighet om å slutte seg til de fleste punkter i anbefalingen med tre unntak:

1. Nye regler for oppnevning og sammensetning av styret (herunder spørsmålet om distriktsrepresentasjonen)
2. Oppheve gjeldende stemmerettsbegrensning
3. Endring av omsetningsbegrensning innenfor rammen av gjeldende aksjonæravtale

Alstahaug, Brønnøy og Rana kommune vedtok rådmannsgruppens forslag til eierstrategi uten endringer. De øvrige eierkommunene har avvikende vedtak, noe som innebærer at det foreløpig ikke foreligger en felles eierstrategi for selskapet. Det foreligger heller ikke tilstrekkelig 2/3 flertall for å beslutte omdanning til konsern med videreføring av bestemmelser om stemmerettsbegrensning, omsetningsbegrensning og distriktsvis styrerepresentasjon.

Kommunene Alstahaug, Brønnøy og Rana har heller ikke fullmakt til å forhandle om eierstrategien uten at saken bringes opp til ny behandling i kommunestyrene. De øvrige kommunestyre har – med noen variasjoner - på flere punkter forutsatt at det skal forhandles nærmere om en videreføring av bestemmelser om omsetningsbegrensning mv.

Selskapet avholdt generalforsamling 5. mai 2017. Her ble følgende forslag til vedtak fremmet på vegne av kommunene Alstahaug, Brønnøy og Rana:

Generalforsamlingen er orientert om status i arbeidet med å etablere felles eierstrategi.

- I. *Arbeidet med konsernetablering 1. jan 2018 videreføres. Det utarbeides reviderte utkast til styringsdokumenter for konsernet i samsvar med rådmannsgruppens anbefalinger.*
- II. *For å få avklart om det vil foreligge tilstrekkelig flertall for en omdanning til konsern forutsettes at det forut for at forslag til omdanning til konsern blir forelagt generalforsamlingen til avgjørelse avklares gjennom forhandlinger mellom samtlige eierkommuner om følgende skal videreføres:*
 - a. *distriktsvis styrerepresentasjon*
 - b. *stemmerettsbegrensningen*
 - c. *omsetningsbegrensningen*

Forslaget ble vedtatt mot Hemnes kommune sine aksjer (7%).

Som et ledd i oppfølgingen av generalforsamlingens vedtak av 5. mai 2017 møttes representanter fra samtlige eierkommuner, med unntak av Hattfjelldal kommune, i Bodø 23. mai 2017. Det ble gjennomført samtaler omkring spørsmålet om en felles eierstrategi. Det synes etter dette å være enighet blant eierkommunene om å slutte seg til Rådmannsgruppens anbefaling til eierstrategi for selskapet med unntak av omsetningsbegrensningen som skal videreføres slik den er i dag.

Styret i selskapet har planlagt behandling av reviderte utkast til styringsdokumenter og revidert tidsplan på styremøtet i juni 2017. Spørsmålet om konsernetablering er planlagt behandlet på generalforsamling i selskapet i september 2017. Fra selskapets side har det vært understreket at det er viktig å komme videre med prosessen mot konsernetablering, da dette både er viktig for selskapets løpende drift og fordi konsernorganisering med selskapsmessig skille i realiteten er en forutsetning fra myndighetene for videre utvikling av Helgeland Kraft på flere områder framover. Det er derfor av avgjørende betydning at kommunene kommer til enighet omkring en felles eierstrategi for selskapet.

Instruks for valgkomiteen foreligger og vil bli lagt frem for behandling under generalforsamlingen sammen med nye vedtekter og styringsdokumenter for selskapet som er utarbeidet i tråd med vedtatt eierstrategi.

Vurdering:

Rådmannsgruppens forslag til felles eierstrategi for Helgeland Kraft AS er forankret i anbefalinger om god eierstyring og selskapsledelse som bl.a. er utarbeidet av KS. Hovedformålet med de retningslinjene som er søkt innarbeidet er å skape klare linjer mellom eierstyring og selskapsledelse, med klare ansvarslinjer mellom selskapets styre og eierkommunene, samtidig som eierkommunene sikrer at styret tilføres best mulig ressurser/kompetanse til det beste for selskapets videre utvikling og overordnet styring fra styret i forhold til ledelsen i selskapet.

Et vedtak om konsernetablering forutsetter at en ny eierstrategi for selskapet er på plass. For å oppnå tilstrekkelig flertall for å vedta rådmannsgruppens anbefaling er det nødvendig å foreta justeringer som de fleste eierkommunene kan slutte seg til. Det eneste punktet som avviker fra Rådmannsgruppens anbefaling er spørsmålet om omsetningsbegrensningen.

Rådmannen vil derfor anbefale at dette punktet videreføres og at kommunestyret for øvrig slutter seg til Rådmannsgruppens anbefaling til eierstrategi av 17. februar 2017. Instruks for valgkomiteen og nye styringsdokumenter for selskapet legges fram for vedtak i generalforsamlingen i selskapet i september 2017.

Rådmannens innstilling:

1. Grane kommunestyre slutter seg til rådmannsgruppens anbefaling til felles eierstrategi for Helgeland Kraft AS, med unntak av det som omhandler omsetningsbegrensningen. Gjeldende omsetningsbegrensning videreføres.
2. Grane Kommunestyre slutter seg til instruks for valgkomiteen for medlemmer av styrene i Helgeland Kraft Holding med datterselskaper

**INSTRUKS FOR VALGKOMITÉEN FOR MEDLEMMER
AV STYRENE I HELGELAND KRAFT HOLDING AS
MED DATTERSELSKAPER**

(Vedtatt av generalforsamlingen i Helgeland Kraft Holding AS den)

1. **INNLEDNING**

1. Valgkomitéen for medlemmer av styret i Helgeland Kraft Holding AS («**Selskapet**») og Selskapets datterselskaper («**Valgkomitéen**») er etablert i henhold til vedtektene § ..., og er en forberedende og rådgivende komité for generalforsamlingen i Selskapet. Valgkomitéen velges av generalforsamlingen i Selskapet.
2. Formålet med denne instruksen er å fastsette regler for Valgkomitéens sammensetning, arbeid og saksbehandling.

2. **OPPGAVER**

1. Valgkomitéen skal foreslå kandidater til valg av aksjonærvalgte styremedlemmer i Selskapets styre og styrene i Selskapets datterselskaper, herunder varamedlemmer. Kandidater til valg av styrets leder og nestleder i Selskapet skal foreslås særskilt.
2. Valgkomitéen skal foreslå godtgjørelse til styremedlemmer og eventuelle varamedlemmer til styrene.
3. Valgkomitéen skal foreta en årlig evaluering av styrets arbeid og kompetanse i forbindelse med styrets egnevaluering.
4. Valgkomitéen skal vurdere behov for endringer i styrenes og Valgkomitéens sammensetning, og ha kontakt med ulike aksjeeiere, styremedlemmer og ledende ansatte.

3. **SAMMENSETNING OG GODTGJØRELSE**

1. Valgkomitéen skal bestå av tre medlemmer som velges av generalforsamlingen i Selskapet.
2. Styrets leder og konserndirektøren i Selskapet skal, uten å ha stemmerett, innkalles til minst ett møte med Valgkomitéen før Valgkomitéen avgir sitt forslag om valg av styremedlemmer.
3. Generalforsamlingen fastsetter godtgjørelsen til Valgkomitéens medlemmer.
4. Valgkomitéens kostnader bæres av Selskapet.

4. **SAKSBEHANDLING**

1. Valgkomitéens leder har hovedansvaret for Valgkomitéens arbeid.
2. Valgkomitéen er beslutningsdyktig når alle medlemmer er til stede eller deltar i behandlingen.
3. Konsernsjefen i Selskapet utpeker en sekretær for Valgkomitéens arbeid.
4. Valgkomitéen avholder møte når ett av Valgkomitéens medlemmer krever det.
5. Valgkomitéen kan be om opplysninger fra ledelsen, styret og aksjeeiere som anses relevante for Valgkomitéens arbeid. Valgkomitéen kan innhente råd og anbefalinger fra kilder utenfor Selskapet.
6. Valgkomitéen skal innstille på personer slik at styresammensetningen oppfyller de krav som fremgår av aksjonærenes til enhver tid gjeldende eierstrategi, herunder skal det innstilles på:
 - De personene Valgkomitéen finner best egnet til å ivareta Selskapets og dets datterselskapers interesser og det skal bl.a. legges vekt på personlige egenskaper, kompetanse og interesse/engasjement.
 - At styret samlet har tilstrekkelig kompetanse til å ivareta de løpende driftsmessige forvaltningsoppgaver og strategiske utfordringer selskapet står ovenfor.
 - Minst ett av styremedlemmene skal ha forståelse for og erfaring fra det kommunalpolitiske system.
 - Det skal sikres offentligrettslige krav om representasjon mellom kjønnene.

- Under ellers like vilkår skal Valgkomitéen sikre variert distriktsmessig representasjon fra aksjonærkommunene, jf. bestemmelsene i de tidligere vedtekter om distriktsvis representasjon.
 - Under ellers like vilkår skal Valgkomitéen også søke å finne frem til egnede kandidater som har tilknytning til Helgeland-regionen.
7. Valgkomitéen skal tilstrebe nødvendig kontinuitet i styrene.
 8. Valgkomitéen skal tilstrebe at de aksjonærvalgte styremedlemmer er uavhengig av ledende ansatte og konsernets vesentlige forretningsforbindelser.
 9. Valgkomitéen skal unngå å innstille ledende ansatte i Selskapet og dets datterselskaper.
 10. Valgkomitéen skal tilstrebe at styrets sammensetning sikrer at styret kan handle uavhengig av særinteresser.
 11. Protokoller fra Valgkomitéens møter skal underskrives av samtlige medlemmer som har deltatt i behandlingen, og skal oppbevares av Selskapet. Styrets leder i Selskapet skal ha rett til å motta protokollen til gjennomsyn.

5. VALGKOMITÉENS FORSLAG

1. Valgkomitéen skal presentere sine forslag i en skriftlig innstilling underskrevet av samtlige medlemmer. Innstillingen skal redegjøre for hvordan Valgkomitéen har arbeidet. Valgkomitéens innstilling til valg av aksjonærvalgte styremedlemmer bør være enstemmig, eventuell uenighet skal grunngis.
2. Så langt det er mulig skal Valgkomitéens forslag og innstilling foreligge på et slikt tidspunkt at de kan meddeles aksjonærene samtidig med innkalling til eiermøtet om våren, og absolutt senest i innkallingen til Selskapets ordinære generalforsamling.
3. Valgkomitéens forslag skal begrunnes. Innstillingen skal inneholde relevant informasjon om kandidatene, herunder informasjon om deres kompetanse, kapasitet og uavhengighet. Informasjon om kandidater til styret bør omfatte alder, utdanning, yrkesmessig erfaring, hvor lenge de har vært styremedlemmer i Selskapet, eventuelle oppdrag for Selskapet og dets datterselskaper og vesentlige oppdrag eller verv i andre selskaper og organisasjoner.

Til ordførerne i eierkommunene i
HelgelandKraft

Dato:
20.04.2016

HelgelandKraft - konsernetablering, eierstrategi og møtet i Bodø 23.mai

Vi viser til vårt møte i Bodø den 23.mai 2017. Dette møtet var avtalt på siste generalforsamling i Helgeland Kraft, der det var et faktum at det ikke var tilstrekkelig flertall verken for å vedta konsernetablering, eller for å vedta eierstrategien.

Hensikten med møtet i Bodø, var etter det Hemnes oppfattet, et forsøk på å komme fram til en felles enighet som kunne være spiselig for samtlige kommuner.

På møtet i Bodø ble vi presentert for et forslag til instruks for valgkomite, som ikke inneholdt noe nytt utover det som allerede framkommer av rådmannsgruppens forslag til eierstrategi. Dette dokumentet ble senere opplyst var kjøpt av de tre kommunene Rana, Alstahaug og Brønnøy fra advokatfirmaet Lund & Co, og skulle formidles til de øvrige eierkommunene etter møtet.

Dette ble ikke fulgt opp fra de tre kommunene Rana, Alstahaug og Brønnøy, derimot ble vi informert gjennom diverse lokalaviser på Helgeland om hva som hadde skjedd i Bodø. Tiltross for gjentatt

Postadresse
Hemnes kommune
Personal

Besøksadresse

Telefon

Telefaks

Foretaksregisteret
846 316 442

E-post

Bankkonto
4512 05 00280

Hovedkontoradresse
Sentrumsveien 1
8646 Korgen

forespørsler til møteleder, lyktes vi ikke å få verken kopi av instruksen eller referat fra møtet.

Slik vi oppfattet møtet ble det fra Rana, Alstahaug og Brønnøy presisert at det var ukomplisert for disse å beholde omsetningsbegrensningene som er beskrevet i dagens vedtekter i selskapet. Utover dette var disse tre kommunene ikke innstilt på å beholde dagens stemmerettsbegrensning eller distriktsvis styrerepresentasjon.

I møtet ble det fra Hemnes presisert et ønske / krav om at styret i selskapet skulle ha 7 medlemmer utenom ansattrepresentanter, altså et like stort styre som i dag. Dette ble bekreftet av møteleder (ordfører i Brønnøy) som uproblematisk, og at hvis dette var et bidrag til å oppnå enighet så var det ukomplisert for kommunene Brønnøy, Rana og Alstahaug å slutte seg til dette.

Møtet ble deretter hevet, men Hemnes oppfattet at det hang en rekke spørsmål i luften. Bl.a. om omsetningsbegrensningene også skal gjelde for datterselskapene, eller om de kun gjelder for konsernet.

På direkte henvendelse til ordføreren i Rana, har ordføreren i Hemnes mottatt nytt saksframlegg til formannskapet i Rana om eierstrategi i HelgelandKraft. Her lå det ved det dokumentet som utgjør instruks for valgkomite.

Det som er bekymringsfullt er at det ikke er nevnt med ett ord noe om utvidelsen av styrets størrelse, og som var en klar forutsetning fra Hemnes sin side. Vi har videre registrert at kommuneadvokaten i Rana har sendt ut et forslag til saksframstilling til alle rådmennene i eierkommunene, hvor det framstilles som om det ble oppnådd enighet i Bodø, UTEN at man sier et ord om styrets størrelse i morselskapet.

Siden de tre kommunenes forslag til vedtekter og referat, uteble etter møtet i Bodø, til tross for forsikringer, de tre kommuners medieutspill etter møtet, og manglende votering i møtet, er tilliten til de tre kommunene avtagende. Hemnes kan ikke gå inn for den framstilling

som ble fremmet som sak til formannskapet i Rana. Dette til orientering til de øvrige eierkommunene, og vi ber samtidig om at Rana, Alstahaug og Brønnøy korrigerer framstillingen i samsvar med det som er påpekt over.

Med hilsen

Christine Trones(H) Per Øyvind Eriksen(AP) Paul Asphaug (SP)
Ordfører

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
031/17	Kommunestyret	21.06.2017

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16.

Uttalelse fra Grane kommune vedr opphør av Helgeland Sparebanks tilstedeværelse på Trofors.

Sammendrag:

Grane kommune ble i forkant av Helgeland Sparebanks pressemelding 18.5.2017 underrettet om at styret i Helgeland Sparebank hadde vedtatt nedleggelse av sine banklokaler og sin tilstedeværelse på Trofors.

I kontaktmøtet 28. mars 2017 mellom banken og Grane kommune v/ordfører, rådmann og økonomisjef ble det spurt spesifikt om bankens lokaler og bankens framtid på Trofors. Helgeland Sparebanks representanter ga da ikke uttrykk for at nedleggelse ville finne sted i umiddelbar framtid.

Pr telefon i forkant av offentliggjøringen av dette, ble det gitt besked om

- Helgeland sparebank sier opp leieavtale om bankens lokaler på kommunehuset på Trofors umiddelbart etter 18. mai 2017
- Bankens virksomhet avvikles 1. juli 2017
- Minibanken/resirkuleringsautomaten vil bli fjernet
- Helgeland sparebank vil fortsatt være ledende bank på Helgeland og nedleggelsen vil ikke gi konsekvensen for næringskunder eller privatmarkedet, ei heller sponsorvirksomheten.

Leiekontrakten med banken sier følgende vedr oppsigelse:

- 4. Leieforholdets varighet.** Leieforholdet settes til 7 år, og starter å løpe fra det tidspunkt banken fristiller det areal som ønskes avviklet ihht kontrakt av 09.09.1986. (Tot 68,2 kvm.) Etter utløpet av dette tidsrom kan kontrakten, av begge parter, sies opp med 1 -ett- års oppsigelsestid.

Og følgende vedr i leie til andre

- 6. Bruk av lokalene.** Framleie eller bruk av lokalene til annet enn "bankvirksomhet" er ikke tillatt uten utleiers skriftlige samtykke.

Leieavtalen har en verdi på ca kr 120 000 i inntekt til Grane kommune.

Grane Arbeiderpart har bedt om følgende:

«Jeg vil på vegne av Grane arbeiderparti be om at kommunestyret i junimøte får forelagt en sak slik

at vi kan gi en uttalelse til Helgeland Sparebank vedrørende at de har besluttet å avslutte sitt engasjement og tilstedeværelse i Grane kommune. Vi opplever at dette har flere negative følger, for næringslivet er det muligheten for å levere inn kontanter, rådgivning med mer. For flere grupper og da særlig utsatte er det et dårligere tilbud å ikke kunne ha en bankfilial å forholde seg til, både i forhold til betaling og spørsmål, samt at den stedlige representant for forsikring ikke blir å treffe. Vi ser at Kommunen og NAV får utfordringer med at filialen legges ned. Spesielt at vekslingsautomaten, minibanken fjernes blir sett på som særlig negativt. HSB sitt omdømme settes i spill som Helgeland sin lokalbank, her burde styret sett på en løsning hvor man hadde en forhandling med kommunene for å finne en løsning som ivaretar alle på en smidige re og bedre måte.» Bjørn Ivar Lamo.

Vurdering:

Administrasjonen, ordfører og opposisjonsleder har blitt enige i en arbeidsfordeling hvor administrasjon utreder alternativ bruk av lokalene for kommunens egen organisasjon, mens folkevalgte arbeider med å kontakte alternativ bank og kommuniserer mot Helgeland Sparebank «for å beholde/etablere en skikkelig minibank-tjeneste» sitat Grane Senterparti. Uttalelse fra Grane kommunestyret er en del av dette.

Opphør av bankens tilstedeværelse gir konsekvenser for kommunens arbeidsmetoder bl.a. for

- Opprettelse av depositumkonto for utleie av kommunale boliger
- Nav
- Kommunekassen
- Innveksling av kontanter fra legekontoret og andre hvor vi har kontantbetaling

Opphør av minibank/vekslingsautomat gir konsekvenser for kunder i banken, både de næringsdrivende som skal veksle inn sin kontantstrøm, og innbyggere og besøkende som skal ta ut penger.

Rådmann vurderer det slik at dette skjer for tidlig i forhold til å etablere alternativer som vipps og andre metoder for direktebetaling. Disse ordningene er ikke etablert tilstrekkelig.

Konsekvensene vil avhenge av

- bankens evne til å utvikle gode digitale ordninger som erstatning for personlig oppmøte
- opprettelsen av alternative innvekslingsmåter for inkomne kontanter til næringsdrivende og offentlige kontorer
- lav brukerterskel for nye kontantløse betalingsordninger (vipps og app betinger mobiltelefoner og brukere som kan håndtere dette)
- bankens vilje og evne til opplæring i kontantløse betalingsordninger

En politisk uttalelse fra kommunestyret bør utarbeides i enighet mellom de 3 partiene i kommunestyret.

Rådmannen gir derfor ingen innstilling til en slik uttalelse.

Rådmannens innstilling: